

සම්මත වෙහෙසුම් ක්‍රියාපටිපාටිය

තැනැත්තන් වෙළඳාමට ලක් වූ වින්දිතයන් හඳුනා ගැනීම, ආරක්‍ෂා කිරීම සහ යොමු කිරීම පිළිබඳ

நியம செயற்படுமுறைமைகள் (SOP)

விலைப்படுத்தலால் பாதிக்கப்பட்டவர்களை இனங்காண்பதற்கும் பாதுகாப்பதற்கும் பரிந்துரைப்பதற்குமான

STANDARD OPERATING PROCEDURES (SOP)

for the Identification, Protection and Referral of Victims of Human Trafficking

අධිකරණ සහ කම්කරු සබඳතා අමාත්‍යාංශය
நீதி மற்றும் தொழில் உறவுகள் அமைச்சு
Ministry of Justice and Labour Relations

**තැනැත්තන් වෙළඳාමට ලක් වූ චින්දිතයන් හඳුනා ගැනීම, ආරක්ෂා කිරීම සහ
යොමු කිරීම පිළිබඳ සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටිය**

තැනැත්තන් වෙළඳාමට ලක් වූ වින්දිතයන් හඳුනා ගැනීම,
ආරක්ෂා කිරීම සහ යොමු කිරීම පිළිබඳ සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටිය

2015 මාර්තු

ශ්‍රී ලංකාව තැනැත්තන් වෙළඳාමට ලක් වූ වින්දිතයන් හඳුනා ගැනීම, ආරක්ෂා කිරීම සහ යොමු කිරීම පිළිබඳ සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටිය ප්‍රකාශනයක් ලෙස එළිදැක්වීම, ඇමරිකා එක්සත් ජනපද රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවේ තැනැත්තන් වෙළඳාම පිළිබඳ උපදේශනය සහ එය වැළැක්වීම සඳහා පිහිටුවා ඇති කාර්යාලයේ අංක S-SJTIP-12-GR-1020 දරණ ප්‍රදානයේ නියමයන්ට යටත්ව සිදුකොට ඇත. මෙහි දැක්වෙන සියලුම අදහස් මෙය සම්පාදනය කළ කර්තෘ(න්) ගේ වන අතර එම කරුණු ඇමරිකා එක්සත් ජනපද රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවේ මතයයන් පිළිබිඹු නොකරන බව සැලකිය යුතුයි.

සංක්‍රමණය සඳහා වන ජාත්‍යන්තර සංවිධානය (IOM) සංක්‍රමණිකයන් සහ සමාජය වෙනුවෙන් මානුෂීය සහ ක්‍රමවත් සංක්‍රමණික ප්‍රතිලාභ සැපයීම සඳහා මූලික වශයෙන් ඇප කැපවී සිටියි. අන්තර් රාජ්‍ය ආයතනයක් වශයෙන් IOM ආයතනය විසින් අන්තර්ජාතික ප්‍රජාවගේ සහ එහි හවුල්කරුවන් සමග සංක්‍රමණ කාර්යයන් ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී පවත්වනා අභියෝගයන් ජයගැනීම සඳහා සංක්‍රමණික ගැටළු පුළුල් කෝණයකින් හඳුනාගැනීම, සංක්‍රමණය හරහා සාමාජීය සහ ආර්ථික සංවර්ධනය උනන්දු කරවීම සහ සංක්‍රමණිකයන්ගේ මානුෂ ගරුත්වය සහ යහපත වර්ධනය සිදු කිරීම සඳහා කටයුතු සිදුකරනු ලබයි.

මෙම සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටියේ දක්වා ඇති අදහස් එක් එක් සම්පත් දායකයන් විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද ඒවා වන අතර එමඟින් IOM ආයතනයෙහි අදහස් නියෝජනය වීමක් සිදුනොවන බව සලකන්න.

අධිකරණ සහ කමිකරු සබඳතා අමාත්‍යතුමාගේ පණිවුඩය

නීතිය ක්‍රියාත්මක වියයුත්තේ වැරදිකරුවන්ට දඬුවම් ලබාදීමට පමණක් යන මතයෙන් බැහැරව අපරාධයට ලක්වන වින්දිතයන් වෙනුවෙන් සාධාරණය ඉෂ්ඨවීම සඳහාත් නීතිය ක්‍රියාත්මක විය යුතුය යන්න වඩ වඩාත් ප්‍රායෝගික විය යුතු අවධියක, තැනැත්තන් වෙළඳාමට ලක්වන වින්දිතයන් හඳුනා ගැනීම, ආරක්ෂා කිරීම සහ යොමු කිරීම පිළිබඳ සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටිය එළිදැක්වීම ජාතික අවශ්‍යතාවයක් ඉෂ්ඨවීමක් ලෙස මම සලකමි. මෙම කාලීන අවශ්‍යතාවය තේරුම් ගනිමින්, මෙම විෂයට අදාළ අනෙකුත් අමාත්‍යාංශ, දෙපාර්තමේන්තු සහ සංවිධාන සමග එක්ව තැනැත්තන් වෙළඳාමට එරෙහි ජාතික සංඛ්‍යාතය පිහිටුවා, එහි මූලිකත්වය ගෙන කටයුතු කිරීමට අප අමාත්‍යාංශයට හැකිවීම පිළිබඳ අධිකරණ සහ කමිකරු සබඳතා අමාත්‍යවරයා වශයෙන් බෙහෙවින් සතුටට පත්වෙමි.

දිනෙන් දින දියුණු වන ලෝකය තුළ ඊට සාපේක්ෂ වේගයකින් වර්ධනය වන අපරාධ නිසා ලෝකයේ රටවල් තනි තනිව හා සාමූහික වශයෙන් ඒවාට එරෙහිව ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී. තැනැත්තන් වෙළඳාම පිළිබඳව ජාත්‍යන්තර වශයෙන් කතිකාවතක් ඇතිවී තිබෙන්නේ ජාති, ආගම් හෝ වයස් භේදයකින් තොරව තැනැත්තන් වෙළඳාමට ලක්වන පුද්ගලයන් ප්‍රමාණය සීඝ්‍රයෙන් ඉහල යමින් පවතින වකවානුවකය. ජාත්‍යන්තර සහ කලාපීය වශයෙන් ගනු ලබන ක්‍රියාමාර්ගයන්ට සාපේක්ෂව තැනැත්තන් වෙළඳාම වැළැක්වීම සඳහා සාධනීය ප්‍රවේශයන් අනුගමනය කරමින් සිටින ශ්‍රී ලංකාව ඒ සඳහා අවශ්‍ය නීතිය ප්‍රතිපාදන පමණක් නොව, මානුෂීය පියවරයන්ද අනුගමනය කරමින් සිටින බවට මෙම තැනැත්තන් වෙළඳාමට ලක්වන වින්දිතයන් හඳුනා ගැනීම, ආරක්ෂා කිරීම සහ යොමු කිරීම පිළිබඳ සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටිය කදිම නිදසුනකි.

තැනැත්තන් වෙළඳාම් අපරාධය සංවිධානගත අපරාධයක් වන අතර එය දේශ සීමා ඉක්මවා යමින් ක්‍රියාත්මක වීම නිසා මෙම අපරාධයට ලක්වන වින්දිතයන්ට මුහුණදීමට සිදුවන පීඩාකාරී තත්වය ඉතා වැඩි බැවින් එම වින්දිතයන් පිළිබඳ හඳුනාගැනීම, මුදවා ගැනීම, රැකවරණය සැපයීම මෙන්ම යළි සමාජගත කිරීමද ඉතා සුක්ෂ්ම ලෙස කළයුත්තක් වන අතර මෙය සාමූහික ක්‍රියාකාරකමක්ද වන බව මාගේ විශ්වාසයයි. විශේෂයෙන්ම මෙම සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටිය නිවැරදිව අනුගමන කිරීම තුළින් අපරාධකරුවන්ට එරෙහිව නීතිය ක්‍රියාත්මක කරවීමට ඒ සඳහා මැදිහත්වන අංශවලට පහසුවීමක්ද සිදුවන අතර වින්දිතයින්ගේ සුරක්ෂිතභාවය ආරක්ෂා කිරීමට අවශ්‍ය වන ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කිරීමටද මහඟු අවස්ථාවක් සැලසෙනු ඇත.

සෑම සාධාරණ යුක්ති ගරුක සමාජයක් බිහිකිරීමට නම් අපරාධකරුවන්ට දඬුවම මෙන්ම වින්දිතයන්ට සහනයන් ලබාදීමේ වැදගත්කමත් ප්‍රායෝගිකව ඉටුකිරීම සඳහා මෙම සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටිය සකස්කිරීමට උපරිම දායකත්වය දැක්වූ සෑම මාගේ කෘතඥතාව මෙයින් පිරිනමන අතරම මෙම කර්තව්‍යය සාර්ථක කරගැනීම සඳහා ඔබගේ කාරුණික සහයෝගය මින් ඉදිරියටත් ලබාදෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරමි.

විජයදාස රාජපක්ෂ
අධිකරණ සහ කමිකරු සබඳතා අමාත්‍යාංශය

අධිකරණ සහ කම්කරු සබඳතා නියෝජ්‍ය අමාත්‍යතුමාගේ පණිවුඩය

ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ප්‍රවේශය තුළ ඕනෑම පුද්ගලයෙකුට හිමිවිය යුතු නිදහසේ ජීවත්වීමේ අයිතිය ඇතුළු මානව හිමිකම් රාශියක් උල්ලංඝනය කරමින් ක්‍රියාත්මක වන තැනැත්තන් වෙළඳාම් අපරාධය අවම කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් ගනු ලබන පියවරයන්හි විපුල ඵලයක් ලෙස මෙම තැනැත්තන් වෙළඳාමට ලක්වන වින්දිතයන් හඳුනා ගැනීම, ආරක්ෂා කිරීම සහ යොමු කිරීම පිළිබඳ සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටිය එළිදැක්වීම හැඳින්විය හැකිය.

ලොව පුරා පුද්ගලයන් තම පුද්ගලික වාසි වෙනුවෙන් අනෙකුත් පුද්ගලයන් ගේ ජීවත්වීමේ නිදහස පවා අහිමි කරන මෙවන් අපරාධ තුරන් කිරීම සඳහා ලෝකයේ විවිධ රටවල් තනි තනිවත්, සාමූහිකවත් ගනු ලබන පියවරයන් අධ්‍යයන කරමින් දේශීය නීති රාමුව තුළ තැනැත්තන් වෙළඳාමට එරෙහිව ඇති නීතිමය ප්‍රතිපාදන තවදුරටත් ප්‍රායෝගිකව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මෙම සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටිය සාධනීය ප්‍රවේශක් වනු ඇතැයි යන්න මාගේ විශ්වාසයයි.

විශේෂයෙන්ම තැනැත්තන් වෙළඳාම වැනි වඩා සංවිධානාත්මක අපරාධ මැඩලීමට නම් එම අපරාධවලට එරෙහිව කටයුතු කරන ආයතන අපරාධකරුවන්ට වඩා ඉදිරියෙන් සිටින මා කාර්යය ඉටුකළ යුතුය. මෙම අවශ්‍යතාවය තේරුම් ගනිමින්, අධිකරණ සහ කම්කරු සබඳතා අමාත්‍යාංශයේ මූලිකත්වයෙන්, තැනැත්තන් වෙළඳාමට එරෙහි ජාතික සංධානයේ සියලු පාර්ශවයන් එක්වී ජාතික වශයෙන් වැදගත් සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටියක් එළිදැක්වීම පිළිබඳව සියළු පාර්ශවයන්ට මාගේ ස්තූතිය පිරිනැමීමට මෙය අවස්ථාවක් කරගනිමි.

අප සියළු පාර්ශවයන්ගේ මෙම සාමූහික ප්‍රයත්නයෙහි සාර්ථක ප්‍රතිඵල තුළින් මෙම අපරාධය මැඩලීමට පියවර ගැනීමට මෙන්ම ඉන් පීඩාවට පත්වන වින්දිතයන්ගේ සුරක්ෂිත භාවය තහවුරු කිරීමේ අභිලාෂයන් සාධනය කරගැනීමට හැකිවේවායි ප්‍රාර්ථනා කරමි.

සුජීව සේනසිංහ

අධිකරණ සහ කම්කරු සබඳතා අමාත්‍යාංශය

අධිකරණ සහ කම්කරු සබඳතා අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්තුමියගේ පත්වූදිනය

එක්සත් ජාතීන්ගේ ප්‍රඥප්තීන්ට අනුකූලව තැනැත්තන් වෙළඳාමට එරෙහි දේශීය නීතිමය ප්‍රතිපාදන වසර 2006 අංක 16 දරණ දණ්ඩ නීති සංග්‍රහයේ සංශෝධිත පනත මගින් බලාත්මක කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකාව මෙම අපරාධයට එරෙහිව දක්වන ලද අවධානය තවදුරටත් ශක්තිමත් කරමින් 2010 ඔක්තෝබර් මස 04 වන දින අධිකරණ අමාත්‍යාංශයේ මූලිකත්වයෙන් තැනැත්තන් වෙළඳාමට එරෙහි ජාතික සංඛානය ආරම්භ කරන ලදී. එහි මගපෙන්වීම මත ළඟා කරගනු ලබන තවත් සුවිශේෂී සංධිස්ථානයකදී එම සංඛානයේ සහාපතිනිය ලෙස මෙම සටහන තැබීමට හැකිවීම පිළිබඳ අතිශයින් සතුටට පත්වෙමි.

වර්තමාන ලෝකයේ බොහෝ රටවල් මෙන්ම ශ්‍රී ලංකාවද, තැනැත්තන් වෙළඳාම වැළැක්වීම සහ අපරාධකරුවන්ට එරෙහිව නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන් සාධනීය ප්‍රවේශයකට පැමිණ සිටින අවස්ථාවක, තැනැත්තන් වෙළඳාමට ලක්වන වින්දිතයන් හඳුනා ගැනීම, ආරක්ෂා කිරීම සහ යොමු කිරීම පිළිබඳ සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටිය එළිදැක්වීමට ලැබීම අතිශය වැදගත් අවස්ථාවක් ලෙස සලකමි.

තැනැත්තන් වෙළඳාමට ලක්වන වින්දිතයන් හඳුනා ගැනීම, ඔවුන් ආරක්ෂා කිරීම සහ ඔවුන්ට අවශ්‍ය සහයන් ලබාදීමට යොමුකිරීම සඳහා වන, ජාතික යාන්ත්‍රණයක අවශ්‍යතාවය සපුරාලීමේ අරමුණෙන් මෙම සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටිය සකස්කරන ලදී. මෙම ජාතික යාන්ත්‍රණය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී එක් සුවිශේෂී අංගයක් ලෙස කාන්තා වින්දිතයන්ට රැකවරණය ලබාදීමට අවශ්‍ය රජයේ පළමු රැකවරණ මධ්‍යස්ථානය 2012 දෙසැම්බර් 12 දින ආරම්භ කරන ලද අතර එය කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශයේ අධීක්ෂණ යටතේ ශ්‍රී ලංකා ජාතික කාන්තා කාර්යාංශය මගින් පවත්වාගෙන යනු ලබයි.

තැනැත්තන් වෙළඳාමට එරෙහි ජාතික සංඛානයේ සියළු සාමාජිකයන් ලබාදුන් ඉතා ඵලදායී අදහස්වල එකඟතාවයෙන් මෙම සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටිය සකස්කරන ලදී. ඒ සඳහා 2014 ඔක්තෝම්බර් මස කැබිනට් අනුමැතිය ලබාදුන් අතර එම අවස්ථාවේදී ඉතා සීඝ්‍රයෙන් වර්ධනය වන තැනැත්තන් වෙළඳාම් අපරාධයට ලක්වන වින්දිතයන් ආරක්ෂා කිරීම සහ ඔවුන්ට සහයෝගය දැක්වීම අත්‍යාවශ්‍ය කාරණයක් ලෙස සලකා කටයුතු කළයුතු බව සඳහන් කරන ලදී.

මෙම සම්මත මෙහෙයුම් පටිපාටිය ශ්‍රී ලාංකික අපට වැදගත් වනුයේ, මේ මගින් මෙරට සහ පිටරටදී, තැනැත්තන් වෙළඳාමට ලක්වන ශ්‍රී ලාංකික පුරවැසියන්ට මෙන්ම, මෙරටදී තැනැත්තන් වෙළඳාමට ලක්වන විදේශීය වින්දිතයන්ටත් ආරක්ෂාව සහ සහයෝගය දැක්වීමට අනුගමනය කළ යුතු ක්‍රියාමාර්ග මෙහි සඳහන්ව තිබීමයි. එමනිසා මෙහි ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරීත්වය උදෙසා කටයුතු කිරීම ඔබ අප සැමගේ ජාතික වගකීමක් ලෙස සඳහන් කරනු කැමැත්තෙමි.

ශ්‍රී ලංකාව තුළ තැනැත්තන් වෙළඳාම් අපරාධය පිළිබඳව පුළුල් කතිකාවතක් ඇති කරමින් මෙන්ම අදාළ සියළු පාර්ශව දැනුවත් කරමින් සහ ඔවුන්ට අවශ්‍ය සහායන් ලබා දෙමින් 2006 වසරේ සිට කටයුතු කරන සංක්‍රමණය සඳහා වන ජාත්‍යන්තර සංවිධානය (IOM) මෙම සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටිය සකස් කිරීම සඳහා ඔවුන්ගේ දායකත්වය දක්වන ලදී. සංක්‍රමණය සඳහා වන ජාත්‍යන්තර සංවිධානය 2010 සිට තැනැත්තන් වෙළඳාමට එරෙහි ජාතික සංඛානයට අවශ්‍ය තාක්ෂණික සහයෝගය මෙන්ම සංවිධාන කාර්යයද නොපිරිහෙලා ඉටුකරමින් දක්වනු ලබන මහඟු දායකත්වයද මා මෙහිදී කෘතඥතා පූර්වකව සිහිපත් කරමි.

මෙම ජාතික කර්තව්‍යය සාර්ථකව ඉටුකිරීම සඳහා සහයෝගය ලබා දුන් සියළු පාර්ශවයන්ට ස්තූති කිරීමට මෙය අවස්ථාවක් කරගන්නා අතර, තැනැත්තන් වෙළඳාම් අපරාධයට එරෙහිව කටයුතු කිරීමට මෙම සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටිය මහඟු සංධිස්ථානයක් වනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු වෙමි.

කමලිනී ද සිල්වා

අධිකරණ සහ කම්කරු සබඳතා අමාත්‍යාංශය

පටුන

	සාරාංශය	11
1.	හැඳින්වීම	13
1.1	තැනැත්තන් වෙළඳාම සහ ශ්‍රී ලංකාව	13
1.2	ආරක්ෂාව සහ සහාය ලබාදීමේ මූලධර්මයන්	13
1.2.1	මානව හිමිකම් ආරක්ෂා කිරීම සහ ගරු කිරීම	13
1.2.2	වින්දිතයාට සහාය දක්වන ක්‍රියාපටිපාටීන්	14
1.2.3	බහුවිධ විනය ප්‍රවේශයන්	14
1.3	අදාළ වන්නා වූ මූලධර්මයන්	14
2.	සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටියෙහි අරමුණු සහ ව්‍යුහය	15
2.1	අරමුණු	15
2.2	සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටියෙහි ව්‍යුහය	15
3.	තැනැත්තන් වෙළඳාම පිළිබඳ සංකල්ප	17
3.1	තැනැත්තන් වෙළඳාම පිළිබඳ නිර්වචනය/ එක්සත් ජාතීන්ගේ ප්‍රොටොකෝලය	17
3.2	ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව	18
3.3	ශ්‍රී ලංකාවේ නෛතික රාමුව	19
4.	තැනැත්තන් වෙළඳාමට ලක්වූ වින්දිතයන් හඳුනා ගැනීම, ආරක්ෂා කිරීම සහ යොමු කිරීම පිළිබඳ සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටිය	21
	<i>පළමු අදියර</i>	
4.1	මුල් තොරතුරු වාර්තාකරණය/පැමිණිලි ඉදිරිපත් කිරීම	21
4.2	මුදාගැනීම	22
4.3	මූලික තිර පරීක්ෂාව (screening) / පරීක්ෂා ලැයිස්තුව	24
4.4	මූලික තොරතුරු බෙදාගැනීම	25
4.5	අවශ්‍යතාවයන් හඳුනාගැනීම	25
	<i>දෙවන අදියර</i>	
4.6	හදිසි අවශ්‍යතාවයන් පිළිබඳ ක්ෂණික ප්‍රතිචාර දැක්වීම	26
4.7	වෛද්‍ය රැකවරණය	26
4.8	වයස තහවුරු කිරීම	26
4.9	රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයට යොමු කිරීම	26
4.10.	යොමු කිරීමෙන් අනතුරුව තොරතුරු සැපයීම	29
4.11	පැමිණිල්ල සමග ඉදිරියට කැමැත්තෙන් කටයුතු කිරීම හෝ නො කිරීම (දේශීය සහ විදේශීය වින්දිතයන්)	29

4.12	ඇප	30
	<i>නෙවන අදියර</i>	
4.13	පොලීසිය විසින් විමර්ශන සිදු කිරීම (නඩු විභාගයට පෙර)	30
	<i>හතරවන අදියර</i>	
4.14	නඩු පැවරීම (මූලික විමර්ශනයෙන් පසු නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවට යොමු කිරීම)	31
4.15	නඩු විභාගය	31
4.16	නඩු විභාගයට පසු	32
	<i>පස්වන අදියර</i>	
4.17	ශ්‍රී ලංකාවේ සිටින තැනැත්තන් වෙළඳාමට ලක්වූ විදේශීය වින්දිතයන් සියරට යැවීම සහ විදෙස් රටවලදී තැනැත්තන් වෙළඳාමට ලක්වූ ශ්‍රී ලාංකිකයන් නැවත මෙරටට ගෙන්වීම	33
	ගැලීම් සටහන් 1 - පළමු අදියරේ සිට හතරවන අදියර දක්වා	36
	ගැලීම් සටහන් 2 - පස්වන අදියර	37
	ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා නිර්දේශයන්	38
ඇමුණුම් 1	තැනැත්තන් වෙළඳාම අපරාධය කිරීම් හා සම්බන්ධ ශ්‍රී ලාංකීය දර්ශකයන්	40
ඇමුණුම් 2	අවශ්‍යතා තක්සේරුව නිර්දේශනය (කෙටුම්පත)	43
ඇමුණුම් 3	නවාතැනක් වෙත ඇතුළත් කිරීම සඳහා යොමු කිරීමේ ආකෘති පත්‍රය - නිර්දේශනය	46
ඇමුණුම් 4	තැනැත්තන් වෙළඳාමෙහි වින්දිතයකු විය හැකි පුද්ගලයකු හඳුනා ගැනීමේ තිර පරීක්ෂණ ආධාරක (ශ්‍රමික)	47
ඇමුණුම් 5	තෝරාගත් පද මාලාව	51

සාරාංශය

තැනැත්තන් වෙළඳාම් අපරාධය යනු දේශසීමා සහ අධිකරණ බලසීමාවන් පරයමින් සිදු කරන්නා වූ බරපතල අන්තර්ජාතික සංවිධානාත්මක අපරාධයන්ගෙන් එකක් වේ. මෙම තැනැත්තන් වෙළඳාම් අපරාධය වැළැක්වීම සහ මර්දනය කිරීමට නම් තැනැත්තන් වෙළඳාමට ලක් වූ වින්දිතයන් හඳුනා ගැනීම, ආරක්ෂා කිරීම සහ නඩු පැවරීම යන පියවරයන් හි දී ඒ සඳහා කටයුතු කරන සියලු පාර්ශවයන් අතර මනා සම්බන්ධීකරණයක් තිබිය යුතුය.

සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටිය (SOP) කෙටුම්පත් කිරීම පීඩාවට පත්වූ කණ්ඩායම් අතරින් තැනැත්තන් වෙළඳාමට ලක්වූ වින්දිතයන් හඳුනාගැනීම, විසා කාල සීමාව ඉක්මයාම නිසා රඳවාගෙන ඇති විදේශිකයන් හඳුනා ගැනීම, ගණිකා වෘත්තීය සහ ඊට අදාළ අපරාධ සම්බන්ධයෙන් අන්අඩංගුවට ගන්නා ලද කාන්තාවන් පිළිබඳව සහ ක්‍රමවත් සහ අක්‍රමවත් ආකාරයෙන් විදේශයන්හි සේවයේ යෙදී සිටියදී තැනැත්තන් වෙළඳාමේ සහ සුරාකෑමේ ගොදුරු බවට පත්ව ඇති ශ්‍රී ලාංකිකයන් හඳුනාගැනීම ආදී කටයුතු පිළිබඳව ශ්‍රී ලංකා රජයේ ඇති දැඩි කැපවීම පිළිබඳ උදාහරණයක් වේ.

සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටිය (SOP) යනු විශේෂයෙන් අපරාධකරුවන් සාර්ථක ලෙස වරදකරුවන් බවට පත් කිරීම සඳහා, තැනැත්තන් වෙළඳාම සහ ඊට සම්බන්ධ අපරාධ නිවාරණයට සහ වින්දිතයන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා සාර්ථක ලෙස ශ්‍රී ලංකා පොලීසිය විසින් භාවිත කළ හැකි මෙවලමක් වන අතර එහි මුල් ක්‍රියාකරුවන් වෙත ඔවුන්ගේ කාර්ය භාරයන් සහ වගකීම් පිළිබඳව දැනුවත් කිරීම් සිදුකර ඇත. තැනැත්තන් වෙළඳාමට එරෙහිව සටන් කිරීම උදෙසා ඒ පිළිබඳව වගකීම් දරන්නා වූ සියලු පාර්ශවයන් අතර ප්‍රබල සම්බන්ධීකරණයක් තිබිය යුතු බව පිළිගෙන ඇත. තැනැත්තන් වෙළඳාම් සිද්ධි හඳුනා ගැනීම, ප්‍රමාණවත් සහායන් ලබාදීම, විමර්ශනය කිරීම සහ නඩු පැවරීම සහතික කිරීම සඳහා නීතිය ක්‍රියාත්මක කරන ආයතන සහ නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව ඉතා සම්පව කටයුතු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. එමෙන්ම අධිකරණ සහ කම්කරු සබඳතා අමාත්‍යාංශය, විදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශය (තානාපති කාර්යාල සහ කොන්සියුලර් කාර්යාල ද ඇතුළුව), කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශය ඇතුළු අදාළ අමාත්‍යාංශ ශ්‍රී ලංකා විදේශ සේවා නියුක්ති කාර්යාංශය (SLBFE), ජාතික ළමා ආරක්ෂක අධිකාරිය (NCPA), ආගමන විගමන දෙපාර්තමේන්තුව වැනි වෙනත් රාජ්‍ය ආයතන සහ අන්තර් ජාතික සංවිධාන (IOM) වැනි, සිවිල් සංවිධාන, වෙනත් රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන අතර සමීප සම්බන්ධීකරණයක් තිබීම අත්‍යවශ්‍යය වේ.

අධිකරණ අමාත්‍යාංශයේ මූලිකත්වයෙන් ක්‍රියාත්මක වන තැනැත්තන් වෙළඳාමට එරෙහි ජාතික සංවිධානයේ (National Anti-Human Trafficking Task Force) සාමාජිකත්වය දරන්නා වූ සියලු පාර්ශව සමග කරන ලද තනි තනි සහ කණ්ඩායම් සාකච්ඡා මත පදනම්ව මෙම සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටිය සකස් කර ඇත. මෙම සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටිය (SOP) මානව හිමිකම් සහ වින්දිතයා ඉලක්ක කරගත් ප්‍රවේශයක් මෙන්ම අන්තර්ජාතික සම්මුතීන් වලට අනුකූල වෙමින් මෙන්ම ශ්‍රී ලංකාවේ වර්තමානයේ පවත්නා නීතියේ ප්‍රතිපාදන වලට ද අනුව සකස් කර ඇත. තවද මෙම සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටිය කෙටුම්පත් කිරීම සඳහා IOM ආයතනය සිය තාක්ෂණික සහයෝගය ලබාදුන් අතර එය අවසාන වශයෙන් සකස් කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම මෙන්ම අදාළ ක්‍රියාපටිපාටීන් පිළිබඳව නිරීක්ෂණය කිරීම ආදී කටයුතු සිදුකරන ලද්දේ තැනැත්තන් වෙළඳාමට එරෙහි ජාතික සංවිධානයේ සාමාජිකයන් විසිනි.

1

හැඳින්වීම

1.1 තැනැත්තන් වෙළඳාම සහ ශ්‍රී ලංකාව

ශ්‍රී ලංකාව යනු තැනැත්තන් වෙළඳාම සිදුවන්නා වූ ප්‍රධාන මූලාශ්‍රයක් සහ තරමක් දුරට තැනැත්තන් වෙළඳාම්වල ගමනාන්ත රටක් (destination) වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ පිරිමි, කාන්තාවන් සහ ළමයින් සෞඳි අරාබියාව, කුවේට්, කටාර්, එක්සත් අරාබි එමීර් රාජ්‍යය, ජෝර්දානය, බහරේන්, ඊජිප්තුව, ලෙබනන්, ඉරාකය, ඇෆ්ගනිස්ථානය, මැලේසියාව, සිංගප්පූරුව, මූරුසිය සහ එක්සත් ජනපදය යන රටවලට ඉදිකිරීම් කම්කරුවන්, ගෘහස්ථ සේවකයින් හෝ ඇගළුම් කර්මාන්තයන්හි සේවය කිරීම සඳහා සංක්‍රමණය වන අතර බොහෝ අවස්ථාවන් වලදී ඔවුන් බලහත්කාරයෙන් සේවයේ යෙදවීම සිදුවේ.¹ රාජ්‍ය යාන්ත්‍රණය සහ රෙගුලාසි වලට පිටස්තරව බලපත්‍ර රහිත නියෝජිත ආයතන හරහා විදේශ රටවල් වලට පිටත් වන පුද්ගලයන් බොහෝ විට තැනැත්තන් වෙළඳාමට ලක්වේ.

තායිලන්තය, චීනය, ඊජිප්තුව, සහ දකුණු ආසියාතික රටවල්, යුරෝපය සහ පැරණි සෝවියට් සමූහාණ්ඩුවේ රටවල් වලින් ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණි කාන්තාවන් සුලු ප්‍රමාණයක් බලහත්කාර ලිංගික සේවයේ යොදවා ගැනීම පිළිබඳ පසුගිය වසරේ වාර්තා වී ඇත.² ශ්‍රී ලංකාව තුළදී වාණිජ ලිංගික සුරාකෑම සඳහා කාන්තාවන්, ළමයින් ගණිකා ව්‍යාපාරය තුළ තැනැත්තන් වෙළඳාමට ලක්කර ඇත. මුහුදුබඩ ප්‍රදේශවලදී ගැහැණු දරුවන්ට වඩා පිරිමි දරුවන් ළමා සංචාරක ලිංගික වෙළඳාමට ලක් කෙරේ.³

1.2 ආරක්ෂාව සහ සහාය ලබාදීමේ මූලධර්මයන්

අදාළ මානව අයිතිවාසිකම් මූලධර්ම, එක්සත් ජාතීන්ගේ පැලමෝර් ප්‍රොටෝකෝලය, මානව හිමිකම් සහ තැනැත්තන් වෙළඳාම පිළිබඳ නිර්දේශිත පරිචයන් සහ මාර්ගෝපදේශ මත පදනම්ව වින්දිතයන්ට රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන පහසුකම් සැපයීම, සහයෝගය දැක්වීම සහ ආරක්ෂාව ලබාදීම ඇතුළු මූලික මූලධර්මයන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මාර්ගෝපදේශ සපයනවා ඇත.⁴

1.2.1 මානව හිමිකම් ආරක්ෂා කිරීම සහ ගරු කිරීම

තැනැත්තන් වෙළඳාම් අපරාධය මගින් දැඩි ලෙස මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය වීම් සිදුවන අතර එය තැනැත්තන් වෙළඳාමට ලක් වූ පුද්ගලයන්ගේ පුද්ගල ගරුත්වයට ද බොහෝ විට හානි සිදුකරයි. වින්දිතයන්ට උපකාර කිරීමේදී සහ ආරක්ෂා කිරීමේදී, වින්දිතයන් වෙත උපකාර කිරීම සහ අපරාධකරුවන්ට එරෙහිව නඩු පැවරීම සහතික කිරීම සඳහා “අයිතිවාසිකම් පදනම් වූ ප්‍රවේශයක්” තිබීම අවශ්‍යය වේ. වින්දිතයන් සමග කටයුතු කරන නිලධාරීන් වින්දිතයාගේ පාර්ශවයෙන් පවත්නා ගැටළු සහ බැඳියාවන් සානුකම්පිතව හඳුනාගැනීමේ හැකියාවක් ඇති පුද්ගලයන් විය යුතුය. මෙහිදී ගන්නා තීරණ සහ අනාගත සැලසුම් “වින්දිතයාගේ උපරිම යහපත” වෙනුවෙන් විය යුතුය. වින්දිතයන් වෙත ආරක්ෂා වීමේ අයිතියක් ඇති අතර, ඔවුන් වෙනුවෙන් ගන්නා වූ පියවර පිළිබඳව උපදෙස් ලැබීම සහ දැනුම්වත් වීම සඳහා ඔවුන්ට අයිතිවාසිකමක් ඇත.

1 ඇමරිකානු රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව, තැනැත්තන් වෙළඳාම පිළිබඳ වාර්තාව 2014
 2 එම
 3 එම
 4 තැනැත්තන් වෙළඳාමට ලක් වූ වින්දිතයන්ට සෘජු සහය දැක්වීමේ අත්පොත, සංක්‍රමණය සඳහා වන ජාත්‍යන්තර සංවිධානය 2007.

1.2.2 වින්දිතයා මූලික කරගත් ක්‍රියාපටිපාටීන්

තැනැත්තන් වෙළඳාමට එරෙහි ජාතික සංඛ්‍යාතය සහ අනෙකුත් වගකීම් දරණ ආයතන සිය ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ දී “වින්දිතයා” මූලික කරගනිමින් පහත කරුණු පිළිබඳ අවධානය යොමුකර කටයුතු කළ යුතු ය.

- ❑ වින්දිතයකු අපරාධකරුවකු වශයෙන් නොසැලකිය යුතු වන අතර ඔහු/ඇය අදාළ අපරාධයේ වින්දිතයකු බවට පත් වී ඇති බව සැලකිය යුතුය.
- ❑ සහාය දැක්වීමේ ආයතනයන් විසින් නැවත වරක් වින්දිතයා පීඩාවට ලක් කිරීම (ප්‍රතිවින්දිත භාවය) නොකළ යුතුය.
- ❑ තැනැත්තන් වෙළඳාම් වින්දිතයන් වෙත ‘වින්දිතයාගේ කැමැත්ත’ පදනම් කරගෙන සේවය සැපයිය යුතුය.
- ❑ වින්දිතයා පිළිබඳ සියළුම තොරතුරු සහ සන්නිවේදනයන් වින්දිතයා වෙත පුද්ගලිකත්වයක් සහ රහස්‍යභාවයක් ඇත්තේය යන්න සිහියේ තබාගෙන කළ යුතුය.⁵

1.2.3 බහුවිධ විනය ප්‍රවේශයන්

තැනැත්තන් වෙළඳාමට එරෙහිව ක්‍රියාත්මක වීමේදී මනාව සකස් කරන ලද විසඳුම් අවශ්‍ය වේ. ඒවා එක්වරම ක්‍රියාත්මක කරවිය යුතු අතර එහිදී තැනැත්තන් වෙළඳාමට එරෙහි ජාතික සංඛ්‍යාතය සහ වෙනත් වගකීම් දරණ පාර්ශවයන් හැකි උපරිම සමීප සම්බන්ධතාවයක් පවත්වා ගනිමින් තැනැත්තන් වෙළඳාම් සිද්ධි හඳුනාගැනීම, සහාය දැක්වීම සහ ශ්‍රී ලංකාව තුළදී මෙන්ම ඉන් පිටතදී වින්දිතයන් වෙත ආරක්ෂාව සැපයීම සිදුකළ යුතුය.

1.3 අදාළ වන්නා වූ මූලධර්මයන්

- ❑ විශේෂයෙන්ම කාන්තාව සහ ළමයින් සම්බන්ධව තැනැත්තන් වෙළඳාම වැළැක්වීම, දඬුවම් කිරීම සහ මර්දනය කිරීම පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ ප්‍රොටෝකෝලයේ සඳහන් අන්තර් ජාතික සම්මතයන් මෙම සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටියේ (SOP) විද්‍යමානවේ.
- ❑ තැනැත්තන් වෙළඳාමේ වින්දිතයන් බවට පත්ව ඇති ළමුන්ට සහාය දක්වන ආයතන ‘ළමයාගේ උපරිම යහපත’ යන සංකල්පයන් මත සිට කටයුතු කළ යුතුය.

සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටිය (SOP) ශ්‍රී ලංකාවෙහි වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීමේ පනතේ සඳහන් මූලධර්මයන් අනුගමනය කර ඇත. එහිදී

- ❑ තැනැත්තන් වෙළඳාම සම්බන්ධව වින්දිතයෙකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු වන්නා වූ පුද්ගලයෙකු වෙත ආරක්ෂාව සැපයීම.
- ❑ අදාළ අපරාධයෙහි වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් පිළිබඳව මූලික අවධානය යොමු කරමින් එකී අයිතිවාසිකම් සහ වරප්‍රසාද භුක්ති විඳීම සඳහා ක්‍රියාවලියක් සැපයීම.

5 සියළුම තොරතුරු රහසිගතව තැබිය යුතු වන අතර හැකි උපරිම අයුරින් පුද්ගලයන් කිහිප දෙනෙකුට පමණක් ප්‍රවේශය ඇති පරිදි තැබිය යුතු වේ. එහිදී සන්නිවේදනය, තානාපති කාර්යාල හෝ තානාපති කාර්යාල කාර්ය මණ්ඩල සමඟ සන්නිවේදනය කිරීමේදී පවා අවශ්‍ය අවම තොරතුරු පමණක් සන්නිවේදනය කරනු ලබන බවට සහ අවශ්‍ය වන්නා වූ ලේඛණ පමණක් ලබාගැනීම හෝ උපකාරයන් පමණක් ලබාදෙන බවට සහතික වීම.

2

සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටියෙහි අරමුණු සහ ව්‍යුහය

2.1 අරමුණු

- 2.1.1 වින්දිතයන් ඵලදායී ලෙස හඳුනා ගැනීම, ආරක්ෂා කිරීම, සහ යොමු කිරීම සහතික කිරීම සඳහා සුදුසු වන්නා වූ යාන්ත්‍රණයක් ඇති කිරීම.
- 2.1.2 අපරාධකරුවන් වැරදිකරුවන් කිරීම ද ඇතුළත් වේගවත් සහ ඵලදායී ලෙස නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සහතික කිරීම.
- 2.1.3 හඳුනාගැනීමේ සිට යළි සමාජගත කිරීම (මින් ඉදිරියට මෙහිදී ප්‍රත්‍යානුකූලනය ලෙස දක්වන - **reintegration**) අවස්ථාව දක්වා වින්දිතයන්ගේ ආරක්ෂාව සහ නැවත වරක් පීඩාවට ලක්වීම (ප්‍රතිවින්දිත භාවය) වැළැක්වීම සහතික කිරීම.
- 2.1.4 තැනැත්තන් වෙළඳාමෙහි වින්දිතයන් බවට පත් වූ පුද්ගලයන් වෙත ආරක්ෂාව සහ උපකාර කිරීම සඳහා විශේෂිත පියවරයන් ඇති කරමින් එය ආයතනගත කිරීම.

2.2 සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටියෙහි ව්‍යුහය

සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටිය (SOP) මගින් තැනැත්තන් වෙළඳාමට ලක්වන වින්දිතයන් හඳුනාගෙන ඔවුන් වෙත උදව් උපකාර සහ ආරක්ෂාව සැපයීමේ නිරත වී සිටින ආයතන වෙත පියවරෙන් පියවර සිදුකළ යුතු වන්නා වූ මාර්ගෝපදේශයන් සපයනු ලබයි. මෙම සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටිය (SOP) හරයාත්මක සහ කාර්යය පටිපාටික නීතිය අදාළ කරගැනීම පිළිබඳව අත්දැකීම් සහ දැනුමක් ඇති නිලධාරීන් සහ අදාළ වගකීම් දරණ ආයතන නියෝජනය කරන්නා වූ පුද්ගලයන්ගේ මාර්ගෝපදේශය සහිත උපදේශණාත්මක සහයෝගය මගින් සකස් කර ඇත. එමෙන්ම මෙම සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටිය (SOP) අදාළ නීති සහ කාර්යය පටිපාටීන් පිළිබඳව විස්තරාත්මක සාකච්ඡාවක් කරා යොමු නොවන අතර එය යම් විශේෂිත වෘත්තීය කාර්ය භාරයකට අදාළ ක්‍ෂේත්‍රයන් වෙත සීමා වෙමින් සකස් කර ඇත.⁶ එය වඩා පැහැදිලි ලෙස කාර්යය පටිපාටික න්‍යායන්ට අනුකූල වෙමින් අදියර කිහිපයකට බෙදා ඇත.

පළමු අදියර

- මුල් තොරතුරු වාර්තාකරණය/ පැමිණිල්ල ඉදිරිපත් කිරීම
- මුදාගැනීම
- මූලික තීර පරීක්ෂාව සිදුකිරීම/පරීක්ෂණ ලැයිස්තුව
- මූලික තොරතුරු බෙදාගැනීම
- අවශ්‍යතාවන් හඳුනාගැනීම

6 ශ්‍රී ලංකාවේ වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීමේ පනත් කෙටුම්පත විමර්ශනයට භාජනය වෙමින් කෙටුම්පත් කරන අවස්ථාවේදී එම පනත් කෙටුම්පතට අනුව එම කෙටුම්පතෙහි අරමුණු වශයෙන් අපරාධ වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් දක්වා සිටීම සහ පොලිස් දෙපාර්තමේන්තුවෙහි ආරක්ෂක අංශයක් වශයෙන් ජාතික ආරක්ෂණ අධිකාරියක් පිහිටුවීම සහ සාක්ෂිකරුවන් වෙත වන්දි සැපයීම සඳහා ආරක්ෂණ අරමුදලක් ස්ථාපිත කිරීම යනාදිය වේ. මෙම පනතේ අරමුණ වූයේ අන්තර්ජාතික න්‍යායන් සහ විශිෂ්ට පරිචයන් බලාත්මක කිරීම වේ.

දෙවන අදියර

- හදිසි අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් ක්‍ෂණික ප්‍රතිචාර දැක්වීම
- වෛද්‍ය රැකවරණ සැපයීම
- වයස සහතික කිරීම
- රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයට යොමු කිරීම
- යොමු කිරීමෙන් අනතුරුව තොරතුරු සැපයීම
- පැමිණිල්ල සමග ඉදිරියට කටයුතු කිරීම හෝ නො කිරීම (දේශීය සහ විදේශීය වින්දිතයන්)

- ඇප

තුන්වන අදියර

- පොලිස් විමර්ශන සිදුකිරීම (නඩු විභාගයට පෙර)

හතරවන අදියර

- නඩු පැවරීම
- නඩු විභාගය
- නඩු විභාගයට පසු

පස්වන අදියර

- ශ්‍රී ලංකාවට නැවත ගෙන්වීම සහ ශ්‍රී ලංකාවෙන් නැවත යැවීම

තැනැත්තන් වෙළඳාම පිළිබඳ සංකල්ප

3.1 තැනැත්තන් වෙළඳාම පිළිබඳ නිර්වචනය/ එක්සත් ජාතීන්ගේ ප්‍රොටෝකෝලය

යම් පුද්ගලයකු තැනැත්තන් වෙළඳාමක වින්දිතයකු වන්නේ ද යන්න පිළිබඳව තීරණය කිරීම සඳහා පුද්ගලයින් තැනැත්තන් වෙළඳාම් කිරීම පිළිබඳ නෛතික නිර්වචනයෙහි සඳහන් කරුණු තේරුම් ගැනීම අවශ්‍ය වේ. හඳුනාගැනීමේ ක්‍රියාවලියට සහයෝගය ලබාගැනීම සඳහා අදාළ ආයතන විසින් තැනැත්තන් වෙළඳාම පිළිබඳ අන්තර් ජාතික නිර්වචන හඳුනාගත යුතුය. වසර 2000 දී ‘අන්තර් ජාතික සංවිධානාත්මක අපරාධවලට එරෙහි එක්සත් ජාතීන්ගේ සම්මුතියට’ අතිරේකයක් වශයෙන් වසර 2002 දී හඳුන්වාදෙන ලද ‘විශේෂයෙන්ම කාන්තාව සහ ළමයින් තැනැත්තන් වෙළඳාමට ලක් කිරීම වැළැක්වීම, දඬුවම් කිරීම සහ මර්දනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් වන එක්සත් ජාතීන්ගේ ප්‍රොටෝකෝලයේ’ (මින් මතු වට 2002 එක්සත් ජාතීන්ගේ ප්‍රොටෝකෝලය ලෙස හඳුන්වන) තැනැත්තන් වෙළඳාම් පිළිබඳ නිර්වචනය කරමින් විශේෂිත වගන්ති අඩංගු කර ඇත.

(අ) 2002 එක්සත් ජාතීන්ගේ ප්‍රොටෝකෝලයෙහි 03 වන වගන්තියෙහි දක්වා ඇති පරිදි තැනැත්තන් වෙළඳාම් පිළිබඳ නිර්වචනය

තැනැත්තන් වෙළඳාම යනු “තර්ජනය කිරීම, බලහත්කාරය හෝ වෙනත් ආකාරයක බලය යෙදවීම, හෝ පැහැර ගැනීම, වංචාව, රැවටීම, බලය අනිසි ලෙස යෙදවීම, පීඩාකාරී තත්වයෙන් ප්‍රයෝජන ගැනීම හෝ වෙනත් ආකාරයේ ක්‍රමවේදයකින් පුද්ගලයන් බඳවා ගැනීම, ප්‍රවාහනය කිරීම, මාරු කිරීම හෝ සඟවා තබා ගැනීම හෝ සුරාකෑමේ අරමුණ උදෙසා යම් ගෙවීමක් කිරීම හෝ ලැබීම හෝ යම් ප්‍රතිලාභ ලබාදීම තුළින් යම් පුද්ගලයකුගේ කැමැත්ත ලබාගැනීමට කටයුතු කිරීම වේ”.

සුරාකෑම යන්නට සුළු වශයෙන් වෙනත් පුද්ගලයන් ගණිකා වෘත්තියට යොදා සුරාකෑමට ලක් කිරීම හෝ වෙනත් ආකාරයේ ලිංගික සුරාකෑම, බලහත්කාර ශ්‍රමය හෝ සේවා ලබාගැනීම, වහල්භාවය හෝ වහල්භාවයට සමාන වෙනත් ක්‍රියාවන් සිදුකිරීම, දාසභාවයට පත් කිරීම හෝ අවයව ඉවත් කරගැනීම ආදිය ඇතුළත් වේ.

ක්‍රියාවන්	ආකාරය/ක්‍රමවේදය	අරමුණ/පරමාර්ථ
බඳවාගැනීම	තර්ජනය කිරීම	සුරාකෑමේ අරමුණ උදෙසා
ප්‍රවාහනය	බලහත්කාරය	වෙනත් අය වෙනුවෙන් ගණිකා සේවයේ යෙදවීම
මාරු කිරීම	වෙනත් ආකාරයක බලය යෙදවීම	වෙනත් ආකාරයේ ලිංගික සුරාකෑම
සඟවා තබා ගැනීම	පැහැර ගැනීම	බලහත්කාර ශ්‍රමය හෝ සේවා ලබා ගැනීම
පුද්ගලයන් භාරගැනීම	වංචාව	වහල්භාවය හෝ වහල්භාවයට සමාන ක්‍රියාවන්
	රැවටීම	වහල්කම
	බලය අනිසි ලෙස යෙදවීම පීඩාකාරී තත්ත්වයන්ගෙන් ප්‍රයෝජන ගැනීම	අවයව ඉවත් කිරීම
	ගෙවීම් හෝ ප්‍රතිලාභ ලබා දීම හෝ ලැබීම	

ඉහත සඳහන් ක්‍රමවේදයන් භාවිත කර ඇති නම් තැනැත්තන් වෙළඳාම් කටයුත්තක් සඳහා වින්දිතයකුගේ "කැමැත්ත" අදාළ නොවේ. දරුවන් සම්බන්ධයෙන් වන විට ඉහත සඳහන් ක්‍රමවේදයන් භාවිත කර නොතිබුණද "කැමැත්ත" අදාළ නොවේ.

ශ්‍රී ලංකා රජය තැනැත්තන් වෙළඳාම වැළැක්වීම සහ පාලනය කිරීමට අදාළ කර ගත හැකි මූලික මානව හිමිකම් ගිවිසුම් හතක පාර්ශවකරුවෙක් වේ. මෙයට අමතරව ශ්‍රී ලංකා රජය තැනැත්තන් වෙළඳාම වැළැක්වීම සම්බන්ධයෙන් බලපැවැත්වෙන ගිවිසුම් හතරෙන් තුනක පාර්ශවකරුවෙක් වේ. අන්තර් ජාතික කම්කරු සංවිධානයේ බලහත්කාරය හා ළමා මෙහෙකාර සේවයට එරෙහි සම්මුති හතරක පාර්ශවකරුවෙක් ද වේ. එමෙන්ම ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් හේ සම්මුතිය ද අනුමත කර ඇත.

3.2 ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව

ජාතික මට්ටමේදී ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙහි ප්‍රකාශිතව තැනැත්තන් වෙළඳාම, වහල්භාවය, බලහත්කාර ශ්‍රමය ලබා ගැනීම, හෝ වෙනත් ආකාරයේ සුරාකෑම් ආදිය ප්‍රකාශිතව තහනම් කිරීමක් සිදු කර නොමැත⁷. කෙසේ වුවද, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මගින් මූලික අයිතිවාසිකම් සහ නිදහස්වීම් ගණනාවක් සහතික කර ඇත. ඒවා නම්, සිතිමේ නිදහස, හෘදය සාක්ෂියේ නිදහස සහ ආගමික නිදහස (10 වන වගන්තිය), වධහිංසා වලින් නිදහස (11 වගන්තිය), ස්ත්‍රී පුරුෂභේදය ඇතුළු තහනම් කරන ලද පදනම් ගණනාවක් මත වෙනස්කොට සැලකීමෙන් නිදහස ඇතුළු සමානාත්මතාවයේ නිදහස (12 වගන්තිය) ආදිය වේ. එමෙන්ම, 12(4) වගන්තිය මගින් කාන්තාවන් සහ දරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහතික කරන්නා වූ ක්‍රියාමාර්ග යන් ගැනීම සඳහා රජයට අවසර ලබා දී ඇත.

7 1978 ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව බලන්න.

එමෙන්ම ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මගින් විවිධ නෛතික ආරක්ෂාවන් (13 වන වගන්තිය) ගණනාවක් පිළිබඳව මෙන්ම ප්‍රකාශනයේ, රැස්වීමේ, සමාගමයේ, රැකියාවක නිරතවීමේ සහ එහාමෙහා යාමේ නිදහස (14 වන වගන්තිය) ආදිය සඳහන් කර ඇත. තවද, රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය මෙහෙයවීමේ මූලධර්මයන් මගින් ආර්ථික සහ සාමාජීය විෂමතාවයන් සහ සුරාකෑම තුරන් කිරීම පිළිබඳව නිර්දේශයන් ද (27.7 වගන්තිය) දරුවන්ගේ සහ තරුණ අයගේ විශේෂ බැඳියාවන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම පිළිබඳව මෙන්ම වෙනස්කොට සැලකීම සහ සුරාකෑමෙන් ආරක්ෂාකිරීම (27.13 වගන්තිය) එමෙන්ම, ලිංගික නඩු කටයුතු වලදී වෙනමම කාමරයක නඩු කටයුතු පැවැත්වීම පිළිබඳව ප්‍රතිපාදන සලසා ඇත (106 (2) (ආ) වගන්තිය). ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 3 වන පරිච්ඡේදයෙහි මූලික අයිතිවාසිකම් කඩවීම සම්බන්ධයෙන් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාමය ප්‍රතිපාදන සලසා ඇත.

(මෙහි දක්වා ඇත්තේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ අදාළ වගන්ති වල සංක්ෂිප්තයක් වන බැවින් අදාළ වගන්ති පිළිබඳ මනා දැනුමක් ලබා ගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව පරිශීලනය කිරීම ඉතාම යෝග්‍ය වේ)

3.3 ශ්‍රී ලංකාවේ නෛතික රාමුව

දක්ව නීති සංග්‍රහය සඳහා 2006 දී ගෙන එන ලද සංශෝධනය ප්‍රකාරව තැනැත්තන් වෙළඳාම් කිරීම පිළිබඳ අපරාධ වරද පුළුල් ලෙස විස්තර කර ඇති අතර, එය එක්සත් ජාතීන්ගේ තැනැත්තන් වෙළඳාම් පිළිබඳ ප්‍රොටෝකෝලයෙහි දක්වා ඇති නිර්වචනයට අනුකූල වන ලෙස සකස් කර ඇත. විශේෂයෙන් 360 (ඇ) 1 වගන්තියෙහි සංක්ෂිප්ත ස්වරූපයෙන් දක්වා ඇත;

- (අ) මුදල් හෝ වෙනත් ප්‍රතිෂ්ඨාවක් සඳහා යම් තැනැත්තකු මිලදී ගන්නා විකුණන හෝ හුවමාරු කරන නැතහොත් මිලදී ගැනීමට විකිණීමට, හුවමාරු කිරීමට වෙනත් තැනැත්තකු පොළඹවන නැතහොත් යම් තැනැත්තකු මිලදී ගැනීම, විකිණීම හෝ හුවමාරු කිරීම සඳහා ප්‍රවර්ධනය කිරීමට, පහසුකම් සැලසීමට හෝ පෙළඹවීමට යම්දෙයක් කරන
- (ආ) බලහත්කාරයෙන් හෝ අනිවාර්යයෙන් වැඩ ගැනීම හෝ සේවය ලබා ගැනීමේ, වහල්භාවයේ යෙදවීමේ, පරවශ්‍යතාවයේ, ශරීර අංග ඉවත්කිරීමේ, වෛශ්‍ය වෘත්තියේ යෙදවීමේ හෝ වෙනත් ආකාරයක අයුතු ලිංගික ප්‍රයෝජන ගැනීමේ හෝ යම් නීතියක් යටතේ වරදක් සංයුක්ත වන්නා වූ වෙනත් යම් ක්‍රියාවක් සඳහා යොදා ගැනීමේ කාර්ය සඳහා තර්ජනය කිරීමෙන්, බලහත්කාරයෙන්, වංචාවෙන්, රැවටීමෙන්, පෙළඹවීමෙන් හෝ වෙනත් තැනැත්තකුගේ පීඩාකාරී තත්වයකින් අයුතු ප්‍රයෝජන ගැනීමෙන්, යම් තැනැත්තකු බඳවාගන්නා, ප්‍රවාහනය කරන, ස්ථාන මාරුකරන ආරක්ෂාව සලසා දෙන, භාර ගන්නා හෝ වෙනත් යම් ක්‍රියාවක් සිදු කරන හෝ
- (ඇ) යම් ළමයකුගෙන් බලහත්කාරයෙන් හෝ අනිවාර්යයෙන් වැඩ ගැනීමේ හෝ සේවය ලබා ගැනීමේ, එම ළමයා වහල්භාවයේ යෙදවීමේ, පරවශ්‍යතාවය හෝ ශරීර අංග ඉවත් කිරීමේ, වෛශ්‍ය වෘත්තියේ හෝ වෙනත් ආකාරයක අයුතු ලිංගික ප්‍රයෝජන ගැනීමේ කාර්ය සඳහා හෝ යම් නීතියක් යටතේ වරදක් සංයුක්ත වන්නා වූ වෙනත් යම් ක්‍රියාවක් සඳහා එම ළමයාගේ කැමැත්ත ඇතිව හෝ නැතිව එම ළමයා සේවයට බඳවා ගන්නා, ප්‍රවාහනය කරන, මාරුකරන එම ළමයාට ආරක්ෂාව සලසා දෙන හෝ ළමයා භාරගන්නා හෝ වෙනත් ක්‍රියාවක් සිදුකරන කවර හෝ තැනැත්තකු, තැනැත්තන් වෙළඳාම් කිරීමේ වරදට වරදකරු වන්නේය.

මෙම තැනැත්තන් වෙළඳාම් කිරීම සඳහා දඬුවම් වන්නේ අවමය අවුරුදු දෙකක් හෝ උපරිමය අවුරුදු විස්සක් වන්නා වූ සිරදඬුවමක් ලබා දීම වේ. මෙය දඩයක්ද සමග එකට නියම කළ හැකිය. දරුවකු සම්බන්ධ තැනැත්තන් වෙළඳාම් කිරීමක් වෙනුවෙන් (360) ඇ (1) ඇ අවම දඬුවම අවුරුදු තුනක (03) සිරදඬුවමක් දක්වා (360 ඇ (2) සහ (3) මගින් වැඩි කර ඇත.

මෙම වර්ධනය වන තැනැත්තන් වෙළඳාම් ගැටළුව හැකි ඉක්මණින් පාලනය කළ යුතු වන බව ශ්‍රී ලංකාවේ රජය විසින් හඳුනාගෙන ඇති අතර එයට එලදායී වැළැක්වීමේ පියවරයන්, එලදායී පරීක්ෂණ පැවැත්වීමේ ක්‍රමවේදයන් ප්‍රමාණාත්මකව සහ ගුණාත්මකව වර්ධනය කිරීම සඳහා නීතිමය ප්‍රතිපාදන සැලසිය යුතුවේ.

පොලීසියට ක්‍රියාත්මක විය හැක්කේ රටේ පවත්නා නීතිමය ප්‍රතිපාදනයන්හි සීමාවන් තුළ පමණක් වේ. එම නිසා ශ්‍රී ලංකාවේ නීතිය ක්‍රියාත්මක කරන්නාවූ නිලධාරීන් විසින් දණ්ඩ නීති සංග්‍රහයේ ප්‍රතිපාදනයන් පිළිබඳව හොඳින් දැනුවත් වීමත් ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී වඩා එලදායී අන්දමින් එය සිදු කිරීමත් අවශ්‍යවේ. එමනිසා මෙම සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටිය අනුගමනය කිරීමෙන් පොලීසියේ සහ තැනැත්තන් වෙළෙඳුමට එරෙහි ජාතික සංඛ්‍යාත සාමාජිකයන් වෙත වඩා එලදායක සහ කාර්යක්ෂම ප්‍රතිඵල ලැබාකර දෙනු ඇත.

තැනැත්තන් වෙළඳාමට ලක්වූ වින්දිතයන් හඳුනා ගැනීම, ආරක්ෂා කිරීම සහ යොමු කිරීම පිළිබඳ සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටිය

පළමු අදියර

4.1 මුල් තොරතුරු වාර්තාකරණය/පැමිණිලි ඉදිරිපත් කිරීම

4.1.1 මුල් තොරතුරු යනු යම් තැනැත්තන් වෙළඳාම් අපරාධයක් අනාවරණ වීමක් හෝ වින්දිතයන් බේරාගැනීමක් පිළිබඳ පළමුවන පියවර වේ. එමනිසා මෙම ඉසව්ව පිළිබඳව ගනු ලබන සියලුම උත්සාහයන් විශිෂ්ඨ ප්‍රතිඵලයන් ලබා ගැනීම ඉලක්ක කර ගනිමින් සිදුකළ යුතුවේ. තැනැත්තන් වෙළඳාම සම්බන්ධ පැමිණිලි සහ/හෝ තොරතුරු විවිධ වූ මූලාශ්‍රයන් වෙතින් පැමිණිය හැකිවේ. එය පොලිස් නිලධාරියකු වෙතින්, රාජ්‍ය නොවන සංවිධානයක් වෙතින් වින්දිතයකුගේ දෙමාපියකු/ඥාතියකු වෙතින්, මූලික රැකවරණ සපයන්නන් වෙතින් හෝ අපරාධය පිළිබඳව යම් දැනුමක් ඇති වෙනත් පුද්ගලයෙකු වෙතින් හෝ වින්දිතයා මගින් (කලාතුරකින්) හෝ ලැබිය හැකිය.

පැමිණිලි ලැබෙන පුද්ගලයන්

- පොලිසිය (අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට - බාහිර තැනැත්තන් වෙළඳාම් වලට ලක්වන පිරිමි/කාන්තා වින්දිතයන් පිළිබඳවත්, ළමා සහ කාන්තා වින්දිතයන් සම්බන්ධයෙන් පොලිසියේ කාන්තා හා ළමා කාර්යාංශයට)
- විධිමත් සංක්‍රමණිකයන් විදේශ රටවලදී සුරාකැමට ලක්වූ අවස්ථාවන් හිදී ශ්‍රී ලංකා විදේශ සේවා නියුක්ති කාර්යාංශය (SLBFE) (සමට අංශය, විශේෂ විමර්ශන ඒකකය)
- ආගමන විගමන දෙපාර්තමේන්තුව (විමර්ශන ඒකකය)
- ජාතික ළමා ආරක්ෂක අධිකාරිය (NCPA) (ළමා වින්දිතයන් වෙනුවෙන් වූ විශේෂ පොලිස් විමර්ශන ඒකකය)
- තානාපති කාර්යාල සහ කොන්සියුලර් කාර්යාලයන්
- NCPA/ IOM විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන උපකාර සේවය
- කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශයේ ශ්‍රී ලංකා කාන්තා කාර්යාංශය විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන උපකාර සේවය
- අන්තර්ජාතික සංවිධානයන් (උදා: IOM), සිවිල් සංවිධාන
- රාජ්‍ය නොවන සංවිධානයන් (ශ්‍රී ලංකාව තුළ හෝ ඉන් පිටත ක්‍රියාත්මක)
- වින්දිතයන් වෙත උපකාර සැලසීමේ සේවාවන් සපයනු ලබන වෙනත් ආයතනයන් (යම් සාධාරණ සැකයක් ඇත්නම් වින්දිතයා වැඩිහිටියකු වන අවස්ථාවකදී වින්දිතයාගේ කැමැත්ත ඇතිව නීතිය ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ආයතන වෙත දැන්වීම සඳහා සුදුසු පියවර ගනු ලැබේ)
- පොදු ජනතාව

- නිර්නාමික ලිපි/පෙත්සම්
- වෙනත්

ශ්‍රී ලංකාව තුළ සිදුවන තැනැත්තන් වෙළඳාම පිළිබඳ පැමිණිලි සාමාන්‍යයෙන් ශ්‍රී ලංකා පොලීසියට ලැබෙන අතර අන්තර්ජාතික අපරාධ කල්ලිවල වින්දිතයන් බවට පත්වූ දේශීය විදේශීය වින්දිතයන් ආගමන විගමන කටයුතුවල අධිකාරීත්වය දරණ ආයතන වලට පැමිණිලි කරනු ලැබේ.

- පවුලේ සාමාජිකයන්, තානාපති කාර්යාල, කොන්සියුලර් කාර්යාල මගින් විදේශීය රටවල සිටින හදිසි සහාය සහ ආරක්‍ෂා ඉල්ලා සිටිනු ලබන වින්දිතයන් පිළිබඳව විදේශ සේවා නියුක්ති කාර්යාලයට පැමිණිලි ලැබිය හැක. *කරුණාකර පස්වන පියවර බලන්න.*
- ආගමන විගමන දෙපාර්තමේන්තුවට වින්දිතයන්/තැනැත්තන් වෙළඳාම්කරුවන් ශ්‍රී ලංකාව තුළ අමුත්තන් වශයෙන් හෝ යම් ආකාරයක සේවාවක නිරතවී සිටින හෝ ශ්‍රී ලංකාව වෙත ඇතුල් වීමට හෝ ඉන් පිටත්වීම සඳහා උත්සාහ කරනු ලබන අය පිළිබඳව තොරතුරු ලැබීම හෝ හසුවීම සිදුවේ.
- තවද විදේශයන්හි ශ්‍රී ලංකා තානාපති කාර්යාල සහ කොන්සියුලර් කාර්යාල වෙතින් පැමිණිලි ලැබිය හැකිය. *කරුණාකර 5 වන කොටස බලන්න.*

4.2 මුදාගැනීම

- 4.2.1 ලද තොරතුරු මත හෝ නිත්‍ය පොලිස් පරීක්ෂාවන්/ සැකකටයුතු ස්ථාන, සැකකටයුතු ක්‍රියාකාරකම්, සැකකටයුතු සිද්ධි පිළිබඳ විමර්ශනයන් සිදුකරනු ලබන අතරතුරදී සහ වෙනත් අපරාධ වැළැක්වීම සඳහා අවශ්‍ය බුද්ධිමය තොරතුරු එක්රැස් කරන තොරතුරු වලට අනුව හඳුනාගන්නා වූ සිද්ධි පිළිබඳ පොලීසිය සිය අවධානය යොමු කරනු ලැබේ.
- 4.2.2 බොහෝ විට වින්දිතයන් වශයෙන් ඔවුන්ගේ පැමිණිලි ඔවුන් විසින්ම ඉදිරිපත් කිරීමට නිදහස නැති අතර, බොහෝමයක් අවස්ථාවන්හිදී ඔවුන් අකමැත්තෙන් රඳවා සිටින නිසා මුදාගැනීම අවශ්‍ය වන්නාවූ අවස්ථා වලදී හැකි ඉක්මනින් එය සිදුකළ යුතුය. *කිසිදු මුදාගැනීමක් අවශ්‍ය නොවන්නේ නම් 4.3 ට වෙත යන්න.*
- 4.2.3 මහේස්ත්‍රාත්වරයකු වෙත පොලිස් ස්ථානාධිපතිවරයකු (OIC) විසින් සාක්ෂි වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කරමින් යම් පරිශ්‍රයක් පරීක්ෂා කිරීම සඳහා පරීක්ෂණ වරෙන්තුවක් ඉල්ලා සිටිමින් මුදාගැනීම් කටයුතු ආරම්භ කෙරේ.
- 4.2.4 මෙම වාර්තාවෙහි අදාළ පරිශ්‍රය හෝ වෙනත් මූලාශ්‍රයන් මගින් හෝ අදාළ අපරාධ වරද පිළිබඳව සැකයක් ඇතිවීමට තුඩුදුන් සාධාරණ හේතූන් පිළිබඳව දැක්විය යුතුය.
- 4.2.5 මහේස්ත්‍රාත්වරයා විසින් අදාළ පරිශ්‍රය පරීක්ෂා කර බලා සාක්ෂි ලබා ගැනීමට සහ සැකකරුවන් අත් අඩංගුවට ගැනීම සඳහා පරීක්ෂණ වරෙන්තුව ක්‍රියාත්මක කිරීමට නියෝග කරනු ලබයි.
- 4.2.6 මෙහෙයුම සඳහා යොදවා ගන්නේ කවුද යන්න පොලිස් ස්ථානාධිපති වරයා විසින් තීරණය කළ යුතුය. එමෙන්ම අපරාධයට ලක් වූවන් ලිංගික හෝ ශ්‍රම සුරාකෑමකට ලක්ව තිබේද? වින්දිතයන් ළමයින්ද? විදේශිකයන්ද? යන කරුණු පිළිබඳව පොලිස් ස්ථානාධිපතිවරයාගේ අවදානයට යොමු විය යුතුය. මේ සමගම පොලීසිය විසින්

ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සැලසුමක් සකස් කරනු ඇති අතර මුදාගැනීමේ මෙහෙයුමක් සිදු කරමින් අදාළ විමර්ශන කණ්ඩායම් සහ මූලික බල අධිකාරීන් (නවාතැන්, වෛද්‍ය සහ නීති අංශ) සමග සම්බන්ධීකරණ කටයුතු සිදු කරනු ඇත. කාන්තාවන් සහ/හෝ ළමයින් සම්බන්ධ වන අවස්ථාවකදී කාන්තා නිලධාරීන් සහ/හෝ සමාජසේවා ක්‍රියාකාරීන් සහභාගී විය යුතුය.

4.2.7 පොලීසිය විසින් සියලුම වින්දිතයන් මුදාගනිමින් මෙම අපරාධය සඳහා සම්බන්ධවූ සියලුම සැකකරුවන් සුදුසු නියෝගයක් ලබා ගැනීම සඳහා මහේස්ත්‍රාත්වරයකු වෙත ඉදිරිපත් කරනු ඇත.

4.2.8 ආගමන විගමන නිලධාරීන් විසින් සැකකටයුතු අවිධිමත් සංක්‍රමණිකයන් සොයා සිදුකරනු ලබන වැටලීමකදී හඳුනා ගන්නා වින්දිතයන් මුදා ගැනීම සහ ආගමන විගමන බුද්ධි තොරතුරු මත පදනම්ව හඳුනාගනු ලබන වින්දිතයන් නිසි බලධාරියාගේ මෙහෙයවීම යටතේ මුදා ගැනීම. (රට තුළ රැඳී සිටින, රටට ඇතුල්වන සහ රටින් පිටවන අවස්ථාවලදී)

4.2.9 ආගමන සහ විගමන දෙපාර්තමේන්තුවේ අදාළ නිලධාරීන් විසින් වින්දිතයන් මුදා ගැනීමෙන් අනතුරුව ආගමන සහ විගමන දෙපාර්තමේන්තුවේ නිසි බලධාරියා විසින් වින්දිතයන්ගේ අවශ්‍යතාවයන් සැපයිය යුතු වන ආකාරය තීරණය කරනු ඇත. එහිදී විශේෂයෙන්ම ඔවුන් ලිංගික හෝ ශ්‍රම සුරාකැමකට ලක්ව තිබේද ඔවුන් ළමා හෝ විදේශීය වින්දිතයන්ද යන්න සොයා බැලිය යුතුය. ආගමන විගමන අධිකාරීන් විසින් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සැලසුමක් සකස් කරනු ඇති අතර මුදාගැනීමේ මෙහෙයුමක් සිදු කරමින් අදාළ විමර්ශන කණ්ඩායම් සහ මූලික බල අධිකාරීන් (නවාතැන්, වෛද්‍ය සහ නීති අංශ) සමග සම්බන්ධීකරණ කටයුතු සිදු කරනු ඇත.

4.2.10 ආගමන සහ විගමන දෙපාර්තමේන්තුවේ අදාළ නිලධාරීන් විසින් වින්දිතයන් මුදාගනු ඇති අතර අදාළ සැකකරුවන් අත්අඩංගුවට ගනිමින් 1948 අංක 20 දරණ ආගාමික සහ විගාමික පනතේ 40 සහ 41 වගන්ති ප්‍රකාරව ඔවුන් නිසි බලධාරියා වෙත වැඩිදුර පියවර ගැනීම සඳහා යොමුකරනු ලැබේ.

4.2.11 හොඳින් පුහුණු කරන ලද ආගමන නිලධාරියකු විසින් (කාන්තා වින්දිතයන් උදෙසා කාන්තා නිලධාරියකු) අදාළ අපරාධ වරද තැනැත්තන් වෙළඳාම් වරදක් වන්නේද යන්න සහතික කර ගැනීම සඳහා පූර්ව සම්මුඛ පරීක්ෂණයක් සිදු කරමින් අදාළ වින්දිතයාගේ/තැනැත්තන් වෙළඳාම්කරුගේ විස්තරාත්මක ප්‍රකාශයක් සටහන් කරගනු ලැබේ.

4.2.12 යම් හෙයකින් ආගමන සහ විගමන දෙපාර්තමේන්තුවේ නිසි බලධාරියා විසින් යම් පුද්ගලයකු තැනැත්තන් වෙළඳාම් කටයුත්තකට සම්බන්ධ වී ඇති බවට සැක කිරීමට හේතු ඇත්නම් සහ වින්දිතයා පැමිණිල්ලක් සටහන් කිරීම සඳහා කැමති නම් අදාළ කාරණය අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව වෙත වැඩිදුර පරීක්ෂණ සහ පියවර ගැනීම සඳහා වහාම යොමු කළ යුතුවේ.

4.2.13 යම් හෙයකින් වින්දිතයා පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා අකමැති නම් වහාම අදාළ තානාපති කාර්යාලය/කොන්සියුලර් කාර්යාලය වෙත දන්වා වින්දිතයා පෙරලා සියරට යැවීම සඳහා ඉක්මන් පියවර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

4.2.14 යම් හෙයකින් තැනැත්තන් වෙළඳාමට ලක්වූ වින්දිතයා මෙම තැනැත්තන් වෙළඳාමට බදුන්වීමේ සෘජු ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ආගාමික සහ විගාමික පනතේ විධිවිධාන කඩකර ඇති බවට සොයා ගනු ලැබුවේ නම්, ඔහු/හෝ ඇය ආගාමික

සහ විගාමික පනත ප්‍රකාරව අපරාධකරුවකු වශයෙන් නොසැලකිය යුතු වන අතර වින්දිතයාගේ දත්තයන් දේශ සීමා පාලන පද්ධතියේ කළු ලැයිස්තුවේ (Black List) ඇතුළත් නොකළ යුතුය.

4.2.15 වින්දිතයා පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කරන්නේ නම් සහ නීති ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන නිලධාරීන් විසින් මූලික විමර්ශනයක් සිදු කිරීමට පියවර ගෙන ඇති අවස්ථාවකදී, මේ පිළිබඳව විමර්ශකයා විසින් ඉදිරිපත් ව ඇති කරුණු අනුව මිලග පියවරයන් තීරණය කළ යුතුය. සුදුසු අවස්ථාවන්හිදී වින්දිතයා අදාළ මහේස්ත්‍රාත්වරයා විසින් තීරණය කරනු ලබන රාජ්‍ය රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයක් වෙත යොමු කළ යුතුය.

4.2.16 වින්දිතයා දැනට ශ්‍රී ලංකාව තුළ සිටින විදේශිකයකු නම් ඇය/ඔහු තැනැත්තන් වෙළඳාමෙහි වින්දිතයකු වන බවට තහවුරු වී ඇත්නම් ඔහුගෙන්/ඇයගෙන් විසා කාලය ඉක්මවා රැඳී සිට ඇති කාලයට අයවිය යුතු මුදල් සහ විසා කාලය ඉක්මවා රැඳී සිටීම හේතුවෙන් අය කරනු ලබන දඩ මුදලක් ඇත්නම් එම මුදල් අය නොකළ යුතුය.

වින්දිතයන් අපරාධකරුවන් වශයෙන් නොසැලකිය යුතු වන අතර ඔවුන් සැකකරුවන් ගෙන් වෙන්කර තැබිය යුතුය.

4.3 මූලික තීර පරීක්ෂාව (screening) / පරීක්ෂා ලැයිස්තුව

4.3.1 විධිමත් සම්මුඛ පරීක්ෂණය සිදු කිරීමට පෙර හොඳින් පුහුණු කරන ලද පොලිස් නිලධාරියකු (කාන්තා වින්දිතයන් වෙනුවෙන් කාන්තා නිලධාරියකු) විසින් සම්මත ආකෘති පත්‍රය සම්පූර්ණ කර පූර්ව සම්මුඛ පරීක්ෂණ තක්සේරුවක් කරනු ලැබේ. මෙම පරීක්ෂාව සිදු කිරීමෙන් වින්දිතයන් විය හැකි පුද්ගලයන් හඳුනා ගැනීම සඳහා (වයස, ස්ත්‍රී - පුරුෂ භාවය, ජන මූලාශ්‍රය (ප්‍රදේශය හෝ රට), සහ අතර මැදි ස්ථාන, අපයෝජන සහ කම්පන දර්ශක විශේෂයෙන් සුරාකෑම (ලිංගික සහ ශ්‍රම සුරාකෑම යන දෙකම) යන කරුණු පිළිබඳව තක්සේරුවක් ලබාගත හැක. *(ඇමුණුම් අංක 04)*.

මෙම දර්ශකයන් සමස්ථ තක්සේරු ක්‍රියාවලියට සාමාන්‍ය වශයෙන් උපයෝගී කර ගැනීම සඳහා අරමුණු කර ඇති අතර එහිදී පවත්නා ව්‍යතිරේකයන් ඒ සියල්ලටම සම්බන්ධව පවතින බවත් මතක තබා ගත යුතුවේ. මූලික හඳුනාගැනීම මගින් වින්දිතයාගේ පුරාමිහක තත්ත්වය හඳුනාගැනීම සඳහා අවස්ථාව සලසා දෙනු ලබන අතර එමගින් පරීක්ෂණයක් පැවැත්වීම සඳහා පෙළඹවීමක් මෙන්ම සහයෝගය සහ ආරක්ෂාව ලබා දීම සඳහා ප්‍රවේශයක්ද ඇති කරයි.

ආගමන විගමන තීර පරීක්ෂාව

4.3.2 යම් හෙයකින් ආගමන සහ විගමන නිලධාරීන් විසින් රට තුළට පැමිණෙන හෝ පිටත්වන පුද්ගලයා වින්දිතයකු වශයෙන් හෝ අපරාධකරුවක් වශයෙන් තැනැත්තන් වෙළඳාම් (human trafficking) කටයුතු වලට හෝ මිනිස් ජාවාරමට (human smuggling) සම්බන්ධ වන බවට සැකකරනු ලබන්නේ නම්, එකී පුද්ගලයා වහාම අදාළ ස්ථානයෙහි ජ්‍යෙෂ්ඨ බලයලත් නිලධාරියකු වෙත වැඩිදුර විමර්ශනයන් සහ ද්විතියික පරීක්ෂාවන් සිදු කිරීම සඳහා යොමු කළ යුතුවේ.

4.3.3 යම් හෙයකින් ජ්‍යෙෂ්ඨ බලයලත් නිලධාරියා විසින් යම් පුද්ගලයකු තැනැත්තන් වෙළඳාමට සම්බන්ධ බවට සැක කළ හැකි හේතු ඇත්නම් එකී කාරණය වහාම අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව වෙත වැඩිදුර විමර්ශන සහ පියවර ගැනීම සඳහා යොමු කළ යුතුවේ. *දෙවන අදියර වෙත යොමුවන්න.*

4.4 මූලික තොරතුරු බෙදාගැනීම

- 4.4.1 පොලිසිය විසින් දැනට අනුගමනය කරනු ලබන ක්‍රියාපටිපාටීන්ට අනුව යමින් මූලික තීර පරීක්ෂාවෙහි ප්‍රතිඵල සහතික කර ඒ අනුව කටයුතු කළ යුතුය.
- 4.4.2 අත්අඩංගුවට ගන්නා ලද සැකකරුවන් සහ වින්දිතයන් මහෙස්ත්‍රාත්වරයකු ඉදිරියට ඉදිරිපත් කරනු ලබන අතර, ඔහු විසින් නඩු කටයුතු පිළිබඳව තීරණයක් ගනු ඇත. ඇප පිළිබඳව සලකා බලනු ලබන තෙක් සැකකරුවන් රක්ෂිත බන්ධනාගාර ගත කරනු ඇත.

4.5 අවශ්‍යතාවන් හඳුනාගැනීම

- 4.5.1 මූලික තක්සේරුව සිදු කරනු ලබන පුහුණු පොලිස් නිලධාරියකු විසින් (අවශ්‍ය නම් කාන්තා නිලධාරියකු) වින්දිතයාගේ “ආරක්ෂාව සහ සුරක්ෂිතභාවය”ට අදාළ විශේෂයෙන් වින්දිතයාගේ (සහ ඔහුගේ/ඇයගේ පවුලේ) භෞතික ආරක්ෂාව පිළිබඳව ගතයුතු ආරක්ෂක පියවරයන් පිළිබඳව තීරණය කරනු ඇත. මෙම කාර්යය අවශ්‍යතා තක්සේරු ආකෘති පත්‍රය (*ඇමණුම් අංක 02*) සම්පූර්ණ කිරීම මගින් සිදු කරනු ලබන අතර එහි ප්‍රතිඵල උපකාර සැලසුමට ඇතුළත් වේ.⁸
- 4.5.2 වින්දිතයා ශ්‍රී ලාංකිකයකු හෝ විදේශිකයකු හෝ ළමයකු වන අවස්ථාවලදී ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතාවයන් වෙනස් වේ. වින්දිතයා විදේශිකයකු වන අවස්ථාවකදී භාෂා පරිවර්තකයකු සැපයිය යුතු වන අතර අදාළ තානාපති කාර්යාලය/කොන්සියුලර් කාර්යාල නියෝජිතයකු වෙත දැන්විය යුතුවේ.

විදේශීය වින්දිතයන්: ප්‍රමාණවත් භාෂා දැනුමක් නොමැති වින්දිතයන් සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීමේදී භාෂා පරිවර්තනය ඉතාමත් වැදගත් වේ. ඕනෑම හඳුනා ගැනීමේ ක්‍රියාවලියක් ආරම්භ කිරීමට පෙර භාෂා පරිවර්තකයකු (පුහුණු අයකු නම් වඩා සුදුසු වේ) අවශ්‍ය වන්නේද යන්න පිළිබඳව සොයා බැලීම අනිවාර්ය වන අතර අවශ්‍ය වන්නේ නම් සැපයිය යුතුවේ.

දෙවන අදියර

4.6 හදිසි අවශ්‍යතාවයන් පිළිබඳ ක්ෂණික ප්‍රතිචාර දැක්වීම

තැනැත්තන් වෙළඳාමට ලක්වූ වින්දිතයකු වෙත මූලික දක්වනු ලබන ප්‍රතිචාරය මනෝ-සමාජ ප්‍රතිචාරයක් වන අතර එමගින් වින්දිතයාට අදාළ අපරාධය නිසා ඇතිවූ අහිතකර බලපෑම් දරා ගැනීමට හැකියාව ලැබේ.

- එමගින් වින්දිතයා වෙත ගෞරවනීය පුද්ගලයකු වශයෙන් සැලකීමට ලක්කරන බව හැඟවේ.
- එමගින් ඔවුන් තදුරටත් හානියට පත් නොවන බව සහ ආරක්ෂාකාරී වන බව තහවුරු කරයි.
- එමගින් ඔවුන් වෙත ඕලතට සිදුවන දෙය පිළිබඳව දන්වනු ලබයි.
- එමගින් ඔවුන් වෙත ඔවුන්ගේ ක්ෂණික අවශ්‍යතාවයන් වන ආහාර, නවාතැන්, ඇඳුම් සහ වෙනත් වෛද්‍යාධාර අවශ්‍යතාවයන් සපයනු ලබයි.
- මුල් තොරතුරු ලද අවස්ථාවේදී සහ මුදාගැනීමේදී තැනැත්තන් වෙළඳාමට ලක් වූ වින්දිතයන් හමුවන්නාවූ සියලු දෙනාගේම වගකීම වන්නේ මුල් තොරතුරු

ලබා ගැනීම සහ මුදාගැනීමේදී ඔවුන්ගේ සියලු කටයුතු සම්බන්ධීකරණය කර ඔවුන්ගේ ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධ කරමින් ඔවුන්ගේ සියලු අවශ්‍යතාවයන් මගහැර හෝ නොසලකා හැර නොයමින් කටයුතු කිරීමට සහතික වීමයි. හොඳින් සම්බන්ධීකරණය කරන ලද ප්‍රතිචාරයන් මගින් වින්දිතයාගේ 'උපරිම යහපත' පිළිබඳව සලකා බලා ඇති බව සහතික කරයි.

වින්දිතයන්ට තිබිය හැකි අවශ්‍යතාවයන්ට පහත දෑ ඇතුළත්වේ

- ආහාර සහ ඇඳුම් පැලඳුම්
- වේදනා/අපහසුතාවයන් තේරුම් ගැනීම
- වෛද්‍ය ගැටළු
- තදබල කාන්සාව/ආතතිය
- මනෝවිද්‍යාත්මක සහය
- උපදේශනය
- ආරක්ෂාව පිළිබඳ ගැටළු විශේෂයෙන් තමන්ගේ සහ තම පවුලේ සමාජිකයන්ගේ
- නීතිය පිළිබඳ නොඇනුවත් භාවය සහ උපකාර සහ මාර්ගෝපදේශනය

4.7 වෛද්‍ය රැකවරණය

පොලිස් ස්ථානභාර නිලධාරියා විසින් මුදාගැනීමෙන් අනතුරුව වින්දිතයා වෙත වහාම කිසිදු ප්‍රමාදයකින් තොරව සුදුසු වෛද්‍යධාර ලැබෙන බවට සහතික විය යුතුවේ. එහිදී වෛද්‍ය පරීක්ෂණයට ලක්කිරීමට පෙර වලංගු කැමැත්තක් ලබා ගෙන ඇති බවට ද සහතික විය යුතුවේ. කෙසේවුවද, පුද්ගලයාගේ ජීවිතය අනතුරේ පවතින විටදී සහ ඔහුගේ කැමැත්ත ලබා ගත නොහැකි අවස්ථාවකදී වෛද්‍ය රැකවරණ ලබා දෙන පුද්ගලයන් විසින් ඔහුගේ ජීවිතය බේරා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය වෛද්‍ය රැකවරණ ලබා දිය යුතුවේ.

4.8 වයස තහවුරු කර ගැනීම

වයස තහවුරු කර ගැනීමේදී යම්හෙයකින් වින්දිතයා දරුවකු (වයස අවුරුදු 18 ට අඩු) වන බවට පෙනී යන අවස්ථාවකදී ඔහු/ඇය ජාතික ළමා ආරක්ෂක අධිකාරිය/පොලිස් ළමා හා කාන්තා කාර්යාංශය/ප්‍රාදේශීය පොලිස් ස්ථානයක් වෙත යොමු කළ යුතු වන අතර එහිදී වින්දිතයා වෛද්‍ය පරීක්ෂණයකට ලක් කර වයස තහවුරු කරවා ගත යුතුවේ. යම් හෙයකින් ඔහු/හෝ ඇය වැඩිහිටියකු වන්නේ නම් වගකිවයුතු පොලිස් නිලධාරියකු විසින් මහේස්ත්‍රාත්වරයකු වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය. වයස පිළිබඳ සැකයක් ඇති සෑම අවස්ථාවකදී වින්දිතයා ළමයෙකු ලෙස සලකනු ලැබේ. ළමා වින්දිතයන් සහ වැඩිහිටි වින්දිතයන්ගේ (අදාළ පුද්ගලයාගේ වයස නොදන්නා විට සහ ඔහු පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කරනු ලබන අවස්ථාවකදී) ඔහු හෝ ඇය අධිකරණ වෛද්‍ය නිලධාරියකුගේ සම්පූර්ණ වෛද්‍ය පරීක්ෂණයක්, විමර්ශනයක්, වාර්තාවක් සහ ලේඛණ ලබා ගැනීම සඳහා යොමු කළ යුතුවේ.

4.9 රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයට යොමු කිරීම

පොලිසිය විසින් වින්දිතයා ආරක්ෂාව සහිත රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයක් වෙත යොමු කිරීම සඳහා කටයුතු කිරීමේ දී අදාළ අධිකරණය වෙත යොමුකර අධිකරණ නියෝග/නිර්දේශ ලබාගත යුතුය. මේ සඳහා රජය විසින් පවත්වාගෙන යනු ලබන රැකවරණ හෝ තාවකාලික නවාතැන් මධ්‍යස්ථානයක් වඩාත් සුදුසුවේ. වින්දිතයන්

පොලිස් ස්ථානයෙහි හෝ ආගාමික හා විගාමික නීති උල්ලංඝනය කිරීමේ සැකකරුවන් රඳවා තබන (Detention Centre) ස්ථානයේ රඳවා නොතැබිය යුතුය.

රජයේ රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයක් නොමැති අවස්ථාවකදී පොලිසිය විසින් නවාතැන් පහසුකම් සපයනු ලබන සංවිධාන සම්බන්ධ කර ගැනීමේ අංක සහිත යාවත්කාලීන වූ ලැයිස්තුවක් පවත්වා ගත යුතු වේ.

පොලිසිය විසින් වින්දිතයා ආරක්ෂාව සහිත රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයක් වෙත යොමු කිරීමේදී අනුගමනය කළයුතු සම්මත පියවර:

- වින්දිතයා ආරක්ෂාව සහිත රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයක් වෙත යොමු කිරීම සඳහා අදාළ අධිකරණය වෙත යොමුකර අධිකරණ නියෝග/නිර්දේශ ලබාගැනීම
- හඳුනාගත් වින්දිතයා කාන්තාවක නම් රජයේ රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයේ අවශ්‍ය පහසුකම් තිබේද යන්න දැනගැනීමට අදාළ පොලිස් ස්ථානය විසින් කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශයේ ශ්‍රී ලංකා කාන්තා කාර්යාංශයේ අධ්‍යක්ෂක සම්බන්ධ කරගැනීම.
- රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයක් වෙත යොමු කිරීම සඳහා අදාළ අධිකරණය වෙත යොමුකර අධිකරණ නියෝග/නිර්දේශ ලබාගැනීමෙන් අනතුරුව අදාළ පොලිස් ස්ථානය විසින් එකී රැකවරණ පහසුකම් ලබාදීම සඳහා කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශයේ එම කරුණ සම්බන්ධයෙන් යොදවා ඇති නිලධාරියෙක් වෙත වින්දිතයා භාරදීම
- එවැනි රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයක් වෙත යොමු කිරීම සම්බන්ධයෙන් අදාළ විමර්ශන සිදුකිරීමට සහ නඩු කටයුතු කඩිනමින් පැවැත්වීම සඳහා නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව දැනුවත් කිරීම
- වින්දිතයා කාන්තාවක වන අවස්ථාවකදී අවශ්‍යය සහ අදාළ අවස්ථාවන්හිදී අධිකරණයට පැමිණීමට හෝ විමර්ශන සඳහා සහාය අවශ්‍ය වන අවස්ථාවන්හිදී ඒ පිළිබඳව අදාළ තොරතුරු හෝ ඉල්ලීම් ශ්‍රී ලංකා කාන්තා කාර්යාංශයේ අධ්‍යක්ෂක වෙත යොමු කිරීම

රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයක සම්මත ප්‍රමිතිය පවත්වා ගත යුතු වන අතර එහිදී පහත දැ සැපයිය යුතුවේ.එනම්

- වින්දිතයන් සඳහා ප්‍රමාණවත් ආරක්ෂාකාරී සහ සුරක්ෂිත තාවකාලික ජීවත්වීමේ පරිසරයක්
- රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සේවක මණ්ඩලය වෙත ප්‍රමාණවත් ආරක්ෂාකාරී සහ සුරක්ෂිත තාවකාලික වැඩ කිරීමේ පරිසරයක්
- වින්දිතයා වෙත තවදුරටත් හානි සිදුනොවන්නා වූ උපරිම ලෙස යථා තත්වයට පත්වීමට හැකියාව ඇති ස්ථායීකරණ පහසුකම්,
- වින්දිතයන් වෙත පුළුල් අධිණිච්චතාවයකින් යුතුව සහයෝගී සහ විනය ගරුකව සැලකීමේ කටයුතු සිදු කළ හැකි හොඳින් පුහුණු කරන ලද සේවක මණ්ඩලයක්,
- තනි තනි පුද්ගලයන් වෙනුවෙන් සකස් කරන ලද ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අනුව සුදුසු ආරක්ෂාවන් සහ සහාය සැපයීම

4.9.1. මහේස්ත්‍රාත්වරයා විසින් වින්දිතයාගේ රැකවරණය, භාරකාරත්වය, අධ්‍යාපනය, පුහුණුව, වෛද්‍යාධාර සහ මනෝවෛද්‍ය ප්‍රතිකාර සම්බන්ධව තීරණය කළ යුතුවේ. එමෙන්ම වින්දිතයා සුපරීක්ෂණය කිරීම සඳහා යම් “කේන්ද්‍රීය පුද්ගලයකු” (Focal Person) අධිකරණය විසින් පත් කරනු ලබන ඇති අතර, එකී පුද්ගලයා විසින් වින්දිතයාගේ තක්සේරු වාර්තා මෙන්ම පවුලේ තොරතුරු සහතික කිරීම සිදු කරනු ඇත. එහිදී වින්දිතයන් ස්වකීය ශ්‍රේණි හෝ මිතුරන් සමග වාසය කිරීම සඳහා නිවෙස් කරා යාම සිදු කළ හැක. “කේන්ද්‍රීය පුද්ගලයා” පිළිබඳව නෛතිකව තීරණය කළ යුතුවන අතර, එකී තනතුර දැනට පවත්නා නෛතික ප්‍රතිපාදනයන් සංශෝධන සිදු කරමින් ඇති කළ යුතුවේ.

4.9.2 අධිකරණය විසින් පත් කරන ලද කේන්ද්‍රීය පුද්ගලයා විසින් වින්දිතයින් වෙත සැපයිය යුතු වන්නා වූ සේවාවන් සහ ආරක්ෂාවන් පිළිබඳව යොමු කිරීමේ සහ උපකාර කිරීමේ ආකෘති පත්‍රය (ඇමණුම් අංක 03) සම්පූර්ණ කරමින් තීරණය කරනු ඇත. ඕනෑම උපකාරයක් ලබා දීමේදී වින්දිතයාගේ කැමැත්ත අවශ්‍ය වන අතර එහිදී කැමැත්ත පළකිරීමේ ආකෘති පත්‍රය වින්දිතයා විසින් අත්සන් කළ යුතුවේ. විමර්ශන නිලධාරියා විසින්ද අවශ්‍ය වන අවස්ථා වලදී අධිකරණය වෙත ඉල්ලීම් ඉදිරිපත් කිරීම සිදු කළ හැකිය.

4.9.3 විධිමත් හඳුනාගැනීමේ කටයුතු සිදුකර වින්දිතයාගේ කැමැත්ත ලබා ගැනීමෙන් අනතුරුව පමණක් සම්මුඛ පරීක්ෂණයන් සිදු කළ යුතු වන අතර ඔහු/ඇය වෙත ඇති විකල්පයන් සහ ගත හැකි මිළඟ පියවරයන් පිළිබඳව පැහැදිලි කළ යුතුය. ඒ සඳහා සහයෝගය දීම සඳහා වින්දිතයන් වෙත කිසිදු ආකාරයක බැඳීමක් නොමැති අතර සම්මුඛ පරීක්ෂණයට භාජනය වීම සහ සහයෝගය ලබා ගැනීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම සඳහා අයිතියක් ඇත. ප්‍රමාණවත් වන්නා වූ තොරතුරු වින්දිතයා වෙත සැපයිය යුතු වන අතර ඒවා ලිඛිතව වින්දිතයා විසින් තේරුම්ගත හැකි වන්නා වූ භාෂාවකට පරිවර්තනය කර තිබිය යුතුවේ. වින්දිතයින් සාක්ෂිකරුවන් වශයෙන් කටයුතු කිරීමට තීරණය කිරීම විමර්ශනයේ ඉදිරිපත් වන සාක්ෂි අනුව සිදුකළ යුතු අතර එහිදී වැඩිදුර උපදෙස් නීතිපති වෙතින් ලබාගත යුතුය.

මෙහෙයුම් අත්දැකීම් වලට අනුව වින්දිතයන් සාක්ෂිකරුවකු වශයෙන් කටයුතු කළ යුත්තේද යන්න තීරණය කිරීමේදී සාමාන්‍යයෙන් විශේෂ ක්ෂේත්‍ර තුනක් සම්බන්ධයෙන් අවධානය යොමුකරනු ලබයි. ඒවා නම්,

- වින්දිතයාගේ පුද්ගලික, පවුලේ සාමාජිකයන්ගේ සහ ඔහුට හෝ ඇයට සමීප වෙතත් පුද්ගලයන්ගේ ආරක්ෂාව.
- රහස්‍යභාවය සහ වින්දිතයාගේ පවුලේ අය වෙත සහ සමීප වෙතත් පුද්ගලයන් වෙත අනාවරණය වීමේ අවදානම හෝ මාධ්‍ය මගින් ප්‍රසිද්ධ වීමේ අවදානම මෙම අපකීර්තිය ඇතිවීමේ බිය බොහෝවිට ලිංගික සූරාකෑමේ කටයුතු සඳහා සම්බන්ධ අවස්ථාවන් හිදී ඇති වන අතර වින්දිතයාගේ තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලියේදී බලතල සහිත පුද්ගලයකුගේ බලපෑම නිතරම යෙදිය යුතුවේ.
- තැනැත්තන් වෙළඳාම්කරුවන් ඉදිරිපිට ශාරීරිකව පෙනී සිටීමේ බිය වින්දිතයන්ට ඇතිවන මෙම බිය සත්‍ය වශයෙන්ම ඇතිවන්නක් හෝ ඇතිකරගන්නා ලද අතීත බියක් විය හැක. මෙය ලිංගික සහ ශාරීරික අපයෝජනයට ලක්වූ පුද්ගලයන් අතර පවතී⁹.

9 මෙම හේතූන් නිසා වින්දිතයන් වෙත මෙම ගැටළු සම්බන්ධයෙන් ප්‍රතිචාර දැක්වීම සඳහා සුදුසු ක්‍රියාපටිපාටි නොමැතිකම හෝ අඩුකම පිළිබඳව දැන්විය යුතු වේ. මෙය ශ්‍රී ලංකාවේ ව්‍යවස්ථාපිත ප්‍රතිපාදන විශේෂයෙන් වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීමේ පනත පිළිබඳව විස්තර කළ යුතුවේ.

4.10. යොමු කිරීමෙන් අනතුරුව තොරතුරු සැපයීම

පහත සඳහන් කරුණු පිළිබඳව වින්දිතයා හොඳින් දැනුවත් කළ යුතුවේ. එනම්

- අපරාධය සම්බන්ධයෙන් සහ අපරාධකරුවන් පිළිබඳව අදාළ රහස්‍ය තොරතුරු පමණක් අනාවරණය කිරීමේ අවශ්‍යතාවය මෙන්ම එම තොරතුරු අනාවරණය කිරීමේ අවශ්‍යතාවයන්ට යටත් වන බව.
- ඔවුන්ට එරෙහිව සිදු කරන ලද අපරාධ වෙනුවෙන් වන්දි ලබා ගැනීමට ඇති නීතිමය විකල්ප පිළිබඳව.
- අධිකරණමය ක්‍රියාවලිය, කාර්යපටිපාටි සහ නඩු විභාගයේදී තැනැත්තන් වෙළඳාම්කරුවන් පෙනී සිටින බව.
- විමර්ශන කටයුතු සහ නඩු කටයුතු ඉදිරියට කරගෙන යාම සඳහා වින්දිතයා ප්‍රකාශයක් කර තිබීමේ අවශ්‍යතාවය සහ ප්‍රකාශයක් ලබා දීමේ ප්‍රතිඵල පිළිබඳ.
- පුද්ගලික ආරක්ෂාව (සහ පවුලේ ආරක්ෂාව) සහතික කිරීම සඳහා නවාතැනක නැවතීම සහ නැවතී සිටීම සඳහා ඇති පහසුකම් තත්ත්වයන් ඇතුළුව ගනු ලබන පියවරයන් පිළිබඳව

4.11 පැමිණිල්ල සමග ඉදිරියට කැමැත්තෙන් කටයුතු කිරීම හෝ නො කිරීම (දේශීය සහ විදේශීය වින්දිතයන්)

වින්දිතයන් විසින් පැමිණිල්ල සමග ඉදිරි කටයුතු කිරීමේ කැමැත්ත/සහයෝගය ලබාදීම සිදුකිරීමට හෝ නොකිරීමට තීරණය කරනු ලබන අවස්ථාවකදී ගතයුතු පියවරයන් පිළිබඳ වගුව

පැමිණිල්ල සමග ඉදිරි කටයුතු කිරීමේ කැමැත්ත/සහයෝගය ලබාදීම සිදුකිරීමට තීරණය කිරීම (දේශීය වින්දිතයන්)	පැමිණිල්ල සමග ඉදිරි කටයුතු කිරීමේ කැමැත්ත/සහයෝගය ලබාදීම සිදුකිරීමට තීරණය කිරීම (විදේශීය වින්දිතයන්)	පැමිණිල්ල සමග ඉදිරි කටයුතු කිරීමේ කැමැත්ත/සහයෝගය ලබාදීම සිදු නොකිරීමට තීරණය කිරීම (දේශීය වින්දිතයන්)	පැමිණිල්ල සමග ඉදිරි කටයුතු කිරීමේ කැමැත්ත/සහයෝගය ලබාදීම සිදු නොකිරීමට තීරණය කිරීම (විදේශීය වින්දිතයන්)
1. සාක්ෂි එකරැස් කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය පිළිබඳ තොරතුරු	පෙර සඳහන් කළ දේශීය වින්දිතයන් පිළිබඳ අනුගමනය කළ පියවර 1 සිට 4 දක්වා	ලබාදිය හැකි උපකාර පිළිබඳ තොරතුරු සහ එකී උපකාරයන් ලබාදීමේ කොන්දේසි	නැවත යැවීම (අවදානම් තක්සේරුව - (අදාළ අධිකරණය විසින් ලබාගත් නියෝගයක් මත)
2. අධිකරණ ක්‍රියාදාමය පිළිබඳ තොරතුරු	<ul style="list-style-type: none"> ● විසා දීර්ඝ කිරීම 		
3. ප්‍රකාශය සටහන් කර ගැනීම සහ ආරක්ෂාව සැපයීමේ විකල්ප			
4. උපකාර සැපයීම පිළිබඳ තොරතුරු (රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයක නැවතීම)	<ul style="list-style-type: none"> ● නඩු විභාගයෙන් පසුව නැවත යැවීම 		

* පැමිණිල්ල සමග ඉදිරි කටයුතු කිරීමේ කැමැත්ත/සහයෝගය ලබාදීම සිදුනොකිරීමට (විදේශීය වින්දිතයන්) තීරණය කළවිට නැවත සියරට වෙත යැවීමට පෙර අදාළ අධිකරණ නියෝග/නිර්දේශ ලබාගතයුතුය.

4.12 ඇප

- 4.12.1 ඇප පිළිබඳව තීරණයන් ගනු ලබන්නේ අපරාධයේ ස්වභාවය අනුව (ඇමුණුම 1) සැකකරු යුක්තිය පසිඳලීමේ ක්‍රියාදාමයෙන් පැනයාමේ හැකියාව, තර්ජනය කිරීමේ සහ බියගන්වීමේ හැකියාව සහ නැවත පීඩාවට පත් කිරීමේ හැකියාව වැනි කරුණු අනුව වේ.
- 4.12.2 ඇප ලබා දීම නිශ්චිත උපමානයන් අනුව සිදු කළ යුතුවේ (ඇප දිය හැකි/ඇප දිය නොහැකි වරදවල් මොනවාද) එමෙන්ම ඇප ලබා දෙන්නේ නම් වින්දිතයා සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ඇති පියවරයන් පිළිබඳව සලකා බැලිය යුතුවේ.
- 4.12.3 ඇප ලබා දී ඇත්නම්, වින්දිතයන් විසින් පැමිණිල්ල ඉවත් කර ගැනීම කළ හැකිය. ශ්‍රී ලංකාවේ තැනැත්තන් වෙළඳාම ඇප දිය හැකි වරදක් වේ. එමනිසා නඩු පවරන්නන් විසින් අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හිදී ඇප ඉල්ලුම් පත්‍රයන් සඳහා විරුද්ධ විය යුතු වන අවස්ථා පිළිබඳ අවධානයෙන් සිටිය යුතුය. ඇප පනතේ ප්‍රතිපාදන අනුව ඇප යනු සැකකරුවකු වෙත ඇති අයිතියක් වේ. අධිකරණයක් විසින් ඇප ලබා දෙන්නේ නම් සුදුසු වන අවස්ථාවන්හිදී අපරාධකරු වෙත දැඩි ඇප කොන්දේසි නියම කරනු ලබන බවට තහවුරු කළ යුතුවේ.

තුන්වන අදියර

4.13 පොලීසිය විසින් විමර්ශන සිදු කිරීම (නඩු විභාගයට පෙර)

- 4.13.1 විමර්ශන සිදු කිරීමේදී තැනැත්තන් වෙළඳාම සිදුකිරීමට අදාළ සාක්ෂි සොයා ගැනීමට කටයුතු කරයි. එහිදී, ක්‍රියාව (මිලදී ගැනීම, ප්‍රවාහනය සහ බඳවා ගැනීම) ක්‍රමවේද (තර්ජනය කිරීම, රැවටීම සහ පෙළඹවීම) අරමුණ (සුරාකෑම) සාක්ෂි එකතු කිරීම සහ විමර්ශනය පැවැත්වීම විමර්ශන නිලධාරියා - Investigation Officer (IO) සහ අධිකරණ වෛද්‍ය නිලධාරීවරයා විසින් පැවැත්විය යුතු වන අතර අදාළ නඩුව වින්දිතයා මධ්‍යගත වූ ප්‍රවේශයකින් ගොඩ නැගිය යුතුවේ. (පහතින් විස්තර කර ඇත)
- 4.13.2 මෙම තැනැත්තන් වෙළඳාම යනු සංවිධානාත්මක සහ දිගටම පවත්නා අපරාධයක් වන නිසා සියලුම වැදගත් වන්නා වූ සහ වැදගත් නොවන (නමුත් තහවුරු කරන්නාවූ) සියළු සාක්ෂි එකතු කළ යුතුවන අතර ඒවා විමර්ශනය තුළින් තැනැත්තන් වෙළඳාම නම් අපරාධය ස්ථාපිත වන ආකාරයට සම්බන්ධ කළ යුතුවේ. උදා: වෙනත් ප්‍රකාශයන්, තහවුරු කරන්නා වූ ලේඛණමය සාක්ෂි, ජංගම දුරකථන වාර්තා, විඩියෝ දර්ශන, ඡායාරූප ආදිය.
- 4.13.3 සාක්ෂි එකතු කිරීම යනු විමර්ශකයාගේ මූලික සහ ව්‍යවස්ථාපිතමය වගකීම වේ. සම්මුඛ පරීක්ෂණයන් විමර්ශකයා විසින් සිදුකිරීම වඩාත් සුදුසුවේ. වින්දිතයන් අධිකරණය වෙත සහ නෛතික ක්‍රියාදාමය වෙත බිය සුලු වන නිසා විමර්ශකයා විසින් ක්‍රියාවලිය පුරාවටම ඔවුන්ට මඟ පෙන්විය යුතුවේ.
- 4.13.4 බියගන්වන ලද සාක්ෂිකරුවන් යනුවෙන් විස්තර කර ඇත්තේ, සාක්ෂිකරුවකු විසින් දෙනු ලබන ප්‍රකාශයේ තත්ත්වය අවම වීම, සාක්ෂියේ වටිනාකම අඩු කිරීම සඳහා යම් පුද්ගලයෙකු විසින් බියගන්වන ලද සාක්ෂිකරුවෙකු වේ.

මෙහිදී විමර්ශන නිලධාරියා විසින් බියට පත් සියලුම සාක්ෂිකරුවන් පීඩාවට පත් පුද්ගලයන් ලෙස හඳුනාගෙන ඔවුන් පිළිබඳව නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව දැනුවත් කළ යුතුය. මෙහිදී සියළුම අදාළ සාක්ෂිකරුවන් හඳුනා ගැනීම සහ සොයා

ගැනීම විමර්ශකයාගේ වගකීමක් වේ. තවද, විමර්ශකයා විසින් සාක්ෂිකරුවන් වෙතින් පරිපූර්ණ ප්‍රකාශයන් සටහන් ගත යුතුවේ. සියලුම අවස්ථාවන් හිදී සියලුම සාක්ෂිකරුවන් ස්වේච්ඡාවෙන් ඉදිරිපත් වීම සහතික කළ යුතුය.

හතරවන අදියර

4.14 නඩු පැවරීම (මූලික විමර්ශනයෙන් පසු නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවට යොමු කිරීම)

4.14.1 නඩු පැවරීමේ අදියරේදී පොලීසියට වැදගත් කාර්යයභාරයක් ඉටුකළ හැකිය. එමනිසා විමර්ශන නිලධාරියා විසින්,

- වාර්තාගත පැමිණිලි සමග තිබෙන සියලු දත්තයන් සහ ‘බී’ වාර්තාවක් ගොනු කරමින් අධිකරණයට කරුණු වාර්තා කළ යුතු ය.
- සියලුම සාක්ෂි එකතු කිරීමෙන් අනතුරුව සහ විමර්ශනය අවසන් වීමෙන් පසු උපදෙස් ලබා ගැනීම සඳහා අදාළ සිද්ධිය නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව වෙත යොමු කළ යුතුවේ.
- රජයේ නීතීඥ හමුවී නඩුවේ කරුණු පිළිබඳව පමණක් නොව වින්දිතයා ආතතියට හෝ බියපත් වීමකට භාජනය වී ඇත්නම් හෝ තර්ජනය කිරීම, සංවිධානාත්මක අපරාධ සම්බන්ධතාවයන් සහ වින්දිතයන් වෙත ආරක්ෂාව සහ අවධානය අවශ්‍ය බව වැනි නඩුවේ විශේෂ ලක්ෂණයන් පිළිබඳවද පැහැදිලි කරගත යුතුය.
- අධිකරණය ඉදිරියේ ප්‍රකාශ ලබා දීමේ යාන්ත්‍රණය පිළිබඳව උපදේශකයන්ගේ සහ රැකවරණ මධ්‍යස්ථාන සේවක මණ්ඩලයේ උදව් උපකාර ඇතිව වින්දිතයාට පැහැදිලි කළ යුතුවේ.
- සාක්ෂිකරුවන් දැනුවත් කිරීම (සාක්ෂිකරුවන් කලට වේලාවට කැඳවීම, ඔවුන් වෙත පැහැදිලි කිරීම සහ විමසීම සිදුකිරීම)

4.14.2 වින්දිතයාට අවශ්‍ය වන්නා වූ ආරක්ෂාව පිළිබඳව අධිකරණයක් විසින් තීරණය කළ යුතුවේ. පොලීසිය සහ රජයේ නීතීඥ විසින් ඉදිරිපත් ව ඇති සියලු සාක්ෂි, මහේස්ත්‍රාත්වරයාට සුදුසු නියෝගයක් ලබාදීම පහසු වන ආකාරයට අධිකරණයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

4.14.3 අධිකරණ වෛද්‍ය නිලධාරීවරයාගේ අධිකරණ වෛද්‍ය වාර්තාවද ඇතුළුව නඩුව පිළිබඳ සියලු කරුණු විමසීම සඳහා නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව වෙත යොමු කළ යුතුවේ.

4.14.4 විමර්ශනය අවසන් වූ වහාම නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව විසින් මහාධිකරණය ඉදිරියේ අධිචෝදනා පත්‍රයක් ගොනු කළ යුතු ය.

4.15 නඩු විභාගය

4.15.1 වින්දිතයා සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීම සම්බන්ධයෙන් නඩු විභාගයක් අතරතුරදී ගත යුතු පූර්ව කල්පිත පියවරයන් ගණනාවක් සලකා බැලේ. ඒ සඳහා

- ✓ ශාරීරික ආරක්ෂාව
- ✓ පුද්ගලික නීතීඥයන් ගේ සේවය ලබා ගැනීම

- ✓ ප්‍රකාශය ලබා දීමේදී තීර භාවිතය, තාක්ෂණය භාවිතය (CCTV, වීඩියෝ දර්ශන)
- ✓ සාක්ෂිකරුවන් වින්දිතයන් අධිකරණය වෙත ගෙන ඒමේදී සහ ඉන් ගෙනයාමේ පරිවාර ආරක්ෂාවක් සැපයීම
- ✓ භාෂා පරිවර්තකයන් යොදා ගැනීම
- ✓ මහජනතාව අධිකරණයෙන් ඉවත් කිරීම

පවත්නා අවස්ථානුගත කරුණු අනුව වේගවත් සහ ඉක්මන් නඩු විභාගයක් පැවැත්වීම සඳහා රජය විසින් ඉල්ලීමක් කළ යුතුවේ.

4.16 නඩු විභාගයට පසු

අවදානම් තක්සේරුව මත විභාගයෙන් අනතුරුවද අතිරේක ආරක්ෂක පියවරයන් ක්‍රියාත්මක කළ යුතු විය හැකිය.

- 4.16.1 වින්දිතයන්ට ශාරීරික හෝ ශාරීරික නොවන හානීන් වෙනුවෙන් වන්දි ලබා ගැනීමට අයිතිය ඇත. (ශ්‍රී ලංකාවේ නීතියෙහි දක්වා ඇති පරිදි)
- 4.16.2 සැකකරු නිදොස්කොට නිදහස් කරනු ලැබුවේ නම් වින්දිතයාව නැවත පීඩාවට පත්වීමේ සහ බියගැන්වීමේ අවදානමක් පවතින්නේ නම් වින්දිතයාට දිගටම ආරක්ෂාව සැපයීම අවශ්‍ය විය හැකිය. යම් හෙයකින් සැකකරුවා නඩුවෙන් නිදහස් කිරීමක් හෝ නිදොස්කොට නිදහස් කිරීමක් ඇත්නම් සහ අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා කරුණු ඇති බවට පෙනී යන අවස්ථාවකදී පවත්නා පරිපාලනමය සහ ක්‍රියාපටිපාටිමය අවශ්‍යතාවන් අනුගමනය කිරීමෙන් අනතුරුව රජයේ නීතිඥයා විසින් අභියාචනාධිකරණයෙහි අභියාචනයක් ගොනු කිරීම කළ යුතුය. ප්‍රත්‍යානුකූලන උපකාර සැපයීමේ වැඩසටහන (Re integration Support Programme) සඳහා ඇතුළත් කිරීමට නියමිත සෑම වින්දිතයෙකු සම්බන්ධයෙන්ම ඇතුළත් කිරීමට පෙර ආරක්ෂාව සහ අවදානම් තක්සේරුව සිදු කළ යුතුය. වින්දිතයන් වෙත දිගටම ආරක්ෂාව සැපයීමේදී එය අධිකරණයෙන් අවසරය ලබා ගෙන සැපයිය යුතුවේ.
- 4.16.3 විභාගයෙන් අනතුරුව, ප්‍රත්‍යානුකූලන (Re integration) අදාළ ආයතන වෙතින්/සිවිල් සමාජය වෙතින් සමාජ සහයෝගය, වෘත්තීය පුහුණුව/අදායම් ජනනය වැනි දෑ සැපයීමට යෝජනා කළ හැකිය. කෙසේවුවද, පවත්නා සම්පත් සීමාසහිත වන නිසා වින්දිතයා වෙත පවත්නා විකල්පයන් සහ පවත්නා හැකියාවන් පිළිබඳ සත්‍ය විත්‍රයක් ලබා දිය යුතු වන අතර ඔවුන් වෙත යථාර්ථවාදී නොවන හා අහිතකර ලෙස බලපාන්නා වූ ප්‍රත්‍යානුකූලන ක්‍රියාවලීන් පිළිබඳ බලාපොරොත්තු ලබා නොදිය යුතුය.
- 4.16.4 වින්දිතයා ඔහුගේ රටේ ප්‍රජාව වෙත (ශ්‍රී ලංකාවේ සිට) හෝ මව් රටට (ශ්‍රී ලංකාවට) පැමිණෙන අවස්ථාවේදී වින්දිතයාගේ ආරක්ෂාව සහ රැකවරණයට සම්බන්ධ ඕනෑම කාරණයක් පැමිණි රටෙහි අදාළ ආයතන සමග බෙදාගත යුතුය.

4.17 ශ්‍රී ලංකාවේ සිටින තැනැත්තන් වෙළඳාමට ලක්වූ විදේශීය වින්දිතයන් සියරට යැවීම සහ විදෙස් රටවලදී තැනැත්තන් වෙළඳාමට ලක්වූ ශ්‍රී ලාංකිකයන් නැවත මෙරටට ගෙන්වීම

4.17.1 ශ්‍රී ලංකාවේ සිටින තැනැත්තන් වෙළඳාමට ලක්වූ විදේශීය වින්දිතයන් සියරට යැවීම

- හඳුනාගැනීමේ ක්‍රියාවලිය සිදු කිරීමෙන් අනතුරුව අදාළ වින්දිතයා විදේශීය ජාතිකයකු වන බවට පොලිසිය විසින් විදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශය වෙත දැනුම්දිය යුතුවේ. විදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශය විසින් ඉන් අනතුරුව වින්දිතයාගේ තානාපති කාර්යාලය /කොන්සියුලර් නියෝජිතයා වෙත ඒ පිළිබඳව දැනුම්දිය යුතුය.
- විදේශීය වින්දිතයා පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කරමින් ඉදිරි කටයුතු කිරීමට අදහස් නොකරන්නේ නම් හැකි ඉක්මණින් ඔහු හෝ ඇය පෙරලා සියරට යැවීමේ ක්‍රියාවලිය ආරම්භ කළ යුතුය. එහිදී වින්දිතයා වහාම පෙරලා සියරට යැවීම සඳහා ආගමන සහ විගමන දෙපාර්තමේන්තුව වෙත භාරදී විමර්ශන කටයුතු සඳහා සහ සාමාන්‍ය අපරාධකරුවකු ඉවත් කිරීමේ ක්‍රියාපටිපාටිය මගහැරීම සඳහා සහකාර පාලකවරයා වෙත අදාළ තත්ත්වය පිළිබඳව දන්වමින් භාරදිය යුතුය. ආගමන සහ විගමන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් වහාම වින්දිතයාට අදාළ තානාපති කාර්යාලය වෙත හෝ ශ්‍රී ලංකා විදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශය (අදාළ වින්දිතයාගේ ජාතිකත්වයට අදාළ තානාපති කාර්යාලයක් ශ්‍රී ලංකාව තුළ නොමැති අවස්ථාවකදී) වෙත අදාළ වින්දිතයා හැකි ඉක්මනින් සියරට යැවීම සඳහා පියවර ගැනීමට වහාම දැන්විය යුතුය. අදාළ වින්දිතයා පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කරමින් ඉදිරි පියවර ගැනීමට කැමති නම් වීසා දිර්ඝයක් නිකුත් කරමින් නවාතැනක් වෙත යොමු කළ යුතුවේ¹⁰ දෙවන අදියරේ සිට හතරවන අදියර දක්වා පියවරයන් අනුගමනය කරන්න.
- විදේශීය වින්දිතයා ඉදිරි කටයුතු කිරීමට අදහස් කරන්නේ හෝ නොකරන්නේ වුව ද සියරට වෙත යැවීම සඳහා අදාළ අධිකරණය වෙත ඉදිරිපත් කර නිර්දේශ / නියෝග ලබාගත යුතුය.
- අදාළ ආයතන සමඟ සම්බන්ධවෙමින් නැවත සියරට පැමිණීම සම්බන්ධ යම් කාරණයක් (ආරක්ෂාව පිළිබඳ ඇගයීම) හෝ ගමනාන්ත රටෙහි ආයතන/සංවිධාන වෙත සහයෝගය ලබා දීම පිළිබඳව අවශ්‍ය නම් දැන්වීම් යැවිය යුතුය.
- ගමනාන්ත රටෙහි පවත්නා අධිකාරීන්ට අවශ්‍ය වන්නා වූ ප්‍රවාහන විධි විධානයන්, නැවත යැවීමේ ක්‍රියාපටිපාටිත් පිළිබඳව සහතිකකර ගැනීම සඳහා සහ නැවත යවනු ලබන දිනය නියම කර ගැනීම ආදී කටයුතු සඳහා සම්බන්ධ කර ගත යුතුය.
- රැකවරණ පිළිබඳව දැන්වීමෙන් අනතුරුව ප්‍රවාහන විධිවිධානයක් සකස් කරමින් තානාපති කාර්යාලය හරහා/කොන්සියුලර් නියෝජිතයා හරහා ආගමන විගමන ලේඛණ සකස් කරනු ඇත. පූර්ව පිටත්වීම් තොරතුරු සහ උපකාරයන් ලබාදෙනු ලැබේ. ආගමන විගමන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ආපසු යාමේ ක්‍රියාවලියේදී ආරක්ෂාව සලසනු ඇත.
- වින්දිතයා මෙම ක්‍රියාවලියට භාජනය වෙමින් ගමනාන්ත රට වෙත ළඟාවේ.

10 උපකාර කරන ලද ආරක්ෂිත (සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂාව පිළිබඳ ගැටළු සලකා බැලීමෙන්) ස්වේච්ඡාවෙන් නැවත පිටත්වීම ගමන සම්බන්ධීකරණය කරමින් සුදානම් කිරීමට ගතවන කාලය මත අතරතුර කාල සීමාව සඳහා ආරක්ෂිත ලෙස නවාතැන් පහසුකම් සැපයීම අත්‍යාවශ්‍ය වේ.

සටහන්: වින්දිතයා නැවත උපන් රට බලා යෑවිය යුත්තේ ඔහුගේ/ඇයගේ ආරක්ෂාව සඳහා තර්ජනයක් නොමැති අවස්ථාවකදී පමණි. මෙය සිදුකළ නොහැකි නම්, නවාතැන වෙනස් කිරීම හෝ වෙනත් තෙවන රටක නවාතැන සැපයීම සලකා බැලිය යුතුය. (ශ්‍රී ලංකාවේ නීතියට අනුකූල ආකාරයට)

4.17.2 විදේශ රටවලදී තැනැත්තන් වෙළඳාමට ලක්වූ ශ්‍රී ලාංකිකයන් නැවත මෙරටට ගෙන්වීම (වින්දිතයන් විසින් මෙරට පවුලේ සාමාජිකයන් හරහා පොලීසිය සම්බන්ධ කරගන්නා විට.)

- පවුලේ සාමාජිකයකු විසින් විදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශය සම්බන්ධ කර ගැනීමෙන් අනතුරුව ඒ පිළිබඳව ආගමන විගමන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් තානාපති කාර්යාලය හෝ කොන්සියුලර් නියෝජිතයා සම්බන්ධ කරගනු ඇත.
- යම් හෙයකින් වින්දිතයා තර්ජනයට භාජනය වී සහ/හෝ ඔහු හෝ ඇයට නිදහසේ ගමන් කිරීමේ නිදහසක් නොපවතී නම්, තානාපති කාර්යාලය විසින් අදාළ ආයතන වෙත මැදිහත්වීමට/මුදාගැනීම සිදු කිරීමට නිල ඉල්ලීමක් යවනු ඇත.
- යොමු කිරීමෙන් අනතුරුව හදිසි අවශ්‍යතාවයන් සම්බන්ධයෙන් තානාපති කාර්යාලය, ජාත්‍යන්තර සංවිධාන හෝ සිවිල් සංවිධාන (IOM වැනි) සම්බන්ධ කර ගැනීම.
- තත්ත්වය තහවුරු කර ගැනීම සඳහා තානාපති කාර්යාලය, ජාත්‍යන්තර සංවිධාන හෝ සිවිල් සංවිධාන (IOM වැනි) විසින් වින්දිතයා තිර පරීක්ෂාවකට (Screen Test) ලක්කරනු ඇත. වින්දිතයාගේ නැවත පිටත්වීම (ආරක්ෂාව ඇතුළුව), ප්‍රවාහනය, ප්‍රත්‍යානුකූලන විධිවිධානයන් තානාපති කාර්යාලය සහ ආගමන සහ විගමන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් යැවීම සිදුකරනු ලබන රටෙහි අදාළ ආයතන සමඟ එක්ව සකස් කරනු ඇත. (ජාත්‍යන්තර සංවිධාන හෝ සිවිල් සංවිධාන IOM වැනි) *නැවත පැමිණීමෙන් අනතුරුව දෙවන අදියර වෙත යොමු වන්න.*

4.17.3 ශ්‍රී ලංකා විදේශ සේවා නියුක්ති කාර්යාංශය වෙතටද සෘජුව හෝ පවුලේ සාමාජිකයන්/ තානාපති කාර්යාල මගින් පැමිණිලි ලැබිය හැකිය.

- ශ්‍රී ලංකා විදේශ සේවා නියුක්ති කාර්යාංශය (SLBFE) විසින් එහි විශේෂ විමර්ශන ඒකකය, විදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශය සහ ආගමන දෙපාර්තමේන්තුව සම්බන්ධකරගනු ඇති අතර ඔවුන් විසින් තානාපති කාර්යාලය හෝ කොන්සියුලර් කාර්යාලය වෙත දන්වනු ඇත.
- යම් හෙයකින් වින්දිතයා වෙත නිදහසේ ගමන් කිරීම සඳහා අවස්ථාවක් නොමැති නම් සහ/හෝ තර්ජනයට යටත්ව සිටින්නේ නම් හෝ තානාපති කාර්යාලය විසින් අදාළ ආයතන වෙත මැදිහත්වීම සඳහා/මුදාගැනීමක් සිදු කිරීම සඳහා නිල ඉල්ලීමක් යවනු ඇත.
- යොමු කිරීමෙන් අනතුරුව හදිසි අවශ්‍යතාවයන් සම්බන්ධයෙන් තානාපති කාර්යාලය හරහා ජාත්‍යන්තර සංවිධාන හෝ සිවිල් සංවිධාන (IOM වැනි) විසින් කටයුතු සිදු කරනු ඇත.

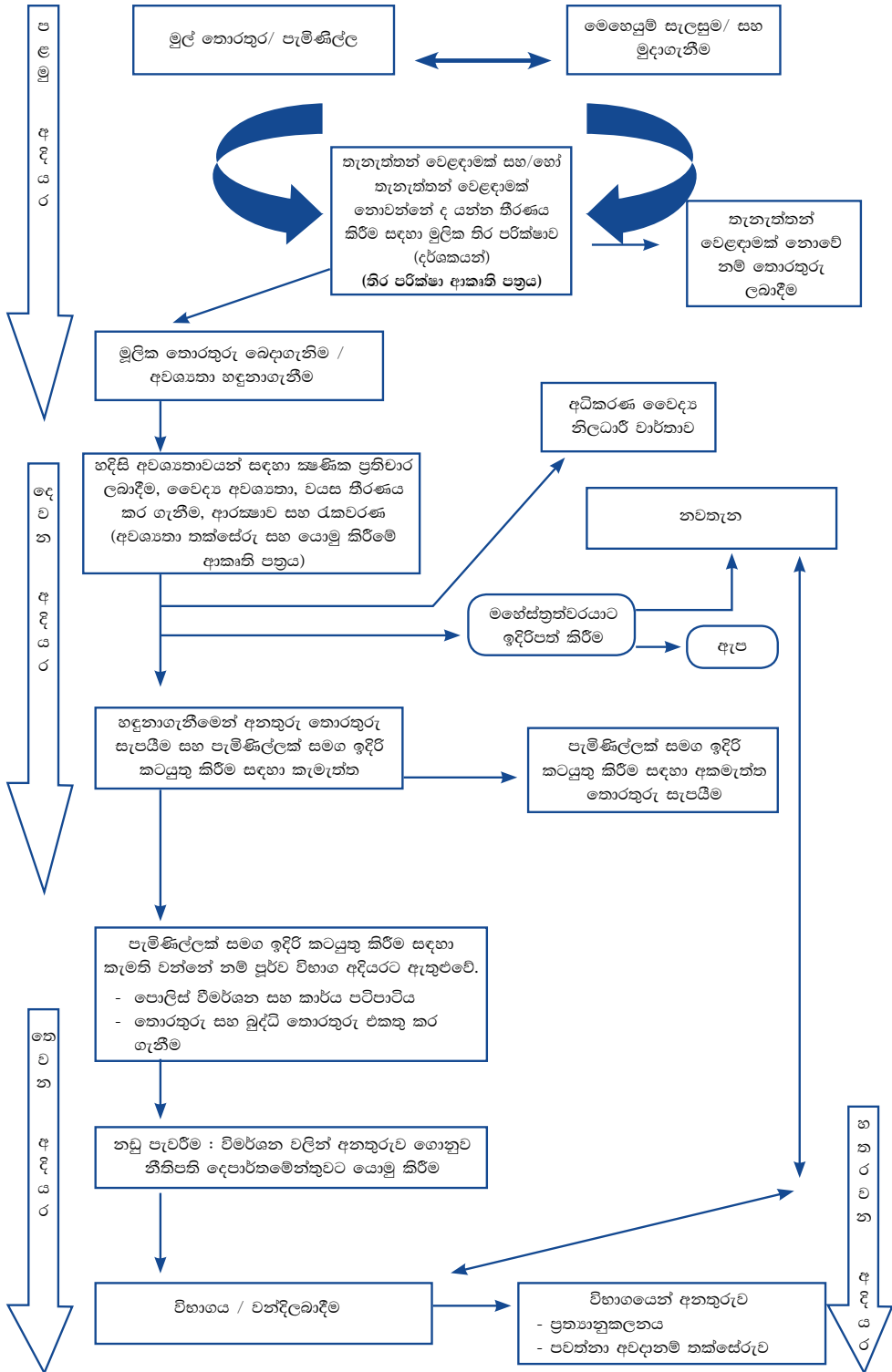
- තත්ත්වය තහවුරු කර ගැනීම සඳහා තානාපති කාර්යාලය හරහා ජාත්‍යන්තර සංවිධාන හෝ සිවිල් සංවිධාන (IOM වැනි) විසින් වින්දිතයා තිර පරීක්ෂාවකට (Screen Test) ලක්කරනු ඇත. වින්දිතයාගේ නැවත පිටත්වීම (ආරක්ෂාව ඇතුළුව), ප්‍රවාහනය, ප්‍රත්‍යානුකූලන විධිවිධානයන් තානාපති කාර්යාලය සහ ආගමන සහ විගමන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් යැවීම සිදුකරනු රටෙහි අදාළ ආයතන සමග එක්ව සකස් කරනු ඇත. (ජාත්‍යන්තර සංවිධාන හෝ සිවිල් සංවිධාන වල සහයෝගයෙන් - IOM වැනි) *නැවත පැමිණීමෙන් අනතුරුව දෙවන අදියර වෙත යොමු වෙමින් ශ්‍රී ලංකා විදේශ සේවා නියුක්ති කාර්යාංශය විසින් විමර්ශනයක් සිදු කරනු ලැබේ.*

4.17.4 තානාපති කාර්යාලයන් සහ කොන්සියුලර් කාර්යාල/විදේශ කටයුතු නියෝජිත වෙත ශ්‍රී ලංකාවට පිටතින් එවනු ලබන පැමිණිලි.

- වින්දිතයා වෙත ඇමතීමක් සිදුකරනු ලැබීමෙන් අනතුරුව හඳුනාගෙන තානාපති කාර්යාලය හරහා ජාත්‍යන්තර සංවිධාන හෝ සිවිල් සංවිධාන (IOM වැනි) තිර පරීක්ෂාවක් සිදු කරනු ඇත.
- යම් හෙයකින් වින්දිතයා වෙත නිදහසේ ගමන් කිරීම සඳහා අවස්ථාවක් නොමැති නම් සහ/හෝ තර්ජනයට යටත්ව සිටින්නේ නම් හෝ තානාපති කාර්යාලය විසින් අදාළ ආයතන වෙත මැදිහත්වීම සඳහා/මුදාගැනීමක් සිදු කිරීම සඳහා නිල ඉල්ලීමක් යවනු ඇත.
- යොමු කිරීමෙන් අනතුරුව හදිසි අවශ්‍යතාවයන් සම්බන්ධයෙන් තානාපති කාර්යාලය හරහා ජාත්‍යන්තර සංවිධාන හෝ සිවිල් සංවිධාන (IOM වැනි) විසින් කටයුතු සිදු කරනු ඇත.
- ගමනාන්ත රටෙහි අදාළ ආයතනයන්, ජාත්‍යන්තර සංවිධාන හෝ සිවිල් සංවිධාන (IOM වැනි) සමග තානාපති කාර්යාල සහ ආගමන සහ විගමන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් වින්දිතයා නැවත යැවීම සඳහා (ආරක්ෂාවද ඇතුළුව) ප්‍රවාහනය, ප්‍රත්‍යානුකූලන (Re integration) විධිවිධානයන් සිදුකළ යුතු අතර වින්දිතයා ආපසු සියරට යාමෙන් පසුව *සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටියේ දෙවන අදියර ක්‍රියාත්මක කළ යුතුවේ.*

ගැලීම් සටහන් 1

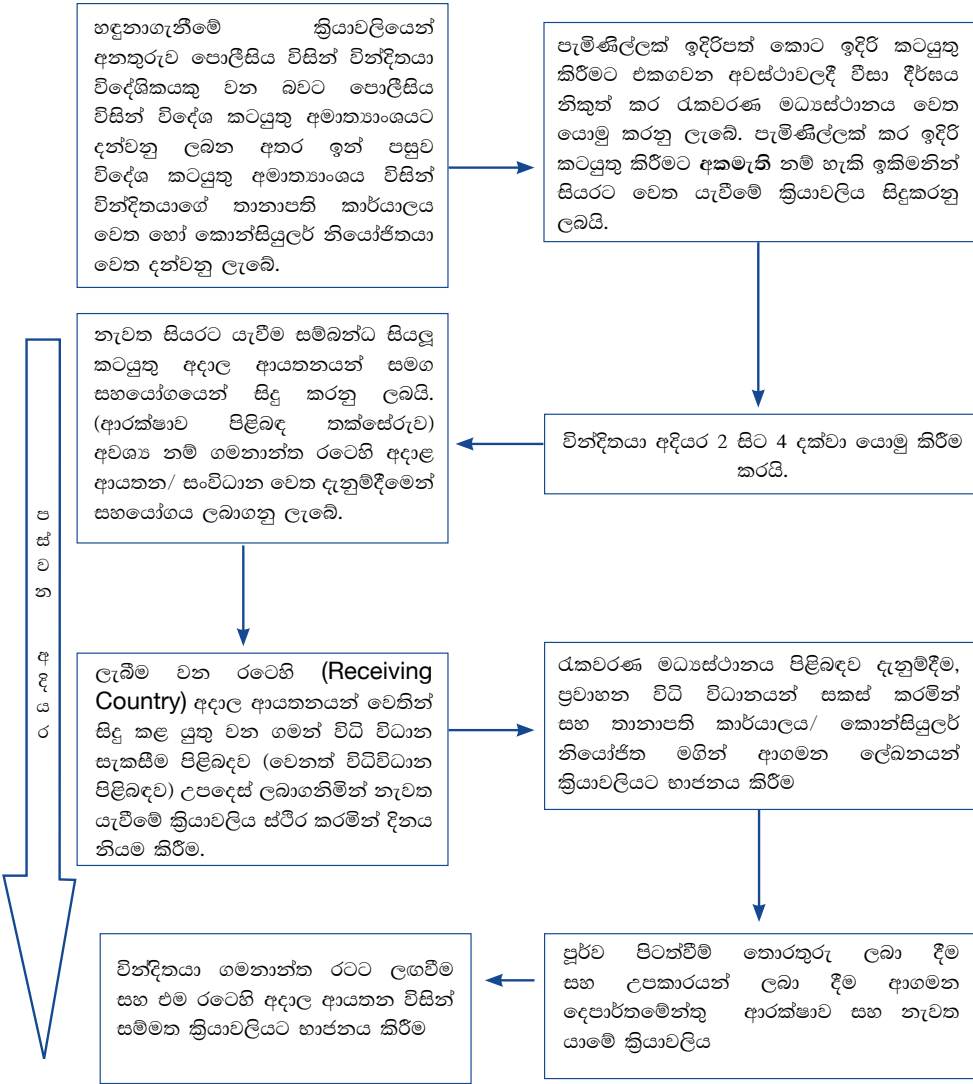
තැනැත්තන් වෙළඳාමට ලක්වූ වින්දිතයන් හඳුනා ගැනීම, ආරක්‍ෂා කිරීම සහ යොමු කිරීම සඳහා වන සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටිය (පළමුවන අදියරේ සිට හතරවන අදියර දක්වා)

ගැලීම් සටහන් 2

තැනැත්තන් වෙළඳාමට ලක්වූ වින්දිතයන් හඳුනා ගැනීම, ආරක්ෂා කිරීම සහ යොමු කිරීම සඳහා වන සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටිය (පස්වන අදියර)

ශ්‍රී ලංකාව තුළදී වින්දිතයන් වශයෙන් හඳුනා ගන්නා විදේශීය ජාතිකයන් පළමු වන සහ දෙවන අදියරයන් වලින් පසුව විදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශය හරහා වින්දිතයාට අදාළ තානාපති කාර්යාලයට හෝ කොන්සියුලර් නියෝජිතයාට හෝ දන්වනු ලබයි. ඔහු/ඇය පැමිණිල්ලක් කර ඉදිරි කටයුතු කිරීමට සූදානම් නම් වින්දිතයා වෙත විසා දීර්ඝයක් ලබා දී රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයක් වෙත යොමු කරනු ලැබේ. විභාගයෙන් අනතුරුව සහ ආරක්ෂාව සහ රැකවරණ සැපයීමේ ගැටළු පිළිබඳව අවධානයෙන් යුතුව වින්දිතයා සිය රට බලා යවනු ලැබේ. පූර්ව සහ පසු විභාග නැවත පැමිණෙන්නන් සඳහා නැවත පැමිණීමේ ක්‍රියාවලිය සමාන වේ. නැවත පැමිණීම සඳහා ජාත්‍යන්තර සංවිධාන (IOM වැනි) හෝ සිවිල් සංවිධාන විසින් පහසුකම් සලසනු ලැබේ.

සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා නිර්දේශයන්

- 1 කිසියම් පුද්ගලයකු තැනැත්තන් වෙළඳාම නිසා හෝ වෙනත් අපරාධයක් හේතුවෙන් වින්දිතභාවයට පත්වී ඇති බව තහවුරු කරගන්නා තෙක් එකී පුද්ගලයා පිළිබඳ වාර්තා වූ මූලික අවස්ථාවේදීම තැනැත්තන් වෙළඳාමට එරෙහි ජාතික සංඛ්‍යාතයේ සාමාජිකයින් විසින් එම පුද්ගලයාට අවශ්‍ය ආරක්ෂාව සහ රාජ්‍ය හෝ රාජ්‍ය නොවන සංවිධානයක් වෙත යොමු කිරීම ඇතුළු අනෙකුත් සහායන් ලබාදීම සඳහා කටයුතු කළයුතුය.
- 2 වින්දිතයන්ට ආරක්ෂාව සැපයීමේ අවශ්‍යතාවය සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා තැනැත්තන් වෙළඳාමට එරෙහි ජාතික සංඛ්‍යාතයේ මග පෙන්වීම යටතේ කාන්තා කටයුතු අමාත්‍යාංශය මගින් වින්දිත කාන්තාවන් සඳහා වෙන් වූ රජයේ රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයක් පිහිටුවා ඇත. සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී හඳුනා ගනු ලබන වින්දිතයන් සඳහා මෙවැනි රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයක් ක්‍රියාත්මකවීම ඉතා වැදගත් වේ. වින්දිතයන්ගේ මතු දියුණුව සුරක්ෂිත කිරීම සඳහා අවශ්‍ය සම්පත්, පුහුණු නිලධාරීන් සහ සිද්ධි කළමනාකරණය කිරීමේ පිළිගත් ක්‍රමවේදයක් සකස් කළයුතුය.
- 3 තවද, වින්දිතයන්ගේ ක්ෂණික අවශ්‍යතාවන් පිළිබඳව දැනුවත් කිරීම, වින්දිතයන් වෙනුවෙන් පිහිටුවනු ලැබූ රජයේ කාන්තා රැකවරණ මධ්‍යස්ථානයේ තොරතුරු දැනුම් දීම වැනි වැදගත් මාර්ගෝපදේශ සහිත පොලිස්පතිවරයා විසින් නිකුත් කරනු ලබන චක්‍රලේඛයක් මගින් පොලිස් නිලධාරීන් දැනුවත් කළ යුතුය.
- 4 වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීමේ පනත මගින් වින්දිතයින් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ආයතනික වශයෙන් තිරසාර ක්‍රමවේදයක් සකස් කිරීම සඳහා කරුණු දක්වා ඇත. ජාතික ආරක්ෂණ අධිකාරියක්, වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන් වෙත ආරක්ෂාව සැපයීම සඳහා වගකිව යුතු වන්නා වූ වෙනම පොලිස් ඒකකයක් පිහිටුවීම සඳහා මෙන්ම වින්දිතයන් වෙත වන්දි ලබා දීම සඳහා සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීමේ අරමුදල් ඇති කිරීමේ ප්‍රතිපාදනයන්ද මෙම පනතෙහි අඩංගු වේ. සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටිය මෙම පනත අනුව යමින් වින්දිතයින් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා තිරසාර ආයතනික යාන්ත්‍රණයක් ඇති කළයුතුය.
- 5 වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ඇති සම්පත් සහ අවම ප්‍රමිතීන් සම්බන්ධයෙන් පහත දැ නිර්දේශ කර තිබේ.
  - හොඳින් පුහුණු කරන ලද කාන්තා පොලිස් නිලධාරීන් සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටිය පටිපාටිය (අවම ප්‍රමිතීන්) ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වේ. උදාහරණ ලෙස කාන්තාවන් සහ ළමයින් තිර පරීක්ෂාවට ලක්කිරීමේදී සහ සම්මුඛ සාකච්ඡාවට භාජනය කිරීමේදී. තවද, තැනැත්තන් වෙළඳාමට ලක්වූ වින්දිතයන්ට උපකාර කිරීමේ දී සිද්ධි කළමනාකරුවෙකු පත්කළ යුතුය.
- 6 තැනැත්තන් වෙළඳාමට එරෙහි ජාතික සංඛ්‍යාතයේ සියළු සාමාජිකයින් මෙම සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රියාපටිපාටිය අනුව වින්දිතයන් තිරපරීක්ෂාවට ලක් කිරීමට අරමුණු කරන්නේ නම් පොදු වේ සියළු සාමාජිකයන්ට භාවිත කළ හැකි ආකාරයට තිර පරීක්ෂණ ක්‍රමවේදය පුළුල් කළ යුතුය. එක් එක් නියෝජිත ආයතනයන්හි කැමැත්ත සහ තැනැත්තන් වෙළඳාම හඳුනා ගන්නා ආකාරය අනුව ඒවායේ දර්ශකයන් සහ අන්තර්ගතය වෙනස් වන බැවින් ඒ පිළිබඳව සැලකි යුතුය. (ලිංගික /ග්‍රම)
- 7 වින්දිතයන් හඳුනාගැනීම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා මහජනතාවට තැනැත්තන් වෙළඳාම පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් අඛණ්ඩව සිදුකිරීම.

8 ශ්‍රී ලාංකික සංක්‍රමණික ශ්‍රමිකයන් අති විශාල ප්‍රමාණයක් (ලියාපදිංචි සහ අක්‍රමවත් යන දෙයාකාරයේම) සිටින නිසා ප්‍රධාන වශයෙන් තැනැත්තන් වෙළඳාම පිළිබඳව, තැනැත්තන් වෙළඳාමට ලක් වූවන් හඳුනා ගැනීමට භාවිත කළ හැකි තිර පරීක්ෂණ මෙවලම් (screening tools) සහ සහාය ලබා ගත හැකි ආකාරයන් පිළිබඳව වහාම විදේශයන්හි ශ්‍රී ලංකා තානාපති කාර්යාල නිලධාරීන් සහ ශ්‍රී ලංකා විදේශ සේවා නියුක්ති කාර්යාංශයේ නිලධාරීන්ට ලබාදෙන පුහුණුව ප්‍රමුඛව සහ අඛණ්ඩව, විධිමත්ව සිදුකිරීම අවශ්‍ය වේ.

තැනැත්තන් වෙළඳාම අපරාධය කිරීම් හා සම්බන්ධ ශ්‍රී ලාංකීය දර්ශකයන් වින්දිතයාගේ තොරතුරු

<p>අපරාධ මූලිකාංග</p>	<p>ශ්‍රී ලංකා දණ්ඩ නීති සංග්‍රහය සහ පිළිගත් නිර්වචනයන් පදනම් කරගත් තැනැත්තන් වෙළඳාම පිළිබඳ විස්තරයන්</p>	<p>සෘජු දර්ශකයන් තැනැත්තන් වෙළඳාමට ලක් වූ පුද්ගලයන් හඳුනාගැනීම සඳහා එය යොදා ගත හැකිය.</p>
<p>360 (අ) (අ) වගන්තිය තැනැත්තන් වෙළඳාම් කිරීමේ අපරාධයේ පුද්ගලයකු මිළදී ගැනීම හෝ විකිණීම</p>		
<p>මිළදී ගැනීම හෝ විකිණීම</p>	<p>පුද්ගලයකු මිළදී ගැනීම හෝ විකිණීම පිළිබඳව දණ්ඩ නීති සංග්‍රහයේ නිර්වචනය කර නොමැත.</p> <p>මිළදී ගැනීමට - මුදලට හෝ ඒ හා සමාන ආකාරකට ලබා ගැනීම.</p> <p>විකිණීමට - යම් පුද්ගලයෙකුගේ හිමිකාරත්වය වහල්භාවය හෝ ඊට සමාන කටයුත්තක් සඳහා මුදල් හුවමාරුව වෙනුවෙන් හුවමාරු කිරීම.</p> <p>මෙම අවස්ථා දෙකෙහිදීම යම් පුද්ගලයකුගේ හිමිකාරත්වය ආරෝපනය කරනු ලබන අතර එමනිසා වහල්භාවය හා සමාන කාර්යක් ක්‍රියාවට නංගවයි.</p>	
<p>තැනැත්තන් හුවමාරුව</p>	<p>දණ්ඩ නීති සංග්‍රහයෙහි තැනැත්තන් හුවමාරුව පිළිබඳව නිර්වචනය කර නොමැත. තැනැත්තන් හුවමාරු කිරීම මගින් තැනැත්තන් වෙළඳාම කිරීම</p>	
<p>අපරාධ ක්‍රියාවන් (ක්‍රියාකාරකම) 360(අ) (ආ) වගන්තිය)</p>		
<p>බඳවා ගැනීම</p>	<p>දණ්ඩ නීති සංග්‍රහයේ බඳවා ගැනීම පිළිබඳව විස්තර කර නොමැත - නමුත් තැනැත්තන් වෙළඳාමකිරීම සඳහා තෝරා ගැනීම පිළිබඳව පුර්ව කල්පන සඳහනක් කරයි. මෙම අවස්ථානුගත කරුණු අනුව එය සිදුකරන ලද ආකාරය අදාළ නොවුවද, විනෝදය සපයන ස්ථානයන් විසින් වින්දිතයන්ට රැකියා හෝ පුහුණුව ලබා දීම සඳහා යෝජනා කරමින් ගොතන ලද විවාහයකට ලක්කිරීම ආදිය පිළිබඳ සඳහනක් තිබේ.</p>	
<p>රැකවරණ සැලසීම (Harbouring)</p>	<p>වින්දිතයාට රැකවරණ සැලසීම</p> <p>මෙය දණ්ඩ නීති සංග්‍රහයේ විස්තර කර නොමැත. නීතිය බලාත්මක කිරීම වැළැක්වීමට හෝ තෙවන පාර්ශවයක් විසින් තැනැත්තන් වෙළඳාම්කරුවා පිළිබඳ පැමිණිලි කිරීම වැළැක්වීම සඳහා වින්දිතයා රහසිගත ස්ථානයක රඳවා තබාගැනීම.</p>	
<p>ප්‍රවාහනය (Transporting)</p>	<p>මෙය දණ්ඩ නීති සංග්‍රහයේ විස්තර කර නොමැත.</p> <p>ප්‍රවාහනය යන්නෙන් යම් දේශසීමාවක් ඇතුළත හෝ දේශසීමා හරහා වෙනත් ස්ථානයකට පුද්ගලයකු පයින් හෝ වෙනත් හැකි ඕනෑම ප්‍රවාහන ක්‍රමයකින් මාරු කිරීම අදහස් වේ. මෙහිදී දේශසීමා හරහා ගමන් කිරීම නීති විරෝධී වීම අවශ්‍ය නොවේ.</p>	

පුද්ගලයකු භාරගැනීම	පුද්ගලයකු භාරගැනීම දණ්ඩ නීති සංග්‍රහයේ විස්තර කර නොමැත. විකිණීම-මිලදී ගැනීම, කුලිය සහ ප්‍රදානයක් වශයෙන් හෝ කරදරකාරී හෝ නොමිලේ සිදුවන ගනුදෙනු ආදී පදනම මත තවත් පුද්ගලයකු වෙතින් වෙනත් පුද්ගලයකුට වින්දිතයා ලැබීම අදහස් වේ.	
පුද්ගලයෙකුගේ ස්ථාන මාරු කිරීම	පුද්ගලයකු මාරු කිරීම පිළිබඳව දණ්ඩ නීති සංග්‍රහයේ විස්තර කර නොමැත. විකිණීම-මිලදී ගැනීම, හුවමාරු කිරීම, කුලියට දීම සහ ණයකට හිලවී වශයෙන් මාරු කිරීම සහ ප්‍රදානයක් වශයෙන් හෝ කරදරකාරී හෝ නොමිලේ සිදුවන ගනුදෙනු ආදී පදනම මත තවත් පුද්ගලයකු වෙතින් වෙනත් පුද්ගලයකුට වින්දිතයා ලැබීම අදහස් වේ.	
බලහත්කාරය සිදුකරන විවිධ ක්‍රම		
තර්ජනය කිරීම, ප්‍රචණ්ඩත්වය හෝ වෙනත් ආකාරයේ ශාරීරික බලහත්කාරය පෑම	<p>වින්දිතයකුට එරෙහිව හෝ වින්දිතයකුගේ පවුලේ සමාජිකයන්ට එරෙහිව තර්ජනය කිරීම හෝ නියත ප්‍රචණ්ඩත්වය මගින් බලහත්කාරය පෑම</p> <p>මෙයට පැහැර ගැනීම සහ ස්ත්‍රී දූෂණයද ඇතුළත්වේ.</p> <p>දණ්ඩනීති සංග්‍රහය 310/311 සඳහන් පරිදි යම් තැනැත්තෙකුට කායික වේදනාවක් රෝගයක් හෝ දුර්වලතාවයක් සිදුකරන තැනැත්තා</p> <p>" තුවාල සිදුකළ ලෙස "සඳහන් කරනු ලැබේ. තවද 311 හි බරපතල තුවාල සිදුකිරීම පිළිබඳ සඳහන් කර ඇත.</p>	
බලහත්කාරය පෑම	දණ්ඩ නීති සංග්‍රහයේ 340 වගන්තිය සාපරාධී බලහත්කාරපෑම පිළිබඳ දක්වා ඇති අතර ඊට අනුව සංකීර්ණව යමෙකු විසින් තවත් තැනැත්තෙකුට වලනය හෝ වලනය වෙනස් වීම සිදුකලහොත් බලහත්කාරයපෑම යන වරද සංස්ථාපනය වේ.	
චංචාව හෝ රැවටීම	<p>දණ්ඩ නීති සංග්‍රහයට අනුව යම් තැනැත්තෙකු විසින් තවත් තැනැත්තෙකු අයුතු ලාභයක් වෙනත් තැනැත්තෙකුට අයුතු අලාභයක් කරන අදහසින් යමක් සිදුකිරීම චංචාව ලෙසත්</p> <p>රැවටීම යන්නට යම් පුද්ගලයකු විසින් යම් නිශ්චිත තත්වයක් පිළිබඳව හෝ ක්‍රියාවක් පිළිබඳව හෝ වැරදි තොරතුරු ලබාදීම, යමක් සැඟවීම සඳහා හෝ සත්‍ය තොරතුරු රහසිගතව තැබීමට සහ වැරදි සහගත පොරොන්දු ලබාදීම ආදිය ඇතුළත් වේ. මෙහිදී අදාළ පුද්ගලයා පුර්ණ වශයෙන් රැවටීමට ලක්වීම හෝ අර්ධ වශයෙන් රැවටීමද යන කාරණා ද ඇතුළත් වේ.</p> <p>(අර්ධ සත්‍ය ප්‍රකාශ කිරීමද ඇතුළත් වේ.)</p>	
පෙළඹවීම	ආකර්ෂණයක් ලබා දීම හෝ අනුබලයක් ලබාදීම	
වෙනත් පුද්ගලයකුගේ පීඩාකාරී තත්වයන්ගෙන් අයුතු ප්‍රයෝජන ගැනීම	වෙනත් පුද්ගලයකුගෙන් අයුතු ප්‍රයෝජන ගැනීම	

සුරාකෑම	(අරමුණු)	
ලිංගික සුරාකෑම	ලිංගික සුරාකෑම - යම් පුද්ගලයකු ගණිතමය වෘත්තියට සම්බන්ධ කරගැනීම සඳහා හෝ වෙනත් ලිංගික සේවාවන් සැපයීමට හෝ අසහන දර්ශන ඉදිරිපත් කිරීමට බලහත්කාරය, ප්‍රචණ්ඩත්ව හෝ බලපෑම් සිදුකිරීම මඟින් හෝ අවමාන තර්ජනයට ලක්කිරීම හෝ තවත් පුද්ගලයකුගේ අසරණභාවයක් හේතු කොටගෙන බලය අයුතු ලෙස ප්‍රයෝජනයට ගැනීම.	
බලහත්කාර ශ්‍රමය හෝ සේවා සුරාකෑම.	වහල්භාවයට සමාන තත්ත්වයන් - යම් පුද්ගලයකුගේ තරාතිරම හෝ තත්ත්වය විස්තර කර ඇති වහල්භාවය මූලිකව දැමීම සඳහා වන එක්සත් ජාතීන්ගේ අතිරේක සම්මුතියෙහි වහල්භාවය සඳහා විකිණීම, වහල්භාවයට සමාන පරිචයන් පිළිබඳ 1956 සැප්තැම්බර් 07 දිනැති ප්‍රඥප්තියට අනුව බලහත්කාර ශ්‍රමය යනු යම් පුද්ගලයකු වෙත ශාරීරික හෝ මානසික බලහත්කාරය පෑම මඟින් හෝ තර්ජනය කිරීමෙන් හෝ වින්දිතයාට අවමානයක් ඇතිකිරීමේ තර්ජනයක් කිරීමෙන් හෝ පුද්ගලයකුගේ අසරණභාවයකින් ප්‍රයෝජන ගැනීම සහ බලහත්කාර සිඟාකෑම සිදුවීම යන කාරණා ද ඇතුළත් වන බවයි.	
වහල්භාවයේදී හෝ වහල්භාවයට සමාන අවස්ථාවන්හිදී ශ්‍රමය සුරාකෑම	යම් පුද්ගලයකුගේ තත්ත්වය හෝ හෝ තරාතිරම තවත් පුද්ගලයකුගේ තත්වයට හෝ තරාතිරමට ඉහළින් පවතින අවස්ථාවකදී ඔහු පිළිබඳව පවතින සියලුම බලතල සහ හිමිකාරත්වය පිළිබඳ අයිතිවාසිකම් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන්නේ තවත් පුද්ගලයකු විසින් වන අතර ඊට වහල්භාවයට සමාන තත්ත්වයක් දාසභාවය යනාදිය ද ඇතුළත් වේ.	
බලහත්කාර හෝ අනිවාර්ය ශ්‍රමය	පුද්ගලයකුගේ මානව ගරුත්වය පහත් කොට සලකමින් සහ/හෝ කිසිදු ප්‍රමාණවත් ආකාරයේ ගෙවීමකින් තොරව ශ්‍රමය ලබා ගැනීම බලහත්කාර ශ්‍රමයට ඇතුළත් වේ.	
වින්දිතයා ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් මනුෂ්‍ය ශරීරයේ අවයවයක් හෝ අවයවයක කොටසක් හෝ පටකයන් බද්ධ කිරීම සඳහා යොදා ගැනීම	වින්දිතයකු වෙතින් වින්දිතයාගේ කැමැත්ත ඇතිව හෝ නොමැතිව නීතිවිරෝධී ලෙස අවයවයක් හෝ අවයවයක කොටසක් හෝ පටකයන් හෝ ශාරීරික අංග ඉවත් කිරීම අදහස් වේ.	

ඇමුණුම් අංක 02

නිදර්ශනය (කෙටුම්පත)		
අවශ්‍යතා තක්සේරුව		
සේවාදායකයාගේ තොරතුරු		
අංකය	අයිතමය	
1	නම	
2	උපන් රට (පුරවැසිභාවය/පදිංචිය /විදේශිකයකු)	
3	නඩු ගොනු අංකය	
4	භාෂාව	
මූලික අවශ්‍යතා		
අංකය	අයිතමය	
1	නවාතැන් පහසුකම්	
2	ආහාරය (සෞඛ්‍යය/ ආගමික නැඹුරුතාවය අනුව)	
3	වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර	
4	නිවසේ සිට සම්බන්ධ කරගත හැකි පුද්ගලයන්	
අවදානම් තක්සේරුව		
අංකය	අයිතමය	
1	වර්තමාන ආරක්ෂාව පිළිබඳ සැලකිය යුතු කරුණු	
2	අතීත ආරක්ෂාව පිළිබඳ සැලකිය යුතු කරුණු (කාල වකුය)	
3	තර්ජනය ඉදිරිපත් කරන ලද පුද්ගලයන්	

4	පවුලේ සාමාජිකයන් හෝ මිතුරන් පිළිබඳ සැලකිලිමත් වීම	
5	වෙනත් පුද්ගලයන් පිළිබඳ සැලකිලිමත්වීම	
6	අනාරක්ෂිත විය හැකි ස්ථානයන්	
7	වෙනත් ආරක්ෂාව සහ රැකවරණය පිළිබඳ සැලකිය යුතු කරුණු	
8	වෙනත් සම්බන්ධිත ගැටළු	
සෞඛ්‍යය ගැටළු		
අංකය	අයිතමය	
1	වෛද්‍ය පරීක්ෂණ	
2	රුධිර පරීක්ෂණ ප්‍රතිඵල	
3	බෝවන රෝග / STIs	
4	නාරිවේද පරීක්ෂණය	
5	දත්ත පරීක්ෂණය	

6	ආතතිය සහ මානසික පීඩනය	
7	මානසික තත්වය	
9	සැලකිය යුතු සෞඛ්‍යය ගැටළු	
10	සැලකිය යුතු මනෝ විද්‍යාත්මක ගැටළු	
11	ඉගෙනීමේ දුර්වලතා/විශේෂ අවශ්‍යතා	
12	මනෝ සමාජමය ගැටළු	
13	වෙනත් සම්බන්ධිත ගැටළු	
නඩු කළමනාකරණය/ නීති සහය ලබාදීම		
අංකය	අයිතමය	
1.	පත්කරන ලද නිලධාරියා (පොලිසිය)	
2.	පත්කරන ලද නඩු කළමනාකරු	

ඇමුණුම් අංක 03 :

නවාතැනක් වෙත ඇතුළත් කිරීම සඳහා යොමු කිරීමේ ආකෘති පත්‍රය -
නිදර්ශනය

1) යැවිය යුතු: ..... 2) සංවිධානය/මධ්‍යස්ථානය:.....

3) එවනු ලබන්නා.....

4) බල අධිකාරිය : ..... ලියාපදිංචි අංකය/නඩු අංකය .....

5) ඉල්ලා ඇති සේවාවන් :

.....
.....
.....

6) සේවාදායකයාගේ තොරතුරු :

සේවාදායකයාගේ නම සහ වාසගම .....

ස්ත්‍රී - පුරුෂ භාවය : ..... උපන් දිනය .....

වයස: ..... පුරවැසිභාවය .....

ස්ථීර ලිපිනය: .....

.....

විවාහක - අවිවාහක භාවය .....

දරුවන් .....

ඔහු හෝ ඇය සම්බන්ධ කර ගැනීමට කැමති පුද්ගලයන් .....

සම්බන්ධතාවය..... ලිපිනය.....

දුරකථනය.....

.....

සේවාදායකයාගේ මනෝ සමාජ තත්වය පිළිබඳ ප්‍රථම ඇගයීම

.....

.....

.....

7) යොමු කිරීමේ නිලධාරියා : සේවාදායකයාගේ ආරක්ෂාව සහ රැකවරණය පිළිබඳව තත්වය පිළිබඳව සාමාන්‍ය තොරතුරු

.....

.....

.....

ඔබගේ අවධානය සහ සහයෝගය පිළිබඳව ස්තූතිය පලකර සිටිමි.

යොමු කිරීමේ නිලධාරියාගේ නම සහ අත්සන .....

යොමු කිරීමේ දිනය : .....

ඇමුණුම් අංක 4:

තැනැත්තන් වෙළඳාමෙහි වින්දිතයකු විය හැකි පුද්ගලයකු හඳුනා ගැනීමේ තීර පරීක්ෂණ ආධාරක (ශ්‍රමික)

පහතින් සඳහන් කර ඇති ප්‍රශ්න භාවිත කිරීම සඳහා මාර්ගෝපදේශයන් වශයෙන් දක්වා ඇත. සම්මුඛ පරීක්ෂකයා විසින් යම් පුද්ගලයකු තැනැත්තන් වෙළඳාමෙහි වින්දිතයකු බවට පත් වී ඇත්තේ ද යන්න තීරණය කිරීම සඳහා යොදාගැනීමට වෙනත් අදේශකයන් නොමැත. මෙහිදී හඳුනාගත යුතු වඩා වැදගත් සංකල්පයන් වන්නේ සූරාකෑම පිළිබඳ ගැටළු මෙන්ම පුද්ගල නිදහස දැඩි ලෙස සීමා කිරීම හෝ නැතිවීම යනාදියයි.

- එක්රැස්කිරීම : සියලුම වැදගත් වූ කරුණු පිළිබඳව යම් සාක්ෂිකරුවෙක් ඇත්තේ ද යන්න විමසන්න. එහිදී පොලිසිය යම් ලේඛන හෝ ප්‍රවාහන ටිකට්පත්, යොමු කිරීමට පෙර සිදුවන ලද හානි වෙනුවෙන් ලබාදෙන ලද වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර පිළිබඳ කිසියම් වාර්තා, වින්දිතයා නාමිකයකුගේ කාර්ය භාරය ඉටුකරන ලද්දේය යන්න පෙන්වීම සඳහා යම් ලේඛන (සත්‍ය වශයෙන් ප්‍රතිලාභ ලැබූ පුද්ගලයා තැනැත්තන් වෙළඳාම්කරු බව පෙනීම), වංචනික සේවා ගිවිසුම් හෝ පුවත්පත් දැන්වීමේ මුල් පිටපත්, සූරාකෑමේ කටයුත්ත සිදුවන අවස්ථාවේදී වින්දිතයා විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද ද්‍රව්‍ය හෝ වින්දිතයා විසින් ලියන ලද දිනපොත් සටහන් ලිපි ආදිය
- ඉහත සඳහන් කිසිදු ප්‍රශ්නයකට ලබාදෙන ලද පිළිතුරු මගින් ඔවුන්ගේ ගැටළුවට විසඳුම් ලබාදෙනු නොලැබේ.
- ඉහත සඳහන් දර්ශකයන් සියල්ල එක්ව ගෙන සැලකිල්ලට භාජනය කළ යුතුය.

යම් සැකකාර ස්ථානයක් මුදාගැනීම හෝ වැටලීම සිදුකිරීමට නියමිත වන අවස්ථාවේදී ඊට සම්බන්ධ විය යුත්තේ කවුරුන්ද පිළිබඳව ස්ථානාධිපතිවරයා විසින් තීරණය කළ යුතු වේ. මෙහිදී ඔවුන් වැඩිහිටි වින්දිතයන් ද දරුවන් ද/ශ්‍රී ලාංකිකයන් සහ/හෝ විදේශිකයන් පිළිබඳ යනාදී කාරණා තීරණය කළ යුතුය. විමර්ශන කණ්ඩායම් විසින් දියත් කිරීමේ සැලසුමක් සකස් කර මුදාගැනීමේ මෙහෙයුම සිදුකරනු ඇති අතර ඉන් අනතුරුව අදාළ වන්නා වූ විමර්ශන ඒකක සමඟ මෙන්ම වැදගත් බලාධිකාරීන් සමඟ (නවාතැන්, වෛද්‍ය, නෛතික) සම්බන්ධීකරණ කටයුතු කළ යුතු ය. කාන්තාවන් සහ/හෝ දරුවන් සම්බන්ධ වන අවස්ථාවකදී කාන්තා නිලධාරීන් සහ සමාජ සේවකයන් සම්බන්ධ විය යුතුය. භාෂා ගැටළු වලදී භාෂා පරිවර්තකයන් පිළිබඳව සලකා බැලිය යුතුය.

A. සාමාන්‍ය තොරතුරු

වින්දිතයාගේ නම, වයස, පුරවැසිභාවය, වෘත්තීය සහ අධ්‍යාපනික පසුබිම ආදිය.

B. බඳවාගැනීම්

- වින්දිතයාගේ සාමාන්‍ය නිවස පිහිටා ඇත්තේ කොහේද?
- වින්දිතයා අවසාන වරට පදිංචිව සිටියේ කුමන ස්ථානයේ ද ?
- එම ස්ථානයෙහි වින්දිතයා කොපමණ කාලයක් රැඳී සිටියේ ද ?
- වින්දිතයා ඔහුගේ හෝ ඇයගේ පවුලේ සාමාජිකයින් හැරයන විට ඔහුගේ හෝ ඇයගේ වයස කොපමණ ද ?
- වින්දිතයාගේ පවුලේ සාමාජිකයන් වින්දිතයා සිටින තැන සහ වෙනත් තොරතුරු පිළිබඳව දැනුවත්ව සිටී ද?

- බඳවාගන්නා ලද අවස්ථාවේදී වින්දිතයාගේ පවුලේ තත්ත්වය කෙසේ ද ?
- වින්දිතයා සහ/හෝ ඔහුගේ පවුලේ සාමාජිකයන් ණය බරින් සහ/හෝ ආර්ථික අපහසුතාවන්ට මුහුණ දී සිටින ලද්දේ ද?
- වින්දිතයා ඔහුගේ හෝ ඇයගේ පවුලේ සාමාජිකයින් සිටින ස්ථානයෙන් බලහත්කාරයෙන් වෙනත් ස්ථානයකට ප්‍රවාහනය කරන ලද්දේ ද ? පිළිතුරු ඔව් නම් එය කෙසේ සිදුකර ඇත් ද ?
- වින්දිතයා බඳවා ගන්නා ලද්දේ කවුද?
- බඳවා ගැනීමේ අරමුණ කුමක් වූයේ ද?
- බඳවා ගැනීම කැමැත්තෙන් සිදුවුණි ද නැතිද?
- එසේ නොමැති නම් වින්දිතයා බලහත්කාරයෙන් ඔහු හෝ ඇය උපන් බිමෙන් ප්‍රවාහනය කර ඇත් ද ? පිළිතුරු ඔව් නම් එය කෙසේ සිදුකර ඇත් ද ?

C. බලහත්කාරය හෝ තර්ජනය භාවිත කිරීම

බඳවා ගන්නා අවස්ථාවේදී බලහත්කාරය භාවිත කර ඇත්නම් කරුණාකර පහත සඳහන් ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න

- වින්දිතයා පැහැරගෙන යාමක් හෝ අපහරණය කිරීමක් කරන ලද්දේ ද?
- වින්දිතයාට හෝ ඔහුගේ හෝ ඇයගේ පවුලේ අයට හානියක් කිරීමේ තර්ජනයක් කරනු ලැබ ඇත්තේ ද?
- වින්දිතයා විකුණා ඇත්තේ ද ? එය එසේ නම් කවුරුන් විසින් ද?
- බලහත්කාරයෙන් ඉවත් කිරීම සිදුවුණේ කෙසේ ද?
- මුල් හමුවීම සිදුකරන ලද්දේ කවුද? එය කෙසේ ද?
- බඳවා ගන්නා ලද ආකාරය කුමක් ද? (උදා දැන්වීම් පළකිරීමෙන්, හඳුනා පුද්ගලයන් මගින්, පවුලේ අය වෙතින්, ඉගෙනීම සඳහා, පුහුණුව සඳහා, අසල්වැසියකු මාර්ගයෙන්, නියෝජිතයකු, මැදහත්කරුවෙකු මාර්ගයෙන්)
- බඳවා ගැනීම සඳහා පහසුකම් සපයන ලද්දේ කවුරුන් ද?

D. රැකියාව

අදාළ බඳවාගැනීම රැකියාවක් සඳහා නම් පහත සඳහන් ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න

- වින්දිතයා වෙත කුමන ආකාරයේ කාර්යයන් කිරීමට ඉල්ලා සිටින ලද්දේ ද ? එසේ නැත්නම් වින්දිතයා විසින් නව ස්ථානයට පැමිණීමෙන් අනතුරුව ඔහු හෝ ඇය නිරතවනු ඇතැයි විශ්වාස කරන ලද්දේ කුමන කාර්යයන් ද?
- වින්දිතයා වෙත ලබාදීම සඳහා කුමන ප්‍රමාණයක මුදලක් පොරොන්දු වන ලද්දේ ද ? ඒ කවුරුන් විසින් ද?
- වින්දිතයා ගිවිසුමක් අත්සන් කර ඇත්තේ ද ? (උදා : සේවා ගිවිසුමක්)
- එය එසේ වන්නේ නම් එකී ගිවිසුමෙහි නියමයන් මොනවාද? එම ගිවිසුම වින්දිතයා වෙත තේරුම් ගත හැකි භාෂාවකින් තිබුණේ ද ?
- එකී ගිවිසුමෙහි පිටපතක් වින්දිතයා සතුව තිබේ ද?
- වින්දිතයා වෙත ගිවිසුම අත්සන් කිරීම සඳහා බලපෑම් කරන ලද්දේ ද? එසේ නම් ඒ කෙසේ ද?
- වින්දිතයා සේවය සඳහා බඳවා ගැනීම වෙනුවෙන් කිසියම් පුද්ගලයකු වෙත ගාස්තුවක් ගෙවා ඇත්තේ ද?

E. ගමන් සහ හඳුනාගැනීමේ ලේඛන

- පුද්ගලයා වෙත විදේශ ගමන් බලපත්‍රයක් තිබේ ද?
- එසේ නම් එය ඔහුගේ හෝ ඇයගේ නීත්‍යානුකූල විදේශ ගමන් බලපත්‍රයක් වන්නේ ද? එසේ නැත්නම් වංචනික එකක් වන්නේ ද?
- ඔවුන් විසින් මෙම විදේශ ගමන් බලපත්‍රය ලබාගන්නා ලද්දේ කෙසේ ද?
- විසා නිකුත් කරන ලද්දේ කොහෙදීද ? කවුරුන් විසින් ද?
- එය ඔවුන් වෙත තැනැත්තන් වෙළඳාම්කරු විසින් සපයා ඇත්තේ ද?
- වින්දිතයාගේ ප්‍රවාහන ලේඛන ඔහු හෝ ඇය වෙතින් ලබාගෙන ඇත්තේ ද? එය එසේ නම් එය ලබාගෙන ඇත්තේ කවදාද ? දැනට ඒවා ඇත්තේ කා ලගද?
- වින්දිතයා වෙත කුමන ආකාරයේ සේවා බලපත්‍ර ලබාදීමට පොරොන්දු වන ලද්දේ ද? එය සිදුකරන ලද්දේ කවුරුන් ද?
- ශ්‍රී ලංකාව වෙත පැමිණෙන අවස්ථාවේදී හෝ වෙනත් රටකට ඇතුළු වන අවස්ථාවේදී යම් කාල සීමාවකින් අනතුරුව වින්දිතයා වෙත සේවා බලපත්‍රයක් සහ/හෝ ස්ථිර පදිංචිය සඳහා බලපත්‍රයක් ලබාදීමට පොරොන්දු වන ලද්දේ ද?
- අදාළ ආයතන වෙත වාර්තා කිරීම සම්බන්ධව වින්දිතයා වෙත තර්ජනය කර ඇත්තේ ද?
- වින්දිතයා වෙත අදාළ ආයතන වෙත අසත්‍ය තොරතුරු ලබාදීමට බලපෑම් කර ඇත්තේ ද?
- මෙම පොරොන්දුව ලබාදෙන ලද්දේ කවුරුන් ද ?

F. එහා මෙහා ගමන් කිරීම

- වින්දිතයා වෙත එහාමෙහා ගමන් කිරීම පිළිබඳ බලපෑම් කර ඇත්තේ ද? එසේ නම් ඒ කෙසේ ද?
- පිටත්වීමට පෙර කිසියම් ප්‍රවාහන ගාස්තු වැයවන ලද්දේ ද? ඒ සඳහා ගෙවීම් කරන ලද්දේ කවුද ?
- වින්දිතයා විසින් පූර්ව අත්තිකාරම් මුදල් ගෙවා ඇත්තේ ද ? එසේ නැත්නම් පැමිණෙන අවස්ථාවේදී ඉතිරි මුදල් හෝ වියදම් ගෙවීමට පොරොන්දු වන ලද්දේ ද?
- වින්දිතයා ණය ගිවිසුමක් අත්සන් කර ඇත්තේ ද ? එය එසේ නම් එහි පිටපතක් වින්දිතයා සතු වේ ද?
- භාවිත කරන ලද ප්‍රවාහන මාධ්‍ය කුමක් ද ? (ගුවන්, මුහුදු, ගොඩබිම)
- කිසියම් පරීක්ෂණ ස්ථානයක වාහනය නවත්වන ලද්දේ ද ?
- පරීක්ෂණ මධ්‍යස්ථානයේ නිලධාරීන් විසින් වාහනය පරීක්ෂා කරන ලද්දේ ද?
- සංක්‍රමණය සිදුවන අතරතුරදී වින්දිතයා හසුරුවන්නන් මාරුකරන ලද්දේ ද?
- වින්දිතයන්ගේ ප්‍රවාහනය සංවිධානය කිරීම වෙනුවෙන් ගාස්තුවක් ගෙවා ඇත්තේ ද ? ඒ කවුරු විසින් ද ? කා වෙතද ?
- ප්‍රවාහනය සිදුකරන අතරතුරදී වින්දිතයන් තර්ජනයට භාජනය කිරීම, ලිංගික හෝ ශාරීරික වශයෙන් හානියට ලක්කිරීම් හෝ සිරකර තැබීම් වලට භාජනය කරන ලද්දේ ද?

G. වැඩකිරීමේ තත්වයන් (සුරාකෑම)

- වින්දිතයා විසින් ඔහු හෝ ඇය කිසියම් ණය බැඳුම්කරයකට යටත් කර ඇති බවට විශ්වාස කරනු ලබන්නේ ද? (ණය බැඳුම්කරය යනු ණය උකස්කරයක් වෙතින් උද්ගත වන ඔහු/හෝ ඇය විසින් අදාළ ණය වෙනුවෙන් සුරක්ෂිතයක් වශයෙන් ඔහුගේ හෝ ඇයගේ සේවය පිළිබඳ පාලනය තවත් පුද්ගලයකු වෙත පවරා ඇති අවස්ථාවක් වේ.)
- වින්දිතයා විසින් ඔහු/ඇය බඳවාගන්නා ලද අයට/ ප්‍රවාහකයන්ට/සුරාකෑමට භාජනය කරන ලද අය වෙත මුදල් ගෙවීමට ඇති බව විශ්වාස කරනු ලබන්නේද?
- වින්දිතයා වෙත ගෙවීම් කර ඇත් ද? ඇත්නම් ඒ කොපමණ ද?
- වැටුප් කෙදිනක හෝ රඳවා ගෙන තිබේද? ඒ කුමන හේතුවක් සඳහාද?
- මෙම ඉපයීම් දැනට කා සන්තකයේ පවතීද?
- වින්දිතයා දිනකට කොපමණ පැය ගණනක් සේවය කරන ලද්දේද?
- වින්දිතයා වෙත යම් විවේක කාලයක් ගත කිරීම සඳහා අවසර ලබා දෙන ලද්දේද? අසනීපයකදී විවේක ගැනීමට ඉඩදී ඇත්ද? ප්‍රතිකාර බෙහෙත් ලබා දී ඇත්ද?
- වින්දිතයා නවාතැන් හෝ වාසය කිරීමේ තත්වයන් පිළිබඳව වින්දිතයා රැවටීමට ලක්වී ඇත්ද?
- සේවා කොන්දේසි ඉතා අයහපත් හෝ අනතුරුදායක වන බවට වින්දිතයාට හැඟෙන්නේද?
- වින්දිතයා යම් ආකාරයක අපයෝජනයට සහ/හෝ ප්‍රවණිච්චයට භාජනය කර ඇත්ද?

H. නිදහස සීමා කිරීම

- වින්දිතයා සේවයෝජකයා වෙතින් ඉවත්ව ගොස් වෙනත් ස්ථානයක සේවය කිරීමේ හැකියාවක් නොතිබුණේද?
- වින්දිතයා එහා මෙහා යාම සීමාකර තිබුණේද? ඒ කෙසේද? (උදා: සේවා ස්ථානයෙන් පිටතට යාමේ හැකියාව තිබුණේද?)
- වින්දිතයා වෙත සිය පවුලේ සාමාජිකයන් සමග, වෙනත් සේවකයන් සමග සන්නිවේදනය කිරීම සඳහා ඉඩදී තිබුණේද?
- වින්දිතයා වාසය කරන ලද්දේ සහ සේවය කරන ලද්දේ එකම ස්ථානයේද?
- වින්දිතයා භාරකරුවකු යටතේ හෝ ආරක්ෂාව යටතේ හෝ සිරකරමින් තබන ලද්දේද?
- වින්දිතයා වෙත නිදහසක් නොතිබූ බව ඔහු හෝ ඇය තේරුම් ගන්නා ලද්දේ කවදාද?
- වින්දිතයා සේවයෝජකයා මත පරාධීනව සිටින ලද්දේ කුමන ආකාරයන්ගෙන්ද?

ශ්‍රමිකයන් තැනැත්තන් වෙළඳාම් කිරීම හඳුනාගැනීමේ ප්‍රබල දර්ශකයන්

- රැකියාවේ ස්වභාවය, ස්ථානය හෝ සේවා යෝජකයා පිළිබඳව රැවටීමට ලක්කිරීම
- වින්දිතයන් කෙරෙහි ප්‍රවණිච්ච වීම
- අධිකතර වැඩකරන දින හෝ පැය
- ලේඛන පැහැර ගැනීම හෝ රඳවාගැනීම
- ණය බැඳුම්කර
- වෙන්කර තැබීම, සිරකිරීම හෝ රැකවල් යෙදීම

ඇමුණුම් අංක 5:

තෝරාගත් පදමාලව ¹¹

සිද්ධි කළමණාකරු: වින්දිතයා සම්බන්ධ වන පළමු වන පුද්ගලයායි. වින්දිතයා වෙත උපකාර කිරීමේ සහ වින්දිතයා සම්බන්ධ සම්පූර්ණ ක්‍රියාවලිය අවශ්‍යතාවයන් පැන නගින පරිදි කටයුතු සම්බන්ධීකරණය කිරීමේ ප්‍රධානියා වේ. සිද්ධි කළමණාකරු වින්දිතයා සම්බන්ධ සියලුම අදාළ වන ලේඛණ සහ වින්දිතයා පිළිබඳව වගකිව යුතු වේ. මෙම පුද්ගලයා සෑම වින්දිතයකු සම්බන්ධයෙන්ම ආරක්ෂණ සැලසුමක් පිළිබඳව තීරණ ගතයුතු අවස්ථා වලදී වෘත්තිකයන් කණ්ඩායමක් සමඟ කටයුතු කරයි.

ළමයා: වයස අවුරුදු 18 වඩා අඩු පුද්ගලයකු ඇතුළත් වන අතර දරුවා, දරුවාගේ වයෝපූර්ණත්වය සම්බන්ධයෙන් අදාළ වන නීතිය ප්‍රකාරව වයෝපූර්ණත්වයට පත්ව නැති පුද්ගලයකු (1989 ළමා අයිතිවාසිකම් ප්‍රඥප්තිය, 01 වන ව්‍යවස්ථාව) ළමයින් අන්තර් ජාතික නෛතික ලේඛණ ගණනාවකින් තැනැත්තන් වෙළඳාම් කටයුතු වලින්, ආරක්ෂා කර ඇති අතර විශේෂ කාරණයක් වශයෙන් සලකනු ලබයි. සුරාකෑමේ අරමුණින්, ළමයකු බඳවා ගැනීම, ප්‍රවාහනය, මාරු කිරීම, රැකවරණ සැලසීම හෝ දරුවකු ලබාගැනීම තැනැත්තන් වෙළඳාම කිරීමක් වශයෙන් සලකනු ලබයි. (වර්ෂ 2000 තැනැත්තන් වෙළඳාම කිරීම වැළැක්වීම, අවම කිරීම සහ දඬුවම් කිරීම පිළිබඳ ප්‍රොටෝකෝලය) මේ පිළිබඳව සම්පූර්ණ විස්තරයක් සඳහා <http://www.hrw.org/children/child-legal.htm>; http://www.unodc.org/unodc/en/crime_cicp_convention.html යන වෙබ් අඩවිය වෙත පිවිසෙන්න

ළමා මෙහෙකාරත්වය: ළමයකුගේ සෞඛ්‍යයට, අධ්‍යාපනයට, ශාරීරික, මානුෂික, විශ්වාසයක් පිළිබඳ සදාචාරාත්මක හෝ සමාජ සංවර්ධනයට අහිතකර වන්නා වූ දරුවකු විසින් සිදුකරනු ලබන්නා වූ ඕනෑම කාර්යයක් මෙසේ හැඳින්වේ. (1989 ළමා අයිතිවාසිකම් ප්‍රඥප්තිය, 32 වන ව්‍යවස්ථාව) රජයන් විසින් සේවය කිරීම සඳහා සුදුසු වන අවම වයස පිළිබඳ සීමාවන් පැනවිය යුතු වන අතර සේවා පැය ගණන් සහ සේවා කොන්දේසි පිළිබඳව පරිපාලනය සිදුකළ යුතු වේ. මේ පිළිබඳව සම්පූර්ණ විස්තරයක් සඳහා <http://www.hrw.org/children/child-legal.htm>

ළමා සොල්දාදුවන්: අන්තර්ජාතික ලේඛණ ගණනාවකින්ම සන්නද්ධ කටයුතු සඳහා ළමයින් යොදා ගැනීම තහනම් කර ඇත. ජීනීවාහිදී සම්මත කරන ලද සම්මුතීන් 4 ට අතිරේකව 1977 ප්‍රොටෝකෝලයට අනුව සන්නද්ධ කටයුතු සඳහා සහභාගි වීම සහ බඳවා ගත හැකි අවම වයස වයස අවුරුදු 15 ක් වශයෙන් දක්වා ඇත. තවද 1999 ළමා ශ්‍රමය පිළිබඳ අහිතකර ආකාරයන් මුලිනුපුටා දැමීම සඳහා තහනම් කිරීමේ සහ ක්ෂණික පියවර පිළිබඳව සම්මුතිය ප්‍රකාරව සන්නද්ධ කටයුතු සඳහා ළමයින් බලහත්කාර හෝ අනිවාර්ය බඳවාගැනීම් වලින් ආරක්ෂා කර ඇත. වර්ෂ 2000 දී ළමා අයිතිවාසිකම් ප්‍රඥප්තියට විකල්ප ප්‍රොටෝකෝලයක් මගින් ළමයින් සන්නද්ධ කටයුතු වලට සම්බන්ධ කර ගැනීම තවදුරටත් තහනම් කර ඇත. (විකල්ප)

ගමනාන්ත රට: සංක්‍රමණීයකු විසින් ගමන් කරන ලද අවසාන රට සංක්‍රමණීකයන් ප්‍රවාහය වන ගමනාන්ත රට යන්න අදහස් වේ. (නෛතිකව හෝ නීති විරෝධීව)

මූලාශ්‍ර රට: සංක්‍රමණීකයකු පැමිණෙන්නා වූ රට. සංක්‍රමණීකයන් ප්‍රවාහය වන මූලාශ්‍ර රට යන්න අදහස් වේ. (නෛතිකව හෝ නීති විරෝධීව)

11 තැනැත්තන් වෙළඳාම පිළිබඳ පුහුණු ආකෘතිය (2005) IOM වෛමිනවන් ඩී. සී.

අතරමැදි රට: සංක්‍රමණිකයන් යම් රටක් හරහා ගමන් ගනී ද, සංක්‍රමණිකයන් ප්‍රවාහනය යම් රටක් හරහා සිදුවේද එම රට අතරමැදි රට ලෙස අදහස් වේ. (තෙතිකව හෝ නීති විරෝධීව)

ණය බන්ධනය - යම් ණයකරුවෙකු විසින් සිදුකරන ලද උකසක් මගින් උද්ගත වන්නා වූ (ඔහු/හෝ ඇය විසින් අදාළ ණය වෙනුවෙන් සුරක්ෂිතයක් වශයෙන් ඔහුගේ හෝ ඇයගේ සේවය පිළිබඳ පාලනය තවත් පුද්ගලයකු වෙත පවරා ඇති අවස්ථාවක් වේ. යම් හෙයකින් අදාළ සේවාවන්හි වටිනාකම සාධාරණව තක්සේරු කරනු ලබන අවස්ථාවකදී එකී ණය ඇවර කිරීම සඳහා අදාළ කර නොගන්නා හෝ කාල සීමාව සහ එකී සේවාවන්හි ස්වභාවය නිසි ලෙස විස්තර කර නොමැති හෝ සීමාකර නොමැති තත්ත්වයක් (1956 වහල්භාවය, වහල් වෙළඳම සහ ආයතන ඉවත් කිරීම් පිළිබඳව අතිරේක සම්මුතියෙහි 01 වන ව්‍යවස්ථාව) මේ පිළිබඳව සම්පූර්ණ විස්තරයක් සඳහා Full texts: <http://www.unhchr.ch/html/intlinst.htm> යන වෙබ් අඩවිය වෙත පිවිසෙන්න

ගෘහස්ථ පරවශ්‍යතාවයන්: පරවශ්‍යතාවයක් පැනයාමේ කිසිදු සාධාරණ හැකියාවක් නොමැති පරාධීන, ආර්ථිකමය වශයෙන් අපයෝජනයට ලක්කරන්නා වූ ශ්‍රම සම්බන්ධතාවයක් වේ. සමහරක් අවස්ථා වලදී ගෘහස්ථ වාසය කරන සංක්‍රමණික සේවකයන් අපයෝජනට ලක්වන්නා වූ ශ්‍රම තත්වයක්, නිවැරදි ලෙස පරවශ්‍යතාවක් ලෙස හැඳින්විය හැකිය.

සුරාකෑම: යම් පුද්ගලයකු වෙතින් හෝ යම් දෙයකින් අයුතු ප්‍රයෝජනයක් ගැනීමේ ක්‍රියාවක්, විශේෂයෙන් තවත් පුද්ගලයකුගේ ප්‍රතිලාභයක් වෙතින් තවත් දෙයක් සඳහා අයුතු වාසියක් ලබාගැනීම අදහස් වේ. මෙය තැනැත්තන් වෙළඳාමේ ප්‍රධානතම අංගයක් වේ. සුරාකෑම යන්නට වෙනත් අය ගණිතා සේවය සඳහා සුරාකෑම හෝ වෙනත් ආකාරයේ ලිංගික සුරාකෑම් කටයුතු බලහත්කාර ශ්‍රමය හෝ සේවය වහල්භාවය හෝ වහල්භාවයට සමාන පරිචයන් පරවශ්‍යතාවය හෝ අවයව ඉවත් කිරීම අවම වශයෙන් වුවත් ඊට ඇතුළත් වේ. (වර්ෂ 2000 තැනැත්තන් වෙළඳාම වැළැක්වීම, යටපත් කිරීම සහ දඩුවම් කිරීමට අදාළ එක්සත් ජාතීන්ගේ ප්‍රොටෝකෝලයේ 03 වන ව්‍යවස්ථාව) තැනැත්තන් වෙළඳාම්කරුවන් විසින් ඔවුන්ගේ වින්දිතයන් ප්‍රවාහනය කරනු ලබන්නේ තනිකරම ඔවුන්ගේ පුද්ගලික ප්‍රතිලාභය සඳහා වන අතර නිතරම ඔවුන් සුරාකෑමේ කටයුතු වලින් හෝ නොමිලේ සේවාවන් ලබාගැනීමේ හෝ ශ්‍රමයෙන් අති විශාල මුදල් ප්‍රමාණයක් උපයනු ලබයි. මේ පිළිබඳව සම්පූර්ණ විස්තරයක් සඳහා : http://www.unodc.org/unodc/en/crime_cicp_convention.html යන වෙබ් අඩවිය වෙත පිවිසෙන්න

බලහත්කාර ශ්‍රමය: ඕනෑම පුද්ගලයකු වෙතින් තර්ජනය කිරීමට යටත් කොට හෝ දඬුවම් කිරීමේ බියක් ඇති කොට යම් පුද්ගලයකු විසින් ස්වේඡාවෙන් ඉදිරිපත් නොවන්නා වූ සියලුම වැඩ හෝ සේවාවන් (වර්ෂ 1930 බලහත්කාර ශ්‍රමය පිළිබඳ සම්මුතිය 02 වන ව්‍යවස්ථාව) තවද 1957 බලහත්කාර ශ්‍රමය මූලික ප්‍රඥප්තියේ රජයේ වගකීම පිළිබඳව දක්වා ඇත. මේ පිළිබඳව සම්පූර්ණ විස්තරයක් සඳහා : <http://www.unhchr.ch/html/intlinst.htm> යන වෙබ් අඩවිය වෙත පිවිසෙන්න

මානව අයිතිවාසිකම්: මනුෂ්‍යයන් විසින් ඔවුන් වාසය කරන සමාජයෙහි වාසය කරන අතරතුරදී අයිතිවාසිකමක් වශයෙන් හිමිකම් ඉදිරිපත් කළ හැකි නුතනයේ පිළිගත් වටිනාකම් එනම්, මුක්තීන් සහ ප්‍රතිලාභයන් අදහස් වේ. මෙම අයිතිවාසිකම් අන්තර්ජාතික අයිතිවාසිකම් ප්‍රඥප්තිය එමෙන්ම 1948 විශ්ව මානව හිමිකම් ප්‍රකාශය සහ ආර්ථික, සමාජීය සහ සංස්කෘතික අයිතිවාසිකම් සහ සිවිල් සහ දේශපාලනික අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ අන්තර්ජාතික සම්මුතිය 1966 යන ලේඛනයන්හි සඳහන් කර ඇති අතර එමෙන්ම මෙම හරයන් අදාළ කරගන්නා වූ වෙනත් සම්මුතීන් මගින් සංවර්ධනය කර ඇත.

(උදා : ි සියලුම ආකාරයේ කාන්තාවන්ට එරෙහි වෙනස් කොට සැලකීම, ජාතිය හේතු කොටගෙන වෙනස්කොට සැලකීම ඉවත් කිරීම පිළිබඳ ප්‍රඥප්තිය) මේ පිළිබඳව සම්පූර්ණ විස්තරයක් සඳහා : <http://www.unhchr.ch/udhr/index.htm> යන වෙබ් අඩවිය වෙත පිවිසෙන්න

දන්වන ලද කැමැත්ත : සියලුම සම්බන්ධිත අවධානම් හෝ වෙනත් විකල්පයන් පිළිබඳව වැනි අදාළ කරුණු පිළිබඳව පූර්ණ දැනීමක් සහිතව යම් දෙයක් සිදුකිරීම සඳහා හෝ යම් දෙයක් සිදුවීමට මගහැරීම සඳහා හෝ ඇති කරගන්නා වූ ගිවිසුමක් වේ. උදාහරණයක් වශයෙන් වෛද්‍යාධාර සිදුකිරීම සඳහා වෘත්තිකයන් විසින් ප්‍රතිකාරය පිළිගැනීමෙන් හෝ ප්‍රතික්ෂේප කිරීමෙන් ඇතිවිය හැකි සියලුම අවදානම් පිළිබඳව රෝගියෙකු වෙත දන්වන ලද කැමැත්ත.

අභ්‍යන්තර තැනැත්තන් වෙළඳාම : යම් රටක් තුළ සිදුවන්නා වූ තැනැත්තන් වෙළඳාම් කටයුතු පවත්නා පරිපාලනමය න්‍යායන්ට පරිභාහිර රටවල් අතර යැවීමේ සංක්‍රාන්ති සහ ලැබීමේ අවිධිමත් සංක්‍රමණ ප්‍රවාහයන්. අවිධිමත් සංක්‍රමණය පිළිබඳව ලෝක මට්ටමින් පිළිගත් පැහැදිලි නිර්වචනයක් නොමැත. ගමනාන්ත රටවල් වල දෘෂ්ඨි කෝණයෙන් බලන කළ එය නීති විරෝධී ඇතුළුවීමක්, යම් රටක් තුළ රැඳී සිටීම හෝ සේවය කිරීමක් වන අතර එබඳු අවස්ථා වලදී පැමිණෙන රටෙහි සිට අදාළ රටට ඇතුළු වීමට පදිංචි වීමට හෝ සේවය කිරීම සඳහා ආගමන රෙගුලාසි යටතේ අවශ්‍යය වන්නා වූ බලපත්‍ර හෝ ලේඛන සංක්‍රමණිකයා සතු නොවේ. එමෙන්ම පැමිණෙන රටෙහි දෘෂ්ඨි කෝණයෙන් බලන කළ මෙම අක්‍රමවත්භාවය උදාහරණයක් වශයෙන් යම් යම් අවස්ථා වලදී දැක්විය හැකි පරිදි යම් පුද්ගලයකු අන්තර්ජාතික දේශ සීමාවක් වලංගු විදේශ ගමන් බලපත්‍රයක් හෝ ගමන් ලේඛනයක් හෝ අදාළ රට හැරයාම සඳහා අවශ්‍ය වන පරිපාලනමය අවශ්‍යතාවන් සම්පූර්ණ නොකරමින් පිටත්වීම අදහස් වේ.

සංක්‍රමණික සේවකයා: - යම් රටක ජාතිකයකු නොවන යම් පුද්ගලයකු එම රට තුළ ගෙවීමක් ලබන්නා වූ කටයුත්තක නිරතවීම හෝ නිරතවී ඇති හෝ නිරතවීමට නියම තත්වයක් (1990 සංක්‍රමණික සේවකයන් සහ ඔවුන්ගේ පවුල් වල සාමාජිකයන්ගේ අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වන අන්තර්ජාතික සම්මුතිය) මේ පිළිබඳව සම්පූර්ණ විස්තරයක් සඳහා : http://www.unhchr.ch/html/menu3/b/m_mwctoc.htm යන වෙබ් අඩවිය වෙත පිවිසෙන්න

සංක්‍රමණය: යම් රටක් ඇතුළත හෝ අන්තර්ජාතික දේශ සීමාවක් හරහා හෝ එහා මෙහා ගමන් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය අදහස් වේ. එය ජනතාව එහාමෙහා ගමන් කිරීම, ජනතාවගේ ඕනෑම ආකාරයක එහාමෙහා ගමන් කිරීමක්, එහි දුර ප්‍රමාණය කොපමණ වුවත්, සංයුතිය හෝ හේතූන් කුමක් වුවත් මෙයට ඇතුළත් වේ. මේ සඳහා සරණාගතයන්, අවතැන්වුවන්, සමුච්ඡින්න පුද්ගලයන් (uprooted people) සහ ආර්ථික සංක්‍රමණිකයන් ඇතුළත් වේ.

වැළැක්වීම: යම් දෙයක් වැළැක්වීමේ ක්‍රියාවක් (යමක් සිදුවීම හෝ පැවතීම) මෙය තැනැත්තන් වෙළඳාමට එරෙහිව සටන් කිරීමේ මූලෝපායන්හි වැදගත් කොටසක් වේ. වැළැක්වීම සඳහා තොරතුරු සහ දැනුම එකතු කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම්, පර්යේෂණයන්, සම්මිත්‍රණ සහ පුහුණු වැඩමුළු සහ සහයෝගිතා සහ ජාලකරණ කටයුතු ඇතුළත් වේ. (නමුත් මේවාට සීමා නොවේ) (දේශීය වශයෙන්, ජාතික වශයෙන්, ප්‍රාදේශීය වශයෙන් සහ අන්තර්ජාතික වශයෙන්)

නඩු පැවරීම: යම් මුද්‍රිත පුද්ගලයකු සම්බන්ධව උත්සහ කරනු ලබන අපරාධ නඩු කටයුත්තක් අදහස් වේ. මෙය තැනැත්තන් වෙළඳාමට එරෙහිව සටන් කිරීමේ මූලෝපායන්හි වැදගත් කොටසක් වේ. නඩු පැවරීම මැදිහත්වීම් වලින් ආරක්ෂාව සපයා ඇති අතර ඒ සඳහා නීති පද්ධතිය සහ ප්‍රතිපත්ති ශක්තිමත් කිරීම, අපරාධ පිළිබඳ දඩුවම් වැඩි කිරීම ධාරිතාවයන්

වර්ධනය කිරීම සහ ජාතික සහ අන්තර්ජාතික සහයෝගිතාවය වර්ධනය කිරීම (උදා : *රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන අතර සහ නීති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ආයතන අතර) (නමුත් මේවාට සීමා නැත)

ආරක්ෂාව: අන්තර්ජාතික සම්මුතීන් විසින් හඳුනාගෙන අයිතිවාසිකම් භුක්ති විඳීම සහ සහය ලබාගැනීමේදී අවධානමට ලක් වී ඇති යම් පුද්ගලයන් ආරක්ෂා කරගැනීම සඳහා ගන්නා වූ සියලු පියවරයන් අදහස් වේ. ආරක්ෂා කිරීම යන්නෙන් අදහස් වන්නේ අයිතිවාසිකම් ඇති පුද්ගලයන් පිළිබඳව ඔවුන් සම්බන්ධයෙන් වගකීම් සහිත බලතල ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ආයතනයන් විසින් හඳුනාගැනීම අදහස් වේ. එය යම් පුද්ගලයන්ගේ නෛතික පැවැත්ම ආරක්ෂා කිරීම මෙන්ම ඔවුන්ගේ ශාරීරික පැවැත්ම ආරක්ෂා කිරීම ද අදහස් වේ. මෙය තැනැත්තන් වෙළඳාමට එරෙහිව සටන් කිරීමේ මූලෝපායන්හි වැදගත් කොටසක් වේ. මෙයට නවාතැන්, වෛද්‍ය ආධාර සහ මානසික සහනයන් වීසා ලබාගැනීම පිළිබඳ විකල්පයන් සැපයීම ස්වේච්ඡා නැවත යැවීම සහ ප්‍රත්‍යානුකූලනය, රැකවරණය සහ ජාතික සහ අන්තර්ජාතික සහයෝගිතාවය යන්න ඇතුළත් වේ.

ප්‍රත්‍යානුකූලනය: වින්දිතයන් ප්‍රත්‍යානුකූලනය යනුවෙන් අදහස් වන්නේ වින්දිතයන් ඔවුන්ගේ පවුල තුළ හෝ ඔවුන්ගේ හෝ ජන සමාජය තුළ හෝ වින්දිතයන් නව සමාජයකට යොමු කිරීම යන්නයි. මේ හැර වහාම නැවත පිටත් කිරීම යන්න ද වින්දිතයා සමාජ පරිසරයක් තුළ අනුකූලනය කිරීම යන්න ද ඇතුළත් වන අතර එය දීර්ඝකාලීන වශයෙන් සාමජයීය සහ ආර්ථික ප්‍රතිකර්මයක් වේ.

නැවත යැවීම: යම් පුද්ගලයකු ඔහුගේ හෝ ඇයගේ මූලාශ්‍ර රට වෙත නැවත යැවීම අදහස් වේ. තැනැත්තන් වෙළඳාම් වැළැක්වීමේ කටයුතු කාරණය තුළදී නැවත පිටත් කිරීම යන්නට වින්දිතයා ශාරීරිකව ප්‍රවාහනය කිරීම පමණක් නොව ඔහු හෝ ඇය ආරක්ෂාකාරී සහ ගරුත්වයකින් යුතු නැවත පිටත් කර යැවීමක් සඳහා අවශ්‍ය වන යාන්ත්‍රණයන් ද මෙයින් නියෝජනය වේ.

අවදානම් තක්සේරුව: යම් නිශ්චිත අවස්ථාවක් හෝ සිදුවීමක් හා සම්බන්ධව පවත්නා අවදානම් හඳුනාගැනීම සහ තක්සේරු කිරීමේ ක්‍රියාවලිය

අවදානම් කළමනාකරණ සැලසුම: යම් සිදුවීමක් හෝ අවස්ථාවක් හා සම්බන්ධව පවත්නා අවදානම් පිළිගත් හැකි මට්ටමකට අවම කරන්නා වූ පුර්ව ක්‍රියාමාර්ගයන් පිළිබඳ සැලසුමක් අදහස් වේ.

සේවා සපයන්නන් : වින්දිතයන් වෙත සේවාවන් සහ උපකාර සපයනු ලබන සංවිධාන සහ ආයතන අදහස් වේ. මෙයට, සමාජ සේවකයන්, මනෝ විකිත්සකයන්, නවාතැන් සැපයීමේ ආයතන සේවකයන්, වෛද්‍යාධාර සැපයුම් සේවකයන්, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සහ අන්තර්ජාතික සංවිධානයන්හි නීති නිලධාරීන් ඇතුළත් වේ.

සංක්‍රමණිකයන් ජාවාරම් කිරීම: යම් පුද්ගලයකු ජාතිකයකු හෝ ස්ථීර පදිංචිකරුවකු නොවන යම් රටක වෙත නීති විරෝධී ලෙස ඇතුළත් වීම සඳහා සෘජුව, හෝ වක්‍රව මූල්‍ය හෝ ද්‍රව්‍යමය ප්‍රතිලාභයක් ලබා ගැනීම හෝ ප්‍රසම්පාදනය අදහස් වේ. (සංක්‍රමණිකයන්, ගොඩබිම්, ගුවනින් සහ මුහුදින් තැනැත්තන් වෙළඳාම් කිරීමට එරෙහි ප්‍රොටෝකෝලය, 2 වන වගන්තිය)

මේ පිළිබඳව සම්පූර්ණ විස්තරයක් සඳහා http://www.unodc.org/unodc/en/crime_cicp_convention.html යන වෙබ් අඩවිය වෙත පිවිසෙන්න

අන්තර්ජාතික සංවිධානාත්මක අපරාධ වලට එරෙහි එක්සත් ජාතීන්ගේ සම්මුතිය : මෙය සමස්ථයක් වශයෙන් සංවිධානාත්මක අපරාධ සහ පොදුවේ අන්තර්ජාතික සංවිධානාත්මක අපරාධයන්හි ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් එනම්, කළු සල්ෆී තැනැත්තන් වෙළඳාම, දූෂණය සහ විමර්ශනයන්ට හෝ නඩු පැවරීම් වලට බාධා කිරීම් ආදිය සම්බන්ධයෙන් සාකච්ඡා කරයි. සම්මුතියට අතිරේක වශයෙන් මෙම අන්තර්ජාතික සංවිධානාත්මක අපරාධයන් පාලනය සඳහා විශේෂ ක්ෂේත්‍රයන් ආවරණය කරමින් තවත් ප්‍රොටෝකෝල දෙකක් ඇත. (තැනැත්තන් වෙළඳාම සහ පුද්ගල ජාවාරම) මේ පිළිබඳව සම්පූර්ණ විස්තරයක් සඳහා http://www.unodc.org/unodc/en/crime_cicp_convention.html යන වෙබ් අඩවිය වෙත පිවිසෙන්න.

සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීම: නෛතික ක්‍රියාපටිපාටිවලදී වින්දිතයන්ගේ ආරක්ෂාව වෙනුවෙන් ගතහැකි ආරක්ෂක පියවරයන්ගේ විෂය ක්ෂේත්‍රය අපරාධ නඩු කටයුතු ආරම්භ කිරීමට පෙර, පවතින අතරතුරදී සහ/හෝ විභාගය අවසන් විමෙන් පසුවද සාක්ෂිකරුවන් වෙත ආරක්ෂාව ලබා දිය හැකි වන මෙය සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීම වෙනුවෙන් නීතිය මගින් හඳුනාගෙන ඇති එක් පියවරක් හෝ පියවර ගණනාවක් හෝ විය හැකිය.

வலைப்டுத்துதலினால் பாதிக்கப்பட்டவர்களை அடையாளம்
காண்பதற்கும் பாதுகாப்பதற்கும் பரிந்துரைப்பதற்குமான
நியம செயற்படுமுறைமைகள் (SOP)

விலைப்படுத்துதலினால் பாதிக்கப்பட்டவர்களை
அடையாளம் காண்பதற்கும் பாதுகாப்பதற்கும் பரிந்துரைப்பதற்குமான
நியம செயற்படுமுறைமைகள் (SOP)

2015 பங்குனி

இலங்கையில் சட்டவிரோத விலைப்படுத்துதலினால் பாதிக்கப்பட்டவர்களை இனங்காணல், பாதுகாத்தல் மற்றும் பரிந்துரைத்தல் என்பவற்றிற்கான நியம செயற்படு முறைமைகள் எனும் இவ் வெளியீடானது, விலைப்படுத்தல் நடவடிக்கைகளை கண்காணித்தல் மற்றும் அவற்றை இல்லாதொழித்தலுக்கான ஐக்கிய அமெரிக்க அரசு திணைக்களத்தின் அலுவலக அனுசரணையுடன், வழங்கல்களுக்கான நியம விதிகள் இல. S-SJTIP-12-GR-1020 இன் நியமங்களுக்கு அமைவாக வெளியிடப்பட்டுள்ளது. இதில் தெரிவிக்கப்படும் கருத்துக்களுக்கு அவற்றின் ஆசிரியர்களே பொறுப்பாவர். இங்கு குறிப்பிடப்படும் எந்தக் கருத்துக்களும் ஐக்கிய அமெரிக்காவின் அரசு திணைக்களத்தின் கருத்துக்களைப் பிரதிபலிக்க வேண்டும் என்று அவசியமில்லை.

IOM மனிதாபிமானமுள்ள ஒழுங்கான குடிப்பெயர்வு குடிபெயர்வோருக்கும் சமூகத்திற்கும் நன்மையளிக்கிறது என்றதத்துவத்திற்காக செயற்படுகிறது. அரசாங்கங்களுக்கிடையிலான அமைப்பு என்ற வகையில் IOM தனது சர்வதேச சமூகத்தின் பங்களிப்புகளுடன் இணைந்து பின்வரும் முறைகளில் செயற்படுகின்றது.

குடிப்பெயர்வின் செயல்முறை சவால்களுக்கு முகம் கொடுப்பதில் உதவுதல் குடிப்பெயர்வுப் பிரச்சனைகளை முன்கூட்டியே விளங்கிக்கொள்ளல்.

குடிப்பெயர்வுக்கூடாக சமூகபொருளாதார அபிவிருத்திகளை ஊக்குவித்து குடிபெயர்வோரின் கௌரவத்தையும் நலனையும் மேம்படுத்தல்.

இக்கைநூலின் அத்தியாயங்களில் வெளிப்படுத்தப்படும் அபிப்பிராயங்கள் அதனை ஆக்கியவர்களுடையவையே அன்றி IOM இன் கருத்துக்களை பிரதிபலிக்க வேண்டுமென்ற அவசியமில்லை.

கௌரவ அமைச்சரின் செய்தி

சட்டம் அமுல்படுத்தப்பட வேண்டியது தவறாளிகளுக்கு தண்டனை அளிப்பதற்கு மாத்திரமாகும் என்ற கருத்திலிருந்து விடுபட்டு குற்றச் செயல்களுக்கு உட்படுகின்ற பாதிக்கப்பட்டவர்களுக்கு நியாயத்தை நிலைநாட்டுவதற்காகவும் சட்டம் அமுல்படுத்தப்படல் வேண்டும் என்பது மென்மேலும் நடைமுறைப்படுத்தப்பட வேண்டிய காலத்தில், ஆட்கடத்தலினால் பாதிக்கப்படுகின்றவர்களை இனங்காணல் மற்றும் பாதுகாப்பது தொடர்பாக அங்கீகாரம்பெற்ற நடவடிக்கைமுறை (SOP) வெளியிடப்படுவதை, தேசிய தேவையொன்று நிறைவேறுவதாக நான் கருதுகின்றேன். இந்த தற்காலத் தேவையைப் புரிந்துகொண்டு, இந்த விடயத்துடன் சம்பந்தப்படுகின்ற ஏனைய அமைச்சுக்கள், திணைக்களங்கள் மற்றும் அமைப்புக்களுடன் இணைந்து ஆட்கடத்தலுக்கு எதிரான தேசிய அமைப்பைத் தாபித்து, அதில் முன்னின்று செயற்படுவதற்கு எமது அமைச்சுக்கு வாய்ப்புக் கிடைத்ததையிட்டு நீதி மற்றும் தொழில் உறவுகள் அமைச்சர் என்ற வகையில் நான் பெருமகிழ்ச்சியடைகின்றேன்.

நாளுக்கு நாள் அபிவிருத்தி அடைந்து வருகின்ற உலகத்தில் அதற்கு இசைவாக துரிதமாக வளர்ச்சியடைந்து வருகின்ற குற்றச்செயல்கள் காரணமாக உலக நாடுகள் தனித்தும், கூட்டாகவும், அவற்றுக்கு எதிராக செயற்பட்டு வருகின்றன. விலைப்படுத்தல் பற்றி சர்வதேச ரீதியான கலந்துரையாடலொன்று உருவாகியிருப்பது, இன, மத, வயது வித்தியாசங்கள் இன்றி விலைப்படுத்தலுக்கு உட்படுகின்ற நபர்களின் எண்ணிக்கை துரிதமாக அதிகரித்து வருகின்ற சூழலில் ஆகும். சர்வதேச மற்றும் பிராந்திய ரீதியாக மேற்கொள்ளப்படுகின்ற நடவடிக்கைகளுடன் ஒப்பிடும் போது விலைப்படுத்துதலைத் தடுப்பதற்காக சாதகமான அணுகுமுறைகளைப் பின்பற்றி வருகின்ற இலங்கை அதற்குத் தேவையான சட்ட ரீதியான ஏற்பாடுகளை மாத்திரமன்றி, மனிதாபிமான நடவடிக்கைகளையும் பின்பற்றி வருகின்றதென்பதற்கு, இந்த விலைப்படுத்தலுக்கு உட்பட்டுப் பாதிக்கப்படுகின்றவர்களை இனங்காண்பதற்கும், பாதுகாப்பதற்கும் பரிந்துரைப்பதற்குமான அங்கீகாரம்பெற்ற நடவடிக்கை முறையானது (SOP) சிறந்த உதாரணமாகும்.

விலைப்படுத்தல் குற்றச் செயல் திட்டமிடப்பட்ட குற்றச்செயலாகும் என்பதுடன், இது நாடுகளின் தேச எல்லைகளையும் தாண்டிச் சென்று மேற்கொள்ளப்படுவதன் காரணமாக இந்தக் குற்றச் செயலுக்கு ஆளாகின்ற பாதிக்கப்பட்டவர்கள் எதிர்நோக்க வேண்டி ஏற்படுகின்ற அசௌகரியமான நிலைமைகள் மிகமிக அதிகமாக இருப்பதனால் குறித்த பாதிக்கப்பட்டவர்களை இனங்காணல், அதிலிருந்து மீட்டல், பாதுகாப்பு வழங்கல் மற்றும் மீண்டும் சமூகமயப்படுத்தல் போன்றன மிகவும் கவனமாக மேற்கொள்ளப்பட வேண்டுமென்பதுடன், இது உண்மையில் கூட்டுச் செயலாகுமென்பது எனது நம்பிக்கையாகும். குறிப்பாக இந்த அங்கீகாரம்பெற்ற நடவடிக்கைமுறையை (SOP) சரியாகப் பின்பற்றுவதன் மூலம் குற்றவாளிகளுக்கு எதிராக சட்டத்தை அமுல்படுத்துவதற்கு, அதுதொடர்பில் தலையீடு செய்கின்ற பிரிவுகளுக்கு இலகுவாக இருக்கும் என்பதுடன், பாதிக்கப்பட்டவர்களின் பாதுகாப்பை உறுதி செய்யத் தேவையான நடவடிக்கைகளைப் பின்பற்றவும் இது உரிய வாய்ப்புக்களை ஏற்படுத்திக் கொடுக்கும்.

சகலருக்கும் நியாயமான, நேர்மையான சமூகமொன்றை உருவாக்க வேண்டுமாயின், குற்றவாளிகளுக்கு தண்டனை வழங்குவதைப் போன்று பாதிக்கப்பட்டவர்களுக்கு நிவாரணம் வழங்குவதன் முக்கியத்துவத்தையும் நடைமுறையில் அமுல்படுத்துவதற்காக,

இந்த அங்கீகாரம் பெற்ற நடவடிக்கைமுறையைத் தயார் செய்வதற்கு உச்சளவில் பங்களிப்பை வழங்கிய சகலருக்கும் எனது மனப்பூர்வமான நன்றியைத் தெரிவித்துக் கொள்வதுடன், இப்பணியை வெற்றிகரமாக்கிக் கொள்வதற்கு உங்களின் தயவான ஒத்துழைப்பை எதிர்காலத்திலும் பெற்றுத்தருவீர்களென எதிர்பார்க்கின்றேன்.

விஜேதாஸ ராஜபக்ஷ

நீதி மற்றும் தொழில் உறவுகள் அமைச்சர்.

கௌரவ பிரதி அமைச்சரின் செய்தி

சனநாயக அணுகுமுறையில் எந்தவொரு ஆளுக்கும் உரித்தாக வேண்டியுள்ள சுதந்திரமாக வாழும் உரிமை உள்ளடங்கலாக பல்வேறு மனித உரிமைகளை மீறி செயற்பட்டு வருகின்ற விலைப்படுத்தல் குற்றச்செயலை குறைப்பதற்காக இலங்கை அரசாங்கத்தினால் மேற்கொள்ளப்படுகின்ற நடவடிக்கைகளின் சிறந்த பெறுபேறுகளாக இந்த விலைப்படுத்தலுக்கு உட்படுகின்ற பாதிக்கப்பட்டவர்களை இனங்காணல் மற்றும் பாதுகாப்பது பற்றிய அங்கீகாரம்பெற்ற நடவடிக்கைமுறை வெளியிடப்படுவதைக் (SOP) குறிப்பிட முடியும்.

உலக முழுவதிலுமுள்ள ஆட்கள், தமது தனிப்பட்ட நன்மைகளுக்காக ஏனையவர்களின் உயிர்வாழும் சுதந்திரத்தையும் இழக்கச் செய்து இவ்வாறான குற்றச்செயல்களை ஒழிப்பதற்காக உலகின் பல்வேறு நாடுகள் தனித்தனியாகவும், கூட்டாகவும் மேற்கொள்ளும் நடவடிக்கைகளை ஆராய்ந்து உள்ளாட்டு சட்ட ரீதியான சட்டகத்திற்குள் ஆட்கடத்தலுக்கு எதிராகக் காணப்படுகின்ற சட்ட ரீதியான ஏற்பாடுகளை மென்மேலும் செயல்ரீதியாக அமுல்படுத்துவதற்காக அங்கீகாரம்பெற்ற நடவடிக்கைமுறை (SOP) பயன்மிக்க சாதகமான அணுகுமுறையாக இருக்கும் என்பது எனது நம்பிக்கையாகும்.

குறிப்பாக விலைப்படுத்தல் போன்ற மிகவும் திட்டமிடப்பட்ட குற்றச் செயல்களைத் தடுக்க வேண்டுமாயின், அக்குற்றச் செயல்களுக்கு எதிராக செயற்படுகின்ற நிறுவனங்கள் குற்றவாளிகளை விடவும் முன்னோக்கிச் சென்று தமது பணிகளை நிறைவேற்றல் வேண்டும். இந்தத் தேவையைப் புரிந்து கொண்டு, நீதி மற்றும் தொழில் உறவுகள் அமைச்சின் தலைமையில் ஆட்கடத்தலுக்கு எதிரான தேசிய அமைப்பின் சகல தரப்பினர்களும் ஒன்றிணைந்து தேசிய ரீதியில் முக்கியத்துவமிக்க அங்கீகாரம்பெற்ற நடவடிக்கைமுறையை (SOP) வெளியிடுவதையிட்டு சகல தரப்பினருக்கும் எனது நன்றியைத் தெரிவித்துக் கொள்ள இதனை வாய்ப்பாகக் கொள்கின்றேன்.

நாம் அனைத்துத் தரப்பினர்களும் இந்தக் கூட்டு முயற்சியின் வெற்றிகரமான பெறுபேறுகள் மூலம் இந்தக் குற்றச் செயலைத் தடுப்பதற்கு நடவடிக்கை மேற்கொள்வது மற்றும் இதனால் பாதிக்கப்படுகின்றவர்களது பாதுகாப்பை உறுதி செய்யும் அபிலாசைகளை அடைந்துகொள்வதற்கு வாய்ப்புக் கிடைக்க வேண்டுமென்று பிரார்த்திக்கின்றேன்.

சுஜீவ சேனசிங்க

நீதி மற்றும் தொழில் உறவுகள் அமைச்சு

செயலாளரின் செய்தி

ஐக்கிய நாடுகள் பிரகடனத்திற்கு அமைய ஆட்கடத்தலுக்கு எதிராக உள்நாட்டுச் சட்ட ஏற்பாடுகள் 2006 இன் 16 ஆம் இலக்க தண்டனைச் சட்டக் கோவையின் திருத்தச் சட்டத்தின் மூலம் தத்துவமுள்ளதாகப்பட்டன. இலங்கை இந்தக் குற்றச் செயலுக்கு எதிராக வெளிப்படுத்தும் அக்கரையை மென்மேலும் வலுவூட்டி 2010 அக்டோபர் மாதம் 04 ஆம் திகதி நீதி அமைச்சின் தலைமையில் ஆட்கடத்தலுக்கு எதிரான தேசிய அமைப்பு ஆரம்பிக்கப்பட்டது. அதன் வழிகாட்டலின் கீழ் அடைந்துகொள்ளும் மற்றொரு விசேட திருப்புமுனையின் போது அதன் தவிசாளர் என்ற வகையில் இச்செய்தியை வெளியிடக் கிடைத்ததையிட்டு பெருமகிழ்ச்சி அடைகின்றேன். இன்றைய உலகின் பெரும்பாலான நாடுகளைப் போன்று இலங்கையும், ஆட்கடத்தலைத் தடுத்தல் மற்றும் குற்றவாளிகளுக்கு எதிராக சட்டத்தை அமுல்படுத்துவது தொடர்பில் சாதகமான அணுகுமுறையை அடைந்துள்ள இந்த சந்தர்ப்பத்தில் ஆட்கடத்தலுக்கு ஆளாகின்ற பாதிக்கப்பட்டவர்களை இனங்காணல் மற்றும் பாதுகாப்பது பற்றிய அங்கீகாரம்பெற்ற நடவடிக்கைமுறையை (SOP) வெளியிடக் கிடைத்ததை மிக முக்கியமான நிகழ்வாகக் கருதுகின்றேன்.

ஆட்கடத்தலுக்கு ஆளாகும் பாதிக்கப்பட்டவர்களை இனங்காணல், அவர்களைப் பாதுகாத்தல் மற்றும் அவர்களுக்குத் தேவையான உதவிகளைப் பெற்றுக் கொடுப்பதற்கு செயற்படுவதற்கான தேசிய பொறிமுறையொன்றின் அவசியத்தன்மையைப் பூர்த்தி செய்யும் நோக்குடன் இந்த அங்கீகாரம்பெற்ற நடவடிக்கைமுறை (SOP) தயார் செய்யப்பட்டது. இத்தேசிய பொறிமுறையை அமுல்படுத்தும் போது ஒரு விசேட அம்சமாக பெண்களாக உள்ள பாதிக்கப்பட்டவர்களுக்கு பாதுகாப்பைப் பெற்றுக் கொடுக்கத் தேவையான அரசாங்கத்தின் முதலாவது அரவணைப்பு நிலையம் 2012 டிசம்பர் மாதம் 12 ஆம் திகதி ஆரம்பித்து வைக்கப்பட்டதுடன், இது சிறுவர் அபிவிருத்தி, மகளிர் அலுவல்கள் அமைச்சின் கண்காணிப்பின் கீழ் தேசிய மகளிர் பணியகத்தினால் நடாத்திச் செல்லப்பட்டு வருகின்றது.

ஆட்கடத்தலுக்கு எதிரான தேசிய அமைப்பின் சகல அங்கத்தவர்களும் பெற்றுத்தந்த மிகவும் பயன்மிக்க கருத்துக்களின் இணக்கப்பாட்டுடன், இந்த அங்கீகாரம்பெற்ற நடவடிக்கைமுறை (SOP) தயார் செய்யப்பட்டது. இதற்கு 2014 அக்டோபர் மாதம் அமைச்சரவையின் அங்கீகாரம் வழங்கப்பட்டதுடன், அச்சந்தர்ப்பத்தில் மிகவும் துரிதமாக அதிகரித்து வந்த குற்றச்செயலொன்றாக இருந்த ஆட்கடத்தலுக்கு ஆளாகும் பாதிக்கப்பட்டவர்களை பாதுகாத்தல் மற்றும் அவர்களுக்கு ஒத்துழைப்பு வழங்குவதை அத்தியாவசியமான விடயமொன்றாகக் கருதிச் செயற்பட வேண்டுமென்று குறிப்பிடப்பட்டது.

இந்த அங்கீகாரம்பெற்ற நடவடிக்கை முறையானது (SOP) இலங்கையர்களான எமக்கு முக்கியத்துவமிக்கதாக இருப்பதற்கான காரணம், இதன் மூலம் இந்நாட்டிலும், வெளிநாடுகளிலும் ஆட்கடத்தலுக்கு ஆளாகும் இலங்கைப் பிரசைகள் மற்றும் இந்நாட்டில் ஆட்கடத்தலுக்கு ஆளாகின்ற வெளிநாட்டவர்களான பாதிக்கப்பட்டவர்களுக்கும் பாதுகாப்பையும், ஒத்துழைப்பையும் பெற்றுக் கொடுக்கத் தேவையான நடைமுறைகள் (SOP) இதில் உள்ளடக்கப்பட்டுள்ளதனாலாகும். எனவே, இந்த செயல்ரீதியான நடவடிக்கைகளுக்காக செயற்படுவது உங்களதும், எங்களதும் மற்றும் சகலரதும் தேசிய பொறுப்பாகும் என்பதையும் இங்கு குறிப்பிட விரும்புகின்றேன்.

இலங்கையில் விலைப்படுத்தல் குற்றச்செயல் தொடர்பான பரந்ததொரு கலந்துரையாடலை ஏற்படுத்தி, சம்பந்தப்பட்ட சகல தரப்பினரையும் அறிவுறுத்தி, அவர்களுக்குத் தேவையான உதவிகளைப் பெற்றுக் கொடுத்து 2006 ஆம் ஆண்டு முதல் செயற்பட்டு வருகின்ற புலம்பெயர்ந்தோருக்கான சர்வதேச அமைப்பு (IOM) இந்த அங்கீகாரம்பெற்ற நடவடிக்கைமுறையைத் (SOP) தயார் செய்வதற்காக அவர்களின் பங்களிப்பையும் பெற்றுத்தந்துள்ளது. இந்த அமைப்பு 2010 ஆம் ஆண்டு முதல் ஆட்கடத்தலுக்கு எதிரான தேசிய அமைப்புக்குத் தேவையான தொழில்நுட்ப ஒத்துழைப்புக்களையும், ஒழுங்குசெய்யும் நடவடிக்கைகளையும் நல்ல முறையில் நிறைவேற்றி வழங்கிய அளப்பரிய பங்களிப்பை இங்கு நன்றியுடன் நான் நினைவுகூர்கின்றேன்.

இந்தத் தேசிய பணியை வெற்றிகரமாக நிறைவேற்றுவதற்கு ஒத்துழைப்பு வழங்கிய சகல தரப்பினருக்கும் நன்றியைத் தெரிவித்துக் கொள்ள இதனை வாய்ப்பாகக் கொள்வதுடன், விலைப்படுத்தல் குற்றச் செயலுக்கு எதிராக செயற்படுவதற்கு இந்த அங்கீகாரம்பெற்ற நடவடிக்கைமுறை (SOP) பெரும் வாய்ப்பாக அமையுமென்றும் எதிர்பார்க்கின்றேன்.

கமலினி த சில்வா

நீதி மற்றும் தொழில் உறவுகள் அமைச்சு

உள்ளடக்கம்

சுருக்கம்	67
1. அறிமுகம்	69
1.1 இலங்கையில் விலைப்படுத்தல்	69
1.2 பாதுகாப்புக்கும் உதவிக்குமான கொள்கைகள்	69
1.2.1 மனித உரிமைகளை மதித்தலும் பாதுகாத்தலும்	70
1.2.2 பாதிக்கப்பட்டவர்களுக்கு இணக்கமான நடைமுறைகள்	70
1.2.3 பல்வகை ஒழுக்காற்று அணுகுமுறை	70
1.3 மேலதிக இணைப்புக் கொள்கைகள்	71
2. SOP இன் அமைப்பும் நோக்கங்களும்	72
2.1 நோக்கங்கள்	72
2.2 SOP இன் அமைப்பு	72
3. சட்ட விரோத விலைப்படுத்துதல் என்பதன் கருத்து	74
3.1 சட்டவிரோத விலைப்படுத்துதல் என்பதன் வரைவிலக்கணமும் ஐ.நா.வின் பின்னேடும்	74
3.2 இலங்கையின் அரசியலமைப்பு	75
3.3 இலங்கையின் சட்ட அடித்தளம்:	76
4. சட்டவிரோத விலைப்படுத்தலால் பாதிக்கப்பட்டவர்களை அடையாளம் காண்பதற்கும் பாதுகாப்பதற்குமான நியம செயற்படு முறைகள்	78
கட்டம் ஒன்று	
4.1 முதற்கதவல் பதிவு / முறைப்பாடு	78
4.2 விடுவித்தல்/காப்பாற்றுதல்	79
4.3 ஆரம்ப (வெளிக் கொணர்வு)/சரிபார்க்கும் பட்டியலும்	81
4.4 முதனிலை தகவல் பரிமாறல்	82
4.5 தேவைகளை இனம் காணல்	82
கட்டம் இரண்டு	
4.6 அவசரத் தேவைகளுக்கு உடனடிப் பிரதிபலிப்பு	82
4.7 மருத்துவக் கவனிப்பு	83

4.8	வயதை உறுதிப்படுத்துதல்	83
4.9	புகலிடத்திற்கு அனுப்புதல்	84
4.10.	அனுப்பிய பின் தகவலை வழங்குதல்	86
4.11	முறைப்பாட்டுடன் வழக்குத் தொடரும் விருப்பம் / ஒத்துழைப்பு அல்லது விருப்பமின்மை (உள்நாட்டவர் / வெளிநாட்டவர்)	86
4.12	பிணை	87
கட்டம் மூன்று		
4.13	பொலிஸ் புலன்விசாரணை (ஆரம்ப விசாரணை)	87
கட்டம் நான்கு		
4.14	வழக்குத் தொடுத்தல் (புலனாய்வுக்குபின் AG's திணைக்களத்திற்கு அனுப்புதல்)	88
4.15	விளக்கம்	89
4.16	விளக்கத்திற்குப் பின்னான நடவடிக்கை	89
கட்டம் ஐந்து		
4.17	இலங்கைக்கு உள்ளே அல்லது வெளியே திரும்புதல்	90
அட்டவணை 1		93
அட்டவணை 2		94
SOP இன் இறுதி முடி வெடுத்தலுக்கும் நடைமுறைப் படுத்தலுக்குமான சிபார்சுகள்.		95
இணைப்பு 1	சட்டவிரோத ஆட்கடத்தலில் இலங்கையின் காட்டி பாதிக்கப்பட்டோரின் சுயவிபரம்	97
இணைப்பு 2	மாதிரி (வரைவு) மதிப்பீட்டு அணி தேவை	100
இணைப்பு 3	புகலிட பிவேசத்திற்கான ஆலோசனைப் படிவம்	102
இணைப்பு 4	சட்டவிரோத ஆட்கடத்தலுக்கு பலியாகக்கூடிய நபர்களை அடையாளம் காண உதவும் கருவி (உழைப்பு)	103
இணைப்பு 5	தெரிவுசெய்யப்பட்ட அருஞ்சொற்கள்	107

சுருக்கம்

சட்டவிரோத விலைப்படுத்துதல் என்பது, எல்லைகளுக்கும் நியாயாதிக்கங்களுக்கும் அப்பால் விரிவடைந்த பாரதூரமான நன்கு ஒழுங்கமைக்கப்பட்ட குற்றங்களில் ஒன்றாகும். சட்டவிரோதமான குடிபெயர்வை தடுப்பதற்கும் எதிர்த்துப் போராடுவதற்கும் அக்கறை கொண்ட சகலராலும் முழுமையான ஒருங்கமைக்கப்பட்ட உயிர்ப்பான அணுகுமுறை ஒன்றுடன் அடையாளம் காணல், பாதுகாப்பு, வழக்கு தொடுத்தல் என்பவற்றை ஒன்றிணைத்த செயன்முறை ஒன்றும் தேவைப்படுகிறது.

இலங்கையில் சட்டவிரோத விலைப்படுத்துதலுக்கு எதிரான செயற்திட்டம் வழக்கு தொடுத்தலைப்பலப்படுத்தலும் பாதிக்கப்பட்டவரைப் பாதுகாத்தலும் (கட்டம் 2) இலங்கையின் முயற்சிகளில் குறிப்பாக சம்பந்தப்பட்ட எல்லா அமைச்சுகளிலும் சட்டவிரோத விலைப்படுத்தலை எதிர்த்துப் போராடுவதிலும் பதில் நடவடிக்கை எடுத்தலிலும் ஒரு நிலைபேறான தேசிய பொறிமுறை ஒன்றின் அபிவிருத்தியினூடாக பயனுறுதியை மேம்படுத்தலை நோக்கமாகக் கொண்டது. இந்த செயற்திட்டம் ஐக்கிய அமெரிக்காவின் அரசுத்திணைக்களத்தின் சட்டவிரோத விலைப்படுத்தலை எதிர்த்துப்போராடும், கண்காணிக்கும் பதவியின் (J/TIP) நிதியுதவியோடு IOM குடிபெயர்வுக்கான சர்வதேச அமைப்பினால் நடைமுறைப்படுத்தப்படுகிறது.

இந்த செயற்திட்டத்தினூடாக IOM தேசிய நிர்வாகத்தின் அபிவிருத்தியை நோக்கமாகக் கொண்ட செயற்பாடுகளை மேலும் நன்கு ஒருங்கிணைப்பதற்கும் நடைமுறைப்படுத்துவதற்கும் உதவுவதோடு சட்டவிரோத விலைப்படுத்தல் வழக்குகளில் அடையாளம் காணல், வழக்கு தொடுத்தல் என்பவற்றில் முன்னேற்றத்தோடு தகவல் சேகரிப்பிலும் முன்னேற்றத்தை ஏற்படுத்துகிறது நியம செயற்படு முறைமைகளின் வரைபுகள் (SOP); வெளிநாடுகளில் முறையாகவோ அன்றி முறைமையற்ற விதமாகவோ வேலை செய்யும் போது தங்களை சட்டவிரோதமான முறையில் குடிபெயர்த்தல் மற்றும் சுரண்டல் மூலம் பாதிக்கப்பட்ட இலங்கையர்கள், விபச்சாரம் மற்றும் அதனுடன் தொடர்புடைய குற்றங்களுக்காக கைது செய்யப்பட்ட பெண்கள், விசா முடிந்தும் தங்கியிருந்ததற்காக தடுத்து வைக்கப்பட்ட வெளிநாட்டவர்கள் அடங்கிய பராரிக் குழுக்களிடையே சட்டவிரோத விலைப்படுத்தலில் பாதிக்கப்பட்டவர்களை அடையாளம் காண்பதை (VoTs) முன்னேற்றுவதற்கு இலங்கை அரசாங்கம் உறுதி பூண்டிருப்பதற்கு சான்றாக அமைகிறது.

SOP ஆனது விசேடமாக குற்றவாளிகளை வெற்றிகரமாக குற்றச்சாட்டுக்கு உட்படுத்தவும் சட்டவிரோதமான முறையில் குடிபெயர்த்தல் மற்றும் அதனுடன் தொடர்புடைய குற்றங்களுக்கு பரிகாரம் தேடவும் முதற் பிரதிவாதிகள் தங்கள் வகிபாகத்தையும் பொறுப்புக்களையும் உணரும்போது பாதிக்கப்பட்டவர்களைப் பாதுகாப்பதை இயலுமாக்கவும் இலங்கைப் பொலிசாருக்கு ஒரு கருவியாக பயன்படுகிறது. சட்டவிரோத விலைப்படுத்தலை வினைத்திறன் உள்ளவகையில் எதிர்த்துப்போராடுவது தொடர்பில், அக்கறை கொண்டவர்களிடையே முழுமையான ஒத்துழைப்பு தேவை என்பது எற்றுக்கொள்ளப்பட்டுள்ளது. சட்டவிரோத விலைப்படுத்தல் வழக்குகளின் போது அடையாளம் காண்பதை உறுதிப்படுத்துவது, பொருத்தமான அநுசரணை புலன் விசாரணை, வழக்குத் தொடுத்தல் என்பவற்றில் சட்டத்தை நடைமுறைப் படுத்தும் முகவர்களுக்கும் சட்டமா அதிபர் திணைக்கள அலுவல்களுக்குமிடையே நெருங்கிய ஒத்துழைப்பு காணப்படுவது அவசியம். மேலும் நீதி அமைச்சு, வெளிநாட்டலுவல்கள்

அமைச்சு, (வெளிநாட்டு தூதுவராலயங்கள் ராஜதந்திரிகள்) சிறுவர் அபிவிருத்தி மற்றும் மகளிர் விவகார அமைச்சு போன்ற அமைச்சுக்களிடையேயும் மற்றும் அரசு முகவர்களான குடிவரவுத் திணைக்களம் இலங்கை வெளிநாட்டு வேலைவாய்ப்பு சபை (SLBFE) தேசிய சிறுவர் பாதுகாப்பு அதிகார சபை (NCPA) சர்வதேச நிறுவனங்கள் விசேடமாக IOM மற்றும் அரசு சார்பற்ற நிறுவனங்கள் (NGOs) எல்லாவற்றினதும் நெருக்கமான ஒத்துழைப்பும் தேவைப்படுகிறது.

SOP ஆனது எல்லா பொருத்தமான முகவர்களுடன் தனித்தனியாகவும் குழுவாகவும் நடத்திய ஆலோசனைகளுடாக நீதி அமைச்சினால் வழிநடத்தப்படும் சட்டவிரோத விலைப்படுத்தலுக்கு எதிராக புதிதாக ஒரு சிறப்பு படையணி உருவாக்கப்பட்டுள்ளது. SOP ஆனது மனித உரிமையையும் பாதிக்கப்பட்டவரை மையப்படுத்தும் அணுகுமுறையையும் அடிப்படையாக கொண்டு சர்வதேச சமவாயங்களுடனும் தற்போதய இலங்கை சட்டங்களின் பொருத்தமான ஏற்பாடுகளுடனும் இணங்கி ஒழுக்கிறது. குடிபெயர்வுக்கான சர்வதேச அமைப்பானது (IOM), SOP யின் வரைவின் போது தொழில்நுட்ப உதவியை வழங்கியது என்பதுடன், செயற்பாடுகளின் இறுதி முடிவு நடைமுறைப்படுத்தல் கண்காணித்தல் என்பன சிறப்பு படையணியினதும் அதன் அங்கத்தவர்களினதும் பொறுப்பாகும் என்பது கவனத்தில் கொள்ளத்தக்கது.

அறிமுகம்

1.1 இலங்கையில் சட்டவிரோத விலைப்படுத்துதல்

இலங்கையானது பிரதானமாக சட்டவிரோத விலைப்படுத்தலில் ஒரு மூலமாக இருப்பதுடன் சிறிய அளவில் ஒரு இறங்குதளமாகவும் காணப்படுகிறது. ஆரம்பத்தில் ஒரு நாடு என்ற வகையில் இலங்கை ஆண்களும் பெண்களும் சிறுவர்களும் பெரும்பாலும் உத்தியோகபூர்வ ஆள்சேர்க்கும் முகவர்களுக்கூடாக மத்திய கிழக்கு நாடுகள் (பாஹ்ரேன், ஈராக், இஸ்ரேல், ஜோர்தான், குவைத், லெபனான், ஓமான், கட்டார், சவுதி அரேபியா, ஐக்கிய அரபு இராச்சியம்) ஆசிய நாடுகளுக்கும் (சிங்கப்பூர்) ஐரோப்பா (நேர்வே) விரும்பி குடிபெயர்கிறார்கள் இந்த செயன்முறையின் ஒருபகுதியாக இவர்களில் சிலர் சட்டவிரோதமாக கடத்தப்படக் கூடும், மற்றவர்கள் அரசு பொறிமுறைகளுக்கும் ஒழுங்குவிதிகளுக்கும் மாறாக உபமுகவர்களுடாக பயணித்து சட்டவிரோதமாக விலைப்படுத்தப்படுகிறார்கள். சில இடங்களில் சிறிய அளவிலான இலங்கை பெண்களும் சிறுவர்களும் மற்றைய தென்னாசிய நாடுகள் (மாலைதீவு, பாகிஸ்தான்) ஆசிய நாடுகளுக்கும் (சிங்கப்பூர், ஹொங்ஹொங்க், தென்கொரியா) ஏன் மத்திய கிழக்கு நாடுகளுக்கும் கூட வியாபார ரீதியான பாலியல் சுரண்டல்களுக்காக சட்டவிரோதமாக விலைப்படுத்தப்படுகிறார்கள்¹.

இலங்கை போய்ச் சேரும் நாடாக கருதப்படுவதால் தென்கிழக்கு மற்றும் கிழக்கு ஆசியா (தாய்லாந்து, சீனா) முந்திய சோவியற் யூனியன் போன்ற நாடுகளில் இருந்து ஒரு சிறிய அளவிலான தொகையில் பெண்கள் வியாபார ரீதியான பாலியல் சுரண்டல்களுக்காக இலங்கைக்கு சட்டவிரோதமாக விலைப்படுத்தப்படுகிறார்கள். மேலும் இலங்கை மேற்குநாடுகளில் இருந்து விசேடமாக ஐரோப்பா, ஐக்கிய அமெரிக்கா வில் இருந்து சிறுவர் பாலியலில் ஈடுபடும் உல்லாச பிரயாணிகளின் போய்ச் சேரும் நாடாக கருதப்படுகிறது. இங்கு உள்நாட்டிலும் சட்டவிரோத விலைப்படுத்தல் நடைபெறுகிறது இது இலங்கையின் மிகப் பெரிய சட்டவிரோத விலைப்படுத்தல் பிரச்சினையாக கருதப்படுகிறது².

இலங்கைக்குள்ளே பெண்கள் மற்றும் சிறுவர்கள் வியாபார ரீதியான பாலியல் சுரண்டல்களுக்காக சட்டவிரோதமாக விலைப்படுத்தலில் கடத்தப்படுகிறார்கள். குறைந்த அளவில் வேலை செய்வதற்கும் நிர்பந்திக்கப்படுகிறார்கள் கரையோர பிரதேசங்களில் பெண் சிறார்களை விட ஆண் சிறார்கள் பாலியல் தொழிலில் ஈடுபடுத்தப்படுவது விரும்பப்படுகிறது.³

1.2 பாதுகாப்புக்கும் உதவிக்குமான கொள்கைகள்

பொருத்தமான மனித உரிமைத் தத்துவங்களின் அடிப்படையிலும் ஐக்கிய நாடுகள் பாலேமோபின்னேட்டின் அடிப்படையிலும் மனித உரிமைகள் சட்டவிரோத விலைப்படுத்துதல் தொடர்பாக சிபாரிசு செய்யப்பட்ட பயிற்சிகள் வழிகாட்டி குறிப்புகள் காணப்படுகின்றன. பின்வரும் பிரதான தத்துவங்கள் புகலிட செயற்பாடுகள் உட்பட சகல உதவிகளுக்கும் பாதுகாப்பு அளவீடுகளுக்கும் வழிகாட்ட கூடியனவாக இருக்கின்றன⁴.

1 ஐக்கிய அமெரிக்காவின் அரசு திணைக்களம் - சட்டவிரோத விலைப்படுத்தல் தொடர்பான அறிக்கை 2014

2 Ibid

3 Ibid

4 விலைப்படுத்தலுக்குட்பட்ட பாதிக்கப்பட்டவர்களுக்கு நேரடி உதவிகளை வழங்குவதற்கான கையேடு IOM 2007

1.2.1 மனித உரிமைகளை மதித்தலும் பாதுகாத்தலும்

சட்ட விரோத விலைப்படுத்துதல் பாரதூரமான மனித உரிமை மீறலை புலப்படுத்துகிறது அது விலைப்படுத்தப்பட்ட ஆளின் கௌரவத்தை அழித்து விடுகிறது. பாதிக்கப்பட்டவருக்கு உதவுதலும் பாதுகாத்தலும் என்பது பாதிக்கப்பட்டுள்ளவருக்கு உதவியளிக்கப்படுவதையும் தீங்கு செய்தோர் சட்டத்தின் முன்நிறுத்தப்படுவதையும் உறுதிப்படுத்தும் உரிமை அடிப்படையிலான அணுகுமுறையை வேண்டி நிற்கின்றது. பாதிக்கப்பட்டவரை கையாளும் அலுவலர்கள் உறுதியானவர்களாயும் பாதிக்கப்பட்டவரின் பார்வை பிரச்சினைகளையும் விவகாரங்களையும் விளங்கிக் கொள்பவர்களாகவும் இருக்க வேண்டும். முடிவுகளும் எதிர்கால திட்டங்களும் பாதிக்கப்பட்டவரின் அதியுயர் நன்மையையே அடிப்படையாக கொண்டிருதல் வேண்டும். பாதிக்கப்பட்டவர்கள் தங்கள் சார்பில் ஆலோசனை பெறப்படவும் பாதுகாக்கப்படவும் எடுக்கப்படும் எல்லா நடவடிக்கைகள் பற்றியும் அறிந்திருக்கவும் உரிமை உடையவர்கள்.

1.2.2 பாதிக்கப்பட்டவர்களுக்கு இணக்கமான நடைமுறைகள்

சிறப்புப்படையணி அங்கத்தவர்களும் மற்றும் அக்கறை கொண்டோரையும் உள்ளடக்கிய வலையமைப்பு, பாதிக்கப்பட்டவரை மையமாகக் கொண்டு இயங்குகிறது.

இது பின்ருவனவற்றை தேவைப்படுத்துகிறது

- பாதிக்கப்பட்டவர் குற்றவாளியாக நடத்தப்படக் கூடாது. அவன்/அவள் குற்றத்தினால் பாதிக்கப்பட்டவர் என்ற விழிப்புணர்வு தேவை.
- உதவும் அதிகாரங்களில் பாதிக்கப்பட்டவர் மீளவும் பாதிக்கப்படக் கூடாது.
- சட்டவிரோதமாகக் விலைப்படுத்தப்பட்டோருக்கான எல்லா சேவைகளும், பாதிக்கப்பட்டவரின் அறிவிக்கப்பட்ட சம்மதத்தின் அடிப்படையில் வழங்கப்பட வேண்டும்.
- பாதிக்கப்பட்டவர் சார்பான எல்லாத் தகவல்களும் தொடர்புகளும் அவரின் தனிப்பட்டதும் ரகசியம் பேணுவதற்கான உரிமையை கருத்தில் கொண்டே நடத்தப்படல் வேண்டும்⁵.

1.2.3 பல்வகை ஒழுக்காற்று அணுகுமுறை

சட்டவிரோதக் விலைப்படுத்தலுக்கான பதில் நடவடிக்கை ஆனது, இலங்கைக்கு உள்ளேயும் வெளியேயும், சட்டவிரோத விலைப்படுத்தலை எதிர்த்துபோராடுவதிலும், பாதிக்கப்பட்டவர்களை அடையாளம் காண்பதிலும் உதவுவதிலும் பாதுகாப்பு அளிப்பதிலும் ஈடுபட்டுள்ள சிறப்பு படையணி அங்கத்தவர்களிடையேயும் மற்றும் அக்கறை கொண்டவர்களிடையேயும் மிக நெருங்கிய சாத்தியமான ஒருங்கிணைப்பு தேவைப்படுவதுடன் இவ்விரு செயன்முறைகளும் ஒன்றுடன் ஒன்று பின்னி பிணைந்ததான தீர்வை ஒரே நேரத்தில் நடைமுறைப்படுவதை வேண்டி நிற்கிறது.

5 சகல தகவல்களும் இரகசியமாக பேணப்பட வேண்டும். முடியுமானவரை தகவல்களை குறைந்தளவிலான நபர்களே கையாள வேண்டும் என்பதுடன் தேவையான ஆவணங்களை மட்டுமே கையாளல். தூதரங்கள் அல்லது இராஜதந்திரிகள் உட்பட தொடர்படல்களை மேற்கொள்ளும் போதும் இவை கடைபிடிக்கப்பட வேண்டும்.

1.3 மேலதிக இணைப்புக் கொள்கைகள்

- நியம செயற்படுமுறைமைகள் (SOP) ஆனது ஐக்கிய நாடுகள் பின்னேட்டின் காணப்படும் சட்டவிரோத விலைப்படுத்தலில் விசேடமாக பெண்கள் சிறுவர்களைக் விலைப்படுத்தலை தடுக்கவும், ஒடுக்கவும், தண்டிக்கவும் கொண்டுள்ள சர்வதேச நியமங்களைப் பிரதிபலிக்கிறது.
- விலைப்படுத்தலில் நிறுவனங்களினால் பாதிக்கப்பட்ட சிறுவர்களுக்கு உதவி வழங்கும் போது சிறுவர்களின் அதியுயர் நன்மைகருதி எப்போதும் செயற்பட வேண்டும்.

SOP ஆனது இலங்கையின் பாதிக்கப்பட்டோர் சாட்சிக்காரர் பாதுகாப்பு சட்டத்தின் வழிகாட்டிக் கொள்கைகளுடன் ஒத்து இணங்குகிறது.

- குற்றத்தினால் பாதிக்கப்பட்டவர்களுக்கும், சட்டவிரோத விலைப்படுத்தலின் சாட்சிகளுக்கும் பாதுகாப்பு வழங்குகிறது.
- குற்றத்தினால் பாதிக்கப்பட்டவர்களுக்கும் சாட்சிகளுக்கும் அவர்களின் உரிமைகள், சிறப்புரிமைகள் என்பவற்றை அனுபவிக்கும் பொறி முறையை ஏற்படுத்தி கொடுப்பதன் மூலம், அவர்களின் உரிமையையும் உரித்தையும், வலியுறுத்துகின்றது.

SOP இன் அமைப்பும் நோக்கங்களும்

2.1 நோக்கங்கள்

- 2.1.1 அனுப்புதல் பொறி முறையைத் தாபித்து பொருத்தமான உதவியை வழங்குவது உட்பட பாதிக்கப்பட்டவர்களை அடையாளம் காண்பது, பாதுகாப்பை பயனுறுதி உள்ளவகையில் உறுதிப்படுத்தல்.
- 2.1.2 குற்றவாளிகளை குற்றத் தீர்ப்புக்குட்படுத்தல் உட்பட துரிதமான பயனுறுதியுள்ள சட்ட நடவடிக்கையை உறுதிப்படுத்தல்.
- 2.1.3 பாதிக்கப்பட்டவர்களை அடையாளம் காண்பதிலிருந்து அவர்களை மீளமைவுக்கு கொண்டு வரும் காலம் வரை அவர்களின் பாதுகாப்பையும் அவர்கள் மீண்டும் பாதிக்கப்படாமல் இருப்பதையும் உறுதிப்படுத்தல்.
- 2.1.4 சட்டவிரோத விலைப்படுத்தலில் பாதிக்கப்பட்டவர்களுக்கு பாதுகாப்பும் உதவியும் வழங்கும் ஏற்பாடும் விசேட படிமுறைகளின் மூலம் நிறுவனம்படுத்தல்.

2.2 SOP இன் அமைப்பு

சட்டவிரோத விலைப்படுத்தலில் பாதிக்கப்பட்டவரை அடையாளம் கண்டு அவர்களுக்கு உதவியும் பாதுகாப்பும் வழங்கும் ஏற்பாடுகளில் ஈடுபட்டுள்ள எல்லா முகவர்களுக்கும் SOP படிப்படியான வழிகாட்டலை வழங்குகிறது. பொருண்மியச் சட்டத்திலும் நடைமுறைச் சட்டத்திலும் உள்ள ஏற்பாடுகளைப் பிரயோகிப்பதில் அடிப்படை அறிவும் அருபவமும் கொண்ட சகல அலுவலர்களுக்காகவும் வழிகாட்டிக் குறிப்புகளை அளிப்பதுடன் இதனுடன் தொடர்புடைய அக்கறையாளர் எல்லோருடனும் ஆலோசனைச் செயன்முறை மூலம் SOP அபிவிருத்தி பெற்றுள்ளது. SOP ஆனது சட்டங்களுடனும் நடைமுறைகளுடனும் விரிவான கலந்துரையாடலுக்கு போவதில்லை. ஆனால் தொழிற் திறமையுள்ள அலுவல்களின் விசேட பகுதிகளுக்கு அது எல்லைக்குட்படுத்தப்பட்டிருந்தது⁶. நடைமுறை நியமங்களுடன் இணக்கத்திற்காகவும் தெளிவுக்காகவும் இது பல்வேறு கட்டங்களாக பிரிக்கப்பட்டுள்ளது.

முதலாவது கட்டம்

- முதற் தகவல் பதிதல்/முறைப்பாடுகள்
- விடுவித்தல்
- ஆரம்ப வெளிக் கொணர்தல்/சரி பார்க்கும் பட்டியல்
- முதனிலை தகவல் பரிமாறல்
- தேவைகளை இனங்காணல்
-

6 இலங்கையில் பாதிக்கப்பட்டவர்கள் மற்றும் சாட்சிக்காரர்களை பாதுகாப்பதற்கான சட்டங்கள் மற்றும் விதிமுறைகளில் பாதிக்கப்பட்டவர்கள் மற்றும் சாட்சிக்காரர்களின் உரிமங்களை அவற்றில் உள்ளடக்குவதோடு, தேசிய பாதுகாப்பு அதிகாரப்பையின் பொலிஸ் திணைக்களம் ஒன்றை உருவாக்குதல் மற்றும் சாட்சியாளர்களுக்கு இழப்பீடு வழங்குவதற்கான பாதுகாப்பு நிதியம் ஒன்றையும் உருவாக்குதல். இச்சட்டமானது தாக்கமான சர்வதேச நெறிமுறைகளையும் சிறந்த நடைமுறைகளை உருவாக்குவதை நோக்கமாகக் கொண்டது.

இரண்டாவதுகட்டம்

- அவசரத் தேவைகளுக்கு உடனடி நடவடிக்கை
- மருத்துவக் கவனிப்பு
- வயதை உறுதிப்படுத்தல்
- புகலிடத்திற்கு அனுப்புதல்
- அனுப்பிய பின் தகவலை வழங்குதல்
- முறைப்பாட்டை தொடரவிரும்புதல் அல்லது விரும்பாமை/ பற்றிய பின் நடவடிக்கைகள்
- பிணை

மூன்றாம் கட்டம்

- பொலிசாரின் புலன் விசாரணை

நாலாம் கட்டம்

- வழக்கு தொடுத்தல்
- விளக்கம்
- விளக்கத்துக்குப் பின்னான நடவடிக்கை

ஐந்தாம் கட்டம்

- இலங்கையிலிருந்து அல்லது இலங்கைக்கு திரும்புதல்
நடைமுறைப் படுத்துவதற்கான சிபார்சுகள்

சட்ட விரோத விலைப்படுத்துதல் என்பதன் கருத்து

3.1 சட்டவிரோத விலைப்படுத்துதல் என்பதன் வரைவிலக்கணமும் ஐ.நா.வின் பின்னேடும்

ஒருநபர் சட்டவிரோத விலைப்படுத்தலினால் பாதிக்கப்பட்டவரா என தீர்மானிக்க சட்டவிரோத விலைப்படுத்துதல் என்பது கொண்டிருக்கும் சட்ட வரைவிலக்கணத்தை விளங்கிக்கொள்ள வேண்டிய தேவை இருக்கிறது. அடையாளம் காணும் செயன் முறைக்கு உதவுவதற்கு, அதிகாரிகள் சட்டவிரோத விலைப்படுத்தல் சர்வதேச நியம வரைவிலக்கணத்தை நோக்க வேண்டியுள்ளது. சட்டவிரோத விலைப்படுத்துதல் (விசேடமாக பெண்கள் சிறுவர்களை) தடுத்தல் ஒடுக்குதல் தண்டித்தல் பற்றிய ஐக்கிய நாடுகள் பின்னேடு 2002 (இதனகத்துப் பின்னர் ஐ.நா பின்னேடு 2002 எனக் குறிப்பிடப்படும்) ஆனது நாடு கடத்த ஒழுங்கமைக்கப்பட்ட குற்றங்களுக்கு எதிராக குறை நிர்ப்பு ஐ.நா சமவாயம் 2000 சட்ட விரோத விலைப்படுத்தலை வரையறுத்து விஷேட சரத்துக்கள் வழங்குகிறது.

A. ஐ.நா பின்னேடு - 202 உறுப்புரை 3 இன் கீழ் சட்டவிரோத விலைப்படுத்துதல் பின்வருமாறு வரையறுக்கப்பட்டுள்ளது.

சட்டவிரோத விலைப்படுத்துதல் என்பது, ஆட்சேர்த்தல், கடத்தல், இடம்மாற்றுதல், அடைக்கலம் கொடுத்தல், பயத்தின் மூலம் அல்லது வன்முறையை பாவித்து அல்லது நிர்ப்பந்தம், விலைப்படுத்துதல், மோசடி, ஏமாற்று, அதிகாரதுஷ்பிரயோகம், பலவீனமானநிலை, பணம் கொடுக்கல் வாங்கல் நன்மைகள் மூலம் ஒருவரின் கட்டுப்பாட்டில் இருக்கும் ஆளை சுரண்டல் நோக்கத்திற்காக சம்மதத்தைப் பெறல்.

சுரண்டல் என்பது ஆகக்குறைந்தது விபசாரம் மூலம் சுரண்டல் அல்லது பாலியல் சுரண்டலின் வேறு வடிவங்கள், வற்புறுத்தி வேலைவாங்குதல், சேவை செய்வித்தல், அடிமை முறை அல்லது அடிமைத்தனத்தை ஒத்த செயன் முறைகள் சேவகம், உருப்புக்களை அகற்றல் ஆகியவற்றை உள்ளடக்கும்.

செயற்பாடு	வழிமுறை	நோக்கம்
ஆட்சேர்த்தல்	பயம்	சுரண்டல் நோக்கத்திற்காக
.கடத்தல்	பலாத்தாரம்	மற்றவர்களின் விபச்சாரம்
இடம்மாற்றல்	நிர்ப்பந்ததின் வேறுவடிவங்கள்	பாலியல் சுரண்டலின் வேறுவடிவங்கள்
அடைக்கலமளித்தல்	ஏற்றிச்செல்லல்	வற்புறுத்தி வேலை அல்லது சேவை செய்வித்தல்
ஆட்களை ஏற்றுக் கொள்ளல்	மோசடி	அடிமைத்தனம் அல்லது அதை ஒத்த செயல் முறை
	ஏமாற்று	சேவகம்
	அதிகார துஷ்பிரயோகம்	பலிக்குட்படுத்தும் தன்மையைப் பயன்படுத்தல்
	உறுப்புக்களை அகற்றல்	பணக்கொடுப்பவின் மூலம் நன்மைகளை வழங்கல் அல்லது பெறல்
<p>மேற்படி வழிமுறைகள் எதையும் பாவிக்கும் போது பாதிக்கப்பட்டவரின் சம்மதம் என்ற விடயம் பொருத்தமற்றது. ஆனால் சிறுவர்களைப் பொறுத்தமட்டில் மேற்படி வழிமுறைகலிள் பாவிக்கப்படா விட்டால் கூட சம்மதம் என்ற விடயம் தேவையற்றது.</p>		

நாடு கடந்த ஒருங்கமைக்கப்பட்ட குற்றங்கள் குறித்த ஐ.நா சமவாயத்தில் இலங்கையும் ஒருதரப்பு ஆகும். இலங்கை அதில் கையொப்பமிட்டிருக்கிறது. ஆனால், ஐ.நா சட்டவிரோத விலைப்படுத்தல் பின்னேட்டை இன்னும் பின்னுறுதிப் படுத்தவில்லை.

சட்டவிரோத விலைப்படுத்துதலைத் தடுத்தல் ஒடுக்குதல் தொடர்பான சகல முக்கியமான 7 மனித உரிமைகள் பற்றிய பொருத்தனைகளில் இலங்கை ஒருதரப்பாக இருக்கிறது. மேலதிகமாக 4 முக்கிய சட்டவிரோத விலைப்படுத்துவதற்கெதிரான பொருத்தனைகளில் 3,ல் அரசாங்கம் ஒருதரப்பாக இருக்கிறது. அத்துடன் எல்லா நான்கு சிறுவரை வலுக்கட்டாயமாக தொழிலுக்கு அமர்த்தல் ILO பொருத்தனைகளுக்கும் அரசாங்கம் ஒருதரப்பாக இருக்கிறது. அதனுடன், அரசாங்கமானது நாடுகளுக்கிடையிலான ஏற்றுக் கொள்ளல் பற்றிய ஹக் (Hague) சமவாயத்தையும் பின்னுறுதிப்படுத்தியுள்ளது.

3.2 இலங்கையின் அரசியலமைப்பு

இலங்கையின் அரசியலமைப்பானது, தேசியமட்டத்தில் சட்டவிரோத விலைப்படுத்துதல், அடிமைத்தனம், வற்புறுத்தப்பட்ட வேலை அல்லது சுரண்டலின் மறுவடிவங்கள் எதனையும் வெளிப்படையாக தடுக்கவில்லை⁷ 12 ஆனாலும் சிந்தனை, மனசாட்சி, மதத்திற்கான சுதந்திரம் (உறுப்புரை 10) சித்திரவதைக்கு எதிரான சுதந்திரம் (உறுப்புரை.11) சமத்துவத்திற்கானதும், பால் உட்பட பல்வேறு வகையான தடுக்கப்பட்ட விடயங்களில் பாகுபாடு காட்டாமைக்கான சுதந்திரம் (உறுப்புரை.12) போன்ற பல்வேறு அடிப்படை உரிமைகளுக்கு உத்தரவாதமளிக்கிறது. உறுப்புரை. 12(4). பெண்களினதும் சிறுவர்களினதும் மேம்பாட்டிற்கு உறுதியான செயற்திட்டங்களை முன்னெடுக்க அரசாங்கத்திற்கு அதிகாரம் அளிக்கிறது.

7 The Constitution of the Democratic Socialist Republic of Sri Lanka.1978. Available: <http://www.priu.gov.lk/Cons/1978Constitution/1978ConstitutionWithoutAmendments.pdf> .

அரசியலமைப்பானது பல்வேறு சட்ட பாதுகாப்புகளையும் அளிக்கிறது (உறுப்புரை.13) பேச்சு, ஒன்றுகூடுவதற்கான சுதந்திரம், குழுவாக ஒன்றிணைத்தல், தொழில் இடப்பெயர்வு இவற்றிற்கான (உறுப்புரை.14) அரசு கொள்கைத் தத்துவங்கள், சமூக பொருளாதார வேறுபாடுகளையும், சுரண்டலையும் ஒழிக்க அரசை வழிப்படுத்துகிறது (உறுப்புரை 27.7) இக் கொள்கைகளானது சிறுவர்களையும் இளைஞர்களையும் சுரண்டல்கள் பாடுபாடுகளுக்கு எதிராக பாதுகாத்து அவர்களின் விசேட அக்கறையை மேம்படுத்த நெறிப்படுத்துகிறது (உறுப்புரை 27.13) அத்தோடு பாலியல் விடயங்கள் தொடர்பிலும் தெளிவான நீதிமுறை செயற்பாடுகளுக்கு அரசியலமைப்பு வழிவகுக்கிறது (உறுப்புரை 106.2 (b)). அரசியலமைப்பின் 3 வது அதிகாரம் (12வது அதிகாரம்) அடிப்படை மீறல்களுக்கான அரசியலமைப்பு ரீதியான நிவாரணம் பெறும் முறையை வழங்குகிறது.

3.3 இலங்கையின் சட்ட அடித்தளம்:

தண்டனை சட்டகோவையின் திருத்தச்சட்டம் 2006, சட்டவிரோத விலைப்படுத்தலை பல சட்ட விரோத விலைப்படுத்துதல் பின்னேட்டின் வரைவிலக்கணத்துடன் பெருமளவில் ஒத்தான குற்றமாக வரையறுக்கிறது. பிரிவு 360C(1) விசேடமாக சுருக்கமான முறையில்

- வாங்குதல், விற்றல், பண்டமாற்று, ஒரு ஆளை பணத்திற்காக அல்லது வேறு பெறுமதியான மதிபலனுக்கு வாங்குவதற்கு விற்பதற்கு பண்டமாற்று செய்வதற்கு தூண்டல்.
- ஆட்சேர்த்தல், சட்டவிரோத விலைப்படுத்துதல் என்பது ஆட்சேர்த்தல், விலைப்படுத்துதல், இடம்மாற்றுதல், அடைக்கலம் கொடுத்தல், பயத்தின் மூலம் அல்லது வன்முறையை பாவித்து அல்லது நிர்ப்பந்தம், விலைப்படுத்தல், மோசடி, ஏமாற்று, அதிகார துஷ்பிரயோகம், பலவீனமான நிலை, பணம் கொடுக்கல் வாங்கல் நன்மைகள் மூலம் ஒருவரின் கட்டுப்பாட்டில் இருக்கும் ஆளை சுரண்டல் நோக்கத்திற்காக வேலை அல்லது சேவை அடிமைத்தனம், சேவகம், உறுப்புக்களை அகற்றுதல், விபச்சாரம் அல்லது வேறுவகையான பாலியல் சுரண்டல்கள் அல்லது இது போன்ற வேறு செயல்கள் சட்டத்தின் கீழ் தவறாக கொள்ளப்படும். அத்துடன்,
- ஒரு பிள்ளையை அதன் சம்மதத்தோடு அல்லது சம்மதமின்றி இப்படியான சுரண்டல் நோக்கங்களுக்கு ஆட்சேர்த்தல், கடத்தல், இடம்மாற்றல், கொண்டு சேர்த்தல் அல்லது பெறுதல்.

சட்டவிரோத விலைப்படுத்துதலுக்காக விதிக்கப்படும் தண்டனையானது 2 வருடத்துக்கு குறையாதும் 20 வருடத்திற்கு மேற்படாது சிறைத்தண்டனையுடன் தண்டபணமும் சேர்த்து கொள்ளப்படும். சிறுவரை ஈடுபடுத்தும் சட்டவிரோத விலைப்படுத்துதல் - பிரிவு (360(1)C) ல் 18 வருடங்களுக்கு குறைவான வயதுடைய ஒருவரை “ பிள்ளை என வரையறுப்பதுடன் இங்கு மிககுறைந்தளவு தண்டனையை 3 வருடங்களாக உயர்த்தியுள்ளது. பிரிவு 360 C(2)ம் (3) ம்

இலங்கை அரசாங்கமானது தீவிரமாகும் விலைப்படுத்துதல் பிரச்சினையை கையாள்வதை அவசர தேவையாக கருதுவதுடன் இதற்கு பயனுறுதியுள்ள தடுக்கும் முறைகள், கட்டுப் படுத்தும் புலனாய்வு செய்யும் பொறி முறைகள் என்பனவற்றுடன் கூடிய வலிதான

சட்டவாக்கத்துடன் தகுந்த முறையில் தரத்திலும் தொகையிலும் அதிகரிக்கப்பட்ட வழக்குத் தொடுப்புக்களும் தேவைப்படுகிறது.

பொலீஸ் மட்டுமே நாட்டின் சட்ட வரையறைக்குள் தொழிற்பட முடியும் எனவே இலங்கையின் சட்ட அமுலாக்க அதிகாரிகள் தண்டனைச் சட்டகோவையும் அதன் பயனுறுதி வாய்ந்த நடைமுறை படுத்தலையும் நன்கு விளங்கிக் கொள்வது மிகமிக முக்கியமானதாகும். பின்வரும் செயன்முறைகள் மேலும் திறன்வாய்ந்த பயனுறுதிமிக்க பிரதிபலிப்பை பொலீசாராலும் சிறப்புபடையணி அங்கத்தினராலும் மேற்கொள்ள முடியும் என எதிர்பார்க்கப்படுகிறது.

சட்டவிரோத விலைப்படுத்துதலால் பாதிக்கப்பட்டவர்களை அடையாளம் காண்பதற்கும் பாதுகாப்பதற்குமான நியம செயற்பாடு முறைகள்

கட்டம் I

4.1 முதற்கவல் பதிவு / முறைப்பாடு

4.1.1 முதற் தகவல் என்பது சட்டவிரோத விலைப்படுத்துதல் குற்றத்தை கண்டு பிடிப்பதிலும் பாதிக்கப்பட்டவரை மீட்பதிலும் எடுக்கக் கூடிய முதலாவது செயற்பாடாகும். எனினும் இந்த வழியில் முயற்சிகள் அதி சிறந்த விளைவுகளுக்காக ஆற்றுப்படுத்தப்படல் வேண்டும். சட்டவிரோத விலைப்படுத்துதல் முறைப்பாடுகள் அல்லது தகவல்கள் அல்லது 2ம் பல்வேறுபட்ட மூலகங்களிலிருந்து கிடைக்கப் பெறலாம். பொலீஸ் அதிகாரி பேழு, பெற்றோர், பாதிக்கப்பட்டவரின் உறவினர்கள், முதனிலை, கவனிப்பாளர்கள் அல்லது குற்றத்தைப் பற்றி அறிந்தவர்கள் எவரும் (அருமையாக பாதிக்கப்பட்டவர்கள்) முறைப்பாடுகள் பின்வருவோரால் பெற்றுக் கொள்ளப்படுகிறது.

- பொலீஸ் (குற்றபுலனாய்வு திணைக்களம், வெளிப்புற சட்டவிரோத விலைப்படுத்துதல் / பாதிக்கப்பட்ட பெண்கள் / பாதிக்கப்பட்ட ஆண் சிறுவர்களுக்கு / பெண்கள் சிறுவர்கள் பொலீஸ் பிரிவு)
- இலங்கை வெளிநாட்டு வேலைவாய்ப்பு சபை (SLBFE) – இணக்கப் பிரிவு, விசேட புலனாய்வுப் பிரிவு) வெளிநாடுகளில் சுரண்டலுக்கான சூழ்நிலையுள்ள ஒழுங்கான குடிப் பெயர்வாளர்களுக்காக)
- குடிவரவு குடியகழ்வுத் திணைக்களம் (புலனாய்வுப்பிரிவு)
- தேசிய சிறுவர் பாதுகாப்பு அதிகாரசபை (NCPA – பாதிக்கப்பட்ட சிறுவர்களுக்கான விசேட புலனாய்வுப் பொலீஸ் பிரிவு)
- தூதரகங்களும் இராஜதந்திரிகளும்
- உதவு வழி – (NCPA / IOM இனால் செயற்படுத்தப்படுகிறது)
- சர்வதேச நிறுவனங்கள் (உ-ம் IOM)
- அரசசாரா நிறுவனங்கள் (NGO – இலங்கைக்கு உள்ளேயும் வெளியேயும்)
- பாதிக்கப்பட்டவருக்கு உதவும் தேவையை வழங்கும் நிறுவனங்களுக்கு (நியாயமான சந்தேகம் ஏற்படின் சட்ட அமுலாக்க முகவர்களுக்கு அறிவிக்கப்படுவார், வயது வந்தாரெனின் அவருடன் ஒருப்பட்டு பொருத்தமான நடவடிக்கைகள் எடுக்கப்படும்)
- பொதுமக்கள்
- அநாமதேய கடிதங்கள் / மனுக்கள்
- வேறு

இலங்கையில் செய்யப்படும் சட்டவிரோத விலைப்படுத்துதல் பற்றிய முறைப்பாடுகள் பொதுவாக பொலிசாரினால் பெற்றுக் கொள்ளப்படும். சட்டவிரோதமாக இலங்கை பிரஜைகளிடமிருந்து குடிவரவு அதிகாரசபையால் , சட்டவிரோதமாக இலங்கைக்குள் கடத்தப்பட்ட வெளிநாட்டு பிரஜைகளிடமிருந்து நாடு கடந்த குற்றங்களை கையாளும் குழுவினால் பெற்றுக் கொள்ளப்படும்.

- அவசர உதவியையும் பாதுகாப்பையும் கோரும் வெளிநாட்டினுள்ள பாதிக்கப்பட்ட இலங்கையர்கள் பற்றி குடும்ப அங்கத்தவர் ஊடாக அல்லது தூதரங்கள்/இராஜதந்திரிகளுடாக SLBFE முறைப்பாடுகளைப் பெற்றுக்கொள்ளலாம். (கட்டம் 5 ஐப் பார்க்க)
- ஏற்கனவே நாட்டின் வருநர்களாக அல்லது எந்த ஒருமுறையிலும் தொழில்புரிவர்களாக இருந்து இலங்கையினுள் நுழைய அல்லது வெளியேற முயற்சிக்கும், சட்டவிரோத விலைப்படுத்துதல்காரர்களை/பாதிக்கப்பட்டவர்கள் பற்றிய தகவல் குடிவரவு குடியகழ்வு திணைக்களம் பெற்றுக் கொள்ளும் அல்லது கண்டு பிடிக்கலாம்.
- இலங்கைக்கு வெளியே செய்யப்படும் முறைப்பாடுகள் தூதரங்களும் இராஜ தந்திரிகளும் பெற்றுக் கொள்ளப்படும் (கட்டம் 5 ஐப் பார்க்க)

4.2 விடுவித்தல்/காப்பாற்றுதல்

4.2.1 தகவல் பெறுதல் மூலம் அல்லது வழமையான பொலிஸ் சோதனை கட்டுப்பாடுகளின் போது பொலிசாரின் கவனத்திற்கு கொண்டு வரப்படும். விடயங்களில் சந்தேகத்திற்கிடமான கட்டங்கள்/செயற்பாடுகள்/விபரங்களை விசாரணை செய்து அதனை தடுக்கும், துப்பறியும் நுண்ணறிவுக் குழுக்களின், கட்டுப்படுத்தும் அணுகுமுறை ஒன்று கடைப்பிடிக்கப்படுகிறது.

4.2.2 பாதிக்கப்பட்டவர்கள் பெரும்பாலும் அவர்களுக்கு விருப்பத்திற்கு மாறாக வைத்திருக்க படுவதனால், அவர்கள் தங்கள் முறைப்பாடுகளை சமர்ப்பிக்கும் சுதந்திரம் அரிதாகவே இருக்கும் எனவே முடிந்தளவு விரைவாக விடுவித்தல் நடவடிக்கை தேவையானதாகும். 4.3 நடவடிக்கையின் போது விடுவித்தல் நடவடிக்கை தேவையற்றது.

4.2.3 ஒரு கட்டத்தில் தேடுதல் நடவடிக்கை மேற்கொள்ளப்படுவதற்காக பிடியாணைக்கு விண்ணப்பிப்பதற்கு நீதவான் அதிகாரம் பெற்ற அலுவலரிடம் (OIC) இருந்து சான்றுக்கான அறிக்கையை பெறும் போது விடுவித்தல் நடவடிக்கை தொடங்கப்படுகிறது.

4.2.4 அறிக்கையானது கட்டடத்திலும் அதனோடு தொடர்புடையவைகளிலும் குற்றவியல் தவறு காணப்பட்டதற்கான நியாயமான அடிப்படையில் சந்தேகம் இருப்பதை தெரிவிக்க வேண்டும்.

4.2.5 நீதவான் OIC பிடியாணையை நிறைவேற்றவும், கட்டடத்தில் சான்றுதல் தேடுதல் நடவடிக்கை மேற்கொள்ளவும் சந்தேகநபர்களை கைது செய்யவும் நெறிப்படுத்துவார்.

- 4.2.6 OIC இதற்குள் ஈடுபடவேண்டியவர் யார்? அவர்கள் பாலியல் ரீதியாக, தொழில் ரீதியாக சுரண்டப்படுகிறார்களா? சிறுவர்களா, வெளிநாட்டவர்களா? அல்லது இருபகுதியினருமா? பொலீசார் ஒருகட்டுப்படுத்தும் திட்டத்தை கையாண்டு அதனுடன் தொடர்புடைய முக்கிய அதிகாரிகள் (புகலிட, மருத்துவ சட்ட) மற்றும் புலனாய்வுப் பிரிவு என்பவற்றின் பிரதிநிதிகளுடன் தொடர்பினை ஏற்படுத்தி விடுவித்தல் நடவடிக்கையை மேற்கொள்ளவேண்டும். பெண்கள் சிறுவர்கள் எனின் பெண் அதிகாரிகள் / தொண்டர்கள் இந்நடவடிக்கைகளில் பங்குகொள்ளவேண்டும்.
- 4.2.7 பொலீசார் பாதிக்கப்பட்டவர்கள் யாவரையும் விடுவிப்பதுடன் ஈடுபட்டுள்ள சந்தேகநபர்கள் யாவரையும் தமது பாதுகாவலில் வைத்து பொருத்தமான கட்டளை வழங்கக் கூடிய நீதவானின் முன் நிறுத்த வேண்டும்.
- 4.2.8 குடிவரவு குடியகழ்வு அதிகாரிகள் உதவிக் கட்டுப்பாட்டாளரின் வழிநடத்தலின் கீழ் ஒழுங்கீனமான குடியேற்ற வாசிகளை கைது செய்வதற்கு அல்லது குடிவரவு புலனாய்வு தகவல் மூலம் அல்லது பாதிக்கப்பட்டவர் நாட்டிற்குள் நுழையும் போது அல்லது வெளியேறும் போது ஒழுங்கீனமான குடியேற்றவாசிகளை கைது செய்வதற்கு தேடுதல் நடவடிக்கை மேற்கொள்ளும் போது பாதிக்கப்பட்டவர்கள் கண்டு பிடிக்கப்பட்டு விடுவிக்கப் படலாம்.
- 4.2.9 குடிவரவு அதிகாரிகளினால் பாதிக்கப்பட்டவர் விடுவிக்கும் செயன்முறையின் போது குடிவரவு உயர் கண்காணிப்பாளர் பாதிக்கப்பட்டவரின் தேவையை எந்த முறையில் நிறைவேற்றலாமென தீர்மானிப்பார். பாதிக்கப்பட்டவர்கள் பாலியல் ரீதியாக, தொழில் ரீதியாக சுரண்டப்படுகிறார்களா? சிறுவர்களா, வெளிநாட்டவர்களா? அல்லது இருபகுதியினருமா? குடிவரவு திணைக்களம் ஒருகட்டுப்படுத்தும் திட்டத்தை கையாண்டு அதனுடன் தொடர்புடைய முக்கிய அதிகாரிகள் (புகலிட, மருத்துவ சட்ட) மற்றும் புலனாய்வுப் பிரிவு என்பவற்றின் பிரதிநிதிகளுடன் தொடர்பினை ஏற்படுத்தி விடுவித்தல் நடவடிக்கையை மேற்கொள்ளவேண்டும்.
- 4.2.10 1948 ம் ஆண்டு 20ம் இலக்க சட்டமான குடியகழ்வு குடிவரவு சட்டத்தின் கீழ் 40ம் 41 ம் பிரிவுகளின் கீழ்குடிவரவு அதிகாரிகள் பாதிக்கப்பட்டாரை விடுவித்து சந்தேகநபர்கள் அனைவரையும் கைது செய்து அவர்களை உதவி கட்டுப்பாட்டாளரின் முன் மேலதிக நடைவடிக்கைகளுக்காக நிறுத்தலாம்.
- 4.2.11 ஒரு பயிற்றப்பட்ட குடிவரவு அதிகாரி (பாதிக்கப்பட்டவர் பெண் எனில் பெண் அதிகாரி) சட்டவிரோத விலைப்படுத்தல் குற்றத்தை உறுதிப்படுத்துவற்காக நேர்காணல் முன்மதிப்பீடு ஒன்றை நடாத்தி பாதிக்கப்பட்டர் / சட்டவிரோத கடத்தல்காரர்களிடமிருந்து விரிவான வாக்கு மூலத்தை பதிவு செய்தல்.
- 4.2.12 உதவிக் கட்டுப்பாட்டாளர் சட்டவிரோத விலைப்படுத்துதல் செயற்பாட்டில் யாராவது ஈடுபட்டுள்ளார்கள் என சந்தேகப்படுவதற்கு காரணம் இருப்பின் அத்துடன் பாதிக்கப்பட்டவர் ஒரு முறைப்பாட்டை பதிவு செய்வதன் மூலம் நடவடிக்கை எடுக்க விரும்பினால், இந்த விடயம் உடனடியாக மேலதிக குற்றப்புலனாய்வு திணைக்களத்திற்கு அறிவிக்கப்படும்.

- 4.2.13 பாதிக்கப்பட்டவர் முறைப்பாட்டுடன் வழக்கு தொடர விரும்பாவிடின் அதனுடன் தொடர்புடைய தூதரகம் / தூதுவருக்கு அறிவித்து பாதிக்கப்பட்டவரை தாய் நாட்டிற்கு திரும்ப அனுப்பும் செயன் முறையையும் துரிதப்படுத்த உடனடி நடவடிக்கை எடுக்க வேண்டும்
- 4.2.14 சட்டவிரோத விலைப்படுத்துதல் பாதிக்கப்படவர் சட்டவிரோத விலைப்படுத்தலின் உடனடி விளைவாக குடிவரவு குடியகழ்வு சட்டத்தை மீறியிருப்பின் அவர் ஒரு குடிவரவு சட்டத்தின் கீழ்தவறாளியாக கருதப்பட்டு பாதிக்கப்பட்டவரின் தரவுகள் - எல்லைக் கட்டுப்பாட்டு தொகுதியில் கறுப்புப்பட்டியலில் பதியக்கூடாது.
- 4.2.15 பாதிக்கப்பட்டவர் முறைப்பாட்டுடன் வழக்கு தொடர விரும்பின் சட்ட அமுலாக்க அதிகாரிகளில் புலனாய்வைத் தொடர்வதற்கு படிமுறைகள் மேற்கொள்ளப்பட வேண்டும். இது புலனாய்வு செய்பவர்களால் விபூகங்களின் அடிப்படையில் தீர்மானிக்கப்படும் பொருத்தமான வழக்குகளில் பாதிக்கப்பட்டவர் ஒரு அரசு புகலிடத்திற்கு இடம்மாற்றபடுவது அத்துடன் தொடர்புடைய நீதவானால் தீர்மானிக்கப்படும்.
- 4.2.16 இலங்கை விசா முடிந்து மேலதிக காலம் தங்கி இருக்கும் ஒரு பாதிக்கப்பட்ட வெளிநாட்டவர் விடயத்தில் 2 சூழ் நிலைகளில் விசாக்கட்டணம், தண்டப் பணம் என்பவற்றில் இருந்து விடுவிக்கப்படலாம்.

பாதிக்கப் பட்டவர்கள் - தவறாளிகளாக நடத்த படாமல் சந்தேக நபர்களிடமிருந்தும் பிரித்து வைக்கப்பட வேண்டும்.

4.3 ஆரம்ப (வெளிக் கொணர்வு)/சரிபார்க்கும் பட்டியலும்

- 4.3.1 முறையான நேர்காணலுக்கு முன்பு ஒரு பயிற்றப்பட்ட பொலீஸ் அலுவலகர் (பாதிக்கப்பட்ட பெண் எனின் / பெண்) ஒரு நியமத்திரையிட்டு முறையில் நேர் காணல் முன் மதிப்பீடு ஒன்றை நடத்துவர். வெளிக் கொணர்வு - பாதிக்கத் தகுந்தவர்களை அடையாளம் காண (குறிகாட்டிகளை வழங்குகிறது (வயது, பால், சமூக மூலம், இடமாறும் நிலை, துஷ்பிரயோகம், மன அதிர்ச்சி விசேடமாக சுரண்டல் பற்றியது (பாலியல் , தொழில் இரண்டிலும்) என்ற காரண வீச்சில் குறிகாட்டிகளை வழங்குகிறது (இணைப்பு 4)

முழுமையான மதிப்பீட்டுக்கு செயன்முறைக்கு உதவமுனையும் குறிகாட்டிகள் பொதுமைப்படுத்தப்பட்டவையாகும் - இவையாவும் தொடர்பாக விதிவிலக்குகள் இருக்கலாம், ஆரம்ப அடையாளம் காணல் பாதிக்கப்பட்டவரின் அந்தஸ்து ஒரு முதனிலைக் குறிகாட்டியை ஏற்பாடு செய்கிறது இது புலனாய்வை ஊக்கப்படுத்தி உதவியையும் பாதுகாப்பையும் வழங்குவதற்கான வழியை ஆரம்பித்து வைக்கிறது.

குடி வரவு வெளிக் கொணர்வு

- 4.3.2 வந்து சேருகின்ற அல்லது வெளிச் செல்லுகின்ற ஒரு நபர் சட்டவிரோத விலைப்படுத்துதலிலோ அல்லது பொருள் விலைப்படுத்துதலிலோ ஈடுபட்டுள்ளார் என்ற சந்தேகம் ஆரம்ப வெளிக்கொணரும் அலுவலருக்கு ஏற்படுமாயின் அவர் பாதிக்கப்பட்டவரோ அன்றி குற்றம் புரிந்தவரோயாராயினும் உடனடியாக உயர்

அலுவலரிடம் மேலதிக போதனைகளுக்கு அல்லது 2ம் கட்டவிசாரணைக்கு உடனடியாக அனுப்பவேண்டும். பிரதான அலுவலர் சட்டவிரோத விலைப்படுத்தலில் குறித்த நபர் ஈடுபட்டுள்ளார் என சந்தேகிக்குமாயின் உடனடியாக பொலிஸ் புலனாய்வு பிரிவுக்கு அனுப்ப வேண்டும். (2ம்கட்டத்திற்கு போகவும்)

4.4 முதனிலை தகவல் பரிமாறல்

4.4.1 தாபிக்கப்பட்ட பொலீஸ் நடைமுறைகளுக்கிணங்க ஆரம்ப தகவல் வெளிக் கொணர்ந்த முடிவுகளை சரி பிழை பார்த்து அதன் பேரில் பொலீசார் நடவடிக்கைகளை மேற்கொள்ள வேண்டும்.

4.4.2 கைது செய்யப்பட சந்தேக நபர்களும் பாதிக்கப்பட்டவர்களும் வழக்குக் காரணத்தை தீர்மானிக்கும் நீதவான் முன் நிறுத்தப்பட வேண்டும். சந்தேக நபர்களின் பிணையை பரிசீலிக்கும் வரை தடுப்புக் காவலில் இட வேண்டும்.

4.5 தேவைகளை இனம் காணல்

4.5.1 பாதிக்கப்பட்டவரின் பாதுகாப்பிற்கு பாதுகாப்பளிக்கும் தேவைகளுக்கும் விசேடமாக பாதிக்கப்பட்டவரின் (அவன் / அவளின் குடும்பத்திற்கு) உடல் ரீதியான பாதுகாப்பும், பாதுகாப்பு அளவீடுகளும் கருதி ஒரு பயிற்றப்பட்ட அலுவலரால் (தேவையேற்படி பெண்) ஆரம்ப மதிப்பீடுகள் மேற்கொள்ளப்படும் ஒரு உதவி திட்டத்தின் மூலம், ஒரு தேவை மதிப்பீடு படிவத்தை (இணைப்பு 2) பூர்த்தி செய்வதன் மூலம் செய்யப்படுகிறது⁸.

4.5.2 பாதிக்கப்பட்டவர் உள்நாட்டவர், வெளிநாட்டவர் சிறுவர் என்ற அடிப்படையில் தேவைகள் வேறுபடும். பாதிக்கப்பட்டவர் வெளிநாட்டவராயின் மொழி பெயர்ப்பாளர் வழங்கப்பட்டு தூதரகத்திற்கு / தூதரக பிரதிநிதிகளுக்கு அறிவிக்கப்பட வேண்டும்.

பாதிக்கப்பட்ட வெளிநாட்டவர்: பொருத்தமான மொழியறிவு அற்ற பாதிக்கப்பட்டவருக்கு, தகுதி வாய்ந்த அதிகாரிகளுடன் தொடர்பு கொள்வதற்கு மொழிப் பெயர்ப்பு அத்தியாவசிய தேவையாகும். அடையாளம் காணும் எந்த நடைமுறையும் தொடங்குவதற்கு முன்பு, ஒரு விளக்கமளிப்பவர் (பயிற்றப்பட்டிருப்பின் நல்லது) தேவையா என்பதை உறுதிப்படுத்திக் கொள்ள வேண்டும். தேவை எனின் ஒருவர் வழங்கப்பட வேண்டும்.

கட்டம் 2

4.6 அவசரத் தேவைகளுக்கு உடனடிப் பிரதிபலிப்பு

சட்டவிரோத விலைப்படுத்துதல் குற்றத்தின் கீழ் பாதிக்கப்பட்ட ஒருவருக்கு முதல் நடவடிக்கையாக குற்றத்தின் அழுத்தத்தினால் ஏற்படும் மன அதிர்ச்சியை சமாளிப்பதற்கு உதவக் கூடிய மனோதத்துவ சமூக நடவடிக்கையாக அமைய வேண்டும்.

8 புகலிடத்திற்கான வழக்கு முகாமைத்துவ முறைமையொன்று மேம்படுத்தப்பட்டிருக்க வேண்டும்.

- இது பாதிக்கப்பட்டு தப்பியுள்ள வரை கௌரவத்தோடு கூடிய ஒரு மனிதனாக நடத்துகிறது.
  - இது அவர்கள் பாதுகாப்பாகவும் மேலும் துன்பப்படாமலும் இருப்பதை உறுதிப்படுத்துகிறது.
  - இது அடுத்து என்ன நடக்கப் போகிறது என்பது பற்றி அவர்களுக்கு அறியத் தருகிறது.
  - இது அவர்களுடைய உடனடி தேவைகளான உணவு, உடை, புகலிடம் மருத்துவ தேவைகளை வழங்குகிறது.
  - சட்டவிரோத விலைப்படுத்தலால் பாதிக்கப்பட்டவர்கள் முதற் தகவல் பெற்று விடுவித்தல் முதல் அவர்களின் செயற்பாடுகள் யாவும் ஒருங்கிணைக்கப்பட்டு ஒன்று சேர்க்கப்பட்டு பாதிக்கப்பட்டவர்களின் நிறைவேற்றப்படாத தேவைகள், விருப்பங்கள் எவையும் இல்லை என்ற அளவில் கவனிக்க வேண்டியது கடமையாகும்.
- நன்கு ஒருங்கிணைக்கப்பட்ட முதற் பிரதிபலிப்பானது பாதிக்கப்பட்டவரின் அதியுயர் நன்மை மதிக்கப்பட வேண்டுமென்பதை உறுதிப்படுத்துகிறது.

வரக்கூடியதேவைகள் உள்ளடக்குவதாவது

- உணவும் உடையும்
- வலி / வசதியீனம்
- மருத்துவப் பிரச்சனைகள்
- மிகக் கூடிய ஆர்வம் / அழுத்தம்
- மனோதத்துவ ரீதியான உதவி
- ஆலோசனை வழங்கல்
- பாதுகாப்பு விவகாரங்கள் – விசேடமாக தன்னுடனும் குடும்ப அங்கத்தவர் தொடர்பிலும்
- சட்ட அறிவின்மை- வழிகாட்டலும் உதவிக்குமான தேவை

4.7 மருத்துவக் கவனிப்பு:

பாதிக்கப்பட்டவர் விடுவிக்கப்பட்டவுடன் தாமதமின்றி பொருத்தமான மருத்துவக் கவனிப்புக்கு உட்படுவதை OIC உறுதிப்படுத்த வேண்டும் மருத்துவ பரிசோதனைக்கு முன்பு வலிதான சம்மதம் பெறப்பட்டதென்பதை கட்டாயம். உறுதிப்படுத்த வேண்டும் எனினும் ஒரு நபரின் உயிர் ஆபத்தில் இருக்கும் சந்தர்ப்பத்தில் சம்மதம் பெற முடியாது எனவே மருத்துவ கவனிப்பை வழங்குபவர்கள் உயிரைக் காப்பதற்கு தேவையான மருத்துவ சிகிச்சையை வழங்குதல் வேண்டும்.

4.8 வயதை உறுதிப்படுத்துதல்:

பாதிக்கப்பட்டவர் சிறுவராக காணப்படின் (18 வயதுக்கு குறைவாயின்) அவன் / அவள் NCPA/ பொலிஸ், சிறுவர் பெண்கள் பணியகம்/ உள்ளூர் பொலிஸ்க்கு ஒப்படைக்கப்பட்டு, வயதை தீர்மானிக்கும் மருத்துவ பரிசோதனையை செய்வதற்கு

ஒழுங்குகள் மேற்கொள்ளப்பட வேண்டும். பாதிக்கப்பட்டவர் வயது வந்தவராக காண்பபடின் (18 வயதுக்குமேற்படின்) பொறுப்பு வாய்ந்த பொலிஸ் அதிகாரியினால் அவர் நீதவான் முன்றறுத்தப்பட வேண்டும். வயது பற்றிய சந்தேகம் ஏற்படின் பாதிக்கப்பட்டவர் சிறுவர் என ஊகிக்கப்பட வேண்டும். எல்லா விடயங்களிலும் பாதிக்கப்பட்ட சிறுவரும் வயது வந்தோரும், (அவர்களின் வயது தெரிந்தோ, தெரியாமலோ இருப்பினும் முறைப்பாட்டை முன்வைத்திருப்பின்) சட்ட வைத்திய அதிகாரியினால் மருத்துவ பரிசோதனை புலனாய்வு அறிக்கை ஆவணப்படுத்தல் என்பனவற்கு உட்படுத்தப் படவேண்டும்.

4.9 புகலிடத்திற்கு அனுப்புதல்

பாதிக்கப்பட்டவர்களை பாதுகாப்பான இடத்திற்கு அரசாங்கத்தினால் நடத்தப்படும் எனின் விரும்பத்தக்கது புகலிடத்திற்கு அல்லது தங்குமையங்களுக்கு அனுப்புவதற்கு பொலிசார் இடைக்கால ஒழுங்கைச் செய்ய வேண்டும். பாதிக்கப்பட்டவர்கள் பொலிஸ் நிலையத்திலோ குடிவரவு தடுப்பு மையத்திலோ தடுத்து வைக்கப்படுதல் ஆகாது. அரசாங்கப் புகலிடம் கிடைக்கவில்லை எனின் பொலிஸார் புகலிடங்களை நிர்வகிக்கும் நிறுவனங்களின் மிகப் பிந்திய பட்டியலை அவர்களின் தொடர்பிலக்கங்கள் உட்பட வைத்துக் கொள்ள வேண்டும்.

பொலிஸார் பாதிக்கப்பட்டவருக்கு புகலிடங்களை குறிப்பிடும் போது கீழ்க்காணும் நியம படிமுறைகளை பின்பற்றவேண்டும்.

- பாதிக்கப்பட்டவர் புகலிடத்துக்கு அனுப்புவதற்கான அறிவுறுத்தல்கள் / உத்தரவுகள் / குறித்த நீதிமன்ற இடைக்கால உத்தரவுக்களை வழங்குதல்.
- பாதிக்கப்பட்டவர் பெண் என இனங்கானுமிடத்து, அரசு புகலிடத்திற்கு அனுப்ப போதுமான வசதிகள் உள்ளதாவென அறிந்துகொள்ள இலங்கை மகளிர் விவகார அமைச்சின் அதிகாரியுடன் இணைந்துகொள்ளல்.
- நீதிமன்றத்தால் புகலிடத்திற்கு அனுப்புவதற்கான உத்தரவு / அறிவுறுத்தல் வழங்கப்பட்டவுடன், குறித்த பொலிஸ் நிலையத்தில் பாதுகாப்பு தேவைகளை பெற்றுக்கொள்வதற்காக மகளிர் விவகார அமைச்சிடம் அவ்விடயம் தொடர்பான பொறுப்பு வாய்ந்த அலுவலருக்கு பாதிக்கப்பட்டவரை ஒப்படைத்தல்.
- அவ்வாறான புகலிடத்திற்கு அனுப்புமிடத்து, குறித்த விசாரணைகள் மற்றும் வழக்குகளை முறையாக நடாத்தல் தொடர்பாக சட்டமா அதிபர் திணைக்களத்திற்கு அறிவுறுத்தல்.
- விசாரணைக்காக தேவையேற்படுமிடத்து குறிப்பிடத்தக்க சந்தர்ப்பங்களில் நீதிமன்றத்திற்கு வருகைதருமிடத்து, அது தொடர்பான விபரங்கள் மற்றும் வேண்டுகோள்கள் மகளிர் விவகார அலுவலகத்திற்கு அறிவித்ததல் வேண்டும்.

புகலிடங்கள் ஆகக் குறைந்தது பின்வரும் நியமத்தரங்களை வழங்கக் கூடியதாக இருக்க வேண்டும்.

- பாதிக்கப்பட்டவர்களுக்கு போதுமானளவு பாதுகாப்பு பத்திரமான தற்காலிகமாக வசிக்கும் சூழல்.
- பாதிக்கப்பட்டவருக்கு பாதுகாப்பு அளிப்பதற்கும் மேலும் துன்பம் ஏற்படாமல் இருப்பதற்கும் அதி விரைவில் குணமடைவதற்கும் உத்தரவாதமளிப்பதை ஊக்குவித்தல்.

- புகலிட அலுவலர்களுக்கு போதுமான பாதுகாப்பு பத்திரமான வேலை செய்வதற்கான சூழல்.
- நன்கு பயிற்றப்பட்ட அலுவலர் குழாம் ஒன்றிணைந்த ஒழுக்காற்று ரீதியான வழியில் பாதிக்கப் பட்டவர்களுக்கு இடையறாத புரிந்து கொள்ளக் கூடிய கவனிப்பை வழங்குதல்.
- தனித்தனியான வழக்குக்கான சேவைத் திட்டத்தின் அடிப்படையில் பாதிக்கப் பட்டவர்களுக்கான தரமான பாதுகாப்பும் உதவியும்

4.9.1 பாதிக்கப்பட்டவரின் கவனிப்பு பாதுகாவலர், கல்வி, பயிற்சி ,மருத்துவ மன நலச்சிகிச்சைகள் பற்றி நீதிவான் நெறிப்படுத்தல்களை வழங்குபவர். அத்துடன் நீதிமன்றத்தால் நியமிக்கப்பட்ட மையநபர் (Focal Person) மேற் பார்வையும் அதனைத் தொடர்ந்த மதிப்பீடும் குடும்பத்தை சரிபார்த்தலும் மேற்கொள்ளப் படுகிறது. பாதிக்கப்பட்டவர் வீட்டுக்கு திரும்பலாம் அன்றேல் உறவினர்கள் நண்பர்களுடன் தங்கலாம். குவிய நபரின் அந்தஸ்து சட்டப்படி தீர்மானிக்கப்பட்டு நிலை கொண்டிருக்கும் சட்ட ஏற்பாடுகளுக்கு ஒரு திருத்தத்தின் மூலம் விளைவு கொடுக்கப்படுகிறது.

4.9.2 நீதிமன்றத்தால் நியமிக்கப்பட்ட மையநபர் (Focal Person) (வழங்கப்பட்டசேவை, பாதுகாப்பு அளவீடுகளை தீர்மானிப்பதற்கு) அனுப்புதல், உதவி பற்றிய படிவத்தை (இணைப்பு 3) நிரப்புதல் வேண்டும். ஏதாவது பாதிக்கப்பட்டவர் உதவி பெறப்படுவதற்கு அவரின் சம்மதம் கட்டாயம் தேவை என்பதுடன் சம்மதப் படிவத்தில் அவர் கையொப்பமிட்டிருக்க வேண்டும். புலனாய்வு அதிகாரி தேவைப்படிந் நீதிமன்றத்துக்கு ஒரு விண்ணப்பத்தையோ வேண்டுகோளையோ விடுக்கலாம்.

4.9.3 முறையான அடையாளம் காணலுக்குப் பின்பு பாதிக்கப்பட்டவரின் சம்மதம் பெறப்பட்ட பின்னரே நேர்காணல் இடம்பெற வேண்டும். பாதிக்கப்பட்டவர் தனது விருப்புரிமையை அல்லது வரவிருக்கும் அடுத்தபடிமுறையை சுருக்கமாகக் வேண்டும், பாதிக்கப்பட்டவர்கள் ஒத்துழைக்க வேண்டும் என்ற எந்தவிதக் கட்டுப்பாடும் அற்றவர்கள் பொருத்தமான தகவல்கள் பாதிக்கப்பட்டவர் விளங்கக்கூடிய மொழியில் மொழி பெயர்க்கப்பட்டு எழுத்தில் கிடைக்கும் படியாகச் செய்ய வேண்டும்.

பாதிக்கப்பட்டவர்கள் பொதுவாக தாங்கள் சாட்சிகளாக மாறுவதா இல்லையா என்பதைத் தீர்மானிக்கும் முன்பு மூன்று குறிப்பிட்ட விடயங்களில் கவனம் செலுத்துகிறார் என்பதை செயன்முறை அனுபவங்கள் காட்டுகின்றன.

- பாதிக்கப்பட்டவர் தனது பாதுகாப்பு மற்றும் (அவரது / அவளது குடும்பம் மற்றும் நெருங்கியவர்களின்) பாதுகாப்பு
- இரகசியத் தன்மை வெளியிடுவதால் ஏற்படும் அபாயம் அல்லது ஊடகம் பாலியல் சுரண்டலில் ஈடுபடும் விடயங்களில் இந்தப் பயம் பாதிக்கப்பட்டவரின் முடிவெடுக்கும் செயன்முறையில் கூடுதல்செல்வாக்கு செலுத்துகிறது.
- சட்டவிரோத விலைப்படுத்தல்காரர் முன்னே இருப்பது பற்றிய பயம், பாதிக்கப் பட்டவர்களுக்கு இந்தப் பயம் நியாயமானதாகவும் பலவீனப்படுத்துவதாகவும் இருக்கும். (குறிப்பாக பாலியல் ரீதியாக உடல் ரீதியாக துன்பிரயோகத்துக்கு உட்பட்டவர்களுக்கு)⁹

9 இக்காரணங்களால், பாதிக்கப்பட்டவருக்கு இப்பிரச்சினை தொடர்பாக பதிலிறுத்துவதற்காக போதுமான அறிவுறுத்தல்கள் இன்மை பற்றி அறிவிக்க வேண்டும். பாதிக்கப்பட்டவர் மற்றும் சாட்சிக்காரர்களை பாதுகாப்பதற்காக இலங்கையிலுள்ள சட்ட ஏற்பாடுகள் பற்றி விளக்க வேண்டும்.

4.10 அனுப்பிய பின் தகவலை வழங்குதல்

4.10.1 பாதிக்கப்பட்டவர் பின்வரும் விடயங்கள் பற்றி முழுமையான விழிப்புணர்வுடன் இருத்தல் வேண்டும்

- குற்றம் பற்றியும் குற்றம் புரிபவர் பற்றி மட்டுமே ரகசியத் தகவல் வழங்கும் தேவை உள்ளது. தகவல் வழங்கும் உண்மையானது, விஷயங்களை வெளிப்படுத்தும் தேவைக்கு உட்படுத்தலாம்.
- அவர்களுக்கு எதிராகப் புரியப்பட்ட குற்றங்களுக்கு எதிரான இழப்பீடு பெறுவதற்கான சட்ட விருப்புரிமைகள்
- நீதிமன்றத்தின் செயற்பாடும் நடவடிக்கைகளும் அத்துடன் விளக்கத்தின் போது சட்டவிரோத விலைப்படுத்தல்காரரின் பிரசன்னமும்
- வழக்கு நடவடிக்கைக்கான சான்றுரையின் தேவையும், சான்றுரை வழங்குவதன் விளைவுகளும்
- புகலிடத்தில் தங்குதல் தங்கும் நிபந்தனைகள் உட்பட ஆள்சார் பாதுகாப்பை (குடும்பத்தையும்) உத்தரவாதப்படுத்தும் வழிமுறைகளை மேற்கொள்ளல்.

4.11 முறைப்பாட்டுடன் வழக்குத் தொடரும் விருப்பம் / ஒத்துழைப்பு அல்லது விருப்பமின்மை (உள்நாட்டவர் / வெளிநாட்டவர்)

முறைப்பாட்டுடன் வழக்குத் தொடரும் விருப்பம் / ஒத்துழைப்பு அல்லது விருப்பமின்மை (உள்நாட்டவர் / வெளிநாட்டவர்) எனின் எடுக்கவேண்டிய படிமுறைகள் பற்றிய சுருக்க அட்டவணை

முறைப்பாட்டுடன் வழக்குத் தொடரும் விருப்பம் / ஒத்துழைப்பு (உள்நாட்டவர்)	முறைப்பாட்டுடன் வழக்குத் தொடரும் விருப்பம்/ ஒத்துழைப்பு (வெளிநாட்டவர்)	உள்நாட்டவர் முறைப்பாட்டுடன் வழக்குத் தொடரும் விருப்பமின்மை (உள்நாட்டவர்)	முறைப்பாட்டுடன் வழக்குத் தொடரும் விருப்பமின்மை (வெளிநாட்டவர்)
1. சான்று சேகரிக்கும் நடவடிக்கையின் அறிவித்தல்	உள்நாட்டவர் போன்று படிகள் 1-4	கிடைக்கக்கூடிய உதவியின் மேல் தகவலும் அப்படிப்பட்ட உதவியின் நிபந்தனைகளும்	திரும்புதல் (அபாயமதிப்பீடு)
2. நீதி நடவடிக்கையின் தகவல்	விசாவைநீடித்தல் விளக்கத்தின் பின்னர் அனுப்புதல்.		
3. சான்றுரையும் பாதுகாப்பு முறைகளும்			
4. உதவியின் பெயரில் தகவல் (பாதுகாப்பு இடமொன்றில் தங்குதல்)			

4.12 பிணை

- 4.12.1 பிணையானது குற்றத்தின் தன்மையில் (தகுதி விதிகளின் உதாரணங்கள் உள்ளடக்கிய: **இணைப்பு 1**) தீர்மானிக்கப்படுகிறது. சந்தேக நபர் நீதியில் இருந்து தப்பி ஓடுதல் அச்சுறுத்தி பணிய வைப்பதற்கான சாத்தியம் மீளவும் பாதிக்கப்படுதல் போன்றவை.
- 4.12.2 விசேட தகுதி விதிகளை பாவித்து (பிணை வழங்கக் கூடியது, வழங்க முடியாதது என) பிணை வழங்கப்பட வேண்டும். அப்படியெனின் பாதிக்கப்பட்டவரையும் சாட்சிகளையும் பாதுகாக்கும் நிபந்தனைகளுடன்.
- 4.12.3 பிணை வழங்கப்படின் பாதிக்கப்பட்டவர் முறையீட்டை வாபஸ்பெறலாம் இலங்கையில் சட்ட விரோத விலைப்படுத்துதல் - பிணை வழங்கக்கூடியது எனவே வழக்குத் தொடுநர் பிணை விண்ணப்பங்களை சரிபார்த்து தேவையேற்படின் ஆட் சேர்க்கலாம். தற்கால சட்ட விதிகளின் படிபிணை என்பது சந்தேக நபருக்கு கொடுக்கப்படும் உரிமையாகும் பிணை வழங்கப்படின் பொருத்தமான வழக்குகளுக்கு தவறாளிகளுக்கு கண்டிப்பான பிணை நிபந்தனைகளை நீதிமன்றம் உறுதிப்படுத்த வேண்டும்.

கட்டம் 3

4.13 பொலிஸ் புலன்விசாரணை (ஆரம்ப விசாரணை)

- 4.13.1 சட்டவிரோத விலைப்படுத்துதல் செயற்பாட்டில் குற்றத்திற்கான சான்றினைத் தீர்மானிப்பதற்கு புலனாய்வு விளைகிறது. (வாங்குதல், கொண்டு செல்லல் ஆள் சேர்ப்பு) வழிமுறை (பயம், ஏமாற்று, தூண்டல்): நோக்கம் (சுரண்டல்) சான்று சேகரித்தலும், புலனாய்வு அலுவலராலும் (IO, JMO) இனாலும் நடத்தப்படும் புலனாய்வு என்பன ஒன்று சேர்ந்து பாதிக்கப்பட்டவரை மையப்படுத்தும் அணுகு முறையினூடாக (கீழே விபரிக்கின்றது) வழக்குக் கட்டி எழுப்பப்படுகிறது.
- 4.13.2 சட்டவிரோத விலைப்படுத்துதல் - ஒரு ஒழுங்கமைக்கப்பட்ட தொடர்கின்ற குற்றமாக இருப்பதால் சகல குற்றம் நடந்த இடத்திலுள்ள முக்கியமான முக்கியமற்ற ஒப்புறுதிப் படுத்தப்படும் சாட்சிகள் யாவும் சேகரிக்கப்பட்டு புலனாய்வு மூலம் சட்ட விரோத விலைப்படுத்துதல் குற்றத்துடன் இணைக்கப்படல் வேண்டும் (உ+ம் மற்ற சான்றுகள் ஆதரிக்கும் ஆவண சான்றுகள், கைத்தொலைபேசிப் பதிவுகள், காணொளிகள் புகைப்படங்கள்)
- 4.13.3 சான்றுகள் சேகரித்தல் ஒரு புலனாய்வாளரின் முதன்மையானதும் நியதிச் சட்ட கட்டுப்பாடும் ஆகும். உண்மையில் நேர்காணல்கள் பொலிசாரினாலும் வழக்கு தொடுநராலுமே நடத்தப் படவேண்டும், பாதிக்கப்பட்டவர்கள் நீதிமன்றம் சட்டநடவடிக்கை என்பற்றிற்கு பயம் கொண்டவர்களாக இருந்தால் வழக்கு தொடுநர் அவர்களை சரியான செயற்பாட்டினூடாக வழிநடத்த வேண்டும்.
- 4.13.4 கட்டாயப் படுத்தப்பட்ட சாட்சிகள் என்பது யாராவது அல்லது சாட்சியின் தரம் அல்லது பயத்தின் காரணமாக குற்றம் சாட்டப்பட்ட நபரை விடுவிக்கும் விடயத்தில் தொடர்புடையதா குறைவுபடும் சாத்தியம் என வரையறுக்கப்படும். கட்டாயப் படுத்தப்பட்ட சாட்சிகள் பலவீனமாக இருப்பதால் புலனாய்வு

அதிகாரி அவர்களைப் பற்றி சட்டமா அதிபர் திணைக்களத்திற்கு கட்டாயம் அறிவிக்கப்படவேண்டும். பொருத்தமான சாட்சிகளை அடையாளம் காண்பதும் கண்டுபிடிப்பதும் புலனாய்வாளரின் கடமையாகும். இவர் சாட்சிகளிடம் இருந்து சுருக்கமான வாக்கு மூலத்தையும் பதிவு செய்ய வேண்டும் எல்லா வேளைகளிலும் சாட்சிகளின் தன்னிச்சையான போக்கு உறுதிப்படுத்தப் படவேண்டும்.

கட்டம் 4

4.14 வழக்குத் தொடுத்தல் (புலனாய்வுக்குபின் AG's திணைக்களத்திற்கு அனுப்புதல்)

4.14.1 வழக்குத்தொடுப்பு நிலையில் பொலிஸ் முக்கிய பங்கை வகிக்கிறது. அதனால் புலன் விசாரணை அலுவலர் கட்டாயம்,

- எனவே புலனாய்வு அதிகாரி கிடைக்கக் கூடிய விவரங்களோடு முறைப்பாட்டை பதிவு செய்து நிகழ்வுகளை நீதிமன்றத்திற்கு அறிக்கையிட்டு 'B' அறிக்கையை கோப்பிடவேண்டும்.
- ஒருமுறை சாட்சியங்கள் சேகரிக்கப்பட்டு புலனாய்வு பூர்த்தியடைந்தும் அறிவுறுத்தலுக்காக வழக்கை சட்டமா அதிபர் திணைக்களத்திற்கு அனுப்புதல் வேண்டும்.
- அவசர வழக்குத் தொடுநரை சந்தித்து அவரிடம் வழக்கின் நிகழ்வுகளை மட்டுமின்றி அதன் விசேட இயல்புகள் பாதிக்கப்பட்டவரின் அழுத்ததின் கீழ் அல்லது மன அதிர்ச்சியில், பயமுறுத்தல் ஒழுங்கமைக்கப்பட்ட குற்றத் தொடர்புகள் பாதிக்கப் பட்டவருக்கு, கவனயீர்ப்பு, கவனிப்பு வழங்கல் முதலிய பற்றியும் சுருக்கமாக எடுத்துரைத்தல்.
- புகலிட அலுவலர்களிடம் ஆலோசனை வழங்குநர்களிலும் உதவியுடன் நீதிமன்றத்தின் நிரூபிக்கும் பொறிமுறை பற்றி பாதிக்கப்பட்டவருக்கு அறிவிக்க வேண்டும்.
- சாட்சியங்களுக்கு அறிவிக்கப்பட வேண்டும் (சாட்சிகளை நேரத்திற்கு தருவித்து அவர்களிடமிருந்து சான்றுகளைப்புப் பெறுதல் மற்றும் விளக்குதல்)

4.14.2 நீதிமன்றத்தால் தேவையான பாதுகாப்பை தீர்மானிக்க வேண்டும் பொலீசாரும் வழக்கு தொடுநரும் கிடைக்கக் கூடிய எல்லா சாட்சியங்களையும் நீதவான் பொருத்தமான கட்டளை ஒன்றை ஆக்குவதற்காக நீதிமன்றத்தின் முன்னே சமர்ப்பிக்க வேண்டும்.

4.14.3 JMO இன் சட்ட வைத்திய அறிக்கை உட்பட வழக்கை மீள் பார்வைக்கு சட்டமா அதிபர் திணைக்களத்திற்கு அனுப்புதல் வேண்டும்.

4.14.4 சட்டமா அதிபர் திணைக்களத்திலிருந்து அறிவுறுத்தல்கள் கிடைக்கப் பெற்ற பின்பு குற்றப்பத்திரம் மேல்நீதிமன்றத்தில் தாக்கல் செய்யப்படவேண்டும்.

4.15 விளக்கம்

4.15.1 பாதிக்கப்பட்டவரின் சாட்சிகளினதும் பாதுகாப்பு முன் அனுமானமாக பெருந்தொகையான அளவீடுகள் விளக்கத்தின் போது கருத்தில் கொள்ளப்பட வேண்டும். உதாரணமாக:

- ✓ உடல் பாதுகாப்பு
- ✓ தனிப்பட்ட சட்டத்தரணிகளின் உபயோகம்
- ✓ திரையீடு சாட்சிகளை முன்வைக்கும் தொழிநுட்பம் (CCTV> வீடியோ)
- ✓ நீதிமன்றத்துக்கும் நீதிமன்றத்திலிருந்து பாதிக்கப்பட்டவர்களுக்கும், சாட்சிகளுக்கு பாதுகாப்பளித்தல்.
- ✓ மொழிப் பெயர்ப்பாளர்களைப் பயன்படுத்திக் கொள்ளல்
- ✓ நீதிமன்றத்திலிருந்து பொதுமக்களை வெளியேற்றல்.

கூழ்நிலைகளைப் பொறுத்து முன்கூட்டியே துரிதமான விளக்கத்திற்கு அரசினால் விண்ணப்பங்கள் செய்யப்பட வேண்டும்.

4.16 விளக்கத்திற்குப் பின்னான நடவடிக்கை

விளக்கத்தின் பின்னர் அபாய மதிப்பீடுகளில் தங்கியிருக்கும் மேலதிகப் பாதுகாப்பு அளவீடுகள் நடைமுறைப் படுத்தப்பட வேண்டும்.

4.16.1 பாதிக்கப்பட்டவர்கள் முக்கியமான முக்கியமற்ற இழப்புகளுக்கு (இலங்கையின் சட்டத்திற்கு அமைவாக) இழப்பீடுகள் பெற உரித்துடையவர்கள்.

4.16.2 பாதிக்கப்பட்டவர்களுக்கு பாதுகாப்பு தொடர வேண்டியது அவசியம் விசேடமாக, விடுதலைஎனின், மீளப் பாதிக்கப்படலாம் அல்லது கட்டாயப்படுத்தும் அபாயம் ஏற்படலாம் விடுதலை / விடுவிக்கப்படும் விடயங்களில், மேன் முறையீடு செய்யும் தகுதி அவதானிக்கப் பட்டுள்ளது. புலனாய்வு அலுவலர் இருக்கும் நிர்வாக நடைமுறைத் தேவைகளை அவதானித்த பின்னர், மேன்முறையீட்டு நீதிமன்றத்தில் மேன்முறையீட்டைத் தொடுக்குமாறு வழக்குத் தொடுநருக்கு அறிவிக்கலாம் ஒவ்வொரு தனிப்பட்ட நபர் பற்றிய பாதுகாப்பு மற்றும் அபாய மதிப்பீடு நடாத்தப் படுவோரும் (அது மீள் முழுமையாக்கும் உதவி திட்டங்கள் உட்பட தொடர்ந்து வழக்கிட வேண்டும்

நீதிமன்ற வலுவளிப்புடனும் அனுமதியுடனும் பாதிக்கப்பட்டவரின் பாதுகாப்பு தொடர்ந்து வழங்கப்படல் வேண்டும்

4.16.3 விலக்கத்தைத் தொடர்ந்து மீள முழுமையாக்கும் ஆதரவு உ+ம்: சமூக ஆதரவு, தொழிற் பயிற்சி/வருமான உற்பத்தி பாதிக்கப்பட்டவருக்கு தொடர்புடைய அதிகாரிகளாலும் குடியியல் சபைகளினாலும் வழங்கப்படுதல் வேண்டும். எனினும் மூலவளங்கள் வரையறுக்கப்பட்டிருப்பதால் பாதிக்கப்பட்டவருக்கு கிடைக்கக் கூடிய விருப்புரிமைகளையும் சாத்தியங்களையும் பற்றிய ஒரு யதார்த்தமான படம் கொடுக்கப்பட வேண்டியது அவசியம். யதார்த்தமற்ற எதிர்பார்ப்புக்கள் பயனுருதியுள்ள மீள் முழுமையாக்கல் செயன்முறைக்கு அழிவை ஏற்படுத்தும்.

4.16.4 பாதிக்கப்பட்டவர் தனது குடும்ப சமூகத்திற்கு (இலங்கை திரும்பும் போது பாதிக்கப்பட்டவரின் பாதுகாப்பு பாதுகாப்பளிக்கும் செயற்பாட்டுடன் தொடர்புடைய எந்த விவகாரமும் அவரைப் பெற்றுக் கொள்ளும் நாட்டின் அதிகாரிகளுடன் பகிர்ந்து கொள்ளப் படவேண்டும்.

கட்டம் 5

4.17 இலங்கைக்கு உள்ளே அல்லது வெளியே திரும்புதல்

4.17.1 இலங்கையிலிருந்து வெளிநாட்டவர் திரும்புதல்

- அடையாளம் காணும் செய்முறையைத் தொடர்ந்து பொலிசார்-பாதிக்கப்பட்டவர் ஒரு வெளிநாட்டவர் என வெளிவிவகார அமைச்சுக்கு (MEA) அறிவிக்கும். MEA அதனை தூதரகங்களுக்கு அல்லது தூதரக பிரதிநிதிகளுக்கு அறிவிக்கும்.
- பாதிக்கப்பட்டவர் முறைப்பாட்டுடன் வழக்குத் தொடர விரும்பாவிடின் கூடிய விரைவில் திரும்பும் செயற்பாடு, தாய் நாட்டிற்கு திரும்பி அனுப்புதல் - பாதிக்கப்பட்டவர் உடனடியாக தாய் நாட்டிற்கு திரும்பி அனுப்ப குடிவரவுத் திணைக்களத்திடம் கையளிக்கப்பட்டு புலனாய்வு உதவிக் கட்டுப்பாட்டாளரிடம் தவறாளிக்கும் பிரயோகிக்கப்படும் பொதுவான அகற்றல் செயற்பாடுகளைத் தவிர்க்கும் சூழ்நிலை பற்றி அறிவிக்க வேண்டும். குடிவரவு திணைக்களம் தொடர்புடைய தூதரகத்திற்கு அல்லது வெளி விவகார அமைச்சுக்கு (இலங்கையில் பாதிக்கப்பட்டவரின் நாட்டின் தூ தரகம் இல்லாதிருப்பின்) பாதிக்கப்படவர் உடனடியாக தாய் நாட்டிற்கு திரும்ப உதவுவதற்கு உடனடி நடவடிக்கை எடுப்பதற்கு அறிவிக்க வேண்டும், பாதிக்கப்படவர் முறைப்பாட்டோடு வழக்குத் தொடர விரும்பின் விசாவை நீடித்து வழங்குவதுடன் புகலிடத்திற்கு அனுப்ப வேண்டும்.¹⁰ கட்டம் 2-4ஐ பின்பற்றவும்.
- தாய்நாடு திரும்புதல் தொடர்பான பிரச்சனைகள் ஏதுமிருப்பின் அதிகாரிகளுக்கு தெரிவிக்கவும் (பாதுகாப்பு மதிப்பீடு). தேவையெனில் உதவிக்குறிப்பு ஒன்றை சேரும் நாட்டிலுள்ள அதிகாரிகளுக்கு/அமைப்புக்கு அனுப்பவும்.
- சேரும் நாட்டிலுள்ள அதிகாரிகளுடன் சாத்தியமான பயண ஒழுங்குகள் (ஏனைய பிரச்சனைகள் உட்பட) கலந்தாலோசிக்கப்பட்டு நாட்டிற்கு திரும்புவதற்கான படிமுறைகள் உறுதிப்படுத்தப்பட்டு நாடு திரும்புவதற்கான திகதி குறிக்கப்பட்டது.
- தங்குமிடத்திற்கு அறிவிக்கப்பட்டது, பயண ஒழுங்குகள் செய்யப்படுவதுடன் குடிவரவு ஆவணங்கள் தூதரகங்களுக்கூடாக/தூதரக பிரதிநிதி ஊடாக முறைப்படுத்தப்படுகின்றன. புறப்படுவதற்கு முன்னரான தகவல்களும் உதவியும் வழங்கப்படுகின்றது. குடிவரவு திணைக்களம் வழித்துணை வழங்குவதுடன் நாட்டிற்கு திரும்புவதை முறைப்படுத்துகின்றது.

¹⁰ ஒருங்கமைக்கவும் பாதுகாப்பான உதவிகளை வழங்குவதும் குறிப்பிட்ட நேரத்திலேயே தங்கியிருக்கின்றது. (உடல் நலம் பாதுகாப்பு விடயங்களை கருத்தில் கொண்டு) பாதிக்கப்பட்டவரின் பாதுகாப்பான தங்குமிடம் குறித்து அது அவசியமாகின்றது.

- பாதிக்கப்பட்டவர் முறைப்படுத்தப்பட்டு சேரும் நாட்டிலுள்ள அதிகாரிகளால் வரவேற்கப்பட்டார்.

குறிப்பு: பாதிக்கப்பட்டவர் அவரது பாதுகாப்புக்கு அச்சுறுத்தல் இல்லை என்று தாபிக்கப்பட்டால் மட்டுமே தனது நாட்டிற்குத் திருப்பி அனுப்பப்படலாம். இது முடியாவிடின் இருப்பிடத்தை அல்லது வசிப்பிடத்தை மாற்றும் தேவைகளைப் பற்றி சிந்திக்கலாம் (இலங்கைச் சட்டங்களுக்கு அமைவாக)

4.17.2 பாதிக்கப்பட்டவர்கள் - இலங்கைப் பொலிசாருடன் தொடர்பு கொண்ட அவர்களது குடும்பங்களுடன் தொடர்பினை ஏற்படுத்தலாம்.

- குடும்ப அங்கத்தவர் வெளிவிவகார அமைச்சைத் தொடர்பு கொள்வதுடன் குடிவரவுத்திணைக்களம், தூதரகத்தை/ தூதரகத்தைதொடர்பு கொள்ளும்.
- பாதிக்கப்பட்டவர் சுதந்திரமாக இயங்கா விட்டால் அல்லது அச்சுறுத்தலின் கீழ் இருந்தால் தூதரகம் - அதிகாரிகளை தலையிடுமாறு அல்லது விடுவித்தல் நடவடிக்கையை மேற் கொள்ளுமாறு கோரி ஒரு அலுவலரை அனுப்பும்.
- அனுப்புதலைத் தொடர்ந்து அவசரத் தேவைகள் தூதரகத்தால் சர்வதேச நிறுவனங்களால் அல்லது சிவில் சமூக அமைப்புக்களால் மேற்கொள்ளப்படும். (உ-ம் IOM)
- பாதிக்கப்பட்டவர் தூதரகத்தினால் / IOM இனால் அவரது நிலையை தாபிக்க வெளிக் கொணரப்படுவார். பாதிக்கப்பட்டவர் திரும்புவாரெனின் (பாதுகாப்பு உட்பட) கொண்டு செல்லல் மீள முழுமையாக்கல், ஒழுங்குகள் தூதரகத்தினூடாகவும் குடிவரவு குடியகழ்வு திணைக்களத்தினூடாகவும் (சர்வதேச நிறுவனங்கள் அல்லது சிவில் சமூக அமைப்புக்கள் ஊடாகவும் (உ-ம் IOM) மேற்கொள்ளப்படும் – திரும்பலின் பின் கட்டம் 2 இலிருந்து தொடரலாம்.

4.17.3 SLBFE-வெளிநாட்டில் பாதிக்கப்பட்ட இலங்கை அகதிகள் பற்றிய முறைப்பாடுகளை நேரடியாகவோ குடும்ப அங்கத்தினர் ஊடாகவோ – தூதரகங்கள் ஊடாகவோ பெறலாம்

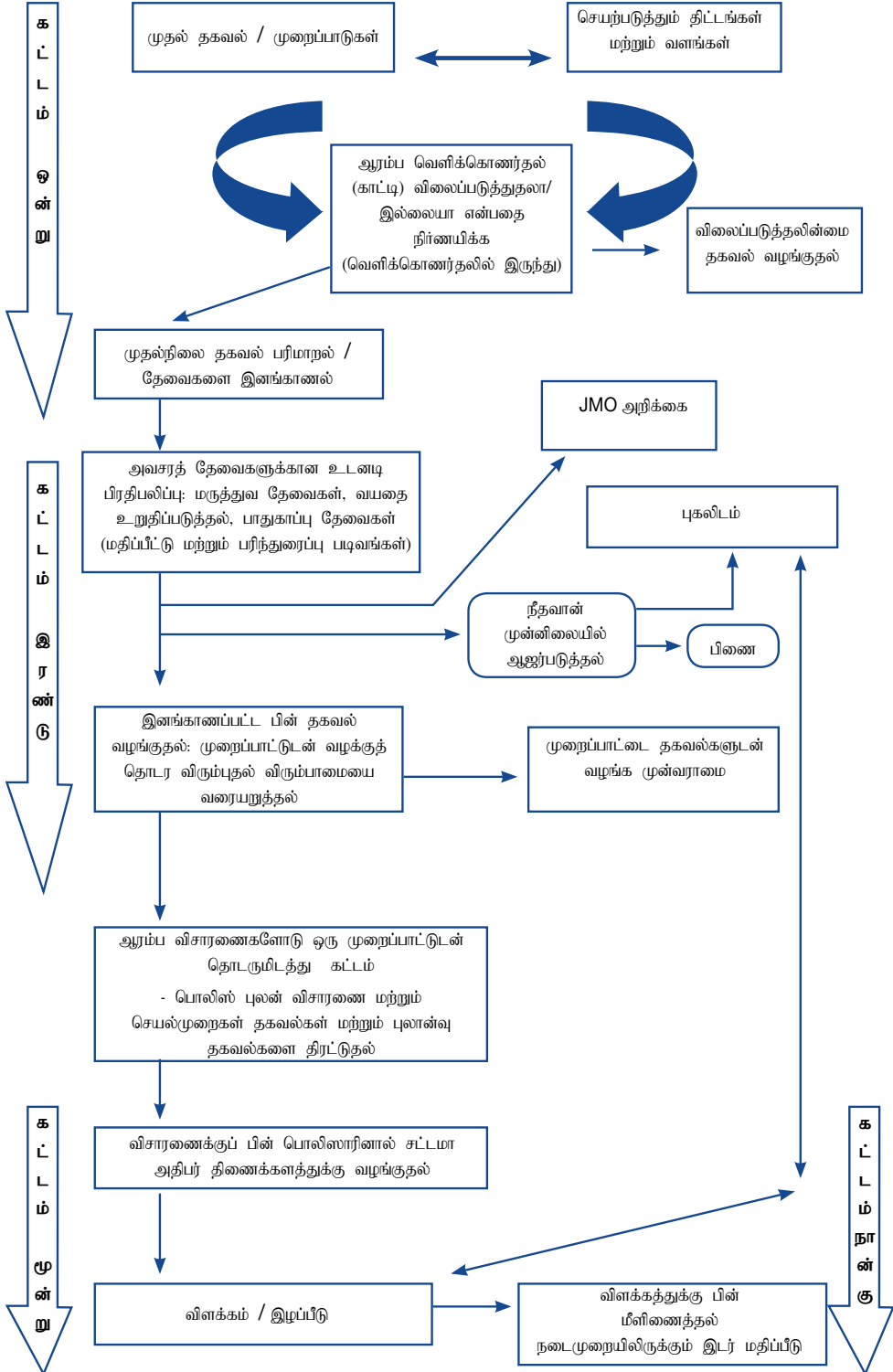
- SLBFE விசேட புலனாய்வுப் பிரிவையும் வெளி விவகார அமைச்சையும், தூதரக அல்லது தூதுவர் திணைக்களத்தினால் அறிவிக்கப்பட்ட குடிவரவுத் திணைக்களத்தையோ தொடர்பு கொள்ளவும்.
- பாதிக்கப்பட்டவருக்கு நடமாடும் சுதந்திரம் இல்லா விட்டால் அல்லது அச்சுறுத்தலின் கீழ் இருந்தால் அல்லது இரண்டும் இருந்தால் தூதரகம் அதிகாரங்களை தலையிடுவதற்கு அல்லது விடுவித்தலை மேற்கொள்வதற்கு ஒரு அலுவலரை அனுப்புமாறு கோரும்.
- அனுப்புதலைத் தொடர்ந்து தூதரகத்தால் சர்வதேச நிறுவனங்கள் அல்லது சிவில் சமூக அமைப்பினால் (உ-ம். IOM) இனால் உடனடித் தேவைகள் நிறைவேற்றப்படும்.

- தூதரகம்/IOM இனால் நிலையை தாபிப்பதற்காக பாதிக்கப்பட்டவர் வெளிக்கொணரப்படுவார். பாதிக்கப்பட்டவர் திரும்புவார் எனின், (பாதுகாப்புடன் கூடிய) போக்குவரத்து மீள ஒருங்கிணைப்பு ஒழுங்குகள் தூதரகத்தாலும் குடிவரவு குடியகழ்வுத் திணைக்களத்தினாலும் அனுப்பும் நாட்டுடன் தொடர்புகளின் அதிகாரங்களினூடாக (IOM ஆதரவுடன்) மேற்கொள்ளப்படும் திரும்பிய பின் கட்டம் 2ல் இருந்து தொடர்ந்து SLBFE புலனாய்வு இடம்பெறும்

4.17.4 இலங்கைக்கு வெளியே தூதரகத்தால்/தூதரக பிரதிநிதிகளால் அல்லது வெளிவிவகார பிரதிநிதிகளால் பெறப்படும் முறைப்பாடுகள்.

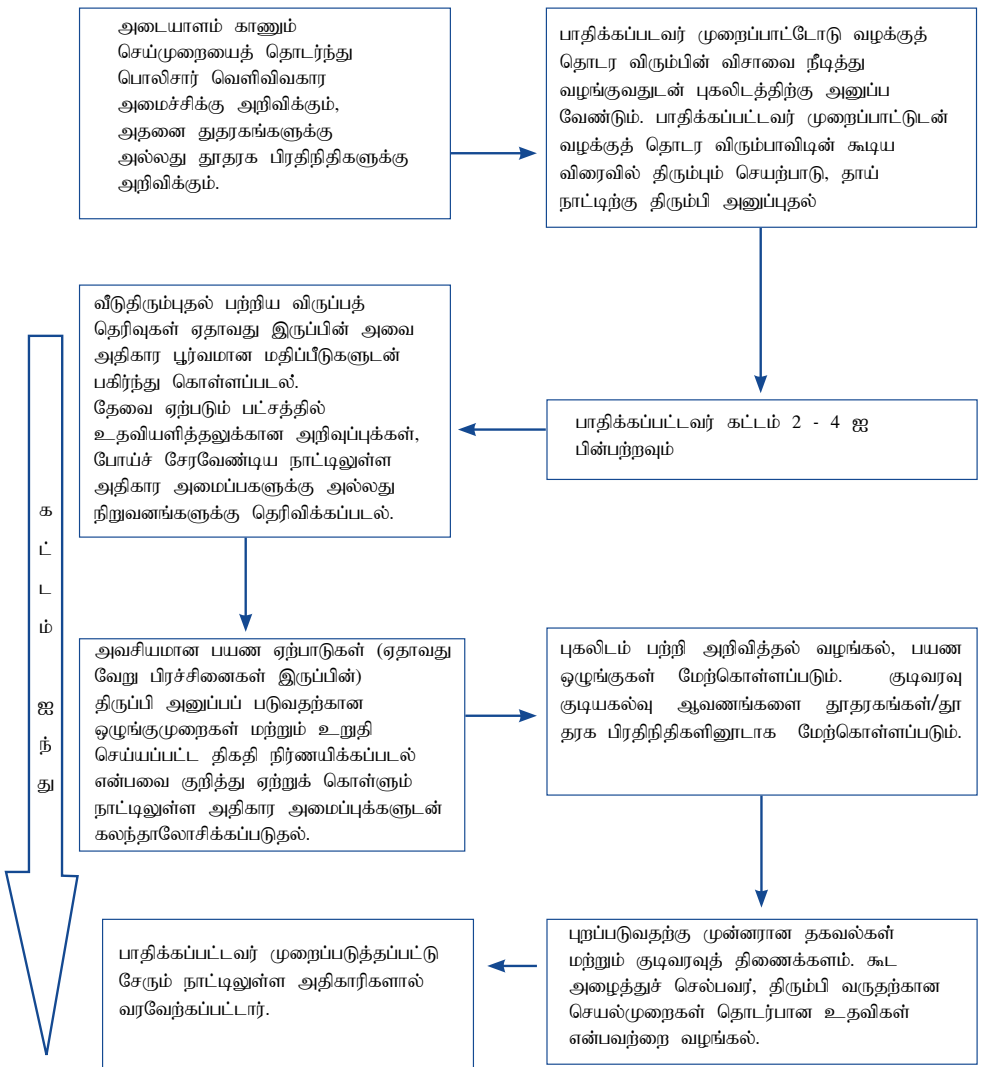
- தூதரகத்தால் பாதிக்கப்பட்டவர் சர்வதேச நிறுவனங்கள் அல்லது சிவில் சமூக அமைப்பினால் (உ-ம். IOM) தொடர்பு கொள்ளப்பட்டு, அடையாளம் காணப்பட்டு வெளிக் கொணரப்படுவார்.
- பாதிக்கப்பட்டவருக்கு அசையும் சுதந்திரம் இல்லாவிட்டால் அல்லது அச்சுறுத்தலின் கீழ் இருந்தால் அல்லது இரண்டும் இருந்தால் தூதரகம் அதிகாரங்களை தலையிடுவதற்கு அல்லது விடுவித்தலை மேற்கொள்வதற்கு ஒரு அலுவலரை அனுப்புமாறு கோரும்.
- அனுப்புதலைத் தொடர்ந்து தூதரகத்தால் சர்வதேச நிறுவனங்கள் அல்லது சிவில் சமூக அமைப்பினால் (உ-ம். IOM) இனால் உடனடித் தேவைகள் நிறைவேற்றப்படும்.
- பாதிக்கப்பட்டவர் திரும்புவார் எனின் (பாதுகாப்புடன் கூடிய) போக்குவரத்து மீள ஒருங்கிணைப்பு ஒழுங்குகள் தூதரகத்தாலும் குடிவரவு குடியகழ்வு திணைக்களத்தினாலும் அனுப்பும் நாட்டுடன் தொடர்புகளின் அதிகாரங்களினூடாக (IOM ஆதரவுடன்) மேற்கொள்ளப்படும் திரும்பிய பின் கட்டம் 2ல் இருந்து தொடரும்

சட்டவிரோத விலைப்படுத்துதலால் பாதிக்கப்பட்டவர்களை அடையாளம் காண்பதற்கும் பாதுகாப்பதற்கும் பரிந்துரைப்பதற்குமான நியம செயற்படுமுறைகள் (கட்டம் 1 - 44)

சட்டவிரோத விலைப்படுத்தலால் பாதிக்கப்பட்டவர்களை அடையாளம் காண்பதற்கும் பாதுகாப்பதற்கும் பரிந்துரைப்பதற்குமான நியம செயற்படுமுறைகள் (கட்டம் 5)

பாதிக்கப்பட்டவர் வெளிநாட்டவர் என இலங்கையில் இனங்காணப்படும் பட்சத்தில், 1ம் மற்றும் 2ம் கட்டங்களின் பின்னர் வெளிவிவகார அமைச்சினூடாக சம்பந்தப்பட்ட தூதரகத்திற்கு அல்லது தூதரக பிரதிநிதிகளுக்கு அறிவிக்கப்படும். அவன்/அவள் முறைப்பாட்டுடன் தொடர விரும்பின் விசா நீடிப்பு வழங்கப்பட்டு புகலிடத்துக்கு அனுப்பப்படுவார். விசாரணைக்கு பின்னரான பாதுகாப்பு விடயங்கள் குறித்து கருத்தில் கொள்ளப்பட்டு, பாதிக்கப்பட்டவர் அவன்/அவள் சொந்த நாட்டிற்கு திருப்பியனுப்பப்படுவார். மீளத் திரும்பும் நடவடிக்கையானது விசாரணைக்கு முன் மற்றும் பின்னரான அதே முறையை ஒத்ததாக உள்ளது. மீளத் திரும்புதல் தொடர்பாக சர்வதேச அமைப்புகள் (IOM) அல்லது சிவில் சமூக அமைப்புகள் மூலம் ஏற்பாடுகள் செய்துகொடுக்கப்படும்.

SOP இன் இறுதி முடி வெடுத்தலுக்கும் நடைமுறைப்

படுத்தலுக்குமான பரிந்துரைகள்

1. (இந்த நோக்குடன் செயலாற்றும்) விசேட செயலணியின் அங்கத்தவ அமைப்புகள், ஆட்கடத்தலால் பாதிக்கப்பட்டவர்களுக்கு, அவர்கள் பாதிப்புக்கு உள்ளாகலாம் என்று கருதப்படுகின்ற ஆரம்பக்கட்ட நிலையில் இருப்பினும்கூட, அவர்கள் ஆட்கடத்தலாலோ அல்லது வேறெந்தக் குற்றச் செயலாலோ பாதிக்கப்பட்டவர்கள் என்பது உறுதிப்படுத்தப்படும் வரை அவர்கள் தொடர்ச்சியாக அரசுக்கும் அரசு சாரா நிறுவனங்களுக்கும் பரிந்துரை செய்வதுடன் அவர்களுக்குரிய பாதுகாப்பும் உதவியும் வழங்கப்படுவதை உறுதி செய்ய வேண்டும்.
2. ஆட்கடத்தலால் பாதிக்கப்பட்டவர்களுக்காக அரசாங்கத்தால் நிர்வகிக்கப்படும் புகலிடத்திற்கான அவசர தேவை உணரப்பட்டதை தொடர்ந்து, ஆட்கடத்தலுக்கெதிரான தேசிய செயலணியின் ஆரம்ப முயற்சியாக, பெண்கள் விவகார அமைச்சுடன் இணைந்து ஆட்கடத்தலால் பாதிக்கப்பட்ட பெண்களுக்கான இந்தத் தேவையை நிறைவு செய்யக் கூடிய பாதுகாப்பான ஒரு புகலிடம் உருவாக்கப்பட்டுள்ளது. SOP யை வெற்றிகரமாக நடைமுறைப்படுத்தவது அடையாளம் காணப்படும் பாதிக்கப்பட்டோருக்கான இத்தகைய புகலிடங்கள் கிடைப்பதிலேயே தங்கியுள்ளது. வளங்கள், பயிற்றப்பட்ட ஆளணி மற்றும் உத்தியோக பூர்வமான பிரச்சினை முகாமைத்துவ அமைப்புமுறை என்பவை சரியான முறையில் அமைவதன் மூலமே பாதிக்கப்பட்டவர்களது நலன்கள் உறுதிப்படுத்தப்பட முடியும்.
3. அனைத்து உள்ளூர் பொலிஸ் அலுவலர்களுக்கும், பொலிஸ் மா அதிபர் ஊடாக அனுப்பப்படும் ஒரு தொகுதி வழிகாட்டி குறிப்புகள் அடங்கிய சுற்றறிக்கை ஒன்று அனுப்பப்படுதல் அவசியம். இவ் வழிகாட்டி குறிப்புகள் பாதிக்கப் பட்டவர்களின் உடனடித் தேவை பற்றிய அறிவூட்டல்களை அவர்களுக்கு வழங்குவதுடன் அரசு புகலிடங்கள் தொடர்பான விபரங்கள் மற்றும் பாதிக்கப்பட்டவர்களுக்கு கிடைக்கக் கூடியதாக உள்ள புகலிட வாய்ப்புக்கள் பற்றிய அறிமுகத்தையும் வழங்குவவையாக அமையும்.
4. பாதிக்கப்பட்டவர் மற்றும் சாட்சிகள் பாதுகாப்புச் சட்டம், பாதிக்கப்பட்டவர்களை பாதுகாப்பதற்கான ஒரு நிலைத்து நிற்கக் கூடிய நிறுவன ரீதியிலான பொறிமுறையை கொண்டுவருவதிலுள்ள சவால்களை வெற்றிகொள்வதற்கு ஆதரவாக உள்ளது. தேசிய பாதுகாப்பு அதிகாரசபை ஒன்றின் உருவாக்கம் -ஒரு புதிய,பொலிஸ்“ பிரிவு- பாதுகாப்புக்குப் பொறுப்பாக இருப்பதுடன் ஒரு சாட்சிகள் பாதுகாப்பு நிதியத்தினால் பாதிக்கப்பட்டவர்களுக்கு நட்ட ஈடும் வழங்கப்படுகிறது. ஆட்கடத்தலால் பாதிக்கப்பட்டவர்களின் அடையாளம் காணப்பட்டவர்களை பாதுகாப்பதற்கேற்ற, நிலைத்து நிற்கக்கூடியதும் ஒழுங்குமுறைமையைக் கொண்டதுமான பொறிமுறை ஒன்றை உருவாக்கவதற்கு SOP இந்தச் சட்டத்தில் விதிக்கப்பட்டுள்ள பிரமாணங்களை ஏற்று அதற்கு அமைவாக செயற்படுவதை உறுதி செய்வது கட்டாயமான ஒன்றாகும்.
5. வளங்கல் மற்றும் பாதிக்கப்பட்டவர்கள், சாட்சிகள் பாதுகாப்பில் குறைந்தபட்ச தராதரம் என்பவற்றின் அடிப்படையில் பின்வருவன பரிந்துரைக்கப்படுகின்றன.

- பயிற்சி பெற்ற பெண் பொலீசார்கள் (குறைந்தபட்ச தரம்) SOP யை அமுல்படுத்த தேவைப்படுவகின்றனர். உ-ம்: பாதிக்கப்பட்ட பெண்களைக் கண்டறிதல் மற்றும் அவர்களை நேர்காணல் செய்யும் போது. மேலும் வழக்குகளை கையாளும் முகாமையாளர் ஒருவர் ஆட்கடத்தலால் பாதிக்கப்பட்டவர்களின் பிரச்சினைகளை கையாளவும் அனுசரணை வழங்கவும் தேவைப்படுகிறார்.
6. SOP எதிர்பார்த்தபடி இயங்குவதாக இருந்தால், பாதிக்கப்பட்டோரை கண்டுபிடிக்கும் செயல் எல்லா செயலணி உறுப்பினர்களுக்குமாக விஸ்தரிக்கப்பட வேண்டும். உள்ளடக்கமும் குறிகாட்டிகளும் ஒவ்வொரு முகவர்களதும் திட்ட வரையறை மற்றும் கடத்தல் தொடர்பான அவர்களது பிரிவைப் பொறுத்து மாறுபடலாம் (பாலியல்- தொழில்).
  7. பாதிக்கப்பட்டவர்களை அடையாளங்காணும் செயல்முறையை மேம்படுத்தும் நோக்குடன் பொதுமக்கள் மத்தியில் விலைப்படுத்தல் தொடர்பான விழிப்புணர்வுட்டும் பிரச்சார நடவடிக்கைகள் தொடர்ச்சியாக நடாத்தப்பட வேண்டும்.
  8. இலங்கையிலிரந்து புலம்பெயரும் தொழிலாளர்கள் (பதிவு செய்தவர்களும் இல்லாதவர்களும்) தொகை மிகக்கூடிய அளவினதாக இருப்பதால், இலங்கையின் வெளிநாட்டு சேவையில் இருக்கும் அலுவலர்களுக்கும் இலங்கை வெளிநாட்டு வேலைவாயவாய்ப்புப் பணியகத்திற்கும், மிக அவசரமாகவும் தொடர்ச்சியாகவும் விலைப்படுத்தல் மற்றும் அவற்றை கண்டுபிடிப்பதங்கான உபகரணங்கள், அதற்குரிய வளங்கள் என்பவை குறித்த பயிற்சிகளை ஒழுங்கமைத்து மெற்கொள்ளப்பட வேண்டிய தேவை எழுந்தள்ளது.

**விலைப்படுத்தலில் இலங்கையின் காட்டி
பாதிக்கப்பட்டோரின் சுயவிபரம்**

குற்றத்தின் பாகம்	இலங்கை தண்டனைக்கோவைச் சட்டத்தின் கீழும் அங்கீகரிக்கப்பட்ட வரைவிலக்கணங்களின் அடிப்படையில் சட்டவிரோத விலைப்படுத்தல் அங்கத்தின் விபரம்	கடத்தப்பட்ட நபர்களை அடையாளம் காண உடயோகிக்கக் கூடிய நேரடிக்காட்டி
பிரிவு 360 C (a) நபரை வாங்குதல் அல்லது விற்றல்		
வாங்குதல் அல்லது விற்றல்	நபரை வாங்குதல் அல்லது விற்றல் தண்டனைக்கோவைச்சட்டத்தில் வரையறுக்கப்படவில்லை- வாங்குவதற்கு -பணம் அதைப் போன்றவற்றால் பெற்றுக்கொள்ளல் விற்பதற்கு- பணத்தை பரிமாற்றம் செய்து உடைமையை பரிமாற்றம் செய்தல் நபரொருவரை உடைமையாக்குதல் அதாவது அடிமைத்துவ நிலைபோன்ற	
பண்டமாற்றம்	தண்டனைக்கோவைச் சட்டத்தில் பண்டமாற்று வரையறுக்கப்படவில்லை பரிமாற்றம் செய்து வர்த்தகம் செய்தல்	
குற்ற செயல்கள் (செயற்பாடு) 360 C (b)		
ஆட்சேர்த்தல் (Recruiting)	தண்டனைக் கோவைச் சட்டத்தில் ஆட்சேர்த்தல் வரையறுக்கப்படவில்லை. ஆட்கடத்துவக்காக தெரிவுசெய்தலில் சம்பந்தப்படுதல் தொடர்புகளற்ற சந்தர்ப்பங்கள், பொழுதுபோக்கு இடங்கள், தொழில் வழங்குதல் அல்லது பயிற்சி வழங்குதல் புணையப்பட்ட திருமணம் ஆகியன	
ஆட்பதுக்கல் (Harbouring)	பாதிக்கப்படுவோரை பதுக்குதல்.. சட்ட வலியுறுத்தல் அதிகாரிகளிடமிருந்து தவிர்த்து கொள்வதற்காக இரகசிய இடத்தில் வைத்தலை அல்லது மூன்றாம் நபர்கள் ஆட்கடத்துபவருக்கு நேரடியாக அறிவிப்பது தண்டனைக்கோவைச் சட்டத்தில் வரையறுக்கப்படவில்லை	
இடப்பெயர்ச்சி (Transport)	தண்டனைக்கோவைச் சட்டத்தில் இடப்பெயர்ச்சி வரையறுக்கப்படவில்லை.ஆட்புல எல்லைக்குள் ஓரிடத்திலிருந்து இன்னொரு இடத்திற்கு கால்நடையாகவோ அல்லது வேறு வகையான போக்குவரத்து முறையால் நபரை மாற்றுதல் இடப்பெயர்ச்சி என விளங்கிக் கொள்ளமுடியும். எல்லைகளை கடக்கும் செயல்கள் சட்டத்திற்கு முரணாக இருத்தலாகாது	
நபரொருவரைப் பெறுதல் (Receiving a Person)	பாதிக்கப்படுபவரைப் பெற்றுக்கொள்வது விற்பனை-கொள்வனவு. வாடகை, நன்கொடை அடிப்படையில் அல்லது கணம்மிருந்த அல்லது பெருந்தன்மையாக ஒரு நபரிடமிருந்து இன்னொரு நபருக்கு பரிமாற்றம் செய்தல் இது தண்டனைக்கோவைச் சட்டத்தில் வரையறுக்கப்படவில்லை	

இடமாற்றம் செய்தல் (Transferring)	இடமாற்றம் செய்தல் தண்டனைக்கோவைச் சட்டத்தில் வரையறுக்கப்படவில்லை. விற்பனை-கொள்வனவு, பரிமாற்றம், வாடகை, கடன் நிமித்தம் விற்பனை, நன்கொடை அல்லது அவைபோன்ற கனம்மிருந்த அல்லது பெருந்தன்மையான பரிமாற்றம்	
பலவந்தப்படுத்தும் முறைகள் (கருத்து)		
வன்முறை மூலம் அச்சுறுத்தல்	அச்சுறுத்தல் அல்லது உண்மையான வன்முறையை பாதிப்புக்கு இலக்காகுபவருக்கு அல்லது பாதிப்புக்கு இலக்காகுபவரின் குடும்பத்தின் மீது செலுத்துதல். இது விலைப்படுத்தல் பாலியல் வல்லுறுவு என்பவற்றை உள்ளடக்கும். தண்டனைக் கோவைச் சட்டத்தின் பிரிவு 310/311 உடலில் வலி, நோய் அல்லது பலக்குறைவை ஏதேனும் நபருக்கு ஏற்படுத்துவது 'ஊறு விழைப்பதாகும்'. பாரதூரமான 'ஊறு'ம்	
அழுத்தம் (Force) பலாத்காரம்	தண்டனைக் கோவைச் சட்டத்தின் பிரிவு 340. ஒரு நபர் இன்னொரு நபர்மீது இயக்கம் அல்லது இயக்கத்தில் மாற்றம் அல்லது இயக்கத்தை நிறுத்துதலை ஏற்படுத்தினால் அது அழுத்தம் எனக் குறிப்பிடப்படும்	
மோசடி அல்லது ஏமாற்றுதல்	தண்டனைக் கோவைச் சட்டம் - மோசடி செய்யும் எண்ணத்துடன் ஒரு நபர் மோசடி செய்தால் அது மோசடி எனப்படும். குறிப்பிட்ட சந்தர்ப்பங்களைப்பற்றி அல்லது செயற்களைப்பற்றி பொய்யான தகவல்களை வழங்குதல் மற்றும் மறைத்தல் உண்மையான விடயத்தை இரகசியமாக வைத்திருத்தல் மற்றும் பொய்யான உறுதிமொழி என்பன ஏமாற்றுதலை உள்ளடக்கும். நபர் முழுமையாக ஏமாற்றப்படலாம் அல்லது பகுதியளவு ஏமாற்றப்படலாம் (அரைவாசி உண்மை சொல்லப்படும்)	
தூண்டுதல்	ஊக்குவிப்பை அல்லது ஈர்ப்பை வழங்குதல்	
மற்றவர் பாதிக்கப்பட்டதை தனது சுயநலத்திற்கு பயன்படுத்தல்	மற்றவரின் அனுகூலத்தை தனக்கு பிரயோசனப்படுத்தல்	
சுரண்டுதல் (சுயநலத்திற்கு பயன்படுத்தல்) (குறிக்கோள்கள்)		
பாலியல் சுரண்டுதல்	பாலியல் சுரண்டுதல்- அச்சுறுத்தல், வன்முறை, பலவந்தப்படுத்தல் அல்லது மிரட்டல் போன்றவைகளை அல்லது பாதிப்புக்கு ஏற்படக்கூடிய சந்தர்ப்பங்களை மற்றும் அதிகாரத்தை துஷ்பிரயோகம் செய்து விபச்சாரம், ஏனைய பாலியல் சேவைகள் அல்லது ஆபாச பொருட்களை உருவாக்குதல்	

<p>பலவந்த உழைப்பு அல்லது சேவை -சுரண்டுதல் (Exploitation of forced labour or service)</p>	<p>அடிமைத்தனம் போன்ற நிலைகள் ஐ.நாவின் அடிமைத்தன ஒழிப்பு துணைச் சாசனம் மற்றும் 7 செப்டெம்பர் 1956ம் திகதியிடப்பட்ட அதேபோன்ற அடிமை வியாபாரம், நிறுவனங்கள் மற்றும் நடைமுறைகள் போன்றவற்றில் நபரின் நிலை அல்லது தன்மை வரையறுக்கப்பட்டுள்ளது. பலவந்த உழைப்பு -அச்சுறுத்தல் அல்லது பாதிப்புக்கு இலக்காகுவரை மிரட்டல் மற்றும் பாதிப்புக்குள்ளாகும் சந்தர்ப்பங்களால் நபர் ஒருவரை உடல் அல்லது உள பலவந்தப்படுத்திற்ரு உட்படுத்தல் இது பலவந்த யாசித்தலையும் உள்ளடக்கும்</p>	
<p>அடிமைத்தனம் அல்லது அடிமைத்தனம் போன்ற நிலைகளை சுயநலத்திற்கு உபயோகித்தல்</p>	<p>உரிமை உடைமை அதிகாரம் உள்ள ஒருவர் அவைகளை இன்னொரு நபர்மீது உபயோகிக்கும் நிலை அல்லது நிலைபரம் இவை சிறையீடு,சுதந்திரமற்ற நிலை (எவ்வித உரிமையோ அல்லது சுதந்திரமோ அற்ற நிலை) போன்றவற்றைக் குறிக்கும்</p>	
<p>பலவந்த அல்லது கட்டாய உழைப்பு</p>	<p>பலவந்த உழைப்பு என்பது மனித கௌரவத்திற்கு அல்லது தன்மானத்திற்கு இழிவானதும் /அல்லது போதுமானளவு ஊதியமின்றி நிலைகளில் உழைத்தல்</p>	
<p>மனித உறுப்பு, உறுப்பின் பாகம் அல்லது மனித உடலின் இழையம் மாற்றுக்கு நபரொருவரை உபயோகித்தல்</p>	<p>பாதிப்புக்கு இலக்காகுவரின் உறுப்பு, இழையம், உறுப்பின் பாகங்களை அத்தகைய அகற்றலுக்கு சம்மதமின்றி சட்டத்திற்கு முரணான அகற்றல்</p>	

இணைப்பு 2

மாதிரி (வரைவு) மதிப்பீட்டு அணி தேவை		
கட்சிக்காரரின் தகவல்கள்		
இலக்கம்	பொருள்	
1	பெயர்	
2	சொந்த நாடு (குடிமகன்/வசிப்பவர்/வெளிநாட்டவர்)	
3	கோவை இலக்கம்	
4	மொழி	
அடிப்படைத் தேவைகள்		
இலக்கம்	பொருள்	
1	தங்குமிடம்	
2	பத்திய உணவு (உடல்நல/சமய சம்பந்தமான)	
3	மருந்து பாவனை	
4	வீட்டில் தொடர்பு கொள்ளவேண்டிய நபர்	
அபாய மதிப்பீடு		
இலக்கம்	பொருள்	
1	நடைமுறை பாதுகாப்பு அக்கறை	
2	கடந்த கால பாதுகாப்பு அக்கறை	
3.	அச்சுறுத்தலை விழைவிக்கும் நபர்கள்	
4.	குடும்ப அங்கத்தவர்கள் அல்லது நண்பர்களுக்கான அக்கறை	
5	மற்றவர்களுக்கான அக்கறை	
6	பாதுகாப்பற்றது எனக் கருதப்படும் இடங்கள்	
7	மற்றும் பாதுகாப்பு அபாயம் குறித்த அக்கறை	
8	சம்பந்தப்பட்ட வேறு விடயங்கள்	

உடல்நல பிரச்சினைகள்		
இலக்கம்	பொருள்	
1	வைத்திய சோதனை	
2	இரத்த சோதனை பெறுபேறுகள்	
3	தொற்றுநோய்கள்/STI	
4	மகளிர் நோய் பெறுபேறுகள்	
5	பல் சோதனை	
6	மன அழுத்தம், பதட்டம் (கவலை)	
7	உளவியல் நிலை	
8	குறிப்பிடத்தக்க மருத்துவ பிரச்சினை	
9	குறிப்பிடத்தக்க உளவியல் பிரச்சினை	
10	கற்றுணர் இயலாமை/விசேட தேவை	
11	மனநோய்-சமூக பிரச்சினைகள்	
12	சம்பந்தப்பட்ட வேறு விடயங்கள்	
விடய முகாமைத்துவம்/சட்ட உதவி		
இலக்கம்	பொருள்	
1	நியமிக்கப்பட்ட உத்தியோகத்தர் (பொலிசு)	
2	நியமிக்கப்பட்ட விடய முகாமையாளர்	

புகலிட பிவேசத்திற்கான ஆலோசனைப் படிவம்

- 1).....க்கு நிறுவனம்/நிலையம் .....
- 2)..... இடமிருந்து அதிகாரி.....

விடய இல:.....

- 3) வேண்டப்படும் சேவை/கள்

.....

.....

.....

.....

.....

- 4) கட்சிக்காரர் சம்பந்தமான தகவல்கள்:

கட்சிக்காரரின் பெயர் மற்றும் குடும்பபெயர்:.....

பால் :..... பிறந்த திகதி:.....

வயது:..... தேசிய இனம்:.....

நிரந்தர வதிவிடம்:.....

விவாகம் செய்தவரா:.....

.....

பிள்ளைகள்:.....

தொடர்புகொள்ள இணங்கும் நபர்:.....

உறவு:.....

விலாசம்:..... தொலைபேசி:.....

கட்சிக்காரரின் மனோ-உடல்நல நிலைபற்றிய முதலாவது மதிப்பீடு

.....

.....

.....

- 6) ஆலோசனை உத்தியோகத்தர்: கட்சிக்காரரின் பாதுகாப்பு அபாயமின்மை நிலை சம்பந்தமான பொதுவான தகவல்கள்

.....

.....

.....

உங்களது சிரத்தைக்கும் உதவிக்கும் நன்றி

ஆலோசனை உத்தியோகத்தரின் பெயர், கையொப்பம்:.....

ஆலோசனை வழங்கப்பட்ட திகதி:.....

இணைப்பு 4:

சட்டவிரோத விலைப்படுத்தலுக்கு பலியாகக்கூடிய நபர்களை அடையாளம் காண உதவும் கருவி (உழைப்பு)

கீழே காணப்படும் வினாக்கள் வழிகாட்டிகளே. நிறுவனத்தின் பேட்டி காண்பவர் குறித்த நபர் சட்டவிரோத ஆட்கடத்தலுக்கு பலியாகுவரா இல்லையா என்பதனை தீர்மானித்தல் தீர்ப்பு வழங்குதல் ஆகியவற்றிற்கு எவ்வித மாற்றீடும் இல்லை. **சுரண்டல் மற்றும் தனியுரிமை இல்லாமை அல்லது பாரதூரமான தனியுரிமை மட்டுப்படுத்தல் போன்ற விமர்சன கருத்துக்களை அடையாளம் காண்பதாகும்.**

- ஒத்துழைப்பு : ஆலோசனைக்கு முன்பு சாட்சிகள் பொலிஸ் உண்டா, ஆவணங்கள் அல்லது பயணச்சீட்டுகள்,காயங்கள் சம்பந்தமாக மருத்துவ சிகிச்சை அறிக்கைகள், பலிக்குட்படுபவர் பெயர்குறிப்பிடப்படுபவரே (nominee) தவிர (அதாவது பயன்பெறுபவர் உண்மையில் சட்டவிரோத ஆட்கடத்துபவர்), போலி தொழில் ஒப்பந்தங்கள், அல்லது விளம்பரத்தின் மூலப்பிரதி, சுரண்டலின்போது பலிக்குட்படுபவரால் முன்வைக்கப்பட்ட பொருள்வகைகள், எழுதப்பட்ட கடிதங்கள் போன்ற அனைத்து முக்கிய விடயங்கள்
- வினாக்களின் எந்தவொரு விடையும் பிரச்சினையை தங்களால் தீர்த்து வைக்க முடியாததாகும்
- மேலே குறித்துக் காட்டப்பட்ட காட்டியுடன் அவர்கள் யாவரும் கூட்டாக கருதப்படல் வேண்டும்

சந்தேகமான நிறுவனத்தின் மீது மீட்பு அல்லது திடீர்சோதனை நடத்தப்பட்டால் அதில் யார் யார் பங்குபற்றல் வேண்டும் என்பதை பொறுப்பதிகாரி (OIC) தீர்மானித்தல் வேண்டும். பலிக்குட்படுபவர்கள் வயதுவந்தவர்களா, பிள்ளைகளா, இலங்கையர்களா மற்றும் /அல்லது வெளிநாட்டவர்களா? புலன்விசாரணை செய்யும் அலகு செயற்படக்கூடிய சுறுசுறுப்பான திட்டத்தை வகுத்து மீட்பு நடவடிக்கையை மேற்கொள்ளும் அத்துடன் சம்பந்தப்பட்ட புலன்விசாரணை அலகுகளின் பிரதிநிதிகளுடனும் பிரதான அதிகாரிகளுடனும் (புகலிடம், மருத்துவம், சட்ட) ஒருங்கிணைந்து செயற்படும். பெண்கள் மற்றும் /அல்லது பிள்ளைகள் சம்பந்தப்பட்டிருப்பின் பெண் உத்தியோகத்தர்கள்/மற்றும் சமூக நல பணியாட்கள் சம்பந்தப்படல் வேண்டும். மொழிப்பிரச்சினை சம்பந்தமாக மொழிபெயர்ப்பாளர்களின் தேவை கவனத்திற்கு எடுத்துக்கொள்ளப்படல் வேண்டும்

அ. பொது தகவல்கள்

பாதிக்கப்பட்டவரின் பெயர், வயது, தேசிய இனம், தொழில் தகைமை மற்றும் கல்வி பின்புலம்

ஆ. ஆத்திரட்டல்

- பாதிக்கப்பட்டவரின் வழமையான வீடு எங்கே?
- பாதிக்கப்பட்டவர் இறுதியாக எந்த இடத்தில் வசித்தார்?
- அவ்விடத்தில் அவர் எவ்வளவு காலம் வசித்தார்?
- சமூகத்தை விட்டு விலகியபோது அவரது வயது என்ன?
- குடும்ப அங்கத்தவர்களுக்கு அவரது இருப்பிடம் தெரியுமா?
- ஆத்திரட்டும் போது குடும்பத்தின் நிலபரம் என்ன?
- பலிக்குட்படுபவர் மற்றும் அல்லது குடும்பம் கடன் பழுவிற்று உட்பட்டுள்ளாரா மற்றும்/அல்லது பொருளாதார நெருக்கடிக்குமுகம் கொடுக்கிறார்களா?
- தனது சமூக இடத்திலிருந்து வலுக்கட்டாயமாக பலிக்குட்படுபவர் இடம்பெயர்க்கப்பட்டாரா? ஆம் எனின் எவ்வாறு

- யார் பலிக்கு ஆளாகுவரை ஆத்திரட்டலுக்கு உட்படுத்தினார்?
- ஆத்திரட்டலுக்கான நோக்கம் என்ன?
- ஆத்திரட்டுவருடான ஆரம்ப தொடர்பு வலிந்த தொடர்பா அல்லது இல்லையா?
- இல்லையெனின் பலிக்குட்படுபவர் தனது சொந்த இடத்திலிருந்து வலுக்கட்டாயமாக இடமாற்றம் செய்யப்பட்டாரா? அவ்வாறெனின் எவ்வாறு?
-

இ. பலத்தை அல்லது அச்சுறுத்தலை உபயோகித்தல்

ஆட்சேர்ப்பதற்கு பலம் உபயோகிக்கப்பட்டால் கீழே காணப்படும் வினாக்களுக்கு விடை தருக:

- பாதிக்கப்பட்டவர் கடத்தப்பட்டாரா கடத்திச் செல்லப்பட்டாரா?
- பாதிக்கப்பட்டவரின் அல்லது அவரது குடும்பத்திற்கு ஊறு விழைவிக்கப்படும் என அச்சுறுத்தப்பட்டாரா?
- பாதிக்கப்பட்டவர் விற்கப்பட்டாரா? யாரால்?
- பலவந்தமாக அகற்றப்படுவதற்கான சந்தர்ப்பங்கள் யாவை?
- யார் தொடர்பை ஆரம்பித்தது? எவ்வாறு?
- ஆட்சேர்ப்பதற்கான முறை யாவை (உதாரணம் விளம்பரம், தெரிந்தவர்கள் மூலம், குடும்பம், கற்றல், பயிற்சி, அயலவர், முகவர், இடைத்தரகர்கள்)
- யார் ஆட்சேர்த்தலுக்கு உதவியது?

ஈ. தொழில்

ஆட்சேர்த்தல் தொழிலுக்காயிருப்பின் கீழே காணப்படும் வினாக்களுக்கு விடை தருக:

- பாதிக்கப்பட்டவருக்கு எவ்வகையான தொழில் வழங்க உறுதியளிக்கப்பட்டது அல்லது புதிய இடத்தைச் சென்றடைந்ததும் பாதிக்கப்பட்டவருக்கு எத்தகைய தொழில் கிடைக்குமென அவர் நம்புகிறார்?
- பாதிக்கப்பட்டவருக்கு எவ்வளவு பணம் வழங்குவதாக உறுதியளிக்கப்பட்டது யாரால்?
- பாதிக்கப்பட்டவர் ஒப்பந்தம் எதிலும் கைச்சாத்திட்டாரா (உதாரணம் தொழில் ஒப்பந்தம்)
- அவ்வாறெனின் ஒப்பந்தத்தின் நிபந்தனைகள் யாவை? பாதிக்கப்பட்டவரின் புரிந்து கொள்ளக்கூடிய மொழியிலா ஒப்பந்தம் உள்ளது?
- பாதிக்கப்பட்டவரிடம் ஒப்பந்தத்தின் பிரதி உண்டா?
- ஒப்பந்தத்தை கைச்சாத்திட பாதிக்கப்பட்டவர் வற்புறுத்தப்பட்டாரா? எவ்வாறு?
- பாதிக்கப்பட்டவரை பணிக்கு அமர்த்துவதற்கு யாராவது கட்டணம் செலுத்தினார்களா?

உ. பயண மற்றும் அடையாள ஆவணங்கள்

- நபரிடம் கடவுச்சீட்டு உண்டா?
- அவ்வாறெனின் அது அவரது சட்டப்படியான கடவுச்சீட்டா அல்லது போலியானதா?
- எவ்வாறு இக் கடவுச்சீட்டைப் பெற்றுக்கொண்டார்?
- எங்கே யாரால் விசா வழங்கப்பட்டது?
- சட்ட முரணாக ஆட்கடத்தும் நபரிடமிருந்தா அது வழங்கப்பட்டது?
- பாதிக்கப்பட்டவரின் பயண ஆவணங்கள் அவரிடமிருந்து எடுக்கப்பட்டதா? எப்போது யார் அவரிடமிருந்து எடுத்தார்?
- பாதிக்கப்பட்டவருக்கு எத்தகைய தொழில் சம்பந்தமான உறுதிமொழி அங்கீகாரம் வழங்கப்பட்டது யாரால்?

- இலங்கைக்கு அல்லது இன்னொரு நாட்டிற்கு வந்து சேர்ந்து குறிப்பிட்ட காலத்தின் பின் வேலை அனுமதிப்பத்திரம் மற்றும்/ அல்லது நிரந்தர வதிவு உறுதியளிக்கப்பட்டதா?
- அதிகாரிகளுக்கு முறையிட வேண்டாமென பாதிக்கப்பட்டவர் அச்சுறுத்தப்பட்டாரா?
- அதிகாரிகளுக்கு பொய் சொல்லும்படி பாதிக்கப்பட்டவர் வற்புறுத்தப்பட்டாரா?
- யார் இந் உறுதிமொழியை வழங்கினர்?

ஊ. நகர்தல்

- பாதிக்கப்பட்டவர் நகரும்படி வற்புறுத்தப்பட்டாரா? எவ்வாறு?
- புறப்படுவதற்கு முன் பயணச்செலவு ஏற்பட்டதா, யார் செலுத்தினார்?
- பாதிக்கப்பட்டவர் முன்பணம் அல்லது செலவு அல்லது மிகுதிச் செலவுப்பணத்தை வந்து சேர்ந்ததும் செலுத்துவதாக உடன்பட்டிருந்தாரா?
- பாதிக்கப்பட்டவர் ஏதாவது கடன் ஒப்பந்தத்தில் கைச்சாத்திட்டாரா? அவ்வாறெனின் பாதிக்கப்பட்டவரிடம் அதன் பிரதி உண்டா?
- எவ்வாறான போக்குவரத்து முறை உபயோகிக்கப்பட்டது (ஆகாயம், கடல், தரை)
- சோதனைச் சாவடியில் வாகனம் நிறுத்தப்பட்டதா?
- சோதனைச்சாவடி அதிகாரிகளால் வாகனம் சோதனையிடப்பட்டதா?
- நாடுவிட்டு நாடு செல்லும்போது பாதிக்கப்பட்டவர் பல கையாளுபவர்களுக்கு மாற்றப்பட்டாரா?
- பாதிக்கப்பட்டவரின் போக்குவரத்தை ஒழுங்குசெய்வதற்கு கட்டணம் ஏதும் செலுத்தப்பட்டதா? யாரால் யாருக்கு?
- பாதிக்கப்பட்டவர் போக்குவரத்து செய்யும்போது அச்சுறுத்தப்பட்டாரா பாலியல் தொடர்பில் அல்லது உடல்ரீதியாக தாக்கப்பட்டாரா அல்லது பூட்டி வைக்கப்பட்டாரா?

எ. வேலை நிபந்தனைகள் (சுரண்டுதல்)

- பாதிக்கப்பட்டவர் தான் ஒருவகையான கடன் அடிமைத்தனத்திற்கு உட்படுத்தப்பட்டுள்ளதாக நம்புகிறாரா? (கடன் அடிமைத்தனம் எனின் கடன் பட்டவர் தான் சேவை வழங்குவதாக உறுதியளிப்பது அல்லது அவரின் கட்டுப்பாட்டில் உள்ளவர்களை அத்தகைய கடனிற்கு உத்தரவாதமாக வழங்குவது)
- ஆட்சேர்ப்பவர்களுக்கு/ போக்குவரத்து வழங்குபவர்களுக்கு /சுரண்டுபவர்களுக்கு பாதிக்கப்பட்டவர் பணம் செலுத்த கடமைப்பட்டுள்ளார் என நம்புகிறாரா?
- பாதிக்கப்பட்டவர் பணம் செலுத்தினாரா? என்ன விகிதத்தில்?
- சம்பளம் வழங்காமல் எப்போதாவது பிடித்து வைக்கப்பட்டதா? என்ன காரணத்திற்காக?
- இச் சம்பளம் இப்போது யாரின் கையிலுள்ளது?
- நாளொன்றிற்கு எத்தனை மணித்தியாலங்கள் பாதிக்கப்பட்டவர் வேலை செய்கிறார்?
- பாதிக்கப்பட்டவருக்கு ஓய்வு நேம் வழங்கப்பட்டதா? நோய் ஏற்படின் ஓய்வு வழங்கப்பட்டதா? சிகிச்சை மருந்து வழங்கப்பட்டதா?
- தங்குமிடவசதி மற்றும் வாழ்க்கை நிலைபரம் ஆதியன பற்றி பாதிக்கப்பட்டவர் ஏமாற்றப்பட்டாரா?
- வேலைசெய்யும் சூழல் திருப்தியற்றது அல்லது அபாயகரமானது என பாதிக்கப்பட்டவர் எண்ணுகிறாரா?
- தவறான முறை / மற்றும் அல்லது வன்முறைக்கு பாதிக்கப்பட்டவர் உட்படுத்தப்படுகிறாரா?

ஏ. சுதந்திரத்தில் கட்டுப்பாடு

- வேலைகொள்வோரிடமிருந்து வேலையை விட்டுச் செல்ல மற்றும் வேறு இடத்தில் வேலையைப் பெற்றுக்கொள்ள பாதிக்கப்பட்டவருக்கு இயலாமலுள்ளதா?
- பாதிக்கப்பட்டவரின் நடமாட்டம் கட்டுப்படுத்தப்பட்டுள்ளதா? எவ்வாறு? (உதாரணம் தொழில் செய்யுமிடத்திலிருந்து விட்டுச் செல்ல முடியும்)
- பாதிக்கப்பட்டவரின் குடும்ப அங்கத்தவர்களுடன் தொடர்பாட அனுமதிக்கப்பட்டாரா மற்ற பணியாட்களுடன்?
- பாதிக்கப்பட்டவர் தொழில் புரிவதும் வசிப்பதும் ஒரே இடத்திலா?
- பாதிக்கப்பட்டவர் கண்காணிக்கப்படுகிறாரா, காவலில் வைக்கப்படுகிறாரா அல்லது சிறைப்படுத்தப்பட்டுள்ளாரா?
- பாதிக்கப்பட்டவர் தன் சுதந்திரமாக இல்லை என எப்போது புரிந்து கொண்டார்?
- எவ் வகையில் பாதிக்கப்பட்டவர் தொழில் வழங்குபவரில் தங்கியுள்ளார்?

தொழிலுக்காக சட்ட விரோத ஆட்கடத்தலைக் காட்டும் பலமான காட்டி கீழேயுள்ளவற்றை உள்ளடக்கும்

- தொழில் தன்மை, இடம் அல்லது தொழில் வழங்குபவர் சம்பந்தமாக ஏமாற்றுதல்
- பாதிக்கப்பட்டவர் மீது வன்முறை
- அதிகரித்த வேலை நாட்கள் அல்லது மணித்தியாலங்கள்
- ஆவணங்களை பறிமுதல் செய்தல்
- கடன் அடிமைத்தனம்
- தனிமைப்படுத்தல், அடைத்துவைத்தல் அல்லது கண்காணித்தல்

தெரிவுசெய்யப்பட்ட அருஞ்சொற்கள்¹¹

நிகழ்வு முகாமையாளர்: பாதிக்கப்பட்டவரின் முதலாவது தொடர்புகொள்ளும் நபர். பாதிக்கப்பட்டவரின் அனைத்து நடைமுறைகளின்போது அவை தேவைப்படும் போது உதவி வழங்கல் ஒருங்கிணைத்தல். பாதிக்கப்பட்டவர் சம்பந்தமாக கோவையொன்றை வைத்திருத்தலும் சம்பந்தப்பட்ட அனைத்து ஆவணங்களை சேகரித்தலும் நிகழ்வு முகாமையாளரின் பொறுப்பாகும். ஒவ்வொரு தனிப்பட்ட பாதிக்கப்பட்டவரின் பாதுகாப்பு சம்பந்தமாக தீர்மானம் எடுக்கும்போது இந் நபர் தொழில் வல்லுனர் குழுமுடன் இணைந்து செயற்படுவார்

பிள்ளை: 18 வயதிற்கு கீழ்ப்பட்ட நபர்கள் சட்டம் இவர்கள் மீது உபயோகிக்கப்படாவிடின் பெரும்பாலானவர்கள் ஏற்கனவே பூப்படைந்தவர்கள் (நிபந்தனை 1, 1989 பிள்ளைகளின் உரிமைகள் சம்பந்தமான சாசனம்) பல்வித சர்வதேச சட்டங்களால் பிள்ளைகளைக் கடத்தல் பாதுகாக்கப்பட்டுள்ளது. அவை விசேட விடயமாகக் கருதப்படுகிறது. 'ஆட்சேர்த்தல், இடம்பெயர்த்தல், மாற்றுதல் இடம்கொடுத்து வளர்த்தல் அல்லது சுரண்டலுக்காக பிள்ளையைப் பெற்றுக்கொள்ளல் 'சட்டத்திற்கு முரணான விலைப்படுத்தல் எனக் கருதப்படும் (2000ம் ஆண்டின் சட்டமுரணாக ஆட்கடத்தலை தடுத்தல், அடக்குதல், தண்டித்தல் நெறிமுறைகள்) முழு விபரங்களுக்கு : <http://crime.cicp.convention.html>

குழந்தை தொழிலாளர்: குழந்தையின் உடல் நிலை சுகாதாரம் கல்வி உடல் உள ஆன்மீக அல்லது சமூக அபிவிருத்திக்கு ஊறு விழைவிக்கும் வேலை (குழந்தையின் உரிமை சம்பந்தமான சாசனம் நெறிமுறை 32, 1989. ஆகக் குறைந்த வயதெல்லையை அரசு குறித்தல் வேண்டும். ஆத்துடன் நேரம் மற்றும் வேலை நிபந்தனைகள்பற்றி அறிய முழு விபரங்களுக்கு : <http://www.hrw.org/children/child.legal.htm>)

குழந்தை போராளிகள்: பல்வித சர்வதேச சட்டங்கள் குழந்தைகளை யுத்தத்தில் பங்குகொள்ளச் செய்வதைத் தடுக்கிறது. யுத்தத்தில் பங்குபற்ற ஆட்திரட்ட ஆகக்குறைந்தது 15 வயதை அடைந்திருக்க வேண்டும் என்ற நானடனு ஜெனிவா சாசனத்துடன் 1977ம் ஆண்டில் மேலதிக நெறிமுறைகள் உருவாக்கப்பட்டன. 'பலவந்த ஆட்திரட்டலிருந்து குழந்தைகள் பாதுகாக்கப்படுகின்றனர். 1999ம் ஆண்டின் அதி மோசமான குழந்தை தொழிலாளர் நிலையை அகற்றுதலுக்கான 1999ம் ஆண்டின் 3 ம் நெறிமுறை சாசனம் கூறுகிறது. 2000ம் ஆண்டில் குழந்தை போராளிகளை போரில் ஈடுபடுத்தலை தடுக்கும் விருப்ப நெறிமுறை குழந்தைகளின் உரிமை சாசனத்தின் மூலம் உருவாக்கப்பட்டது

சென்றடைய எதிர்பார்க்கும் நாடு: புலம் பெயர்வோர் பயணம் செய்யும் நாடு. புலம் பெயர்பவர்கள் செல்லும் நாடு (சட்டத்திற்கு அமைய அல்லது சட்டத்திற்கு முரணாக)

மூல நாடு: புலம் பெயர்பவர் புறப்பட்டு வரும் நாடு. புலம்பெயர்தல் உருவாகும் நாடு (சட்டத்திற்கு அமைய அல்லது சட்டத்திற்கு முரணாக)

ஊடாகச் செல்லும் நாடு: புலம் பெயர்பவர்கள் ஊடாகச் செல்லும் நாடு. புலம்பெயர்தல் ஊடாகச் செல்லும் நாடு (சட்டத்திற்கு அமைய அல்லது சட்டத்திற்கு முரணாக)

கடன் அடிமைத்தனம் : கடன்பட்டவர் தனிப்பட்ட சேவையை வழங்குதல் அத்தகைய சேவைகளின் பெறுமானத்தை நியாயமான முறையில் மதிப்பீடு செய்ததை அத்தகைய கடனை தீர்த்துக் கட்ட உபயோகிக்காததால் கடன்பட்டவர் தான் தனிப்பட்ட சேவை வழங்க அல்லது அவரின் கட்டுப்பாட்டின் கீழ் உள்ளவர்களை தான் பட்ட கடனுக்காக பிணைப்பொறுப்பாக வழங்குதல் அல்லது அத்தகைய சேவையின் காலம் மற்றும் தன்மை வரையறுக்கப்பட்டோ

11 IOM விலைப்படுத்தல் பயிற்சியாளர்களுக்கான கையேடு, வாஷிங்டன் DC 2004

அல்லது மட்டுப்படுத்தப்பட்டோ இல்லை. (நெறிமுறை 1, 1956 அடிமைத்தனத்தை, அடிமை வியாபாரம் மற்றும் அதே போன்ற அடிமைத்தன நடவடிக்கைகளை அத்தகைய நிறுவனங்களை ஒழித்தல்) சிலவேளை சட்டவிரோத ஆட்கடத்தலுக்கு பலியாகும் நபர்களை வற்புறுத்தும் கட்டுப்படுத்தும் பொறிமுறையாக உபயோகிக்கப்படலாம் முழு விபரத்திற்கு <http://www.unhcr.ch/html.intlinst.htm>

வீட்டு அடிமைத்தனம்: அடிமைத்தனம் என்பது 'தங்கியிருத்தல் பொருளாதார தவறான தொழிலாளர் உறவுமுறை. 'நியாயமான தப்பிச்செல்வதற்கான வாய்ப்பில்லை' சில வேளை வீட்டில் தங்கியுள்ள புலம்பெயர் வேலைக்காரரின் நிலைபரத்தை அடிமைத்தனம் என விபரிக்கலாம்'

சுரண்டுதல்: ஒருவர் மற்றவரிடமிருந்து நியாயமற்ற அனுகூலத்தைப் பெறுதல். விசேடமாக ஒருவரின் சொந்த நன்மை கருதி இன்னொருவரிடமிருந்து நியாயமற்ற அனுகூலத்தைப் பெறுதல். சுட்ட விரோத ஆட்கடத்தலில் 6 A முக்கிய சேர்மானங்கள் உண்டு. சுரண்டுதல் ஆகக் குறைந்தது கீழேயுள்ளவற்றை உள்ளடக்கும் :மற்றவரை விபச்சாரத்தில் ஈடுபடுத்தல், அல்லது பாலியியல் சுரண்டுதல், கட்டாய வேலை அல்லது சேவைகள், அடிமைத்தனம் அல்லது உறுப்புக்களை அகற்றுதல் (சட்ட விரோத ஆட்கடத்தலை தடுத்தல், நசுக்குதல், தண்டித்தல் - 2000 ம்ஆண்டின் ஐநா வரைவேட்டின் நெறிமுறை 3) விலைப்படுத்தல் காரர்கள் தங்களது தனிப்பட்ட நலனுக்காக அநேகமாக சுரண்டல் மூலம் பாரியளவு பணம் சம்பாதிக்க அல்லது சேவை அல்லது தொழிலாளியைப் பெற்றுக்கொள்வதற்காக பாதிக்கப்பட்டவர்களை இடம்மாற்றம் செய்கின்றனர். <http://www.unodc.org/unodc/en/crime.cicp.convention.html>

வலுக்கட்டாய வேலை: 'நபர் ஒருவரிடமிருந்து ஏதோ தண்டத்தின் அட்டலின் கீழ் வேலை அல்லது சேவை வழங்குதல் அத்தகைய சேவைகடகு அல்லது வேலைக்கு அந் நபர் வலிந்து செல்லாமை' (1930ம் ஆண்டின் வலுக்கட்டாய வேலை சாசனத்தின் நெறிமுறை 2) பொறுப்புக்கள் 1957ம் ஆண்டின் வலுக்கட்டாய வேலை இல்லாதொழித்தலில் உள்ளடக்கப்பட்டுள்ளது முழு விபரங்களுக்கு <http://www.unhchr.ch/html>

மனித உரிமைகள்: தற்கால விழுமியங்களாக ஏற்றுக்கொள்ளப்பட்ட அத்தகைய சுதந்திரம் நன்மைகளை அனைத்து மானிடர்களும் தாங்கள் வசிக்கும் தமது சமூகத்தில் 'தங்களது உரித்தாக' உரிமை கோரலாம். இத்தகைய உரிமைகள் 1948ம் ஆண்டின் உலகளாவிய மனித உரிமைகள் வெளிப்படுத்தல் மற்றும் 1966ம் ஆண்டின் பொருளாதார சமூக மற்றும் கலாசார உரிமைகள் மற்றும் குடியியல் மற்றும் அரசியல் உரிமைகளுக்கான சர்வதேச சாசனம் என்பன சர்வதேச உரிமைகள் சட்டமூலத்தில் உள்ளடக்கப்பட்டுள்ளது. இத்தகைய அடிப்படையிலிருந்து மற்றைய ஒப்பந்தங்கள் உருவாக்கப்பட்டன. (உதாரணம்- பெண்களுக்கு எதிரான அனைத்து பாகுபாடுகளையும் ஒழித்தல், இனப் பாகுபாடு சாசனம்)

அறிவிக்கப்பட்ட இணக்கப்பாடு : சம்பந்தப்பட்ட விடயங்கள் அதிலுள்ள ஆபத்துக்கள் அல்லது மாற்றீடு பற்றி முழுமையாக அறிந்து ஒன்றைச் செய்வதற்கு உடன்படல் அல்லது ஒன்று நடப்பதை அனுமதிப்பது உதாரணமாக மருத்துவர்கள் சிகிச்சை செய்வதில் உள்ள ஆபத்துக்கள் பற்றி அறிவித்ததும் நோயாளி அத்தகைய சிகிச்சையை ஏற்றுக்கொள்வதா இல்லையா என இணக்கத்தை வழங்குவது

உள்ளக சட்ட விரோத விலைப்படுத்தல்: நாட்டினுள் சட்ட விரோத விலைப்படுத்தல். வெளியே ஒழுங்கற்ற புலம்பெயர் நடமாட்டம். அத்தகைய நடமாட்டம் வழமையான அனுப்புதல், ஓரிடத்திலிருந்து மாறிச் செல்லுதல் பெற்றுக்கொள்ளும் நாடுகள் போன்றவற்றில் இடம் பெறும். ஒழுங்கற்ற புலம்பெயர்தல் இதற்கு உலகளாவிய ரீதியில் ஏற்றுக்கொள்ளப்பட்ட அல்லது தெளிவான வரைவிலக்கணம் இல்லை.நாடுகளின் தூரத்தைப் பொறுத்து சட்டமுறையற்ற நுழைவு, தங்கியிருத்தல், அல்லது வேலை செய்தல். அதன் கருத்து புலம்பெயர்வருக்கு அந்நாட்டில் நுழைவதற்கு வசிப்பதற்கு அல்லது வேலை செய்வதற்கு குடிவரவு விதிகளின்படி தேவைப்படும் ஆவணங்கள் அல்லது தேவையான அங்கீகாரம் இல்லை. அனுப்பும் நாட்டைப் பொறுத்தவரையில் முறைகேட்டிற்கான உதாரணம்: நபர் ஒருவர் சர்வதேச எல்லையைக் கடக்க

செல்லுபடியாகும் கடவுச்சீட்டு அல்லது பயண ஆவணங்கள் இல்லாமை அல்லது வெளியேறும் நாட்டின் நிருவாக தேவைப்பாடுகளை பூர்த்தி செய்யாமை

புலம்பெயர் தொழிலாளி: ஒரு நாட்டின் பிரசை அல்லாத நபர் ஒருவர் ஊதியம் வழங்கப்படும் வழங்கப்படவிருக்கும் வழங்கப்பட்ட வேலையில் இருத்தல் (1990ம் ஆண்டின் அனைத்து புலம்பெயர் தொழிலாளிகள் மற்றும் அவர்களின் குடும்ப அங்கத்தவர்களின் உரிமைகளை பாதுகாக்கும் சர்வதேச சாசனம் நெறிமுறை 2) முழு விபரங்களுக்கு http://www.unhchr.ch/html/menu3/b/m_mwctoc.htm

புலம்பெயர்தல் சர்வதேச எல்லையை ஊடறுத்து அல்லது நாட்டிற்குள் நகருதல் இது எவ் வகையான மக்களினதும் எவ்வளவு நீளமான அல்லது எவ்வித காரணமாயினும் உள்ள நகர்ச்சி, சனத்தொகை நகருதல், அகதிகள் இடப்பெயர்ச்சி, இடம்பெயர்ந்தோர் பிடுங்கப்பட்ட மக்களின் இடப்பெயர்ச்சி மற்றும் பொருளாதார நோக்கத்திற்காக புலம்பெயர்வோர் ஆகியோரை உள்ளடக்கும்

தடுத்தல்: தடுக்கும் செயற்பாடு (நடப்பதை அல்லது உள்ளதை) சட்டவிரோத ஆட்கடத்தலை தடைசெய்வதற்கான விரிவான திட்டத்தின் பாகம் தகவல், விழிப்புணர்ச்சி ஏற்படுத்தும் செயற்பாடுகள், ஆராய்ச்சி, கருத்தரங்கு, பயிற்சி ஒத்துழைப்பு வலைப்பின்னல் (உள்நாட்டு, பிரதேச மற்றும் சர்வதேச) என்பனவற்றை (ஆனால் வரையறுக்கப்பட்டதல்ல) உள்ளடக்கும்

வழக்குத் தொடுத்தல்: குற்றவியல் வழக்கின் கீழ் குற்றம்சாட்டப்பட்டவர் விசாரிக்கப்படுவார். சட்டவிரோத ஆட்கடத்தலை தடைசெய்வதற்கான விரிவான திட்டத்தின் கீழ் வழக்கு தொடுத்தல் தலையீடு கீழேயுள்ளவற்றை உள்ளடக்கும் (ஆனால் வரையறுக்கப்பட்டதல்ல) சட்டத்தை கொள்கையை வலுப்படுத்தல், குற்றசெயலுக்கான தண்டத்தை அதிகரித்தல், திறணைக் கட்டி எழுப்புதல், மற்றும் தேசிய நாடுகடந்த ஒத்துழைப்பு (உதாரணம் அரச சார்பற்ற நிறுவனங்களுக்கும் சட்ட அமுலாக்கத்திற்கும் இடையே)

பாதுகாப்பு: சர்வதேச சாசனத்தில் விதந்துரைக்கப்பட்ட உதவிகள் உரிமைகள் போன்றவற்றை ஆபத்திலுள்ள நபர்கள் அனுபவிப்பதற்கான ஆணித்தரமான நடவடிக்கைகளை பாதுகாப்பு பிரதிபலிக்கிறது பாதுகாத்தல் என்றால் தனிப்பட்ட நபர்களுக்கு உரிமைகள் உண்டென்றும் அவர்கள் மீது அதிகாரத்தைப் உபயோகிக்கும் அதிகாரிகளுக்கு பொறுப்பு உண்டென்பதை அங்கீகரித்தலே பாதுகாப்பின் கருத்தாகும். தனிப்பட்ட நபரின் சட்ட ரீதியான இருப்பையும் அவர்களின் பௌதிக இருப்பையும் பாதுகாத்தல். சட்டவிரோத ஆட்கடத்தலை தடைசெய்வதற்கான விரிவான திட்டத்தின் கீழ் பாதிக்கப்படுவோரை பாதுகாத்தல் புகலிடம், வைத்திய மற்றும் உளவியல்ரீதியான உதவி, விசா விருப்பை தாபித்தல், வலிந்து திரும்பிச் செல்லல் மற்றும் மீள் ஒருங்கிணைப்பு பாதுகாப்பு மற்றும் தேசிய மற்றும் நாடுகடந்த ஒத்துழைப்பு ஆகியவற்றை உள்ளடக்கும் (ஆனால் வரையறுக்கப்பட்டதல்ல)

மீள்ஒருங்கிணைப்பு : பாதிக்கப்பட்டோரை மீள்ஒருங்கிணைத்தல் அவர்கள் குடும்பத்தோடு அல்லது புதிய சமூகத்துடன் மீண்டும் இணைந்துகொள்வதில் கவனம் செலுத்துகிறது. திரும்பிச் செல்லும் செயற்பாட்டுடன் பாதிக்கப்பட்டவர் சமூக குழலுடன் ஒன்றிணைவது நீண்ட கால சமூக மற்றும் பொருளாதார தீர்வாகும்

திரும்புதல்: நபர் ஒருவர் தனது நாட்டிற்கு மற்றும்/அல்லது சொந்த சமூகத்திற்கு திரும்புதல். சட்டவிரோத ஆட்கடத்தலுக்கு எதிரான நடவடிக்கையில் திரும்புதல் பாதிக்கப்பட்டவரின் பௌதீக இடமாற்றத்தை மட்டும் குறிக்கவில்லை அவரது கௌரவமானதும் பாதுகாப்பான திரும்புதலுக்காக பொறிமுறையையும் குறிக்கிறது

ஆபத்தை மதிப்பிடல்: குறித்த நிலையில் அல்லது நிகழ்வில் உள்ள ஆபத்தை அடையாளம் கண்டு மதிப்பிடல்

ஆபத்து முகாமைத்துவ திட்டம்: அங்கீகரிக்கப்பட்ட மட்டத்தில் ஒரு நிலையில் அல்லது நிகழ்வில் சம்பந்தப்பட்ட ஆபத்தை குறைக்கும் நடவடிக்கைக்கான திட்டம்

சேவை வழங்குனர்கள்: சமூக பணியாளர், உளவியலாளர், புகலிடம் வழங்கும் ஊழியர்கள், வைத்திய ஊழியர்கள் அல்லது அரசு சார்பற்ற நிறுவனம் IO என்பனவற்றின் சட்டத்தரணிகள் போன்றவற்றை வழங்கும் நிறுவனங்கள் மற்றும் தாபனங்கள்

புலம்பெயர்வோர்களை கடத்தல்: ‘நபர் ஒருவரின் சட்டமுரணாக நாட்டினுள் நுழைவதன் மூலம் நேரடியாகவோ அல்லது மறைமுகமாகவோ நிதி அல்லது வேறு பொருள்வகையான நன்மைகளை பெறுதல். இதில் நுழைபவர் அந் நாட்டின் குடிமகனோ அல்லது நிரந்தர வதிபவரோ இல்லை’ (புலம்பெயர்வோர்களை தரை, ஆகாயம் கடல் மூலம் கடத்துவதற்கு எதிரான ஐநாவின் நெறிமுறை

நாடுகடந்த ஒழுங்குபடுத்தப்பட்ட குற்றச் செயல்களுக்கு எதிரான ஐக்கிய நாட்டின் சாசனம்: ஒழுங்குபடுத்தப்பட்ட குற்றச்செயல்களுக்கு எதிராக போராடுவது சம்பந்தமாக குறிப்பிடப்படுகிறது. இங்கு நாடுகடந்த குற்றச்செயல்கள் பொதுவாக உள்ளடங்கப்படுகிறது அதாவது பணமோசடி, ஊழல் புலன்விசாரணைக்கு அல்லது வழக்கு தொடுத்தலுக்கு தடையாயிருத்தல் ஆகியன. இச் சாசனத்தின் பிற்சேர்க்கையாக நாடுகடந்த ஒழுங்குபடுத்தப்பட்ட குற்றச் செயல்கள் விசேடமாக ((சட்டவிரோத விலைப்படுத்தல் மற்றும் புலம்பெயர்வோரை கடத்துதல்) சம்பந்தமாக இரண்டு நெறிமுறைகள் இவ் விடயங்களைப்பற்றிக் கூறுகிறது.

சாட்சி பாதுகாப்பு: வழக்கு நடவடிக்கையின்போது பாதிக்கப்பட்டவருக்கு தேவையான பாதுகாப்பு நடவடிக்கை எடுப்பது. சாட்சி பாதுகாப்பு குற்றவியல் வழக்கு நடப்பதற்கு முன்பு , நடந்துகொண்டிருக்கும்போது மற்றும்/அல்லது அதன் பின்பு வழங்கப்படலாம். அவை ஒரு தனித்த நடவடிக்கையாக அல்லது ஒரு தொகுதி நடவடிக்கையாக இருக்கலாம்

Standard Operating Procedures (SOP) for the Identification, Protection and Referral of Victims of Human Trafficking

Standard Operating Procedures (SOP) for the Identification, Protection and Referral of Victims of Human Trafficking

2015 March

“The publication of this SOP for the Identification, Protection and Referral of Trafficking Victims in Sri Lanka was made possible through support provided by the United States Department of State’s Office to Monitor & Combat Trafficking in Persons, under the terms of Award No. S-SJTIP-12-GR-1020. Any opinions expressed herein are those of the author(s) and do not necessarily reflect the views of the United States Department of State.”

IOM is committed to the principle that humane and orderly migration benefits migrants and society. As an intergovernmental body, IOM acts with its partners in the international community to: assist in meeting the operational challenges of migration; advance understanding of migration issues; encourage social and economic development through migration; and uphold the human dignity and well-being of migrants.

Opinions expressed in this SOP are those of the contributors and do not necessarily reflect the views of IOM.

Message from Honourable Minister

It has been a need of the day to ensure that victims of human trafficking are accurately identified and protected through the law, negating the commonly held view that the central objective of law is only to punish the offenders of crimes. The launch of the Standard Operating Procedures for the Identification, Protection and Referral of Victims of Human Trafficking (SOP) has fulfilled this need. As the Minister of Justice and Labour Relations, I am pleased that my Ministry has taken the initiative to establish the National Anti-Human Trafficking Task Force to create a co-ordination mechanism comprising all relevant ministries, departments and organizations, to combat human trafficking.

An exponential increase in crimes proportionate to the rate of development has created the need for modern states to battle against crimes by themselves or collectively. Within this background, it is encouraging to witness ongoing international dialogue to grapple with the increasing numbers of victims of human trafficking which exceed boundaries such as nationality, religion and age. Sri Lanka has introduced laws on human trafficking in line with international and regional standards while adopting a humanitarian approach, particularly towards the identification and protection of trafficking victims which is further evidenced by the launch of the SOP.

Since human trafficking is an organized crime with cross border ramifications, it is necessary to adopt a multi-sectoral and co-ordinated approach to address the traumatic ordeals faced by victims and clear steps to be taken in the identification of, assistance to and reintegration of victims. Implementation of the SOP will provide comprehensive and coherent methods for relevant service providers in delivering necessary assistance and protection for victims of human trafficking.

It is important to bear in mind that meting out punishments to criminals and rendering assistance to victims ought to happen simultaneously in order to achieve fairness and justice. In conclusion, I would like to express my gratitude to everyone who contributed to the development of the SOP and I look forward to your kind corporation in the process of its successful implementation.

Wijeyadasa Rajapakshe

Ministry of Justice and Labour Relations

Message from Honourable Deputy Minister

The launch of the Standard Operating Procedures for the Identification, Protection and Referral of Victims of Human Trafficking (SOP) is the culmination of the Government of Sri Lanka's initiatives to combat human trafficking; a crime which violates a myriad of freedoms including the right to life enjoyed by citizens within a democratic framework.

The SOP looks to strengthen the practical application of domestic laws addressing the crime of Human Trafficking. Prevailing domestic laws have been introduced rendering due consideration to approaches adopted by other jurisdictions in their individual or collective efforts in combating human trafficking, a crime perpetuated by individuals for their personal gain violating another's freedom to life.

In order to fight against organized crimes such as human trafficking, relevant organizations and agencies operating to prevent such crimes need to be a step ahead of the perpetrators themselves. On that note, I would like to extend my sincere thanks to all members of the National Anti-Human Trafficking Task Force for recognizing this need and responding by way of developing this SOP under the auspices of the Ministry of Justice & Labour Relations.

I wish all stakeholders every success in this national endeavour to combat human trafficking and to ultimately ensure the protection for victims of human trafficking through the successful implementation of the SOP.

Sujeewa Senasinghe

Ministry of Justice and Labour Relations

Message from the Secretary

Human Trafficking was criminalized by way of the Penal Code (Amendment) Act No 16 of 2006 in line with *United Nations Conventions* prohibiting Human Trafficking. Strengthening further the efforts of the Government of Sri Lanka in addressing *Human Trafficking*, the Ministry of Justice initiated the establishment of the National Anti-Human Trafficking Task Force (Task Force) on 4th October 2010. As the Chairperson of the Task Force, it is with great pleasure that I present this message on this momentous occasion of the launch of the Standard Operating Procedures for the Identification, Protection and Referral of Victims of Human Trafficking (SOP) which is indeed a milestone in the work of the Task Force.

The launch of the SOP which supports the identification and protection of victims of human trafficking signifies the *GoSL's* commitment to combat this crime together with many other countries at present that are focusing on the effective implementation of laws and similar provisions to ensure victims are identified and protected.

The main objective in developing the SOP is to respond to the call for a national mechanism to identify and protect victims of human trafficking. A significant achievement in this process was the establishment of the first government run shelter for women victims of human trafficking under the purview of the then Ministry of Child Development and Women's Affairs. At present the shelter is supervised and managed by the Sri Lanka Women's Bureau of the Ministry of Women's Affairs.

The SOP, developed by the National Task Force through a lengthy consultative process was approved by the Cabinet of Ministers in October 2014. The observations of the cabinet on the SOP reiterated the importance of protecting victims of human trafficking from this crime which is on the rise globally.

The SOP is of significance as it not only provides mechanisms to protect citizens of Sri Lanka who become victims of human trafficking within the territory of Sri Lanka and overseas, but it also protects non-nationals who may become a victim within Sri Lanka. Therefore we bear an obligation to ensure the successful implementation of this mechanism in the domestic sphere.

I acknowledge with gratitude, the technical assistance rendered by the International Organization for Migration (IOM) for the development of the SOP. The International Organization for Migration since 2006 has been instrumental in creating an active dialogue on addressing human trafficking in Sri Lanka at the same time as disseminating knowledge and extending its technical expertise. Since 2010 it has also continuously provided secretarial assistance to the Task Force.

My heartfelt gratitude and appreciation goes to all who contributed in innumerable ways to develop this SOP and it is my belief that the SOP will be a pivotal point in streamlining prevailing mechanisms to successfully combating human trafficking in Sri Lanka.

Kamalini De Silva

Ministry of Justice and Labour Relations

Contents

SUMMARY	121
1. INTRODUCTION	123
1.1 Human Trafficking in Sri Lanka	123
1.2 Principles for protection and assistance	123
1.2.1 Respect for and protection of human rights	123
1.2.2 Victim friendly procedures	124
1.2.3 Multi- disciplinary approach	124
1.3 Overarching principles	124
2. OBJECTIVE AND STRUCTURE OF THE SOP	125
2.1 Objectives	125
2.2 Structure of the SOP	125
3. CONCEPTS OF HUMAN TRAFFICKING	127
3.1 Definition of trafficking / UN Protocol	127
3.2 The Constitution of Sri Lanka	128
3.3 The Sri Lanka legal framework	128
4. STANDARD OPERATING PROCEDURES FOR THE IDENTIFICATION, PROTECTION AND REFERRAL OF VICTIMS OF HUMAN TRAFFICKING	130
Phase One	
4.1 First information reporting/ complaints	130
4.2 Rescues	131
4.3 Initial screening / checklist	133
4.4 Preliminary information sharing	133
4.5 Identification of needs	133
Phase Two	
4.6 Immediate response to urgent needs	134
4.7 Medical care	135

4.8	Age verification	135
4.9	Shelter referral	135
4.10	Providing information after referral	137
4.11	Willing or not to proceed with complaint /cooperate	138
4.12	Bail	138
Phase three		
4.13	Investigation by police (pre-trial)	139
Phase four		
4.14	Prosecution	139
4.15	Trial	140
4.16	Post-trial	140
Phase five		
4.17	Returns to and from Sri Lanka	141
Flow Chart 1 - Phase One to Four		144
Flow Chart 2 - Phase Five		145
Recommendations		146
Annex 1	Sri Lankan indicators of trafficking in persons	148
Annex 2	Needs Assessment Matrix Sample (Draft)	151
Annex 3	Referral form for admission to a shelter - Sample	153
Annex 4	Screening tool to help identify a potential victim of human trafficking (Labour)	154
Annex 5	Selective Glossary	157

Summary

Human Trafficking is one of the grave organized crimes, extending beyond boundaries and jurisdictions. Combating and preventing trafficking requires a holistic, coordinated and proactive approach by all stakeholders and integrated actions on identification, protection and prosecution.

The development of Standard Operating Procedures (SOP) is evidence of the Government of Sri Lanka's strong commitment to improve the identification of victims of trafficking (VoTs) among vulnerable groups, including foreigners detained for visa overstays, women arrested for prostitution and related crimes and Sri Lankans who find themselves victims of trafficking and exploitation whilst working regularly and irregularly overseas.

The SOP is a tool with a special focus on the Sri Lankan police the successful conviction of offenders, the redress for offences of trafficking and related crimes and the protection of victims is made possible when first responders are sensitized on their roles and responsibilities. It is accepted that in order to effectively combat human trafficking, strong co-ordination among all stakeholders is essential. It is necessary that law enforcement agencies and the Attorney General's Department work in close collaboration to ensure the identification, appropriate assistance, investigation and prosecution of cases of human trafficking. Close co-ordination is also necessary among other government ministries such as the Ministry of Justice, the Ministry of External Affairs (including embassies and consulates), the Ministry of Women's Affairs and other government institutions such as the Immigration and Emigration Department, the Sri Lanka Bureau of Foreign Employment (SLBFE), the National Child Protection Authority (NCPA) and International organizations, such as IOM and Non-Governmental Organizations (NGOs).

The SOP has been developed through individual and group consultations with all relevant institutions that constitute the Ministry of Justice led National Anti-Human Trafficking Task Force. The SOP is based on a human rights and victim centered approach and complies with international conventions and the relevant provisions in current Sri Lankan law. It should be noted that whilst the International Organization for Migration (IOM) provided technical support in the drafting of the SOP, the finalization, implementation and monitoring of the procedures was the responsibility of the Task Force and its members.

1 Introduction

1.1 Human Trafficking in Sri Lanka

Sri Lanka is mainly a source and to a lesser extent, a destination country for human trafficking. As a country of origin, some of the Sri Lankan men, women and children who migrate to Saudi Arabia, Kuwait, Qatar, the United Arab Emirates, Jordan, Bahrain, Egypt, Lebanon, Iraq, Afghanistan, Malaysia, Singapore, Mauritius, and the United States to work as construction workers, domestic servants, or garment factory workers are subsequently subjected to forced labor.¹ Others are trafficked having travelled abroad through unlicensed agents that are outside of government mechanisms and regulation.

A small number of women from Thailand, China, Egypt, and countries in South Asia, Europe, and the former Soviet Union have been subjected to forced prostitution in Sri Lanka in recent years.² Within the country, women and children are subjected to sex trafficking in brothels. Boys are more likely than girls to be forced into prostitution in coastal areas for child sex tourism.³

1.2 Principles for protection and assistance

Based on relevant human rights principles and the United Nations Palermo Protocol, and recommended practices and guidelines regarding human rights and trafficking; the following key principles should guide all assistance and protection measures, including shelter activities⁴.

1.2.1 Respect for and protection of human rights

Trafficking in persons represents a grave violation of human rights, one that takes away the dignity of the trafficked person. Helping and protecting victims requires a “rights based approach” to ensure that victims are assisted and perpetrators prosecuted. The officials who deal with the victims should be emphatic and understand the concerns and issues from the perspective of the victim. To this end decisions and future plans should be based on the ‘best interests of the victim’. Victims have the right to be protected, consulted and informed on all actions being taken on their behalf.

---

1 US Department of State – 2014 Trafficking in Persons Report .

2 Ibid.

3 Supra note 1

4 Particular attention was paid to the IOM handbook for Direct Assistance to Victims of Human Trafficking (2007).

1.2.2 Victim friendly procedures

The victim is at the center of the response network comprised of Task Force members and other stakeholders. This requires that the:

- Victim is not treated as an offender and is aware that she/he is the victim of a crime.
- Victim is not re-victimized by the assisting authorities.
- All services to trafficking victims are provided on the basis of the informed consent of a victim.
- All information and communication regarding the victim must be treated with due regard for the victim's right to confidentiality and privacy.⁵

1.2.3 Multi-disciplinary approach

The response to trafficking requires tailor made solutions that are implemented simultaneously and in the closest possible cooperation between all Task Force members and stakeholders involved in combating human trafficking and identifying, assisting and providing protection to victims both inside and outside Sri Lanka.

1.3 Overarching principles

- The SOP reflects the international standards set out in the United Nations Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children.
- In providing assistance to children who have become victims of trafficking organizations should always act in accordance with the best interests of the child.

The SOP adheres to the guiding principles of Sri Lanka's Victim and Witness Protection law in:

- Providing for the protection of victims of crime and witnesses of human trafficking
- Highlighting the rights and entitlements of victims of crime and witnesses and by providing for a mechanism for the enjoyment of such rights and privileges

---

⁵ All information should be kept as confidential and should be accessible to as few people as possible. Therefore, the communication, even that with the embassies or the diplomatic staff should ensure that only minimum information required to obtain the necessary documents or assistance is given.

2

Objectives and Structure of the SOP

2.1 Objectives

- 2.1.1 To ensure the effective identification and protection of victims including the establishment of a referral mechanism to provide appropriate assistance.
- 2.1.2 To ensure expeditious and effective law enforcement including the conviction of offenders.
- 2.1.3 To ensure the protection and non–revictimization of victims from the time of identification to reintegration.
- 2.1.4 To institutionalize specific steps for the provision of assistance and protection to victims of human trafficking

2.2 Structure of the SOP

The SOP provides a step-by-step guide to all agencies involved in the identification and provision of assistance and protection to victims of human trafficking. The SOP was developed through a consultative process with all relevant stakeholders and represents guidelines for all officials who have a basic knowledge and experience in the application of the provisions of the substantive and procedural laws. The SOP does not go into a detailed discussion of these laws and procedures but is confined to specific areas of professional work⁶. It has been divided under the various phases for clarity and compliance with procedural norms.

Phase One

- First information reporting/ complaints
- Rescues
- Initial screening / checklist
- Preliminary information sharing
- Identification of needs

Phase Two

- Immediate response to urgent needs
- Medical care
- Age verification

---

⁶ At the time of drafting the Sri Lanka Victim and Witness Protection Bill was under review. According to the draft bill the objectives of the bill are to set out of rights and entitlements of victims of crime and witnesses, to establish a National Protection Authority, a Protection Division in the Police Department and a Witness Protection Fund providing compensation. The purpose of this act is to give effect to international norms and best practices.

- Shelter referral
- Providing information after referral
- Steps for victims (national/ non-national) willing or not to proceed with a complaint/ cooperate
- Bail

Phase three

- Investigation by the police (pre-trial)

Phase four

- Prosecution
- Trial
- Post-trial

Phase five

- Returns to and from Sri Lanka

3

Concepts of Human Trafficking

3.1 Definition of human trafficking and the UN protocol

To determine whether an individual is in fact a victim of trafficking, it is necessary to understand the legal definition of what constitutes trafficking in persons. To assist the identification process, the authorities should look to the international benchmark definition of trafficking. The United Nations Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, especially Women and Children, 2002 (hereinafter referred to as the UN Protocol 2002) supplementing the UN Convention Against Transnational Organized Crime, 2000 provides specific clauses defining trafficking.

A) Trafficking as defined under Article 3 of the UN Protocol, 2002

“Trafficking in persons” shall mean the recruitment, transportation, transfer, harbouring or receipt of persons, by means of threat or use of force or other forms of coercion, of abduction, of fraud, of deception, of the abuse of power or of a position of vulnerability or of the giving or receiving of payments or benefits to achieve the consent of a person having control over another person, for the purpose of exploitation.

Exploitation shall include, at a minimum, the exploitation of the prostitution of others or other forms of sexual exploitation, forced labour or services, slavery or practices similar to slavery, servitude or the removal of organs

Activities	Means/Methods	Purpose/ Objective
Recruitment	Threat	For the purpose of exploitation
Transportation	Force	Prostitution of others
Transfer	Other forms of coercion	Other forms of sexual exploitation
Harbouring	Abduction	Forced Labour or services
Receipt of persons	Fraud	Slavery or practices similar to slavery
	Deception	Servitude
	Abuse of power	Removal of organs
	Position of Vulnerability	
	Giving or receiving payments or benefits	

The ‘consent’ of a victim of trafficking shall be irrelevant where any of the means set forth above have been used. ‘Consent’ is irrelevant in case of children even if this does not involve any of the means set forth above

Sri Lanka is a party to the UN Convention on Transnational Organized Crime. It is a signatory, but has yet to ratify, the UN Trafficking Protocol. Sri Lanka is also party to all seven-core human rights treaties that may fundamentally relate to the prevention and suppression of human trafficking. Additionally, the government is a party to three of four core anti-trafficking treaties and all four ILO Conventions relating to forced and child labour. As well, the government has ratified the Hague Convention on Inter-country Adoption.

3.2 The constitution of Sri Lanka

At the national level, the Constitution does not expressly prohibit human trafficking, slavery, forced labour, or other forms of exploitation.⁷ The Constitution does though guarantee a number of fundamental rights and freedoms including: Freedom of thought, conscience, and religion (Article 10); freedom from torture (Article 11). The right to equality and non-discrimination on a number of prohibited grounds including sex (Article 12); Article 12(4) authorizes the government to take affirmative action for the advancement of women and children

The constitution stipulates various legal protections (Article 13); and freedom of speech, assembly, association, occupation, and movement (Article 14). Principles of state policy direct the state to eliminate economic and social disparity and exploitation (Article 27.7). These principles also direct the state to promote the special interests of children and youth and protect them against discrimination and exploitation (Article 27.13). As well, the Constitution provides for in camera judicial proceedings in relation to sexual matters (Article 106.2(b)). Chapter 3 of the constitution provides the right to a constitutional remedy for violations of fundamental rights.

3.3 Sri Lanka legal framework

The 2006 Penal Code Amendment Act comprehensively defines the offence of trafficking in persons largely in compliance with the UN Trafficking Protocol definition. Specifically, in an abbreviated form, Section 360C. (1) criminalizes:

- (a) buying, selling, bartering, instigating or inducing the buying, selling, bartering of any person for money or other consideration;
- (b) recruiting, transporting, transferring, harbouring, receiving any person or using threat, force, fraud, deception or inducement or by exploiting the vulnerability of another for the purpose of securing forced or compulsory labour or services, slavery, servitude, the removal of organs, prostitution or other forms of sexual exploitation or any other act which constitutes an offence under any law; and

---

⁷ The Constitution of the Democratic Socialist Republic of Sri Lanka.1978. Available: <http://www.priu.gov.lk/Cons/1978Constitution/1978ConstitutionWithoutAmendments.pdf> .

- (c) recruiting, transporting, transferring, harbouring, or receiving a child or any other act with or without the consent of the child for these same exploitive purposes.

The prescribed penalty for trafficking is imprisonment of no less than two and no more than twenty years, which can be combined with a fine. For a trafficking offence involving a child (Section 360C.(1)(c)), defined as a person less than 18 years of age, the minimum penalty of imprisonment is enhanced to three years (Section 360C.(2) and (3).

The Sri Lankan Government has recognized that there is an urgent need to tackle the growing problem of trafficking in persons and that this requires strong legislation complemented by effective preventive measures, proactive investigative techniques and a commensurate increase in the quality and quantity of prosecutions.

The police can only act within the restraints of the law of the land and it is therefore vitally important that Sri Lanka's law enforcement officers fully understand the Penal Code and are effective in its implementation. It is anticipated that the following procedures will provide for a more efficient and effective response by the police and all Task Force members.

4

Standard Operating Procedures for the Identification, Protection and Referral of Victims of Human Trafficking

Phase 1

4.1 First information reporting / complaint

4.1.1 First information is the first step in discovering crimes of trafficking and rescuing victims. Hence, efforts in this direction need to be streamlined for best results. Complaints and/or information about human trafficking can come from a range of sources. A police officer, NGO, parents/ relatives of victim/ primary care givers, any other person who has knowledge of the crime, victim (though rarely).

Complaints are received by;

- The Police (Criminal Investigation Department for male/female victims of external trafficking / Women and Children’s Bureau of the police for female victims and children)
- The Sri Lankan Bureau of Foreign Employment (SLBFE- Conciliation unit, the Special Investigations Unit), for regular migrants in situations of exploitation abroad.
- The Department of Immigration and Emigration (Investigation Unit).
- National Child Protection Authority (NCPA - Special Investigations Police Unit for child victims)
- Embassies and Consulates
- Helpline (operated by NCPA/ IOM)
- Helpline (operated by Sri Lanka Women’s Bureau of the Ministry of Women’s Affairs)
- International Organizations (e.g. IOM)
- Non-Governmental Organizations (NGOs both within and outside Sri Lanka)
- Other institutions that provide victim support services (if there is a reasonable suspicion appropriate action will be taken to inform the law enforcement agency with the concurrence of the victim, if the victim is an adult).
- General public

- Anonymous letters/ petitions
- Others

Complaints related to human trafficking made in Sri Lanka are generally received by the police or by the immigration authorities from Sri Lankan nationals or from foreign nationals trafficked into Sri Lanka by a transnational criminal gang.

- The SLBFE may receive complaints through family members / embassies and consulates about Sri Lanka victims abroad and who are seeking urgent assistance and protection: **See phase 5**
- Department of Immigration and Emigration may detect or receive information about victims/ traffickers trying to enter or leave Sri Lanka where they have already been in the country as visitors or engaged in any form of employment
- Complaints from outside Sri Lanka are also received by embassies and consulates: **See phase 5**

4.2 Rescue

- 4.2.1 Cases are brought to the attention of the police by information received or routine police checks/controls and inquiries concerning suspect premises/ activities or businesses and conducting a proactive approach of prevention and detection and intelligence gathering.
- 4.2.2 As victims are rarely free to submit the complaint in person and are often being held against their will, a rescue may be necessary and should be carried out as soon as possible. **If no rescue is necessary proceed to 4.3**
- 4.2.3 Rescues are initiated when a Magistrate receives a report of evidence from the Officer in Charge (OIC) of the police to apply for a warrant when conducting a raid on premises.
- 4.2.4 The report will state the reasonable grounds of suspicion with regards to the criminal offences to be found on the premises and other resources.
- 4.2.5 The Magistrate will direct the OIC to execute the warrant, search premises for evidence and arrest suspects.
- 4.2.6 The OIC determines who needs to be involved? Are they victims of sexual or labour exploitation, children and/or foreigners? The police will develop a pro-active plan and conduct rescue operation and coordinate with representatives of the related investigation units and key authorities (shelter, medical, legal). Female officers/ and social workers should participate if women and /or children are involved.

- 4.2.7 The police will rescue all victims and take into custody all suspects involved and produce them before the Magistrate who will issue an appropriate order.
- 4.2.8 Immigration authorities, under the directive of the Competent Authority, may also detect and rescue victims when raids are conducted to apprehend irregular immigrants or consequent to immigration intelligence information when victims enter or leave the country.
- 4.2.9 In the event victims are rescued by officers of the Department of Immigration and Emigration, the Competent Authority of the Department of Immigration and Emigration will determine the means to address the victim's needs. Are they victims of sexual or labour exploitation, children and/or foreigners? The immigration will develop a pro-active plan and conduct a rescue operation and coordinate with representatives of the relevant investigation units and key authorities (shelter, medical, legal).
- 4.2.10 Relevant officers of the Department of Immigration and Emigration will rescue victims and arrest all suspects and produce them before the Competent Authority for further action in terms of Section 40 and 41 of the Immigration and Emigration Act No 20 of 1948.
- 4.2.11 A trained immigration officer (female officer for female victims) conducts a pre-interview assessment to confirm the crime of human trafficking and record a detailed statement from the victim/ trafficker.
- 4.2.12 If the Competent Authority of the Department of Immigration and Emigration has a reason to suspect any person's involvement in a trafficking case, and if the victim wishes to proceed with recording a complaint the case should immediately be referred to the Criminal Investigation Department for further investigation and action.
- 4.2.13 If the victim does not wish to pursue with a complaint, immediate steps should be taken to inform relevant embassy/consulate and expedite the process of repatriation of the victim.
- 4.2.14 If it is found that the trafficking victim has violated the Immigrants and Emigrants Act as a direct result of being trafficked he/she should not be treated as an offender under immigration law and victim's data should not be entered into the black list of the Border Control System.
- 4.2.15 The victim proceeds with a complaint and steps are taken by law enforcement officers to initiate investigation. This should be determined by the investigator based on the material. In appropriate cases transfer of the victim to a state shelter should be decided by the relevant magistrate.

- 4.2.16 In a case where a rescued foreign victim has been proved to be a victim of human trafficking and he/she has overstayed the Sri Lankan visa, he/she will be exempted from overstay visa fee and penalty for such overstay.

Victims are not to be treated as offenders and are separated from suspects

4.3 Initial screening and checklist

- 4.3.1 Before formal interviewing, a trained police officer (female for women victims) conducts a pre-interview assessment using a standard screening form. Screening provides indicators to identify potential victims (age, gender, source community, and transit point, indicators of abuse and trauma and especially evidence of exploitation (both sexual and labour) in a range of premises. **(Annex 4).**

It should be noted that the indicators are intended to assist in the overall assessment process, are generalizations, and that exceptions exist in relation to all of them. Initial identification provides a preliminary indication of the status of the victim, will stimulate an investigation and initiate access to assistance and protection

Immigration Screening

- 4.3.2 If the immigration officer suspects that an arriving or departing person is involved in trafficking or smuggling, either as a victim or perpetrator, the person should be immediately referred to a senior authorized officer at the post for further inspection and secondary screening.
- 4.3.3 If the senior authorized officer has any reason to suspect the persons involvement in trafficking, the case should then immediately be referred to the police investigation unit for further investigation and action. Go to **phase two**

4.4 Preliminary information sharing

- 4.4.1 Police act on and verify initial information screening results according to established police procedures
- 4.4.2 Arrested suspect(s) and victim will be presented before a magistrate who will determine course of action. Suspects will be remanded until bail is considered.

4.5 Identification of needs

- 4.5.1 Initial assessments are conducted by a trained officer (female if necessary) to determine the victim's 'safety and security' needs, especially the physical

safety of the victim (and her/his family) and protective measures are considered. This is done by completing a needs assessment form (**Annex 2**) which should in turn result in an assistance plan⁸

- 4.5.2 Needs will be different if the victim is a national or foreign national or a child. If the victim is a foreign national, provide a translator and inform embassy / consulate representative

Foreign Victims: For victims with no appropriate language knowledge, translation is of essential importance for their communication with the competent authorities. Before any process of identification commences, it should be established whether there is a need of an (preferably trained) interpreter and if needed, one should be provided.

Phase 2

4.6 Immediate response to urgent needs

The first response to the victim of a crime of trafficking is a psychosocial response that helps the victim cope with the often traumatic impact of the crime.

- It treats the victim-survivor as a person and with dignity.
- It ensures they are safe and not harmed further.
- It informs them about what is going to happen next.
- It provides for their immediate needs of food, shelter, clothing and any medical complaints.
- It is the duty of all those who come in contact with victims of trafficking, during the time of first information and rescue, to coordinate and integrate all their activities so that none of their needs and concerns remain unaddressed. **A well-coordinated first response ensures that the ‘best interests’ of the victim are respected.**

Potential needs include;

- Food and clothing
- Pain / discomfort
- Medical problems
- Severe anxiety / Stress
- Psychological support
- Counseling

⁸ Following the establishment of the shelter a comprehensive case management system needs to be developed

- Safety concerns especially in relation to self and family members.
- Legal illiteracy and need for support and guidance.

4.7 Medical care

The OIC of the police will ensure that appropriate medical care be extended to the victim immediately after rescue and without delay. It must be ensured that valid consent is obtained before medical examination. However in a situation where the person's life is in danger and the consent cannot be obtained, the medical care providers may provide required medical treatment to save the life.

4.8 Age verification

If the victim appears to be a child (below 18 years) he/she should be referred to the NCPA/Police Children and Women's Bureau/local police and arrangements should be made for medical examination to determine age of victim. If the victim appears to be an adult (those over 18 years of age) he/she should be referred to a Magistrate by a responsible police officer. If there is doubt about the age, the presumption is that the victim is a child. In all cases of child victims and adult victims (whose age is known or unknown and who are initiating a complaint) shall be subjected to a comprehensive medical examination, investigation, report, and documentation by the Judicial Medical Officer (JMO).

4.9 Shelter referral

The police should obtain instructions/orders from relevant courts prior to making arrangements to send an identified victim to a place of safety which is to be, ideally a government run shelter or drop-in-centre, etc. Victims should not be detained at a police station or placed in an immigration detention centre.

If no government shelter is available then the police should maintain an up-to-date list of organisations operating shelters, including their contact numbers

Standard steps to be followed by police when referring victims to a shelter;

- Obtain instructions/orders/interim orders from relevant court for the referral of victim to the shelter.
- Further if the identified victim is an adult woman, the Director, Women's Bureau of the Ministry of Women's Affairs should be informed to ascertain the availability of the government shelter to place the victim.
- Once the court instructions / orders are obtained, steps should be taken to hand over the victim to the relevant designated officer of the Ministry of Women's Affairs to be provided safe shelter.

- Inform the Attorney General’s Department of such shelter referral to obtain instructions with regard to proceeding with investigations and expedite prosecution of case.
- If and when necessary, provide information and send request to Director, Women’s Bureau if the victim is required to attend courts / assist with investigations.

Shelters should meet minimum standards and provide:

- Adequate, safe and secure temporary living environment for victims.
- Adequate, safe and secure working environment for shelter staff.
- Facilitate stabilization of the victim to prevent further harm and enable maximum recovery.
- Well-trained staff working in a collaborative, interdisciplinary manner to provide a comprehensive continuum of care for victims.
- Quality protection and assistance to victims based on individualized case service plans.

4.9.1 The Magistrate will give direction about the care, guardianship, education, training, medical and psychiatric treatment of the victim as well as supervision by a focal person appointed by Court and following assessment and family verifications, victims may return home or stay with relatives or friends. The status of the “focal person” needs to be legally determined and come into effect by an amendment to the existing legal provisions.

4.9.2 The Court appointed focal person will complete a referral and assistance form (**Annex 3**) to determine the services and protection measures to be provided. The victim’s consent must be sought in agreeing to any assistance and a consent form should be signed. The investigating officer also could make an application or request to Court when it is necessary.

4.9.3 Following formal identification; interviews should ideally take place only after the consent of the victim has been sought and the victim briefed on his/her options and potential next steps. Victims are not under any obligation to cooperate and may decline interview and assistance. Appropriate information should also be made available in writing and translated into a language that the victim understands. Victims to be produced as witnesses should be determined through evidence led and further instructions should be obtained from the Attorney General’s Department in this regard.

Operational experience has shown that victims normally focus on three particular areas before deciding on whether to act as witnesses;

- The personal safety of the victim, the victim's family and other persons close to him or her.
- Confidentiality and the risk of disclosure to the family or other persons close to the victim or in the media – this fear of stigma in cases involving sexual exploitation always exerts a powerful influence on the victim's decision-making process.
- Fear of being in the physical presence of the trafficker(s). For the victims this is a genuine and sometimes debilitating fear, particularly for those who have been subjected to sexual and physical abuse⁹.

4.10 Providing information after referral

The victim will be made fully aware of;

- The necessity to provide confidential information only concerning the crime and the perpetrators and the fact that information provided may be subject to disclosure requirements
- Legal options to seek compensation for the crimes committed against them
- The court process and procedures and of the physical presence of the trafficker at the trial.
- The necessity of testimony for the proceedings and the consequence of providing testimony
- Steps to be taken to guarantee personal safety (and of family) including (potential) shelter stay and conditions of stay.

---

⁹ For these reasons, the victim needs to be informed regarding either the availability or lack of appropriate procedures to address these concerns, which will depend on Sri Lanka's statutory provision, in particular as described in the Victim and Witness Protection Act.

4.11 Willing to proceed with a complaint /cooperate (nationals / non-nationals)

Summary table showing steps to be taken if victims decide (or not) to proceed with a complaint / cooperate

Decides to proceed with complaint / cooperate (national)	Decides to proceed with complaint / Cooperate (foreign national)	Decides <u>not</u> to proceed with complaint / Cooperate/ (national)	Decides <u>not</u> to proceed with complaint / Cooperate (foreign national)
1. Information on evidence gathering process	As national steps 1-4	Information on assistance available and the conditions of such assistance	Return (risk assessment)
2. Information on the judicial process	Visa extension		(Upon obtaining an order from relevant court)
3. Testimony and protection options	Return after trial		
4. Information on the assistance (stay in a shelter)			

* In an instance where a foreign victim does not wish to proceed with the complaint lodged/court case and wishes to return to his/her country, relevant court order/instructions should be obtained.

4.12 Bail

4.12.1 Bail is determined by (examples of criteria include (**Annex 1**)) the nature of the offence (s), the likelihood of the suspect fleeing justice, potential for intimidation, re-victimization.

4.12.2 Bail should be granted using specific criteria (what is bailable / non-bailable) and if so with conditions that protect the victim and witnesses.

4.12.3 If bail is granted, victims may withdraw the complaint. In Sri Lanka human trafficking is bailable therefore prosecutors must check and where necessary challenge bail applications. In terms of the present law 'Bail' is a right given to a suspect. If bail is granted the court should ensure stringent bail conditions to the offender in appropriate cases.

Phase 3

4.13 Investigation by the Police (Pre- trial)

- 4.13.1 Investigation seeks to determine evidence of the offence of human trafficking: Activity (buying, transporting, and recruiting). Means (threats, deception, inducement): Purpose (exploitation): Evidence gathering and investigation is conducted by the investigating officer (IO) and the JMO and should build the case through a victim centered approach (described below)
- 4.13.2 Since trafficking is an organized crime and a continuing offence, all material and non-material (corroborating) evidence from the scene(s) of crime need to be collected and linked through investigation to the offence of trafficking e.g.: other testimonies, supporting documentary evidence, mobile phone records, video, photographs etc
- 4.13.3 The gathering of evidence is the primary and statutory obligation of an investigator. Ideally interviews should be conducted by the Police and Prosecutor. As victims are fearful and anxious of court and legal proceedings, a prosecutor may guide them through the process.
- 4.13.4 Intimidated witnesses are defined as ‘anyone’ whose quality of evidence is likely to be diminished by reason of fear or distress in connection with testifying in proceedings excluding the accused person. The Attorney General’s Department must be informed by the investigating officer of all intimidated witnesses as they are vulnerable persons. It is an obligation of the investigator to identify and locate all relevant witnesses. Investigator should record comprehensive statements from the witnesses. At all times voluntariness of the witnesses must be ensured.

Phase 4

4.14 Prosecution (after investigation referral to the Attorney General's Department)

- 4.14.1 Police can play an important role even at the stage of prosecution. Therefore, the investigating officer should;
- Record the complaint with all available details and report facts to court and file a ‘B’ report.
  - Once all evidence is gathered and investigation is completed, refer the case to the Attorney General’s Department for instructions.
  - Meet with the state prosecutor and brief him not only on the facts of the case, but also on its special features, such as if the victim is under stress

or trauma, or threat, organized crime linkages, the need to provide care and attention to the victim(s)

- Inform the victim of the mechanism of testifying in court, with the assistance of counselors and the shelter staff.
- Inform the witnesses (getting witnesses on time, briefing and debriefing them).

4.14.2 The protection required should be decided by court of law. The police and prosecutor will place all evidence available before court in order for the Magistrate to make an appropriate order.

4.14.3 The case including the Judicial Medical Report by the JMO is referred to the Attorney General's Department for review.

4.14.4 Subsequent to completion of investigation, the Attorney General's Department will file an indictment in the High Court.

4.15 Trial

4.15.1 Victim and witness protection pre-supposes a number of measures to be considered during the trial. Examples include;

- ✓ Physical protection
- ✓ Use of private lawyers
- ✓ Use of screen, technology (CCTV, video) to present testimony
- ✓ Escort of victim, witness(es) to and from court
- ✓ Use of interpreters
- ✓ Exclusion of general public from court

Application should be made by the State for an expeditious and early trial in accordance to the circumstances

4.16 Post trial

Depending on the risk assessment, additional security measures may have to be implemented after the trial

4.16.1 Victims may be entitled to compensation for material and non-material damages (as set by Sri Lankan law)

4.16.2 Continuing victim protection is essential especially where there is an acquittal as there is a risk of re-victimization and intimidation. If the case is discharged/ acquitted and it is observed that there is merit in appeal, state prosecutor after observing the existing administrative and procedural

requirements, may file an appeal in the Court of Appeal. A security and risk assessment should be conducted for each individual about to be included in a reintegration assistance programme. Continuing victim protection should be provided with permission and sanction of court.

4.16.3 Following the trial reintegration support e.g. social support, vocational training / income generation is offered to victims by relevant authorities/civil society. However, as resources may be limited, it is essential to give the victim a realistic picture of the options and possibilities available, and not to give rise to unrealistic expectations that could be detrimental to the effective reintegration process.

4.16.4 Any concerns related to the safety and security of the victim in returning to their home community (in Sri Lanka) or country of origin should be shared with the authorities in the receiving country.

Phase 5:

4.17 Return to and from Sri Lanka

4.17.1 Return of foreign nationals from Sri Lanka

- Following the identification process the police inform the Ministry of External Affairs (MEA) that the victim is a foreign national. The MEA in turn informs the victim's embassy / consular representative
- If victim does **not** wish to proceed with a complaint: process return/repatriation as soon as possible. Immediately handover the victim to the Immigration and Emigration Department for repatriation and inform Assistant Controller of Investigation, about the situation to avoid normal removal proceedings applicable to an offender. The Department of Immigration and Emigration should take immediate steps to inform the relevant embassy of the victim or the Ministry of External Affairs (in situations where there is no embassy in Sri Lanka of the victim's nationality), to assist the victim for immediate repatriation. If the victim wishes to proceed with a complaint; to be issued with visa extension and referred to shelter.¹⁰ **Follow phases 2-4.**
- Any concerns about returning home shared with authorities (security assessment). If necessary send notification of assistance to authorities / organization in destination country.
- Authorities in receiving country are consulted on potential travel arrangements (any other issues) return procedures are confirmed and date of return is set

¹⁰ Depending on the time it takes to arrange and coordinate a safe assisted voluntary return journey (considering health as well as security issues), it may be necessary to secure safe accommodation for the victim in the interim period.

- Shelter is informed, travel arrangements are made and immigration documents are processed through embassy / consular representative. Pre-departure information and assistance is provided. Immigration and Emigration Department to escort and process return.
- Victim is processed and received by authorities in destination country.

Note: The victim should be returned to the country of origin only if it is established that this is not a threat for his/her safety. If this cannot be done, the options for change of residence or accommodation in a third country should be considered (in compliance with Sri Lankan law.).

4.17.2 **Victims may contact families in Sri Lanka who contact the police**

- The family member will contact the Ministry of External Affairs and the Immigration and Emigration Department who will notify the embassy or consulate.
- If the victim does not have freedom of movement and/or is under threat, the embassy will send an official request to the authorities for intervention / to conduct a rescue.
- Following referral, urgent needs will be met by the embassy /international organizations or civil society organizations (eg. IOM)
- The victim will be screened by embassy /international organizations or civil society organizations (eg. IOM) to establish status. If a victim, return (including escort), transportation, reintegration arrangements will be made through embassy and Department of Immigration and Emigration with relevant authorities in the sending country (international organizations or civil society organizations (eg. IOM)). After return continue from ***Phase 2***.

4.17.3 **The SLBFE may receive complaints directly or through family members / embassies about Sri Lanka victims abroad.**

- The SLBFE will contact their Special Investigation Unit, the Ministry of External Affairs and the Department of Immigration and Emigration who will notify the embassy or consular department.
- If the victim does not have freedom of movement and/or is under threat, the embassy will send an official request to the authorities for intervention / to conduct a rescue.
- Following referral, urgent needs will be met by the embassy / international organizations or civil society organizations (eg. IOM).

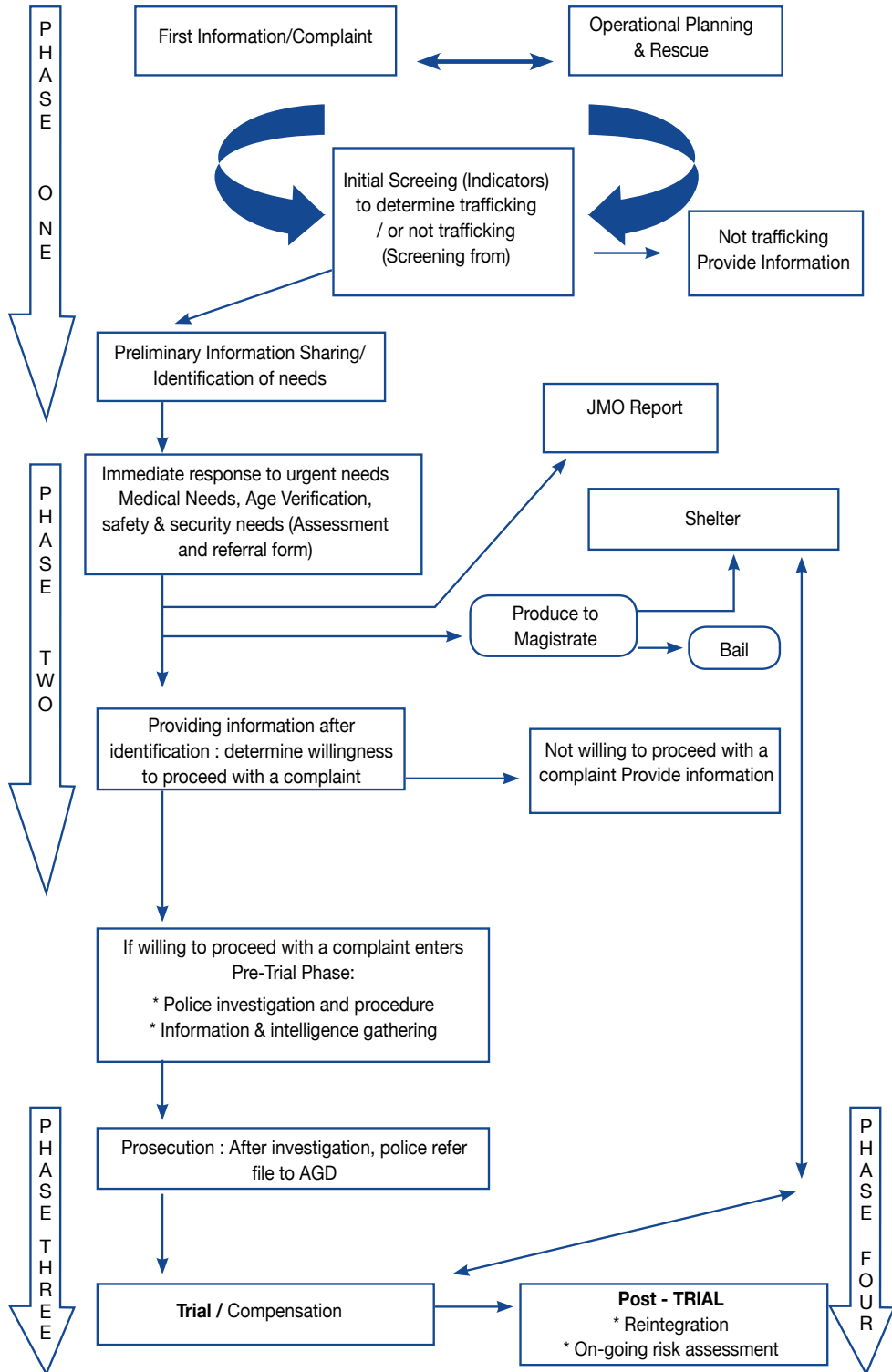
- The victim will be screened by embassy / international organizations or civil society organizations (eg. IOM) to establish status. If a victim, return (including escort), transportation, reintegration arrangements will be made through embassy and immigration and emigration department with relevant authorities in the sending country (with necessary IOM support), After return continue from **Phase 2** and launch a SLBFE investigation

4.17.4 **Complaints from outside Sri Lanka also received by Embassy and Consulate / Representative of Foreign Affairs.**

- The victim will be contacted, identified and screened by embassy / international organizations or civil society organizations (eg. IOM)
- If the victim does not have freedom of movement and/or is under threat, the embassy will send an official request to the authorities for intervention / to conduct a rescue.
- Following referral, urgent needs will be met by the embassy / international organizations or civil society organizations (eg. IOM)
- If a victim, return (including escort), transportation, reintegration arrangements will be made through embassy and Department of Immigration and Emigration with relevant authorities in the sending country (with necessary IOM support), After return continue from **Phase 2**.

Flow Chart 1

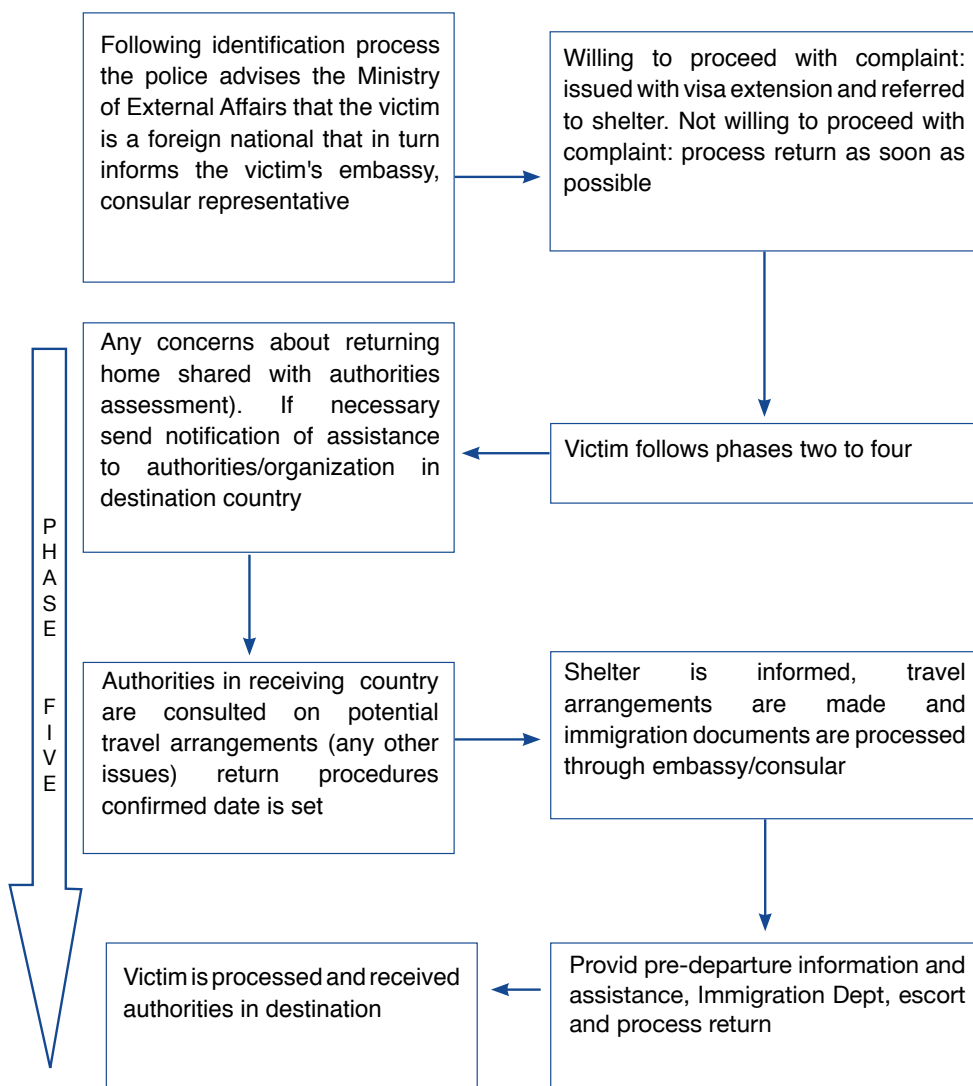
Standard Operating Procedures for the Identification and Protection of Trafficking Victims (Phase one to four)

Flow Chart 2

Standard Operating procedures for the Identification and Protection of Trafficking Victims (Phase Five)

Foreign nationals identified as victims in Sri Lanka are processed in phases one and two and the Ministry of External Affairs informs the victim's embassy, consular representative. If she/he is willing to proceed with a complaint, the victim is provided with a visa extension and referred to a shelter. Post-trial and with safety and security issues in mind, the victim will be returned to his/her country of origin. The return process is identical for pre and post trial returnees. Returns to be facilitated by international organizations i.e IOM and UNHCR.

Recommendations for the finalization and implementation of the SOP

- 1) The Task Force member institutions should see that appropriate protection and assistance including referral to government and non-government organizations are provided to victims even at the initial stage where they are presumed to be victims of trafficking until confirmed the person is a victim of human trafficking or under another offence.
- 2) Following the urgent need for a government run shelter for victims of human trafficking, on the initiative of the National Anti-Human Trafficking Task Force in collaboration with the Ministry of Women's Affairs a safe shelter for women victims of trafficking has been established fulfilling this need. The successful implementation of the SOP depends on the availability of such safe shelters for identified victims of trafficking. Resources, trained personnel and an official case management system should be in place to ensure the well being of victims of human trafficking.
- 3) It is important that a set of guidelines should be sent to all local police offices by way of a circular through the Inspector General of Police, to educate them about immediate needs of victims and details of the state shelter to familiarize police officers of the shelter facility available for victims.
- 4) The Victim and Witness Protection Act supports to overcome the challenge of a sustainable institutional mechanism for the protection of victims. The establishment of a National Protection Authority, a new police division responsible for protection and a witness protection fund will provide compensation for victims. The SOP should ensure that it adheres to the provisions set forth in the Act to establish a systematic and sustainable mechanism to provide for the protection of identified victims of human trafficking.
- 5) In terms of resources and minimum standards of victim and witness protection the following is recommended:
  - Trained female police officers are needed to implement SOP (minimum standards) eg: during screening and interviewing of women and children. Further an assigned case manager is required to process and assist victims of trafficking.
- 6) If the SOP is to operate as envisaged, victim screening needs to be expanded to all Task Force members. Indicators and content will differ according to each agency's mandate and the type of trafficking identified (sexual / labour).
- 7) Public awareness campaigns should continue to be conducted in order to raise public awareness on human trafficking in order to improve victim identification.

- 8) Given the very high number of Sri Lankan migrant workers (both registered and irregular), there is an urgent need to mainstream and provide continuous training for Sri Lankan overseas mission staff and Sri Lanka Bureau of Foreign Employment on human trafficking including screening tools and supporting resources.

Annex 1

SRI LANKAN INDICATORS OF TRAFFICKING IN PERSONS

Victim's Profile

Criminal Elements	Description of Elements of Trafficking in Persons based on the Sri Lanka Penal Code and recognized definitions	<u>Direct Indicators</u> , which could be used to identify trafficked persons
Section 360C (a) Buying or selling of a person		
Buying or Selling	<p>Buying or Selling of a person</p> <p>Not defined in Penal Code</p> <p>To buy - To obtain by means of money or the like</p> <p>To sell – To exchange the ownership of someone in exchange for money</p> <p>Both assume the ownership of someone thus enforcing slavery like conditions</p>	
Bartering	<p>Bartering not defined in the Penal Code</p> <p>To trade by exchanging goods etc</p>	
CRIMINAL ACTIONS (The Activity) Section 360C (b)		
Recruiting	<p>Recruitment not defined in the Penal Code but pre-supposes involvement of persons by selecting them for trafficking. Circumstances, in which it was carried out is irrelevant; in places of leisure, by offering jobs or training, by arranging a fictitious marriage</p>	
Harbouring	<p>Harbouring of the victim. Not defined in the Penal Code is placement of the victim to a secret place as to avoid disclosure thereof by law enforcement, or the third persons able to report the trafficker in person</p>	

Transporting	Not defined in Penal Code Transportation should be understood as transfer of a person from one place to another within the territory or across borders, by foot or any other possible means of transport. Act of border crossing does not have to be illegal	
Receiving a Person	The receipt of a victim not defined in the Penal Code is receiving of the victim by one person from another on the basis of a sale-purchase, rent, and donation or on the basis of other onerous or gratuitous transactions.	
Transferring	Transfer of a person not defined in the Penal Code is transfer of a victim by one person to another on the basis of a sale, purchase, exchange, rent, transfer on account of debt, donation or the basis of similar onerous gratuitous transactions	
METHODS OF COERCION (The Means)		
Threats violence or other forms of physical coercion	Using threats or actual violence against the victim or against the victims family Would include kidnapping and rape. Penal Code – Section 310/311 Whoever causes bodily pain, disease, or infirmity to any person is said to “cause hurt”. Also grievous ‘hurt’	
Force	Penal Code Section 340. A person is said to use force to another if he causes motion, change of motion, or cessation of motion to that other	
Fraud or Deception	Penal Code - A person is said to do a thing fraudulently if he does that thing with intent to defraud, but not otherwise Deception should include giving false information about certain circumstances or deeds, also concealment, secretion of real facts and false promises. The person may be either fully deceived or partially deceived (half truths are told)	

Inducement	Offering an attraction or an incentive	
Exploiting the vulnerability of another	Taking the advantage of someone	
EXPLOITATION	(THE OBJECTIVES)	
Sexual exploitation	Sexual exploitation – involvement of person in prostitution, other sexual services or production of pornographic material using threat, violence, coercion or blackmail against or by use of vulnerable situation, by abuse of power	
Exploitation of forced labour or service,	Slavery-like conditions – the status or condition of a person as defined in the U N Supplementary Convention on the Abolition of Slavery, Slave Trade, and Institutions and Practices Similar to Slavery dated 7 September 1956; Forced labor – any work or service received by means of physical or mental coercion of a person by use of threat or blackmail against the victim, vulnerable situation; will include forced begging.	
Exploitation in slavery or slavery like conditions	Is the status or condition of a person over whom any or all of the powers attached to the right or ownership are exercised by another, and includes practices similar to slavery such as bondage and serfdom (no rights or freedom)	
Forced or compulsory labour	Forced labour under the conditions of degrading human honour and dignity and/or without any adequate remuneration	
Use of a person for transplanting an organ, part of an organ or tissue of a human body otherwise utilizing the victim	Means the unlawful removal of organs, tissue or body parts from a victim irrespective of whether victim consented to such removal	

Annex 2

Sample (DRAFT)		
Needs Assessment Matrix		
CLIENT INFORMATION		
No.	Item	
1	Name	
2	Country of origin (Citizen / Resident / Foreigner)	
3	Case file no.	
4	Language	
BASIC NEEDS		
No.	Item	
1	Accommodation	
2	Diet (health/religious considerations)	
3	Medication	
4	Contact person at home	
RISK ASSESSMENT		
No.	Item	
1	Current Safety Concerns	
2	Past safety concerns (time span)	
3	Individuals who pose a threat	
4	Concern for family members or friends	
5	Concern for other people	
6	Locations that might be un-safe	
7	Other safety and security concerns	
8	Other related issues	

HEALTH ISSUES		
No,	Item	
1	Medical examination	
2	Blood test results	
3	Infectious diseases / STIs	
4	Gynecological examination	
5	Dental examination	
6	Stress & anxiety	
7	Psychological state	
9	Significant medical problems	
10	Significant psychological problems	
11	Learning disabilities/ special needs	
12	Psycho-social issues	
13	Other related issues	
CASE MANAGEMENT / LEGAL SUPPORT		
No.	Item	
1.	Appointed official (Police)	
2.	Appointed case manager	

Annex 3:

REFERRAL FORM FOR ADMISSION TO A SHELTER - SAMPLE

1) To ..... Organisation/Centre: .....

2) From: ..... Authority : .....

Case. No.....

3) Services/s Requested:

.....
.....
.....
.....
.....

4) Information about the Client:

Clients Name and Surname .....

Sex: ..... Date of Birth..... Age: ..... Nationality.....

Permanent Residence: .....

Marital status..... Children .....

Person that/he she agrees to contact__ .....

Relationship..... Address..... Phone .....

First assessment of the psycho-physical status of the client

.....
.....
.....
.....

6) Referral Officer: General Information on status of the client re; safety and security:

.....
.....
.....
.....

Thank you for your attention and assistance.

Referring Referral Officer's Name and Signature: .....

Date of Referral: .....

Annex 4:

SCREENING TOOL TO HELP IDENTIFY A POTENTIAL VICTIM OF HUMAN TRAFFICKING (Labour)

The questions set out below are merely guidelines. There is no substitute for the judgment and institution of the interviewer in determining whether an individual is a victim of trafficking. **The critical concepts to be identified are those of exploitation and loss or severe limitation of liberty.**

- Collaboration: In relation to all key points, ask if there are any witnesses; police; any documentation or travel tickets; reports of any medical treatment provided in respect of injuries prior to referral; documents showing victim acting in a nominee role (i.e. beneficial owner is really the trafficker); copies of bogus employment contracts or copies of the original advertisement; materials produced by the victim during exploitation or diary entries, letters, etc. written by the victim.
- None of the answers to any of the questions will on their own resolve the issue.
- They must all be considered collectively together with the indicators highlighted above.

If a rescue or raid on a suspect establishment is to take place, the OIC determines who needs to be involved? Are they adult victims, children, Sri Lankan and/or foreigners? The investigation unit will develop a pro-active plan and conduct rescue operation and coordinate with representatives of the related investigation units and key authorities (shelter, medical, legal). Female officers/ and social workers should participate if women and /or children are involved. Language issues, interpreters need to be considered

A. General Information

Victim's name, age, nationality, professional and educational background

B. Recruitment

- Where normally is the victim's home?
- What location was the victim last residing in?
- How long was the victim residing at that location?
- How old was the victim when he/ she left the community?
- Do members of the family know the victim's whereabouts?
- What was the family's situation at the time of recruitment?
- Was the victim and or family in debt and/or facing economic difficulties?
- Was the victim forcibly transported to another location in his/her community? If yes, how
- Who recruited the victim?
- What was the purpose of the recruitment?
- Was initial contact with recruiter voluntary or not?
- If not, was the victim forcibly transported out of his/her place of origin? If so, how?

C. Use of Force or Threat

If force was used in the recruitment please respond to the following questions:

- Was the victim abducted or kidnapped?
- Was the victim threatened with harm to his or her self or family?
- Was the victim sold? By whom?
- What were the circumstances of the forcible removal?
- Who initiated the contact? How?
- What was the method of recruitment (e.g. by advertising, acquaintance, family, study, training, neighbour, agent/ middleman)
- Who facilitated the recruitment?

D. Employment

If the recruitment was for employment, please answer the following questions:

- What kind of work was offered to the victim or what activities did the victim believe she/he would be engaged in following arrival at the new location?
- How much money was promised to the victim and by whom?
- Did the victim sign a contract? (e.g. an employment contract)
- If so, what are the terms of the contract? Was the contract in a language the victim understood)?
- Does the victim possess a copy of the contract?
- Was the victim coerced into signing the contract? How?
- Was anyone paid a fee for recruiting the victim for work?

E. Travel and Identity Documents

- Does the person have a passport?
- If so, is it his/her own legitimate passport or is it a fraudulent?
- How did they acquire this passport?
- Where and by whom was the visa issued?
- Was it provided to them by the trafficker?
- Was the victim's travel documents been taken from him/her? When were they taken and who has them now?
- What kind of employment authorization was promised to the victim and by whom?
- Was the victim promised a work permit and/or permanent residency upon arrival in Sri Lanka/ or another country after a certain period?
- Was the victim threatened with reporting to the authorities?
- Was the victim forced to lie to the authorities?
- Who made this promise?

F. Movement

- Was the victim coerced into moving? How?
- If any travel costs were incurred before departure, who paid them?
- Did the victim pay money in advance or agree to pay the costs or remainder of costs upon arrival?
- Did the victim sign a loan contract? If so, does the victim have a copy?

- What means of transport was used (air, sea, land)?
- Was the vehicle stopped at any check-point?
- Was the vehicle examined by check-point officials?
- Did the victim change handlers during migration?
- Was a fee paid for organizing the victim's transportation? By whom and to whom?
- Was the victim threatened, sexually or physically assaulted or confined during transportation?

G. Working Conditions (Exploitation)

- Does the victim believe that she/ he is subject to some form of debt bondage? (**Debt bondage refers to the status of a debtor arising from a pledge by the debtor for his/ her services or of those of a person under his control as a security for debt**)
- Does the victim believe that she/ he owes money to recruiters/ transporters/ exploiters?
- Was the victim paid and at what rate?
- Were wages ever withheld? For what reasons?
- Who has possession of these earnings now?
- How many hours a day did the victim work?
- Was the victim allowed any time off? Allowed to rest if sick? Provided with treatment, medicine?
- Was the victim deceived in relation to housing or living conditions?
- Does the victim feel that the working conditions were poor or dangerous?
- Was the victim subject to any forms of abuse/ and or violence?

H. Restriction of Freedom

- Was the victim unable to quit working for the employer and get a job somewhere else?
- Was the victim's movement restricted? How? (e.g. able to leave the place of employment)
- Was the victim allowed to communicate with family members? Other workers?
- Was the victim living and working at the same place?
- Was the victim chaperoned, guarded, incarcerated?
- When did the victim realize that he/ she was not free?
- In what ways was the victim dependant upon the employer?

Strong Indicators of labour trafficking include

- Deception about the nature of the job, location or employer
- Violence on victims
- Excessive working days or hours
- Confiscation of documents
- Debt bondage
- Isolation, confinement or surveillance

Annex 5:

Selected Glossary¹¹

Case manager: the victim's first contact person, in charge of coordinating the referral and assistance activities for the victim in the course of the entire process, whenever these are needed. The case manager is responsible for keeping a file about the victim and collecting all relevant documents. This person works with a team of professionals when decisions are to be made about the protection plan of every individual victim.

Child: An individual being below the age of 18 years unless, under the law applicable to the child, majority is attained earlier (Article 1, 1989 Convention on the Rights of the Child). Children are protected from trafficking in several international legal instruments and are considered a special case: "The recruitment, transportation, transfer, harbouring or receipt of a child for the purpose of exploitation shall be considered 'trafficking in persons'" (2000 Protocol to Prevent, Suppress, and Punish Trafficking in Persons). Full texts: <http://www.hrw.org/children/child-legal.htm>; http://www.unodc.org/unodc/en/crime_cicp_convention.html

Child Labour: Any work performed by a child which is detrimental to his/her health, education, physical, mental, spiritual, moral or social development (Article 32, 1989 Convention on the Rights of the Child). States are required to set a minimum age for employment and to regulate the hours and conditions of employment. Full texts: <http://www.hrw.org/children/child-legal.htm>

Child Soldier: Several international instruments prohibit the use of children in armed conflict. The 1977 Additional Protocols to the four Geneva Conventions establish a minimum age of 15 years for recruitment and participation in armed conflict. Children are protected from "forced or compulsory recruitment" for use in armed conflict in Article 3 of the 1999 Convention Concerning the Prohibition and Immediate Action for the Elimination of the Worst Forms of Child Labour. In 2000, an optional protocol to the Convention on the Rights of the Child further prohibited the involvement of children in armed conflict (Optional)

Country of Destination: A country that a migrant is traveling to; a country that is a destination for migratory flows (legal or illegal).

Country of Origin: A country that a migrant is coming from; a country that is a source of migratory flows (legal or illegal).

Country of Transit: A country that a migrant travels through; a country through which migratory flows move (legal or illegal).

Debt Bondage: "the status or condition arising from a pledge by a debtor of his personal services or of those of a person under his control as security for a debt, if the value of those services as reasonably assessed is not applied towards the liquidation of the debt or the length and nature of those services are not respectively limited and defined" (Article 1, 1956

---

11 This glossary was adapted from IOM (2005). IOM Counter Trafficking Training Modules: Return and Reintegration. International Organization for Migration: Washington, DC and IOM (2004). Glossary on Migration. International Organization for Migration: Geneva

Supplementary Convention on the Abolition of Slavery, the Slave Trade, and Institutions and Practices Similar to Slavery). Sometimes used as a mechanism to control and coerce victims of trafficking in persons. Full texts: <http://www.unhchr.ch/html/intlinst.htm>

Domestic Servitude: Servitude can be understood as a “dependent, economically abusive labour relationship” with “no reasonable possibility of escape.” In some cases, the “abusive labour conditions of the live-in migrant domestic workers . . . [can] accurately be described as servitude.”

Exploitation: The act of taking advantage of something or someone, in particular the act of taking unjust advantage of another for one’s own benefit 6 A core component of trafficking in persons: “Exploitation shall include, at a minimum, the exploitation of the prostitution of others or other forms of sexual exploitation, forced labour or services, slavery or practices similar to slavery, servitude or the removal of organs” (Article 3 of the 2000 UN Protocol to Prevent, Suppress, and Punish Trafficking in Persons). Traffickers transport their victims for the sole purpose of personal gain, often either to make large amounts of money from their exploitation or to obtain free services or labour. Full texts: http://www.unodc.org/unodc/en/crime_cicp_convention.html

Forced Labour: “all work or service which is exacted from any person under the menace of any penalty and for which the said person has not offered himself voluntarily” (Article 2, Forced Labour Convention of 1930). Further state responsibilities are included in the Abolition of Forced Labour Convention of 1957. Full texts: <http://www.unhchr.ch/html/intlinst.htm>

Human Rights: Those liberties and benefits which, by accepted contemporary values, all human beings should be able to claim “as of right” in the society in which they live. These rights are contained in the International Bill of Rights, comprising the Universal Declaration of Human Rights, 1948 and the International Covenants on Economic, Social and Cultural Rights and on Civil and Political Rights, 1966 and have been developed by other treaties from this core (e.g., The Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women, Racial Discrimination Convention). Full texts: <http://www.unhchr.ch/udhr/index.htm>

Informed Consent: An agreement to do something or to allow something to happen, made with complete knowledge of all relevant facts, such as the risks involved or any available alternatives. For example, a patient may give informed consent to medical treatment only after the health care professional has disclosed all possible risks involved in accepting or rejecting the treatment.

Internal Trafficking: Trafficking in persons which takes place within a country. Irregular Migration Movement that takes place outside the regulatory norms of the sending, transit and receiving countries. There is no clear or universally accepted definition of irregular migration. From the perspective of destination countries it is illegal entry, stay or work in a country, meaning that the migrant does not have the necessary authorization or documents required under immigration regulations to enter, reside or work in a given country. From the perspective of the sending country, the irregularity is for example seen in cases in which a person crosses an international boundary without a valid passport or travel document or does not fulfil the administrative requirements for leaving the country.

Migrant Worker: “a person who is to be engaged, is engaged or has been engaged in a remunerated activity in a State of which he or she is not a national” (Article 2, 1990 International Convention on the Protection of the Rights of All Migrant Workers and Members of Their Families). Full texts: http://www.unhchr.ch/html/menu3/b/m_mwctoc.htm

Migration: A process of moving, either across an international border, or within a State. It is a population movement, encompassing any kind of movement of people, whatever its length, composition and causes; it includes migration of refugees, displaced persons, uprooted people, and economic migrants.

Prevention: The act of preventing (to keep from happening or existing). Part of a comprehensive strategy to combat trafficking in persons. Prevention can include (but is not limited to) information and awareness-raising activities, research, seminars and training, and cooperation and networking (locally, nationally, regionally and internationally).

Prosecution: A criminal proceeding in which an accused person is tried. As part of a comprehensive strategy to combat trafficking in persons, prosecution interventions can include (but are not limited to) strengthening legislation and policy, increasing criminal penalties, building capacity, and national and transnational cooperation (e.g., between NGOs and law enforcement).

Protection: The notion of protection reflects all the concrete measures that enable individuals at risk to enjoy the rights and assistance foreseen them by international conventions. Protecting means recognizing that individuals have rights and that the authorities who exercise power over them have obligations. It means defending the legal existence of individuals, alongside their physical existence. As part of a comprehensive strategy to combat trafficking in persons. Protection of victims can include (but is not limited to) shelter, medical and psychological assistance, establishing visa options, voluntary return and reintegration, safety, and national and transnational cooperation.

Reintegration: The reintegration of victims is focused on their reunion with their family or community or their integration in a new community. Besides the act of return itself, this also includes the victim’s integration in the social environment and is meant to be a long-term social and economic solution.

Return: To return a person in his/her country and/or community of origin. In the context of counter trafficking activities, return denotes not only physical transport of the victim, but also mechanisms which secure a safe and dignified return.

Risk Assessment: A process of identifying and assessing the risks associated with a given situation or event.

Risk Management Plan: A plan that puts in place measures to reduce the risks associated with a situation or event to an acceptable level

Service providers: Organisations and institutions which provide services and assistance to the victim, including social workers, psychologists, shelter staff, medical workers or lawyers from NGOs and IOs

Smuggling of Migrants: “the procurement, in order to obtain, directly or indirectly, a financial or other material benefit, of the illegal entry of a person into a State Party of which

the person is not a national or a permanent resident” (Article 3, UN Protocol against the Smuggling of Migrants by Land, Air and Sea). Full texts: http://www.unodc.org/unodc/en/crime_cicp_convention.html

United Nations Convention against Transnational Organized Crime: Deals with the fight against organized crime in general and some of the major activities in which transnational organized crime is commonly involved, such as money laundering, corruption and the obstruction of investigations or prosecutions. To supplement the Convention, two Protocols also tackle specific areas of transnational organized crime that are of particular concern (trafficking in persons and smuggling of migrants). Full texts: http://www.unodc.org/unodc/en/crime_cicp_convention.html

Witness protection: The scope of safety measures necessary to provide safety of the victims in legal procedures. Witness protection may be offered before, during and/or after the conclusion of the criminal proceedings and may include a single measure or a set of measures foreseen by the investigation officer or court.

International Organization for Migration (IOM)

